

Polykarpus, Saima ja Minea – nimet vuosien 1900,
1929 ja 2010 suomen- ja ruotsinkielisissä
nimipäiväkalentereissa

Maria Salmi
Pro gradu -tutkielma
Suomen kieli
Suomen kieli ja
suomalais-ugrilainen kielentutkimus
Kieli- ja käännöstieteiden laitos
Turun yliopisto
Syyskuu 2013

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

SALMI, MARIA: Polykarpus, Saima ja Minea – nimet vuosien 1900, 1929 ja 2010 suomen- ja ruotsinkielisissä nimipäiväkalentereissa

Pro gradu -tutkielma, 123 s.

Suomen kieli
Syyskuu 2013

Tämä tutkielman aiheena ovat etunimet suomalaisten almanakkojen nimipäiväkalentereissa. Aineisto muodostuu vuosien 1900, 1929 ja 2010 suomen- ja ruotsinkielisten nimipäiväkalentereiden nimistä. Tavoitteena on selvittää, miten suomen- ja ruotsinkielisten nimipäiväkalenterien nimet eroavat toisistaan ja miten nimistöt ovat muuttuneet vuosien 1900 ja 2010 välisenä aikana.

Aineisto luokitellaan neljään eri ryhmään: omaperäisiin suomalaisiin, kirjoitusasultaan suomalaistettuihin, rakenteeltaan suomalaistettuihin ja vierasasuisiin nimiin. Osa nimistä on monitulkintaisia, eli ne voidaan sijoittaa useampaan kuin yhteen ryhmään, ja osa nimistä jää alkuperänsä epäselvyyden vuoksi kokonaan ryhmien ulkopuolelle. Luokittelu tapahtuu nimien etymologiasta kertovien teosten avulla. Tärkeimmät lähteet ovat Suomalaiset etunimet Aadasta Yrjöön (2007), Etunimet (2005), Suuri etunimikirja (2004), Förnamn i Sverige. Kortfattad namnlexikon (2004), Dagens namn (2000) ja Svenska förnamn. Kortfattat namnlexikon (1979).

Tulokset osoittavat, että nimiryhmien suhteet vaihtelevat ajankohdan ja nimipäiväkalenterin kielen mukaan. Vuoden 1900 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa on vielä runsaasti vanhoja, vierasasuisia nimiä, mutta toisaalta suuri määrä suomalaistettuja nimiä erottaa suomenkielisen nimipäiväkalenterin ruotsinkielisestä. Tämän vuoden nimipäiväkalentereissa on kuitenkin eniten samassa asussa olevia nimiä. Vuoden 1929 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa suurin osa vierasasuisista nimistä korvautuu suomalaistetuilla ja omaperäisillä nimillä. Ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin nimistä muutamat ovat omaperäisiä suomalaisia tai suomalaistettuja, mutta suurin osa on vierasasuisia, koska myös suosituiksi tulleet skandinaaviset nimet kuuluvat vierasasuisten ryhmään. Nimipäiväkalenterien nimet eroavat toisistaan huomattavasti enemmän kuin vuonna 1900. Vuoden 2010 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa vierasasuisten nimien osuus kasvaa, mutta on kuitenkin pienempi kuin omaperäisten suomalaisten nimien osuus ja suurimmaksi ryhmäksi yltävän rakenteeltaan suomalaistettujen nimien osuus. Myös monitulkintaisten nimien määrä kasvaa. Nimipäiväkalentereiden erot tasoittuvat hieman, mutta samassa asussa olevia nimiä on kuitenkin huomattavasti vähemmän kuin vuonna 1900.

Suomen- ja ruotsinkielisten nimipäiväkalenterien laajimmat nimiperheet pohjautuvat paljolti samoihin nimiin, jotka ovat vanhoja ja yleisiä pyhimysnimiä. Nimiperheet kasvavat voimakkaasti tarkasteltuna ajanjaksona. Ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin nimiperheet ovat kuitenkin suppeampia kuin suomenkielisen nimipäiväkalenterin nimiperheet. Suomenkielisen nimipäiväkalenterin nimiperheissä on paljon rakenteeltaan suomalaistettuja ja vierasasuisia jäseniä.

Tulokset vahvistavat, että suomalaisten nimipäiväkalenterien nimissä heijastuvat eri aikakausien arvot ja aatteet, kuten kristillisyys, kansallisuusaate ja kansainvälisyyden sekä yksilöllisyyden arvostus.

Asiasanat: almanakat, etunimet, ruotsin kieli, suomen kieli

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO.....	2
1.1 Tutkimuksen tausta ja tavoite.....	2
1.2 Aiempi tutkimus.....	4
1.3 Aineisto ja menetelmä.....	5
2 SUOMALAISTEN ETUNIMISTÖN TAUSTA.....	8
2.1 Etunimien luokittelu.....	8
2.1.1 Nimien alkuperä ja mukautuminen kieleen.....	8
2.1.2 Nimet ja sukupuoli.....	11
2.2 Muinaissuomalaisten nimet.....	13
2.3 Muinaisskandinaaviset nimet.....	14
2.4 Kristinuskon vaikutus etunimistöön.....	16
2.5 Nimimuodin vaikutus etunimistöön.....	17
3 NIMIPÄIVÄKALENTERIEN HISTORIAA.....	19
3.1 Pyhimyskalenteri.....	19
3.2 Vanhimmat almanakat.....	20
3.3 Almanakkojen nimipäiväkalerit 1800-luvulla.....	21
3.4 Almanakkojen nimipäiväkalerien uudistukset vuosina 1908–2010.....	23
3.4.1 Yleistä uudistuksista.....	23
3.4.2 Vuoden 1908 uudistus.....	25
3.4.3 Vuoden 1929 uudistukset.....	26
3.4.4 Vuoden 1950 uudistukset.....	27
3.4.5 Vuoden 1973 uudistukset.....	29
3.4.6 Vuosien 1984 ja 1989 uudistukset.....	29
3.4.7 Vuoden 1995 uudistukset.....	30
3.4.8 Uudistukset 2000-luvulla.....	31
4 NIMET VUOSIEN 1900, 1929 JA 2010 SUOMEN- JA RUOTSINKIELISISSÄ NIMIPÄIVÄKALENTEREISSA.....	33
4.1 Nimet vuoden 1900 nimipäiväkalendarereissa.....	33
4.1.1 Omaperäiset suomalaiset nimet.....	33
4.1.2 Kirjoitusasultaan suomalaistetut nimet.....	34
4.1.3 Rakenteeltaan suomalaistetut nimet.....	37
4.1.4 Vierասasuiset nimet.....	40
4.2 Nimet vuoden 1929 nimipäiväkalendarereissa.....	44
4.2.1 Omaperäiset suomalaiset nimet.....	44
4.2.2 Kirjoitusasultaan suomalaistetut nimet.....	47
4.2.3 Rakenteeltaan suomalaistetut nimet.....	48
4.2.4 Vierասasuiset nimet.....	53
4.2.5 Muut nimet.....	60
4.3 Nimet vuoden 2010 nimipäiväkalendarereissa.....	61
4.3.1 Omaperäiset suomalaiset nimet.....	62
4.3.2 Kirjoitusasultaan suomalaistetut nimet.....	65
4.3.3 Rakenteeltaan suomalaistetut nimet.....	67
4.3.4 Vierասasuiset nimet.....	75
4.3.5 Muut nimet.....	83
5 VUOSIEN 1900, 1929 JA 2010 NIMIEN VERTAILUA.....	85
6 NIMIPERHEET.....	92
7 LOPUKSI.....	102
LÄHTEET.....	109
HAKEMISTO.....	113

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen tausta ja tavoite

Kaikkialla maailmassa ihmisille annetaan nimiä vakiintuneiden käytäntöjen ja sääntöjen mukaan – sellaisia kulttuureja ja kieliä, joissa ei anneta nimiä ihmisille, ei tunneta. Ihmisille annetut nimet eli henkilönnimet sisältävät tietoa eri kulttuureista ja niiden historiasta sekä ihmisten uskonnollisesta, kielellisestä ja etnisestä taustasta. (Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008: 162–164.) Mikkonen (2005b: 17) kutsuu etunimiä ”ikkunaksi kansakunnan historiaan”: nimistössämme näkyy muiden kulttuurien ja kielten, erilaisten tapahtumien sekä muuttuvien arvojen ja aatteiden vaikutus. Tämän vuoksi henkilönnimien tutkimus kiinnostaa monien eri alojen tutkijoita, esimerkiksi kielten, historian ja kulttuurin tutkijoita. Tässä tutkimuksessa keskityn etunimien kielelliseen tarkasteluun, mutta otan huomioon myös historian ja kulttuurin vaikutuksen suomalaisten nimistöön.

Uudet nimet muodostetaan usein aiemmista nimistä, joten tutkimukseni kannalta on tärkeää määritellä käsitteet kantanimi ja variantti. Kantanimellä tarkoitetaan nimeä, johon jokin toinen nimi pohjautuu (Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008: 177). Kantanimillä voi olla useita muunnoksia eli variantteja; esimerkiksi *Annan* variantteja ovat muun muassa *Anja*, *Anne*, *Annikki* ja *Anu*. Nimien kirjoitusasut voivat olla erilaisia eri kielissä, kuten nimien *Saara*, *Sara* ja *Sarah* tapauksessa (ks. Kiviniemi 1993: 125). Termillä kansanomainen nimiasu puolestaan viitataan vieraskielisistä nimiasuista muodostettuihin suomalaistettuihin lyhentymiin ja johdoksiin (Kiviniemi 1982: 92). Esimerkiksi *Albertista* on muodostunut *Alpertti* ja siitä *Pertti*, *Magdalenasta* taas *Mataleena* ja *Leena*. Erilaisista kantanimistä on syntynyt myös aivan samanlaisia lyhennyksiä: *Pertti* käsitetään paitsi *Albertin* myös *Robertin*, *Herbertin* ja *Perttelin* (< *Bartolomeus*) lyhennyksiksi. (Kiviniemi 2006: 254.) Usein puhutaan myös nimien erilaisista kirjoitus- tai äänneasuista. Monet muista kielistä lainatut nimet ovat suomen äännerakenteen vastaisia, joten niitä on muokattu suomalaisemmiksi, esimerkiksi *Edwardista* on käytetty muun muassa nimiasua *Eedvard* (Kiviniemi 1982: 90–91).

Tutkimusaineistona käytän suomalaisten almanakkojen nimipäiväkalerien etunimiä. Almanakka ilmestyy vuosittain, ja siihen on merkitty sunnuntait, vuoden juhlapäivät,

nimipäivät ja tietoja auringon, kuun sekä tähtien liikkeistä (Vilkuna 1957: 7; 1976: 23). Vuoden päiville jaettuun nimiin viitataan käsitteellä nimipäiväkalenteri, jonka mukaan Suomessa vietetään nimipäiviä. Tapa levisi melkein koko kansan keskuuteen viime vuosisadan aikana, ja se on säilynyt hyvin. Almanakan nimipäiväkalenteri halutaan myös pitää ajan tasalla, jotta mahdollisimman moni voisi juhlia nimipäiväkalenteriin merkittyä nimipäiväänsä. (Kiviniemi – Saarelma 2009: 56.) Viitataan nimipäiväkalenteriin myös sanalla kalenteri.

Kiviniemen (2006: 158) mukaan kaikista 1900-luvulla annetuista etunimistä yli 90 prosenttia löytyy suomenkielisestä nimipäiväkalenterista – sen sijaan 2000-luvulla syntyneiden ikäluokkien nimistä enää noin 80 prosenttia sisältyy nimipäiväkalenteriin, koska nykyään pyrkimys yksilöllisyyteen nimenannossa on yhä tavallisempaa. Almanakka on kuitenkin edelleen yksi nimien lähde, kun vanhemmat miettivät nimeä lapselleen. Ilmeisesti monet haluavat lapselleen nimipäiväkalenteriin merkityn nimipäivän. (Mikkonen 2005a: 6.) Nimipäiväkalenterin avulla on myös kätevää palauttaa mieleen, mitä nimiä Suomessa käytetään eli millaisia vaihtoehtoja on olemassa. Koska nimipäiväkalenteria on uudistettu ja uudistetaan jatkuvasti, on mielenkiintoista selvittää, millaisia muutoksia suomalaisten etunimistössä on tapahtunut. Almanakasta ja nimipäiväkalenterin uudistuksista kerron lisää luvussa 3.

Tutkimuskohteenani ovat etunimet suomenkielisten ja ruotsinkielisten almanakkojen nimipäiväkalentereissa. Vaikka suomen- ja ruotsinkielisten etunimiä on tutkittu jonkin verran, ei niitä ole juuri vertailtu keskenään. Aihetta on kuitenkin syytä tarkastella, koska nämä kaksi kieltä ovat eläneet pitkään rinnakkain. Suomi oli osa Ruotsia 1100-luvulta 1800-luvun alkuun saakka, ja senkin jälkeen ruotsi oli vielä pitkään hallinnossa käytetty virkakieli. Vasta vuonna 1863 suomen kieli sai viralliset oikeudet suomenkielisillä paikkakunnilla, ja kielten täydellinen tasa-arvo toteutui vasta 1900-luvun alussa (Hakulinen – Kalliokoski – Kankaanpää – Kanner – Koskenniemi – Laitinen – Maamies – Nuolijärvi 2009: 28–30). On kiinnostavaa selvittää, miten suomen- ja ruotsinkielisten etunimistöt ovat muuttuneet suhteessa toisiinsa ajan kuluessa.

Henkilönnimisysteemit ovat jatkuvassa muutoksessa. Nimet lainautuvat muita sanoja ja kielenaineiksia helpommin kielestä toiseen, ja lainatut nimet säilyttävät joko alkuperäisen asunsa tai mukautuvat uuteen kieleen. (Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008:

178.) Minua kiinnostaa erityisesti, miten ja kuinka usein muista kielistä lainatut nimet mukautuvat suomen kieleen sekä millaisia ja kuinka paljon vieraskielisessä asussa olevia nimiä suomalaisten nimistöön on kuulunut ja kuuluu. Entä millainen rooli erilaisilla nimiryhmillä on ollut eri aikoina suomen- ja ruotsinkielisissä nimipäiväkalentereissa? Tavoitteenani on ottaa selvää siitä, miten nimipäiväkalenterien nimet ovat muuttuneet vuosina 1900–2010 ja miten suomen- ja ruotsinkielisten nimistön muutokset eroavat toisistaan. Nimien ryhmittelystä kerron tarkemmin luvussa 1.3.

1.2 Aiempi tutkimus

Suomalaisten nimiä ja almanakkojen nimistöä ovat tutkineet erityisesti Eero Kiviniemi ja Marianne Blomqvist. Kiviniemi on keskittynyt suomenkielisten nimiin, nimien taustoihin ja suosionvaihteluun teoksissaan Rakkaan lapsen monet nimet: Suomalaisten etunimet ja nimenvaihtelu (1982), Iita Linta Maria: Etunimiopas vuosituhatteen vaihteeseen (1993) ja Suomalaisten etunimet (2006). Blomqvist puolestaan on tarkastellut suomenruotsalaisten nimistöä teoksessaan Personnamnsboken (1993) ja siitä muokatussa kirjassaan Vad heter finlandssvenskarna? (2006). Ruotsinkielisestä nimipäiväkalenterista hän on kirjoittanut myös teoksissa Från Adam till My: Ett färggrant knippe namn (1999) ja Dagens namn (2002). Jo Kiviniemeä aiemmin Kustaa Vilkuna on selvittänyt suomenkielisten almanakkojen nimistön taustoja muun muassa Etunimikirjoissaan, joista ensimmäinen ilmestyi yhteistyössä Hannes Tepon kanssa vuonna 1947. Uusin sisällöltään päivitetty Etunimikirja ilmestyi Pirjo Mikkosen toimittamana vuonna 2005.

Ursula Vuorenlinna puolestaan on tarkastellut miestennimiä pro gradu -työssään Suomen ja Ruotsin almanakkojen miestennimien fonologinen ja semanttis-etymologinen tutkimus (1986). Katja Mansikkamäki on selvittänyt suomenruotsalaisen nimistön muutoksia pro gradu -työssään Namnlängden i almanackan: Den finlandssvenska namnlängden 1810–1995 (1996). Liina Pylvänäinen taas on tutkinut nimien rakennetta pro gradu -työssään Suomalaisten kalenterinimien kielellinen rakenne (2011).

Ruotsissa vastaavaa nimistöntutkimustyötä ovat tehneet muun muassa Roland Otterbjörk, Bengt af Klintberg ja Eva Brylla. Otterbjörk on tutkinut ruotsalaista

nimipäiväkalenteria teoksissa *Våra namnsdagar* (1966) ja *Svenska förnamn* (1979). Uudempaa etunimien ja nimipäiväkalenterin tutkimusta Ruotsissa edustavat Klintberg ja Brylla. Koska ruotsalaisten ja suomenruotsalaisten etunimet ovat pitkälti samoja, myös Ruotsissa käytettyjä etunimiä koskeva tutkimus on oman tutkimukseni kannalta hyödyllistä. Vaikka sekä suomenkielisten että ruotsinkielisten nimiä on tutkittu paljon, ei niitä tietääkseni ole systemaattisesti vertailtu keskenään. Suomalaisen ja ruotsalaisen nimistön taustoista kerron lisää luvussa 2.

1.3 Aineisto ja menetelmä

Aineistoni on kerätty Helsingin yliopiston Almanakkatoimiston kotisivuilta, jonne on koottu kaikki 1900-luvulla ilmestyneet suomen- ja ruotsinkieliset almanakat sekä vuodesta 1996 alkaen ilmestyneet Yliopiston nimipäiväalmanakat. Olen valinnut vuoden 1900 nimipäiväkalenterit mukaan vertailuun, koska ne edustavat aikaa ennen merkittäviä, nimien suomalaistamiseen liittyneitä uudistuksia. Vuoden 1929 almanakoissa taas näkyvät suomenkielisen nimipäiväkalenterin suomalaistamisen tulokset ja ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin eriytyminen suomenkielisestä kalenterista. Tuoreimmat muutokset puolestaan tulevat esiin vuoden 2010 nimipäiväkalentereissa. Käytän myös tarvittaessa vuosien 1900 ja 2010 välisenä aikana ilmestyneitä nimipäiväkalentereita selittämään tapahtuneita muutoksia. Suurehkoja uudistuksia on tehty muun muassa vuosien 1908, 1950 ja 1973 nimipäiväkalentereihin, joten ne auttavat ymmärtämään, miten etunimistö on muuttunut yli sadan vuoden aikana.

Olen aineistoa kootessani ottanut huomioon, että almanakan kalenteriosassa on niukasti tilaa, joten kaikki nimet eivät mahdu niille osoitetun päivän kohdalle. Nimipäiväkalentereissa ei vielä 1900-luvun alkupuolella yleensä esiintynyt kuin yksi tai kaksi nimeä päivää kohden, mutta vuosittain siirtyvien, esimerkiksi paastoon liittyvien juhlapäivien takia nimi ei aina mahtunutkaan päivänsä kohdalle. Näin kävi esimerkiksi vuoden 1900 *Adrianille*, jonka paikan kalenterissa vei maininta ”1 s. Paast.”. Vuoden 1901 kalenterista kuitenkin selviää, että 4.3. oli *Adrianin* nimipäivä. (Ks. Mansikkamäki 1996: 8.) Kalenteriosiosta puuttuvat nimet on 1950-luvulta lähtien voinut tarkistaa erillisistä luetteloista almanakan lopusta.

Aloitan tutkimukseni vertailemalla vuoden 1900 suomen- ja ruotsinkielistä nimipäiväkalenteria. Vastaavasti vertailen vuosien 1929 ja 2010 nimipäiväkalentereita. Lisäksi vertaan eri vuosien nimipäiväkalentereita toisiinsa nähdäkseni, kuinka nimistö on muuttunut ajan kuluessa. Ensin järjestän kunkin vuoden nimet aakkosjärjestykseen, suomen- ja ruotsinkielisen kalenterin nimet erikseen. Sen jälkeen erottelen toisistaan miesten- ja naistennimet (erotteluperusteista ks. luku 2.1.2). Seuraavaksi asetan rinnakkain saman vuoden nimipäiväkalentereissa esiintyvät nimet ja selvitän, mitkä nimistä ovat samassa kirjoitusasussa tai saman kantanimen variantteja. Esimerkiksi vuoden 1900 suomenkielisessä kalenterissa aakkosjärjestyksessä ensimmäisenä on nimi *Aapel*, jota vastaa ruotsinkielisessä kalenterissa kantanimi *Abel*.

Joistakin nimistä on helppoa todeta, että ne ovat saman nimen variantteja. Sen sijaan monien nimien samakantaisuus täytyy varmistaa nimien etymologiasta kertovista lähteistä. Ensisijaisesti käyttämiäni lähteitä ovat Anne Saarikallen ja Johanna Suomalaisen *Suomalaiset etunimet Aadasta Yrjöön* (2007), Kustaa Vilkunan *Etunimet* (2005, toimittanut Pirjo Mikkonen), Pentti Lempiäisen *Suuri etunimikirja* (2004), Eva Bryllan *Förnamn i Sverige: Kortfattat namnlexikon* (2004), Marianne Blomqvistin *Dagens namn* (2002) ja Roland Otterbjörkin *Svenska Förnamn: Kortfattat namnlexikon* (1979). Lisäksi käytän seuraavia lähteitä täydentämään edellä mainittuja teoksia: Eero Kiviniemen ja Minna Saareلمان *Nimipäiväkalenterin tarkistus vuodeksi 2010* (2009), Marianne Blomqvistin *Nya namn i den finlandsvenska almanackan 2010* (2009), Bengt af Klintbergin *Nammen i almanackan* (2001), Patrick Hanksin ja Flavia Hodgesin *A Dictionary of First Names* (1990), Kustaa Vilkunan *Suuri nimipäiväkalenteri* (1969) ja *Uudempien suomalaisten etunimien historiaa* (1947). Epäselvissä tapauksissa tarkistan tietoja Horst Naumannin, Gerhard Schlimpertin ja Johannes Schultheisin teoksesta *Das Kleine Vornamenbuch* (1980). Toisinaan viittaa myös luvuissa 2 ja 3 lähteinä käyttämiini teoksiin. Koska painopiste on suomenkielisen nimipäiväkalenterin nimissä, vaikuttavat suomenkieliset lähteet tulkintaani vahvemmin kuin muunkieliset lähteet.

Samoja lähteitä käytän myös ryhmitellessäni nimiä (nimien ryhmittelystä lisää luvussa 2.1). Jaan nimet seuraaviin ryhmiin: omaperäiset suomalaiset nimet, suomalaistetut nimet ja vierasasuiset nimet. Omaperäisillä suomalaisilla nimillä tarkoitan nimiä, joiden alkuperä on suomen kielessä. Sen sijaan suomalaistettujen nimien alkuperä on jossakin muussa kielessä, mutta nimeä on muokattu suomalaisemmaksi. Suomalaistetut nimet jakautuvat vielä kahteen alaryhmään: kirjoitusasultaan ja rakenteeltaan mukautettuihin.

Erottelen siis toisistaan nimet, joissa suomalaistaminen koskee vain kirjoitusasua, ja nimet, joissa on tapahtunut rakenteellisia muutoksia.

Vastakohtaan omaperäisille ja suomalaistetuille nimille muodostavat vierasasuiset nimet. Vierasasuiset nimet ovat jonkin muun kuin suomen kielen mukaisessa asussa. Tähän ryhmään kuuluvat myös sellaiset universaalit nimet kuin *Anna* ja *Maria*, vaikka ne sopivatkin äänteellisesti ja rakenteellisesti suomen kieleen. Vierasasuisista nimistä kiinnitän huomiota erityisesti skandinaavisiin nimiin, koska vertaan nimenomaan suomen- ja ruotsinkielistä nimipäiväkalenteria toisiinsa. Ruotsin-, norjan-, tanskan- ja islanninkielisten nimien erottelua toisistaan en ole pitänyt tarpeellisena, koska nämä kielet ovat läheistä sukua keskenään ja tutkimukseni painopiste on omaperäisissä suomalaisissa ja suomalaistetuissa nimissä.

Esittelen vuosien 1900, 1929 ja 2010 ryhmien nimet omissa alaluvuissaan, joissa suurimmat nimiryhmien luettelot on sisennetty ja numeroitu. Nimien luokittelun jälkeen lasken, kuinka monta kuhunkin ryhmään kuuluvaa nimeä löytyy suomenkielisestä ja vastaavasti ruotsinkielisestä almanakasta, ja vertaan lukuja keskenään. Pohdin myös syitä siihen, miksi jotkin ryhmät ovat suurempia kuin toiset ja miksi ryhmien ko'oissa saattaa olla eroja erikielisten nimipäiväkalenterien välillä. Lisäksi vertaan eri vuosien nimiä toisiinsa saadakseni selville, miten nimiryhmien suhteet ovat muuttuneet. Lopuksi käsittelen kantanimistä ja niiden varianteista muodostuvien nimiperheiden kehittymistä. Työn lopussa on hakemisto, johon on koottu kaikki aineistooni sisältyvät nimet ja merkitty kunkin nimen kohdalle sivut, joilla nimi mainitaan. Vain sellaiset sivut on merkitty, joilla nimi esiintyy sellaisena kuin se on hakemistossa, ei siis silloin, kun nimi on yhdysnimen tai kaksioisaisen nimen osana. Hakemisto ei sisällä tutkielmassa mainittujen henkilöiden, kuten teosten kirjoittajien, nimiä.

2 SUOMALAISTEN ETUNIMISTÖN TAUSTA

2.1 Etunimien luokittelu

2.1.1 Nimien alkuperä ja mukautuminen kieleen

Nimiä ryhmitellään usein sen pohjalta, mistä kielestä nimet alun perin tulevat; Suomessa esimerkiksi Kustaa Vilkuna ja Eero Kiviniemi ryhmittelevät nimiä tällä perusteella. Nykyisistä etunimistämme suurin osa on kristillisperäisiä, eli niiden kantanimet tulevat Raamatusta tai katolisen kirkon pyhimyksiltä. Koska kantanimet ovat alun perin hepreankielisiä tai muista kielistä hepreaan lainattuja, kreikan- tai latinankielisiä, ei yhteyttä nykyisiin nimiasuihin aina ole helppo huomata. Nuoremmat pyhimysnimet voivat olla peräisin myös germaanisista, esimerkiksi skandinaavisista kielistä, kuten *Olavi* (< *Olav*) ja *Erkki* (< *Erik*). (Kiviniemi 2006: 262–263.)

Kristillisperäinen etunimistö on pääosin yhteistä muiden eurooppalaisten kansojen kanssa, minkä vuoksi on usein vaikeaa tai jopa mahdotonta sanoa, onko jokin kristillisperäisen nimen lyhentymä tai omaan kieleen mukautetulta vaikuttava asu todella peräisin omasta kielestä vai lainattu muualta (Kiviniemi 2006: 265). Tulkintaan liittyvistä vaikeuksista huolimatta Kiviniemi (2006: 265) jakaa suomalaisen etunimistön neljään ryhmään: omakieliset nimet, vieraskieliset nimiasut, omaan kieleen mukautetut nimet ja lyhentymät, risteymät ynnä muut sellaiset nimiasut. Muokkaan hieman näitä ryhmiä omassa tutkimuksessani (ks. luvut 1.3 ja 4).

Ensimmäisen ryhmän muodostavat omakieliset nimet. Niitä on käytetty 1800-luvulta alkaen korvaamaan muinaisia, kristillisen nimistön syrjäyttämiä nimiä. Omakieliset nimet voidaan jakaa viiteen ryhmään, vaikka osa nimistä onkin alkuperältään monitulkintaisia. Ensimmäisen ryhmän nimet ovat käännöksiä vieraskielisistä nimistä, esimerkiksi *Voitto* (< *Viktor*). Toisessa ryhmässä ovat suomalaisesta mytologiasta ja kansanrunoudesta saadut nimet, kuten *Ilmari*. Kolmanteen ryhmään puolestaan kuuluvat uudismuodosteet, esimerkiksi *Veikko* 'veli'. Neljänteen ryhmään lasketaan tapaukset, joissa Kiviniemen (2006: 272) mukaan ”jokin vieraskielinen nimi on osunut tai osutettu yhteen jonkin omakielisen ilmauksen kanssa” kuten *Ilta*, joka on osittain *Mathildan*

lyhentymä. Seppälä (2009: 270–304) käsittelee tämäntyyppistä lekseemihakuisuutta ja leksikaalista muuntelua kulkuneuvojen kansanomaisissa nimityksissä.

Viimeisen ryhmän nimet on muodostettu historiallisten tai kirjallisten esikuvien tai paikannimien mukaan, kuten *Inari*. Tämä ryhmä on pienin, eikä ensimmäisen ryhmän käännöksiäkään ole kovin paljon. Mytologiasta sen sijaan on löydetty paljon nimiä, ja monet niistä ovat esimerkiksi *Ainon* ja *Marjatan* tavoin hyvin yleisiä. Useita nimiä kuuluu myös uudismuodosteisiin, jotka kuvastavat kunkin ajan aatteellisia virtauksia ja yhteiskunnallisia muutoksia, kuten *Toivo* ja *Urho*. (Kiviniemi 2006: 271–273.) Varsinkin 1800-luvun nimet kertovat arvostetuista aatteista ja tunteista, kuten nimet *Rauha*, *Suoma*, *Arvo* ja *Onni*, kun taas vuosisadan vaihteen suosikkeja ovat olleet niin sanotut kalevalaiset nimet, muun muassa *Jouko*, *Kyllikki* ja *Sampo* (Vilkuna 1976: 22). Sotien jälkeisen ajan nimissä painottuu luontoon liittyvä vertauskuvallisuus, esimerkiksi nimissä *Tuulikki*, *Ritva* ja *Vesa* (Kiviniemi 2006: 277). Monille nimille ovat Vilkunan (1976: 22) mukaan tyypillisiä myös merkityksettömät, kauniiksi koetut äänneyhtymät, kuten nimissä *Aija* ja *Eija*.

Muut etunimistömme ryhmät sisältävät vierasasuisia ja suomalaisemmiksi muokattuja nimiä. Vieraskielisiä aineksia tuli muinaissuomalaiseen henkilönnimistöön jo esihistoriallisella ajalla. Suurin osa niistä hävisi omakielisten nimien tavoin, mutta joitakin muotoja kuitenkin säilyi vanhoissa paikannimissä ja sukunimissä. Esimerkiksi *Harjavalta* (vrt. nykyruotsin *Harald*) on todennäköisesti alun perin germaaninen henkilönnimi. Suorien lainojen lisäksi lainattiin myös nimenmuodostustapa; nimet muodostettiin kahdesta osasta, kuten esimerkiksi *Hyvälempi*. (Kiviniemi 1993: 117–118.) Kerron lisää muinaissuomalaisista nimistä luvussa 2.2.

Teoksessa *Nimistöntutkimuksen perusteet* (Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008: 177) vieraskielinen tai vierasperäinen nimi määritellään ”nimisysteemin ulkopuoliseen kieleen pohjautuvaksi nimeksi”, kun taas omakielinen tai omaperäinen nimi perustuu nimisysteemin omaan kieleen. Vieraskielisinä niminä voidaan pitää nuorehkoja lainanimiä, jotka ovat leimautuneet vieraskielisiksi, ja sellaisia nimiä, joilla on epäsuomalainen kirjoitusasu (Kiviniemi 1993: 125). Nimien vakiintuneisuuden arviointiin tarvitaan jokin kriteeri, jollaisena Könönen (2001: 111) käyttää suomenkielistä nimipäiväkalenteria; jos vieraasta kielestä peräisin oleva nimi puuttuu kalenterista, luokitellaan se vieraskieliseksi. Tämä määritelmä ei kuitenkaan sovi omaan

tutkimukseeni, koska aineistoni on kerätty nimipäiväkalentereista. Sen sijaan käytän määritelmää, jonka mukaan vierasperäiset nimet voidaan jakaa kolmeen ryhmään: täysin suomalaistuneet nimet, kuten *Matti* ja *Liisa*, (osittain) suomalaisittain kirjoitetut nimet, esimerkiksi *Eedit* ja *Joonatan*, ja vieraan kielen mukaisesti kirjoitetut nimet, kuten *Erika* ja *Christina*. Viimeksi mainituista nimistä osa sopii äännerakenteeltaan suomen kieleen hyvin, kuten *Helena* ja *Anna*. Toiset nimet taas ovat selvästi vieraassa kirjoitusasussa, kuten *Birgitta* ja *Elisabeth*. (Kiviniemi 1993: 125–126.) Tässä tutkielmassa viitataan viimeiseen ryhmään käsitteellä vierasasuiset nimet.

Täydellisesti suomalaistuneita, vanhoja nimiä kutsutaan usein myös kansankielisiksi etunimiksi. Esimerkiksi sellaisia nimiä kuin *Matti*, *Heikki*, *Juhani* ja *Riitta* useine variantteineen on jo varhain alettu käyttää vierasasuisten nimien rinnalla. Monet nimet saattavat vaikuttaa omaperäisiltä, mutta todellisuudessa ne ovatkin vierasperäisen nimen lyhennyksiä tai kansanomaisia asuja. Esimerkiksi *Ansa* on lyhentyminen *Anna-Liisasta* ja *Karin* kantanimi on *Makari(os)*. Tällaiset vanhojen kristillisperäisten etunimien suomalaistuneet asut, erilaiset lyhennykset ja risteytymät muodostavat etunimistömme laajimman ja pysyvimmän osan. Myös laajimmat nimiperheet liittyvät yleisimpiin kristillisperäisiin nimiin: esimerkiksi kantanimistä *Maria* ja *Johannes* on syntynyt paljon nimimuotoja, jotka eivät kaikki edes mahdu samalle päivälle kalenterissa. Itsenäisiksi nimiksi ovat vakiintuneet muun muassa *Johannes*-kantanimen variantit *Juhani*, *Juha*, *Jukka*, *Hannu*, *Juho*, *Janne*, *Jani*, *Jussi*, *Jouni*, *Joni*, *Johan*, *Juhana*, *Hannes*, *Jan* ja *Jonne*. (Kiviniemi 2006: 266–268, 275–276.)

Suomalaisittain kirjoitettuja nimiä on esiintynyt nimipäiväkalentereissa 1800-luvulta lähtien. Pitkät vokaalit on kirjoitettu kahdella vokaalilla ja konsonantit *c*, *q*, *w*, *x*, *z* sekä tietyt yhtä foneemia edustavat konsonanttiyhtymät, kuten *th* ja *ph*, korvattu suomen kielelle ominaisilla konsonanteilla. Esimerkiksi *Judithista* on tullut *Juudit* ja *Axelista* ensin *Aksel* ja myöhemmin *Akseli*. Vaikka vierasasuisten nimien suomalaistaminen on ollut yleistä, joskus alkuperäisen asun suosio on säilynyt. Usein tähän on vaikuttanut se, että nimi on yleistynyt ensin ruotsinkielisillä, ja suomenkielisetkin ovat ainakin aluksi valinneet nimen ruotsin kielen mukaisessa asussa. Esimerkiksi *Pia* oli pitkään yleisempi kuin *Piia*. (Kiviniemi 1993: 127–128.)

Ruotsinkielisten nimiä on luokiteltu lähinnä alkuperän eli sen mukaan, mistä kielestä jonkin nimen kantamuoto ja erilaiset variantit tulevat. Skandinaaviset nimet

muodostavat ryhmän (ks. luku 2.3), samoin lähteissä mainitaan omina ryhminään muun muassa kristilliset, saksalaiset, ranskalaiset ja englantilaiset nimet (ks. Modéer 1964; Otterbjörk 1979; Blomqvist 1993). Nimimuoti vaikuttaa siihen, minkä kieliset nimet milloinkin ovat olleet suosittuja (ks. luku 2.5).

2.1.2 Nimet ja sukupuoli

Miesten- ja naistennimien (ks. Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008: 177) erottaminen toisistaan ei aina ole yksinkertaista. Kiviniemen (2006: 112) mukaan nimenantajat eivät ole halunneet antaa lapselle sukupuolenvastaista nimeä, vaan he ovat käsittäneet jonkin nimen miesten- tai naistennimeksi erilaisin perustein. Ongelmia voivat aiheuttaa niin suomalaiset omaperäiset nimet, virallisten nimien tuttavallisemmat muodot kuin vieraskielisetkin nimet (Kiviniemi 1993: 34–35). Eniten sekaannuksia kuitenkin tapahtui, kun etunimistöimme alkoi suomalaistua 1800-luvulla. Joitakin uusia nimiä annettiin sekä poikien että tyttöjen nimiksi, koska omakielisten nimien tuntomerkit, jotka kokemusten lisäksi liittyvät nimen jompaankumpaan sukupuoleen, eivät vielä olleet kovin selviä. Nimi saattaa nimittäin sisältää eri sukupuoliin viittaavia piirteitä, tai siinä ei ole kumpaankaan sukupuoleen liittyviä piirteitä. (Kiviniemi 1982: 193.)

Sukupuolien tuntomerkit liittyvät niin nimien äännerakenteeseen kuin merkitykseenkin. Esimerkiksi kasveihin perustuvat nimet ovat yleensä naistennimiä, kuten *Kielo*, *Kirsikka*, *Taimi* ja *Kaisla*. *O*-loppuiset nimet kuuluvat useammin miehille ja *a*-loppuiset taas naisille – tällaiset piirteet on mahdollisesti lainattu muista Euroopan kielistä. (Kiviniemi 2006: 116, 122.) Pylvänäisen (2011: 88–89) mukaan naistennimissä on enemmän vokaaleja kuin miestennimissä ja miestennimissä taas konsonanttiloppaisuus on yleisempää. Ruotsinkielisissä nimissä päätteet ovat miestennimissä *-e* ja naistennimissä *-a*, kuten nimissä *Helge* ja *Helga*. Sisällön puolesta miestennimiä ovat muun muassa *Bror*, *Karl* ja *Viking*, naistennimiä taas *Syster*, *Flora* ja *Rosa*. (Blomqvist 1993: 98–99.) Vuorenlinnan (1986: 148) mukaan suomalaisissa miestennimissä on paljon appellatiiveja, kuten nimissä *Armas* ja *Taisto*, yhteensä 44 kappaletta, verrattuna ruotsalaisten miestennimien kymmeneen appellatiiviin. Vuorenlinna (1986: 148) luokittelee appellatiivin sisältäviä nimiä sen mukaan, viittaavatko ne hyvään ominaisuuteen (*Jalo*, *Uljas*), sukukieleen tai sukulaisuuteen (*Heimo*, *Vesa*), mieheyteen (*Mies*, *Veli*), villieläimiin (*Otso*) tai muuhun luontoon (*Terho*, *Visa*).

Nimen määrittäminen naisten- tai miestennimeksi saattaa viedä aikaa. Yleensä uusi nimi vakiintuu jommankumman sukupuolen nimeksi, kun esikuvia on tietyllä alueella tarpeeksi. Esimerkiksi *Kaino* on molemmilla sukupuolilla esiintyvä nimi, jonka käyttö on jakautunut alueellisesti: miehillä *Kaino* on ollut suosituimpi Turun ja Porin läänissä, Keski-Suomessa ja Pohjois-Karjalassa, mutta naistennimenä se on ollut yleisempi Vaasan ja Viipurin lääneissä. (Kiviniemi 1982: 194.) Etunimilain säätämisen jälkeen *Kaino* määriteltiin virallisesti naistennimeksi (Teppo – Vilkuna 1947: 9). Harvinaiset nimet voivat edelleen olla pitkään vakiintumattomia (Kiviniemi 1982: 196). Esimerkiksi *Tuisku*- ja *Oma*-nimiä on annettu 1900-luvun loppupuolella miltei saman verran tytöille kuin pojillekin. Ongelma on siis yhä olemassa, vaikkakin pienemmässä mittakaavassa kuin aiemmin. (Kiviniemi 2006: 115.)

Luetteloita miesten- ja naistennimistä ilmestyi vuodesta 1883 alkaen Kansanvalistusseuran kalenterissa ja Suomen yleisessä kalenterissa, mutta almanakkaan luettelot ovat sisältyneet vasta vuodesta 1950 alkaen. Lisäksi osa nimistä määriteltiin aiemmin eri sukupuolen nimiksi kuin nykyisin (Kiviniemi 2006: 113). Kun etunimilaki tuli voimaan vuonna 1946, tilanne alkoi vähitellen selkiintyä, koska enää ei saanut antaa pojalle selvästi tytölle kuuluvaa nimeä ja päinvastoin (ks. Ståhlberg 1947: 30). Naisten- ja miestennimet eroteltiin toisistaan Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran luettelossa, joka ilmestyi vuonna 1947 Hannes Tepon ja Kustaa Vilkunan toimittamassa Etunimikirjassa. Viranomaisia ohjeistus auttoi kuitenkin vain yleisimpien nimien osalta. (Kiviniemi 1993: 31.)

Ruotsinkielisillä epäselvyydet johtuvat yleensä siitä, että skandinaavinen nimi on muuttunut aikojen kuluessa miestennimestä naistennimeksi tai päinvastoin tai että valitaan lapsille vieraskielisiä nimiä eri perustein. Esimerkiksi äännerakenteeltaankin miestennimeksi sopiva *Tove* tuli käyttöön naistennimenä 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa tanskalaisen mallin mukaan. Näin kävi siitä huolimatta, että *Tovea* käytettiin jo riimukivissä miestennimenä ja *Tovella* on olemassa naispuolinen variantti *Tova*. (Blomqvist 1993: 102.)

Tässä tutkielmassa jaottelen nimet naisten- ja miestennimiin lähdekirjallisuuden perusteella. Almanakan nimiluetteloista selviää, kumman sukupuolen nimeksi mikäkin nimi on vakiintunut. Luetteloita on kuitenkin ilmestynyt vasta vuodesta 1950 alkaen, joten sitä vanhempien almanakkojen osalta on käytettävä muita lähteitä. Mukana on

paljon vierasperäisiä pyhimystennimiä, joista olisi ilman lähteitä vaikea päätellä, ovatko ne miesten- vai naistennimiä. Varsinkin vanhimpien nimien jaottelussa auttaa Blomqvistin luettelo Förteckning över förnamnen i den finlandssvenska almanackan 1810–2000 (1999). Blomqvist järjestää kaikki tänä aikana ruotsinkielisessä almanakassa esiintyneet nimet aakkosjärjestykseen ja jakaa nimet miesten- ja naistennimiin. Myös Heikki Ojan teoksesta Suomen kansan pyhimyskalenteri (2011) on apua jaottelussa.

Uudempien nimien erottelussa auttavat moniin etunimiä käsitteleviin teoksiin sisältyvät listat, joissa nimet jaetaan naistennimiin ja miestennimiin. Listat perustuvat usein tiettyinä aikana annettuihin nimiin, ja niissä esiintyvät yleensä vain yleisimmät nimet – esimerkiksi Blomqvistin (1993: 243) ja Kiviniemen (1982: 175) aineistoissa esiintyvät nimet, jotka on annettu vähintään kymmenen kertaa. Blomqvistin listoissa ovat mukana nimet, jotka on annettu suomenruotsalaisille, jotka ovat olleet elossa 1965 tai jotka ovat syntyneet ennen vuoden 1991 loppukesää, Kiviniemellä puolestaan suomenkielisille annetut nimet vuoteen 1981 asti. Myös muun muassa Otterbjörkin teoksessa Svenska förnamn (1979) naisten- ja miestennimet erotellaan toisistaan, ja Vilkun etunimikirjoissa (1976, 2005) mainitaan nimien kohdalla, ovatko ne naisten- vai miestennimiä.

2.2 Muinaissuomalaisten nimet

Kun nimisysteemissä tapahtuva muutos on hyvin suuri, voidaan puhua nimisysteemin vaihtumisesta toiseksi. Muinaissuomalainen eli esikristillinen henkilönnimisysteemi on eri systeemi kuin nykyisin käytössä oleva siitä huolimatta, että jälkimmäinen on rakentunut edellisen pohjalta. (Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008: 179.) Kristinuskon saapuminen Suomeen aloitti pitkän prosessin, jossa muinaissuomalainen nimisysteemi vaihtui kristillisperäiseen nimisysteemiin. Esikristilliset suomalaisnimet hävisivät käytännössä kokonaan, koska pyhimyksillä ja hallitsijoilla ei ollut suomalaisia nimiä. Kansallispyhä Henrik oli taustaltaan englantilainen, ja johtavassa asemassa olevien nimistä käytettiin ruotsinkielisiä versioita. Toisaalta muinaissuomalaiset nimet alkoivat jäädä pois käytöstä jo ennen kristinuskon saapumista, koska suomalaiset lainasivat vierasperäisiä, erityisesti germaanisiksi nimiä. (Kiviniemi 1982: 66; Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008: 209–210.)

Eurooppalaisista esikristillisistä henkilönnimisysteemeistä tiedetään ylipäättään vain vähän, koska lähteitä ei ole juuri säilynyt. Esimerkiksi vanhoja skandinaavisia nimiä on kuitenkin säilynyt riimukirjoituksissa. (Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008: 191.) Muinaissuomalaisista etunimistä tiedetään hyvin vähän, koska suomalaisten nimiä alkoi ilmaantua asiakirjoihin vasta keskiajalla, jolloin ihmisillä yleensä oli jo kristillisperäinen etunimi. Koska aineistoa tuhoutui ja kattavia veroluetteloita alkoi ilmestyä vasta 1500-luvulla, muinaissuomalaisten etunimien tutkimuksessa käytetään välillisinä lähteinä suomalaisten sukukansojen vanhaa henkilönnimistöä, muunlaisia henkilönnimiä, kuten sukunimiä, ja sellaisia paikannimiä, joihin sisältyy vanha yksilönnimi. Näiden perusteella on rekonstruoitu muun muassa sellaisia nimiä kuin *Hyvälempi*, *Kaukamieli*, *Nousia* ja *Viljattu*. (Kiviniemi 1982: 34–36.)

Stoebken (1964) mukaan muinaissuomalainen henkilönnimisysteemi oli hyvin samankaltainen kuin indoeurooppalaisten kielten nimisysteemit Euroopassa: kantanimistä (*Iha*, *Hyvä*, *Lempi*, *Valta* ym.) muodostettiin uusia nimiä johtamalla tai yhdistelemällä (esimerkiksi *Lemmitty* ja *Valtalempi*). Nimet olivat kuitenkin itämerensuomalaisissa kielissä alkuperäisiä, koska niiden sisältö poikkesi sotaista germaaninimistä. Nissilä (1980: 191) ja Kiviniemi (1982: 42) puolestaan pitävät todennäköisempänä, että tämä nimityyppi lainattiin germaaneilta, mitä tukee rakenteen samankaltaisuuden lisäksi myös se, että nimityyppiä tavattiin vain läntisissä itämerensukuisissa kielissä. Muinaissuomalaisiin yksilönnimiin katsotaan kuuluvan myös muunlaisia kuin kaksiosaisia nimiä, esimerkiksi muinaisuskoon viittaavia nimiä, kuten *Ahti* ja *Kaleva*. Monissa tapauksissa on kuitenkin vaikeaa vetää rajaa ensisijaisen yksilönnimen ja lisänimen välille. Yksilönnimi on ihmiselle seremoniallisessa tapahtumassa annettu nimi, lisänimeä taas käytetään jonkin yhteisön sisällä yksilönnimen sijasta tai sen kanssa. (Kiviniemi 1982: 43; Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008: 208.)

2.3 Muinaisskandinaaviset nimet

Skandinaavisista esikristillisistä nimistä tiedetään huomattavasti enemmän kuin muinaissuomalaisista nimistä, koska tämä nimisysteemi ei koskaan kokonaan korvautunut kristillisellä nimisysteemillä (Modéer 1964: 61–62). Muinaisia nimiä on säilynyt paikannimissä ja etenkin viikinkiajan riimukivissä, joita pystytettiin kuolleiden sukulaisten muistolle. Kuten muutkin kielen ainekset, muinaisskandinaaviset nimet

olivat muinaisgermaanista alkuperää, ja monilla riimukirjoituksissa mainituilla nimillä oli vastineet länsigermaanisissa kielissä (Modéer 1964: 12–13).

Myös muinaisskandinaavisille nimille oli tyypillistä kaksiosaisuus (*Gun-nar* ja *Solveig*). Yleisimpiä nimenosia olivat muun muassa *As-*, *Gud-*, *Ragn-* ja *Thor-*, jotka sisältävät jumalan nimen tai merkityksen 'jumalallinen, korkeampi voima'. Jumalan nimeä ei kuitenkaan voitu käyttää yksinään, vaan siihen piti lisätä toinen osa, joka oli usein esimerkiksi *-mund* tai *-borg*. Näin nimen saaja pääsi jumalan suojeluksen. Muinaisgermaanisten nimien osat liittyivät erityisen usein sotaan, taisteluun ja aseisiin, esimerkiksi *Gunn-* 'taistelu' ja *Sig-* 'voitto'. Kaksiosaisien yhdysnimien lisäksi käytössä oli myös yksiosaisia nimiä, kuten *Dag*, *Karl* ja *Sten*. Joidenkin yksiosaisien nimien on katsottu olevan yhtä vanhoja kuin kaksiosaisetkin nimet, mutta toisaalta näiden nimien ja lisänimien raja on häilyvä. Erilaisia yksiosaisia hypokorismeja eli lempinimiä ja lyhenn nimiä, kuten *Gumme* (*Gudmund*) ja *Inge* (*Ingemund*) käytettiin paljon, mutta ne eivät yleensä olleet pitkäikäisiä tai saavuttaneet virallista asemaa. (Otterbjörk 1979: 7–10.)

Suomessa ei ole säilynyt riimukirjoituksia, joten Suomen ruotsinkielisen väestön nimistöä voidaan esittää vain hypoteeseja. On oletettu, että koska viikinkien kieli oli samankaltaista koko pohjolassa, myös etunimet olisivat olleet suuressa määrin samoja. Viikinkiajan jälkeen, 1000-luvun ensimmäisenä vuosisatana, on lisäksi nähtävästi ollut aika, jolloin Suomessa ei asunut ruotsinkielisiä. Ilmeisesti seuraavat ruotsinkieliset asettuivat Suomeen 1100-luvulta alkaen. He olivat todennäköisesti kristittyjä, joten skandinaaviset nimet alkoivat pikkuhiljaa väistyä kristillisten nimien tieltä. Jotkin skandinaaviset nimet, kuten *Erik* ja *Olav*, saivat kuitenkin pyhimysnimen aseman. (Blomqvist 1993: 18–19, 22–23.)

Joitakin skandinaavisia nimiä säilyi käytössä kristinuskoon liittyvien nimien suosiosta huolimatta. Carl-Eric Thors (1959) on tutkinut skandinaavisia etunimiä keskiajan ja 1500-luvun Suomessa. Arkistoista löytyi noin 200 erilaista nimeä, joista suurin osa oli miestennimiä, kuten *Arvid*, *Björn* ja *Gunnar*, mutta mukana oli myös parikymmentä naistennimeä, esimerkiksi *Bothild*, *Disa*, *Ingeborg*. Nimiä käytettiin lähinnä ruotsinkielisillä alueilla, kuten Ahvenanmaalla ja Turunmaan, Uudenmaan sekä Pohjanmaan vanhastaan ruotsinkielisissä kylissä, mutta niitä tavattiin myös

suomenkielisillä alueilla. Tämä todistaa, että alueilla oli ruotsinkielistä asutusta ja että suomenkieliset lainasivat ruotsinkielisten nimestöä (Blomqvist 1993: 23–25).

2.4 Kristinuskon vaikutus etunimistöön

Kuten jo aiemmissa luvuissa mainitsin, kristinuskon omaksuminen vaikutti suuresti eurooppalaiseen henkilönnimistöön. Kristinuskon vakiinnutettua asemansa valtauskontona ihmisiä ryhdyttiin nimeämään kirkon tunnustamien pyhimysten mukaan (Maliniemi 1947: 46). Skandinaviaan kristinusko saapui 800-luvulla, mutta kristillisperäiset nimet yleistyivät vasta 1200-luvulla, Suomessa vielä myöhemmin (Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008: 209). Kristillistä nimestöä tuki pyhimyskalenteri, kalendaarinen luettelo pyhimysten muistopäivistä ja muista kirkollisista merkkipäivistä (Kiviniemi 1982: 67). Pyhimyskalenterista kerron lisää luvussa 3.1.

Kristillisperäiset nimet olivat vieraskielisiä, alun perin yleensä heprean-, kreikan- tai latinankielisiä. Jotkin nimet saivat kuitenkin pyhimysnimen aseman, vaikka ne olivat alkujaan pakanallisia. Hansakauppiaiden mukana Suomen kaupunkeihin tuli saksankielistä nimestöä; osa nimestä oli saksalaista alkuperää, osa taas saksalaistettuja muotoja kristillisistä nimistä, esimerkiksi *Hans*, *Hannes* (< *Johannes*) ja *Greta* (< *Margareta*) (Blomqvist 1993: 32–33). Pyhimysten saksankieliset nimet saavuttivat pysyvän aseman myös meidän nimestössämme (Kiviniemi 1982: 84).

Kristillisperäisiä nimiä käytti ensin ylhäisö, mutta vähitellen nimet levisivät kaikkiin kansan kerrostumiin (Otterbjörk 1979: 19; Kiviniemi 1982: 62). Vanhimmissa säilyneissä, 1300-luvulta peräisin olevissa kirjallisissa asiakirjoissa suurin osa nimistä oli jo kristillisperäisiä (Kiviniemi 2006: 236). Pyhimysnimet saivat yleistyessään myös kansanomaisia muotoja, kuten *Reko* (< *Gregorius*) ja *Lauri* (< *Laurentius*). Näitä muotoja löytyi toisinaan myös asiakirjoista, vaikka yleensä nimet kirjoitettiin ruotsalaisessa tai latinalaisessa asussa. (Maliniemi 1947: 47–48.) Kansanomaisia nimiä käytettiin lähinnä arkielämässä – viralliseen käyttöön ne pääsivät vasta 1800-luvun loppupuolella (Kiviniemi 1982: 101). Vaikka suomenkielisessä puheessa esiintyneistä muodoista ei ole mahdollista saada varmaa tietoa, on vanhoissa asutus- ja sukunimissä säilynyt vihjeitä siitä, millaisia nimiasuja suomenkieliset käyttivät (Kiviniemi 2006: 236).

2.5 Nimimuodin vaikutus etunimistöön

Blomqvistin (2006: 58) mukaan käytössä on aina kolmenlaisia nimiä: vanhoja klassikkoja, muotiniimiä ja harvinaisia nimiä, joista osa on saattanut olla olemassa jo kauan mutta joista ei ole koskaan tullut suosittuja. Osa harvinaisista nimistä taas on uutuuksia, joista voi tulla uusia muotiniimiä. Mitkä nimet kuuluvat muotiniimiin vaihtelee tietysti ajankohdan mukaan, ja yleensä eri sukupolvien edustajat saavat erilaisia nimiä (Kiviniemi 1993: 39). Nimimuoti vaikuttaa siihen, millaisia nimiä milloinkin pidetään edustavina. Yhteisöllisyys näyttää edelleen olevan keskeinen tekijä nimenvaihdossa; nimivalintoja ohjaa sosiaalinen vaisto eli tietoisuus siitä, mitkä nimet ovat vallitsevan nimimuodin mukaisia, vaikka nimenantajat uskoisivatkin tekevänsä yksilöllisiä valintoja. (Kiviniemi 2003: 62.) Nimien suosio vaihtelee usein aaltomaisesti, ja nimet, jotka ovat olleet suosittuja edellisellä sukupolvella, eivät yleensä ole muodikkaita seuraavan sukupolven mielestä. Sen sijaan sitä seuraavan sukupolven silmissä vanhat nimet voivat taas vaikuttaa uudenveroisilta. (Kiviniemi 2006: 201, 205.)

Varsinkin aiemmilta vuosisadoilta on erotettavissa nimiryhmiä, jotka ovat olleet suosittuja tiettyinä aikoina. Esimerkiksi Ruotsi-Suomen etunimistöissä suosituiksi tulivat reformaation myötä Raamatun nimet, kuten *Benjamin*, *Eva*, *Marta* ja *Rafael*, jotka esiintyivät ensimmäiseksi juuri Suomen puolella. Ruotsin suurvalta-aikana käytössä oli paljon saksasta lainattuja nimiä – nimien lainautumista edesauttoivat muun muassa lukuisat sukulaisuussuhteet ruotsin- ja saksankielisten välillä (Otterbjörk 1979: 20–21, 24).

Ranskalainen kulttuuri puolestaan hallitsi 1700-luvun Eurooppaa, joten nimiäkin lainattiin tietysti ranskan kielestä. Erityisesti naisten kutsumanimiä ranskalaistettiin: *Frédérique*, *Jeanne* ja *Louise* olivat suosituimpia kuin *Fredrika*, *Johanna* ja *Lovisa*. Ranskalaista alkuperää ovat myös *Emil* (*Émile*), *Anne Marie*, *Eugen* (*Eugène*), *Napoleon* ja *Josefina* (*Joséphine*), joista kolmea viimeksi mainittua käyttivät ensin kuninkaalliset. Englantilaisia nimiä alettiin lainata 1800-luvulta alkaen, ja esimerkiksi *Gilbert*, *Patrik*, *John*, *Betty*, *Mary* ja *Nancy* olivat suosittuja. Nimet eivät kaikki alkuaan olleet englantilaisia, mutta ne lainattiin englannin kielestä. Ruotsalaiseen nimistöön vaikutti myös 1800-luvun kansallisromanttinen suuntaus; kiinnostuttiin ruotsalaisista ja muista skandinaavisista nimistä, kuten *Gunnar*, *Astrid* ja *Valdemar*.

(Otterbjörk 1979: 25–28, 41.) Myös Suomessa heräsi 1800-luvulla kiinnostus omaperäisiin suomalaisiin nimiin, mistä kerron lisää luvuissa 2.1 ja 3.4.

Erilaiset esikuvat vaikuttavat nimimuotiin; niin todellisiin kuin kuvitteellisiinkin henkilöihin liittyvä julkisuus vaikuttaa nimien suosioon. Vanhastaan eri maiden hallitsijoiden nimet ovat saaneet seuraajia, ja erityisesti Ruotsin ja Venäjän hallitsijoiden nimet ovat olleet suosittuja Suomessa. Myös kirjallisuudesta on poimittu uusia nimiä, joista on tullut muodikkaita. Myöhemmin muun muassa elokuvat, musiikki ja televisio-ohjelmat ovat vaikuttaneet yksittäisten nimien suosioon. (Blomqvist 1993: 61–69; Kiviniemi 2006: 212–213.) Mikko Perttunen on tutkinut pro gradu -työssään *Juurakon Huldat* ja *Turhapuron Uunot: Suomen kaikkien aikojen katsotuimpien elokuvien vaikutus suomalaiseen etunimistöön* (2011) elokuvien henkilöhahmojen nimien vaikutusta etunimien suosioon. Perttusen mukaan joidenkin nimien suosio nousee niin selkeästi elokuvan ilmestymisvuotta seuranneina vuosina, että elokuvan henkilöhahmo on todennäköisesti vaikuttanut nimen suosioon. Esimerkkejä tästä ovat muun muassa *Kaivopuiston kaunis Regina* -elokuvan *Regina* ja *Täällä Pohjantähden alla* -elokuvan *Jussi*, *Akseli* ja *Elina*. Nimien suosioon ovat tosin voineet vaikuttaa muutkin seikat: *Kaivopuiston kauniin Reginan* pääroolin näyttelijän nimi oli *Regina* (Linnanheimo), ja *Täällä Pohjantähden alla* -elokuva puolestaan pohjautuu Väinö Linnan suosittuun romaani-trilogiaan. Perttunen huomauttaa, että fiktiiviset hahmot esikuvina on vain yksi nimeämisperuste ja usein on vaikea osoittaa, onko hahmo vaikuttanut nimenantoon. (Perttunen 2011: 71, 92–94.)

Nimimuotien nopeutunut vaihtelu 1900-luvulla liittyy kaupungistumiseen, kansainvälistymiseen ja tiedonkulun tehostumiseen. Nykyisin nimivalinnassa pyritään yhä enemmän yksilöllisyyteen, mikä on lisännyt harvinaisten nimien määrää ja tasoittanut kärjessä olevien nimien suosion jakautumista. (Kiviniemi 2003: 68–70.) Etunimistömme siis kasvaa ja monipuolistuu jatkuvasti, mikä vaikuttaa myös almanakan nimipäiväkalentereihin (Kiviniemi 1993: 107). Nimipäiväkalenterien historiasta ja muutoksista kerron seuraavassa luvussa.

3 NIMIPÄIVÄKALENTERIEN HISTORIAA

3.1 Pyhimyskalenteri

Nimipäivien vieton lähtökohtana oli alun perin antiikin ylhäisön tapa juhlia syntymäpäiviä, mutta kristinuskon myötä nimipäivä sai merkittävämmän aseman. Katolisen kirkon pyhimysten kunniaksi vietettiin muistopäiviä, ja kun kristityt vanhemmat alkoivat nimetä lapsiaan pyhimysten mukaan, vaihtui pyhimyksen muistopäivä pikkuhiljaa myös hänen mukaansa nimetyn henkilön nimipäiväksi. (Vilkuna 1969: 9–12; Blomqvist 1993: 126.) Nimiä annettiin usein sen mukaan, minkä pyhimyksen juhlapäivä oli lähellä lapsen syntymäpäivää tai mikä pyhä oli perheelle tärkeä, kuten jonkin ammatin tai paikkakunnan suojeluspyhä. (Kiviniemi 1982: 69; Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008: 199.)

Läntisessä Euroopassa uusien nimien lähteenä olivat roomalaiskatolisen kirkon pyhimyskalenterit. Jokaisella hiippakunnalla oli oma pyhimyskalenterinsa, jossa oli noin 200 nimeä. Keskeisimpien pyhimysten tuli olla mukana kaikissa pyhimyskalentereissa, mutta muuten nimistö vaihteli hiippakunnittain. Suomessa paikalliset poikkeukset liittyivät usein kirkon vihkimispäivään ja suojeluspyhimyksen merkkipäivään. Oman kirkon nimikkopyhimys vaikutti myös paikkakunnan asukkaiden nimenvalkintaan. (Maliniemi 1947: 48–49; Kiviniemi 2006: 246.) Erilaiset pyhimyskalenterit selittävät eroja esimerkiksi Suomen ja Ruotsin keskiaikaisissa nimistöissä (Maliniemi 1947: 48–49; Ainiala – Saarelma – Sjöblom 2008: 211).

Vanhin säilynyt Turun hiippakunnan kalenteri, 1300- ja 1400-lukujen vaihteesta peräisin oleva Codex Aboensis, sisälsi luettelon Suomessa kunnioitetuista pyhimyksistä. (Vilkuna 1976: 25.) Nykyisin teoksesta käytetään nimeä Codex Kalmar, koska tutkijat ovat erimielisiä siitä, oliko teos todella Turusta (ks. Luoto 2010). Myös Turun hiippakuntaa varten Lyypekissä vuonna 1488 painettu Missale Aboense -messukirja sisälsi täydellisen pyhimyskalenterin (Melander 1957: 26). Viimeistään keskiajalta lähtien ihmiset seurasivat vuoden kulkua ja merkkipäiviä puuhun leikatuista riimukalentereista (Hirsjärvi 1957: 15, 21). Niin sanottuja ikuisia kalentereita julkaistiin myös kirkollisten käsikirjojen ja virsikirjojen liitteinä (Melander 1957: 25–27). Esimerkiksi Mikael Agricolan vuonna 1544 ilmestyneen Rucouskirian kalenterissa mainittiin 210 pyhimysten merkkipäivää (Vilkuna 1969: 8). Vanhoissa virsikirjoissa oli

liitteenä kalendaario, joka sisälsi kirkkopyhät ja päiville sijoitetut nimet. Aluksi vain tärkeimmät nimet mainittiin, mutta vuodesta 1686 alkaen mukana olivat kaikki nimet. (Melander 1957: 29–30). Virsikirjojen kalentereita ilmestyi 1800-luvun loppupuolelle asti, ja ne olivat yhtä tärkeitä tiedonlähteitä kuin almanakat (Oja 2011: 28–29). Niiden vaikutus nimenvallintaan oli myös varmasti suuri (Kiviniemi 1982: 104).

Pyhimyskalenteri vaikutti suuresti etunimistöön ja vuotuisen ajantietoon. Vuosi jaksottui ensisijaisesti kirkollisten merkkipäivien mukaan, kun kansa käytti erilaisia pyhimyksien nimiä sisältäviä ilmauksia, esimerkiksi ”Hermannista heinään, Jaakosta viikate seinään”. Keskiajalla kalenterissa oli vain vähän nimiä, eli noin kolmanneksella vuoden päivistä oli jonkun pyhimyksen muistopäivä. Vasta vuodesta 1686 lähtien lähes jokaisen päivän kohdalla oli jokin nimi. Vaikka uskonpuhdistuksen myötä pyhimysten palvonta kiellettiin, pyhimysten nimet jäivät kirkollisiin kalentereihin. Uusiksi nimiksi hyväksyttiin kuitenkin vai Raamatun nimiä. (Kiviniemi 1982: 67, 103–104.)

Suomessa nimettiin ihmisiä ilmeisesti lähinnä elävien esikuvien mukaan eikä siis juurikaan ottamalla nimiä suoraan pyhimyskalentereista. Tähän viittaa se, että vain pieni osa pyhimysten nimistä oli käytössä suomalaisten etuniminä ja sellaisia pyhimysnimiä, joita ei käytetty lainkaan, oli paljon. Nimien suosio vastasi yleensä pyhimysten merkkipäivien katolisen ajan arvoa, osa juhlapyhistä kun oli tärkeämpiä kuin toiset. (Kiviniemi 1982: 70; 2006: 249.)

3.2 Vanhimmat almanakat

Almanakat, ajantiedon oppaat, alkoivat ilmestyä pian kirjanpainotaidon keksimisen jälkeen; Saksassa viimeistään vuonna 1448 ja Ruotsissa vuonna 1585 (Vilkuna 1957: 7; Kiviniemi 1982: 104). Ensimmäiset ruotsalaiset almanakat olivat saksalaisen mallin mukaisia, mutta ensimmäisessä suomalaisessa, vuonna 1608 julkaistussa almanakassa nimet olivat Suomen kirkollisten kalentereiden mukaisia. Suomalainen tähtitieteilijä Sigfrid Aronus Forsius julkaisi tämän ruotsinkielisen almanakan, joka oli ensimmäinen koko Ruotsi-Suomea, eli siis myös suomalaisia, varten painettu almanakka. Osa almanakan nimistä oli jopa kansankielisessä muodossa. (Vilkuna 1957: 13.) Kalenteriosassa esiintyi siis ruotsin kielen mukaisia nimiasuja, kuten *Bengt* (< *Benedictus*) ja *Staffan* (< *Stephanus*), mutta myöhemmistä Forsiuksen almanakoista ruotsinkieliset asut puuttuivat, ilmeisesti siksi, että niitä kritisoitiin ankarasti (Blomqvist

2005: 75). Forsius jatkoi almanakkojen julkaisemista kuolemaansa asti, vuoteen 1624 (Kiviniemi 2006: 251). Tämän jälkeen almanakkojen julkaiseminen oli pitkään epäsäännöllistä, vaikka 1600-luvun loppupuolella Turun akatemian matematiikan professorit julkaisivatkin almanakkoja Per Brahen aloitteesta (Blomqvist 1993: 108). Almanakkaa täydennettiin 1600-luvulla Vanhan Testamentin nimillä, kuten *Adamilla*, *Abrahamilla* ja *Tobiaksella* (Vilkuna 1976: 27).

Ensimmäinen suomenkielinen almanakka julkaistiin vuonna 1705. Sen nimistö oli kuitenkin edelleen vieraskielistä. (Vilkuna 1957: 12; 1969: 9.) Julkaisija oli Turun akatemian matematiikan professori Laurentius Tammelin, jonka laatimia suomenkielisiä almanakkoja ilmestyi vuoteen 1725 asti (Vilkuna 1957: 12; Kiviniemi 2006: 251). Almanakkojen nimien perustana oli keskiaikainen Turun hiippakunnan pyhimyskalenteri, ja nimistä suurin osa oli tavalliselle kansalle vieraita. Vielä ei siis vietetty tavallisten ihmisten nimipäiviä, mutta erilaiset vuoden tärkeät ajankohdat oli helpompi muistaa näillä päivillä olevien nimien perusteella. (Kiviniemi 2006: 251, 284.) Kalenteriosaan otettiin 1700-luvulla Raamatun nimien lisäksi hallitsijaperheen nimiä, kuten *Ulrika* ja *Lovisa*, sekä ajan kansainvälisiä muotiniimiä, esimerkiksi *Emil*, *Charlotta* ja *Fredrika* (Kiviniemi 1982: 105; Blomqvist 1993: 112). Kaikki nimet olivat vieraskielisissä asuissaan, joten arkisessa käytössä oli nimien määrää suurempi joukko erilaisia kansankielisiä muotoja (Kiviniemi 2006: 253). Vuodesta 1747 lähtien vuoteen 1809 saakka kaikki suomalaiset almanakat painettiin Ruotsissa (Kaskimies 1957: 49). Suomen ruotsinkielisillä ei ollut omaa almanakkaa, vaan heidän piti tyytyä suomenkieliseen tai ruotsalaiseen, Tukholmaa varten laadittuun almanakkaan (Blomqvist 1993: 109).

3.3 Almanakkojen nimipäiväkalenterit 1800-luvulla

Kun Suomesta tuli vuonna 1809 osa Venäjää, palautui erioikeus julkaista almanakkoja Turun akatemialle, joka julkaisikin heti vuonna 1810 sekä suomen- että ruotsinkielisen almanakan. Turun akatemian muuttaessa vuonna 1828 myös oikeus julkaista almanakkoja siirtyi Helsinkiin. (Thors 1975: 108; Blomqvist 1993: 109; Kiviniemi 2006: 285.) Nimipäiväkalenteriin valittiin ruhtinasperheen nimiä, esimerkiksi *Nicolai*, *Alexander*, *Olga* ja *Georg*. Myös kansainvälisiä muotiniimiä lisättiin, muun muassa *Arthur*, *Flora* ja *Josephina*. (Thors 1975: 108–109; Ainiala –Saarelma – Sjöblom 2008: 214–215.)

Etunimistön suomalaistuminen alkoi 1800-luvun puolivälissä suomalaismielisen sivistyneistön keskuudessa. Vähitellen suomalaiset omaperäiset nimet ja kansanomaiset nimiasut syrjäyttivät suurimman osan vierasperäisten nimien suomalaistetuista asuista, kuten mekaanisesti muodostetun *Aatolhvin* (Lampinen 2003: 241–242). Muutos liittyi kansalliseen heräämiseen ja myöhemmin kansallisuusaatteeseen ja merkitsi mullistusta etunimistöössämme, koska muinaiset nimet olivat hävinneet kristillisten nimien tieltä. Ruotsissa tilanne oli erilainen, koska siellä muinaiset nimet olivat säilyneet paremmin kuin Suomessa. Vanhojen skandinaavisten nimien renessanssi alkoi Ruotsissa hieman aiemmin kuin omaperäisten etunimien nousukausi Suomessa. (Kiviniemi 1982: 106.)

Edelläkävijöitä olivat Isak Edward Sjömanin vuonna 1864 julkaisema nimipäiväkalenteri Kauno-annakka ja Kansanvalistusseuran kalenterit, joita ilmestyi vuodesta 1882 vuoteen 1957 asti. Kauno-annakka sisälsi jo paljon omakielistä nimistöä, joka tuli muihin kalentereihin vasta paljon myöhemmin. Tarkkaa tietoa Kauno-annakan nimien alkuperästä ei juuri ole, mutta ilmeisesti Sjöman kokosi yhteen lehtikirjoituksissa ja kirjoissa esiintyneet nimet sekä muuten tietoonsa tulleet nimet. Kauno-annakassa esiintyneitä, vasta myöhemmin yleistyneitä nimiä olivat muun muassa *Aino*, *Helmi*, *Ilmari*, *Onni* ja *Väinö*. (Vilkuna 1947: 60–65; Kiviniemi 2006: 286–287.) Kauno-annakassa myös korvattiin monet vierasperäiset nimet sellaisilla kansanomaisilla nimiasuilla, jotka myöhemmin virallistettiin, kuten *Antti*, *Erkki*, *Mikko*, *Riitta* ja *Vappu* (Kiviniemi 1982: 108). Kansanvalistusseuran kalenteri puolestaan oli koko kansalle tarkoitettu monenlaista tietoa sisältävä vuosikirja. Vuosien 1882 ja 1883 kalenterit sisälsivät myös tietoa nimien alkuperästä ja nimipäiväkalenterin muutosten perusteista. A. A. Granfelt ja Kustavi Grotenfelt vastasivat näistä selvityksistä. (Kiviniemi 1982: 111–112.) Kansanvalistusseuran kalenterissa oli paljon käännettyjä nimiä, kuten *Lahja* (< *Donatus*) ja *Ilmari* (< *Marcellus*), koska vieraat ja Suomen kannalta vähemmän tärkeät nimet haluttiin korvata suomalaisilla nimillä (Vilkuna 1976: 21).

Virallisen almanakan nimipäiväkalenteriin tuli 1800-luvun puolesta välistä lähtien kymmenisen selvästi suomalaistettua nimeä, esimerkiksi *Saara*, *Lauri* ja *Tuomas*. Vasta vuonna 1890 lisättiin kerralla nelisenkymmentä suomalaistettua muotoa, esimerkiksi *Aaro*, *Erkki*, *Heta* ja *Pentti*. Usein vain nimen kirjoitusasu muutettiin suomalaisemmaksi, yleensä kirjoittamalla pitkät vokaalit kahtena vokaalina, esimerkiksi *Emilistä* tuli *Eemil*, *Elisasta* *Eliisa*. Kirjoitusasujen suomalaistaminen ei tosin ollut

kovin johdonmukaista eikä pysyvää, vaan esimerkiksi *Heleena* muutettiin myöhemmin takaisin *Helenaksi*. Ainut omaperäinen nimipäiväkalenteriin hyväksytty nimi oli *Aino*. Muutokset osoittavat, että nimipäiväkalenterin nimien kautta pyrittiin jo ohjailemaan nimervalintaa ja nimien oikeinkirjoitusta. Toisaalta kalenterissa oli vielä paljon nimiä, joita ei juuri käytetty suomalaisten keskuudessa. (Kiviniemi 1982: 113–114; 2006: 291–292.)

3.4 Almanakkojen nimipäiväkalenterien uudistukset vuosina 1908–2010

3.4.1 Yleistä uudistuksista

Almanakkojen nimipäiväkalentereita on aina välillä uudistettava, koska nimistö muuttuu jatkuvasti (Blomqvist 1993: 115). Myös nimien paikkaa siirrellään, eli sama nimi ei välttämättä suinkaan ole koko ajan samalla päivällä. Samoin nimi voidaan välillä poistaa nimipäiväkalenterista ja ottaa jossakin myöhemmässä uudistuksessa takaisin. (Blomqvist 2000: 73.) Poistojen ja palautusten perusteena ei pitkään voitu käyttää tilastotietoja nimien yleisyydestä, vaan muutosten tekijät joutuivat perustamaan valintansa omiin havaintoihinsa, intuitioonsa ja esitettyihin toivomuksiin. Tekijöiden omat käsitykset ja näkemykset vaikuttavat valintoihin, joten tässä mielessä nimipäiväkalenteriin on aina otettu myös suositusnimiä. (Kiviniemi 1982: 119.)

Joitakin periaatteita noudatetaan perinteen ja selkeyden vuoksi. Kiviniemen (1982: 123–124) mukaan seuraavat asiat pyritään ottamaan huomioon nimipäiväkalenteria uudistettaessa: miesten- ja naisten nimiä ei yleensä sijoiteta samalle päivälle (suomenkielisessä kalenterissa), saman miesten- tai naisten nimen variantit pyritään sijoittamaan samalle päivälle, saman nimen tulee olla samalla päivällä suomen- ja ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa, aiemmin poistetut, uudelleen almanakkaan valitut nimet pyritään sijoittamaan alkuperäisille paikoilleen ja uusia nimiä valitessa tärkein kriteeri on nimien yleisyys.

Vertailun vuoksi mainitsen lyhyesti myös Ruotsin almanakan nimipäiväkalenterin uudistukset 1900-luvulla. Ruotsalaista nimipäiväkalenteria uudistettiin ensimmäisen kerran vuonna 1901, jolloin vanhoja pyhimysnimiä ruotsalaistettiin ja vaihdettiin uudempiin, äänteellisesti samankaltaisiin nimiin. Myös nimien sijoittamiseen

kiinnitettiin huomiota; nimen piti muistuttaa kuuluisan kantajansa, esimerkiksi pyhimyksen, syntymä- tai kuolinpäivästä (Otterbjörk 1966: 9, 19, 31). Seuraava uudistus tehtiin vasta vuoden 1986 almanakkaan, ja sitä seurasi vuoden 1993 uudistus. Vuoden 1986 uudistus ei osoittautunut kovin onnistuneeksi, vaikka monet yleiset nimet pääsivät vihdoinkin nimipäiväkalenteriin. Jokaiselle päivälle sijoitettiin kolme nimeä, joista osa oli ruotsalaisille aivan vieraita, kuten *Alin* ja *Idar* (miespuoliset vastineet *Alinalle* ja *Idalle*). Vuoden 1993 uudistuksessa jokaiselle päivälle sijoitettiin kaksi nimeä ja nimistöä modernisoitiin voimakkaasti. Kritiikkiä tuli tällä kertaa siitä, että monet uusista nimistä koettiin epävirallisiksi lempinimiksi, kuten *Eddie* (< *Edvard*) ja *Annie* (< *Anna*). Lisäksi monet paheksuivat englantilaisten nimien suurta määrää. Uusin nimipäiväkalenterin tarkistus tehtiin vuoden 2001 almanakkaan. Uusimmassa versiossa suurimmalla osalla päivistä on kaksi nimeä ja osalla yksi nimi. Saman päivän jakavien nimien on oltava samakantaisia, eikä aiemmin hyväksytyt allitteraatio riitä enää nimien yhdistämisen perusteeksi. Kun nimiä valitaan ruotsalaiseen almanakkaan, ei tärkeää ole pelkästään nimen yleisyys, vaan myös kulttuurihistoriallinen merkitys. (Klintberg 2001: 19–21.)

Ruotsalainen nimipäiväkalenteri oli varsinkin 1900-luvun alkupuolella huomattavasti konservatiivisempi kuin suomenruotsalainen nimipäiväkalenteri (Otterbjörk 1966: 19). Vuorenlinna (1986: 149) toteaa, että vielä vuoden 1985 ruotsalaisessa almanakassa oli paljon vanhahtavia, pitkiä nimiä, kuten *Abraham* ja *Agaton*. Bryllan (2004: 20) mukaan uudempiin suomenruotsalaisiin nimipäiväkalentereihin otettiin myös selkeitä muotiniimiä, kuten *My*, *Ronja* ja *William*, joihin ruotsalaisen nimipäiväkalenterin uudistajat suhtautuivat varovaisemmin.

Seuraavissa luvuissa käsittelen 1900-luvulla ja 2000-luvun alussa tehtyjä suomenkielisten ja ruotsinkielisten almanakkojen nimipäiväkalenterien uudistuksia. Nimien määrät ovat viitteellisiä, koska eri lähteissä mainitaan erilaisia lukuja. Erot johtuvat todennäköisesti siitä, että tutkijat ovat määritelleet nimet eri tavoilla. Esimerkiksi Mansikkamäki (1996: 53–54) kertoo valinnoistaan, että hän on määritellyt *Leonardin* poistetuksi nimeksi ja *Lennartin* uudeksi nimeksi, vaikka ne kuuluvat etymologisesti yhteen. Jos sama nimi on ollut aiemmin kahden päivän kohdalla ja nimi jää pois toisen päivän kohdalla, on hän laskenut sen päivän nimen poistettujen joukkoon. Käytän Kiviniemen ja Blomqvistin mainitsemia lukumääriä luvuissa 3.4.2–3.4.8.

3.4.2 Vuoden 1908 uudistus

1900-luvun alussa almanakan nimipäiväkalendaria uudistettiin merkittävästi. Uudistukselle olikin tarvetta, sillä almanakka ei mahdollistanut nimipäivien viettoja saati auttanut ihmisiä nimenvälinnässä. Teollistumisen myötä ihmiset liikkuvat ja saivat vaikutteita ulkomailta enemmän kuin aikaisemmin, joten käyttöön otettiin 1800-luvun aikana uusia ranskalaisia, saksalaisia, venäläisiä ja myös englantilaisia nimiä. Samaan aikaan suosiossa olivat myös ruotsinkielisillä skandinaaviset ja suomenkielisillä suomalaiset nimet, joten nimipäiväkalendarin *Donatuksineen* ja *Hegesippuksineen* oli selvästi muutosten tarpeessa. (Blomqvist 1993: 50–51, 113.)

Helsingin yliopiston asettaman komitean toteuttama muutos oli huomattava: nimipäiväkalendarin otettiin 142 uutta nimeä, ja melkein saman verran nimiä poistettiin. Lisätyistä nimistä suurin osa oli uusia omaperäisiä suomalaisia nimiä, esimerkiksi *Väinö* ja *Helmi*, ja suomalaistettuja nimiasuja, kuten *Aune* ja *Martti*. Muutokselle oli tarvetta, sillä esimerkiksi vuonna 1907 syntyneiden tyttöjen ja poikien kymmenestä yleisimmästä etunimestä vain kaksi löytyi nimipäiväkalendarista ennen vuoden 1908 uudistusta. Valitut nimet, muun muassa *Eeva*, *Eino* ja *Aarne*, olivat jo varsin suosittuja. Osa omaperäisistä nimistä ei kuitenkaan vielä ollut erityisen yleisiä, kuten *Kyllikki*, *Lahja*, *Jorma* ja *Keijo*. Vuoden 1908 nimipäiväkalendarin tuli siis paljon nimiä, jotka vakiintuivat perusnimistöksemme pitkäksi aikaa. (Kiviniemi 1982: 114; 2006: 292–294.)

Voidaan sanoa, että Suomeen saatiin uudistuksen myötä maallinen nimipäiväkalendarin, koska useita pyhimysnimiä poistettiin ja tilalle tuli kristinuskoon liittymättömiä nimiä (Blomqvist 1999b: 12). Mallia otettiin Ruotsista, jossa vastaavanlainen uudistus oli toteutettu vuonna 1901 (Thors 1975: 109). Suomessa ei vielä julkaistu erillistä ruotsinkielisille tarkoitettua nimipäiväkalendaria, joten myös ruotsinkielisten tarpeet pyrittiin ottamaan huomioon. Mukaan valittiin ruotsinkielisten keskuudessa yleistyneitä nimiä, kuten *Alvar*, *Linnea* ja *Rolf*. (Kiviniemi 1982: 114; 2006: 294.) Heikinmäki (1972: 67–68) kutsuu tällaisia nimiä kansainvälisiksi nimiksi, joista kaikista ei välttämättä edes huomaa, että ne ovat peräisin muista kielistä, kuten nimistä *Elma* ja *Irma*.

Suomenkieliseen painokseen lisättiin siis skandinaavisia nimiä, kuten *Björn* ja *Astrid*, kun taas ruotsinkieliseen versioon sisällytettiin suomenkielisiä nimiä, kuten *Armas*, *Laina* ja *Pellervo*. Lisäksi joillekin päiville sijoitettiin kaksi nimeä, toinen ruotsinkielinen ja toinen suomenkielinen, esimerkiksi *Bror* ja *Veikko* 9.1. sekä *Frida* ja *Rauha* 29.12. (Blomqvist 1993: 114–115.) Vaikka periaatteessa almanakkojen nimistö oli samanlainen, oli kirjoitusasuissa kuitenkin pieniä eroja: esimerkiksi *Veera* kirjoitettiin suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa kahdella e:llä ja ruotsinkielisessä yhdellä e:llä, *Vera* (Blomqvist 1994).

Mansikkamäki (1996: 50) huomauttaa, että monia pyhimysnimiä myös säilytettiin; osa niistä oli suosittuja, kuten *Matilda*, *Sofia* ja *Rudolf*, kun taas toisten, esimerkiksi *Eufrosynen*, *Ambrosiuksen* ja *Polykarpuksen*, säilyttämiselle on vaikeampi löytää perusteluita. Ruotsinkielistä nimipäiväkalenteria tutkineen Mansikkamäen (1996: 63) mukaan osa nimistä korvattiin kansanomaisilla varianteilla, kuten *Laurentius Larsilla* ja *Petrus Peterillä*. Myös nimien kirjoitusasuja ruotsalaistettiin (mts. 51). Tässä tutkielmassa ei käsitellä kirjoitusasujen ruotsalaistamista, koska lähtökohtani on suomenkielinen nimipäiväkalenteri. Monista nimistä voidaan sanoa, että niiden kirjoitusasu lähentyi sekä suomen että ruotsin kieltä. Palaan tähän asiaan luvussa 4.

3.4.3 Vuoden 1929 uudistukset

Nimipäiväkalenterin suomalaistaminen sai jatkoa 1920-luvun lopussa, jolloin karsittiin lisää vanhoja, vähän käytettyjä pyhimysten nimiä ja muita vieraskielisiä nimiä. Näiden tilalle haluttiin suomalaisempia vaihtoehtoja. Uusista nimistä 125 nimeä oli selvästi omakielisiä, Kalevalasta ja kansanrunoudesta saatuja tai muuten vanhaan suomalaiseen nimistöön perustuvia. Ennestään nimipäiväkalenterista löytyneiden nimien kansanomaisia tai suomalaistettuja asuja lisättiin 77, kuten *Teuvo* (< *Teodor*) ja *Orvokki* (< *Viola*). Uudistajina olivat Aarno Malin (Maliniemi) ja Knut Tallqvist. (Kiviniemi 2006: 294–295.)

Monet nimipäiväkalenteriin otetuista nimistä olivat jo vakiintuneita, joten niiden valitseminen oli perusteltua. Vuoden päiville sijoitettiin kuitenkin myös nimiä, jotka eivät olleet käytössä, mutta joiden käyttöä suositeltiin. Tällaisia nimiä olivat muinaissuomalaisina pidetyt, etuniminä ennestään tuntemattomat nimet, joista useimmat eivät sopineet ajan nimityyliin ja joista monet poistettiinkin jo seuraavassa

uudistuksessa vuonna 1950. Suositusnimiin kuuluivat muun muassa *Arijoutsu*, *Kotivalo*, *Ihanelma*, *Ponteva* ja *Äänis*. (Kiviniemi 1982: 116; 2006: 297.)

Suuren uudistuksen toteuttaminen oli mahdollista, koska samalla suomen- ja ruotsinkielinen nimipäiväkalenteri erotettiin toisistaan. Monet vieraskieliset nimet poistettiin tai siirrettiin ruotsinkieliseen nimipäiväkalenteriin. (Kiviniemi 2006: 296.) Suomenkielisestä nimipäiväkalenterista raivattiin pois muun muassa suomenkielisillekin melko tutut *Linda*, *Paulina* ja *Frans* (Heikinmäki 1972: 69). Koska esimerkiksi *Ilta*, *Pellervo* ja *Päiviö* eivät saavuttaneet suosiota suomenruotsalaisten keskuudessa, ne jätettiin ainoastaan suomenkieliseen nimipäiväkalenteriin. Toisin päin kävi nimille kuten *Björn*, *Dagny* ja *Svea*. (Blomqvist 1993: 115.)

Vuoden 1929 ruotsinkielistä almanakkaa voidaan siis kutsua ensimmäiseksi varsinaiseksi suomenruotsalaiseksi almanakaksi. Uusia nimiä saatiin 152, ja pois jätettiin 101 nimeä. Poistetut nimet olivat lähinnä omaperäisiä suomalaisia nimiä tai vanhoja pyhimysnimiä. Esimerkiksi *Päiviön* tilalle otettiin *Leif* ja *Iltan* tilalle *Nanna*, *Tertullianus* ja *Serafina* puolestaan korvattiin *Bjarnella* ja *Solveigillä*. Suomenruotsalainen nimipäiväkalenteri lähentyi siis huomattavasti ruotsinruotsalaista nimipäiväkalenteria. Suomenkielisistä nimistä paikoilleen jäivät vain *Helmi*, *Onni*, *Saima*, *Toini*, *Väinö*, *Aina* ja *Aino*. (Blomqvist 1993: 115–116.)

Koska Suomi oli itsenäistynyt Venäjältä 1917, ei vuoden 1929 nimipäiväkalenterissa enää kirjoitettu keisarin, keisarinnan ja kruununperijän nimiä versaaleilla (Blomqvist 1993: 116). *Alexei* ja *Nikolai* poistettiin kokonaan. Sen sijaan nimipäiväkalenteriin otettiin kaksiosaiset nimet *Johan Ludvig* (suomenkielisessä almanakassa *Juhana Ludvig*) ja *Johan Vilhelm* (*Juhana Vilhelm*) kansallisten suurmiesten Runebergin ja Snellmanin kunniaksi. (Thors 1975: 110.)

3.4.4 Vuoden 1950 uudistukset

Seuraavan uudistuksen tulokset tulivat näkyviin Kustaa Vilkunan laatimassa vuoden 1950 nimipäiväkalenterissa. Suomenkielisen almanakan nimipäiväkalenteriin otettiin yli sata nimeä, joille tilaa antoivat lähinnä vuonna 1929 hyväksytyt muinaissuomalaisiksi ajatellut suositusnimet, jotka eivät kuitenkaan yleistyneet, kuten *Arijoutsu*. (Kiviniemi 1982: 119; 2006: 300.) Monet perinteiset vieraskieliset nimiasut pääsivät

suomalaistuneiden muotojen rinnalle, joten esimerkiksi *Aapo* sai rinnalleen *Aabrahamin* ja *Liisa Elisabetin* (Kiviniemi 1982: 120). Vieraskielisten asujen tuominen suomalaistettujen muotojen rinnalle lähensi suomenkielistä ja ruotsinkielistä nimipäiväkalenteria toisiinsa (Heikinmäki 1972: 72).

Valituiksi tuli myös joukko sellaisia nimiä, jotka olivat aikansa suosituimpia mutta jotka olivat tähän saakka puuttuneet almanakan nimipäiväkalenterista, kuten *Anneli*, *Tuula* ja *Raija*. Vasta suosiotaan kasvattaviakin nimiä otettiin nimipäiväkalenteriin: esimerkiksi *Maarit*, *Minna*, *Suvi*, *Aki*, *Jarmo*, *Olli*. Toisaalta mukaan valittiin myös vanhoja, tuohon aikaan väistyviä tai melko harvinaisia nimiä, kuten *Eini*, *Hanna*, *Ruusu*, *Antto*, *Niko* ja *Ville*. Niiden lisäämisen perusteena näyttää usein olleen se, että ne sopivat jonkin yksinäisen nimen rinnalle; esimerkiksi *Elina* sai seurakseen *Elnan*, *Ellan* ja *Ellenin*. Lisäksi nimipäiväkalenteriin otettiin sävyiltään vanhahtavia kansanomaisia variantteja kuten *Isko*, *Pirkka* ja *Solja*, jotka pysyivät myöhemminkin harvinaisina. (Kiviniemi 2006: 301–302.)

Ruotsinkielisen almanakan nimipäiväkalenteria oli uudistamassa Olav Ahlbäck. Nimiä lisättiin 95, ja 49 nimeä poistettiin. Uudistusta varten oli kerätty koululaisten etunimiä, jotka antoivat käsityksen siitä, mitkä nimet olivat suosittuja 1930- ja 1940-luvuilla. Muotiniimiä olivat esimerkiksi *Tom*, *Krister*, *Annika* ja *Carola*. (Blomqvist 1993: 118.) Tässäkin uudistuksessa näkyi skandinaavisten nimien suosiminen; nimipäiväkalenteriin valittiin muun muassa *Gun*, *Sture* ja *Kjell* (Thors 1975: 111). Päätettiin myös, että miesten- ja naistennimi eivät voi esiintyä rinnakkain samalla päivällä. Koska tällaisia pareja kuitenkin oli jonkin verran, ratkaistiin osa ongelmista poistamalla toinen nimistä kokonaan. Poistettuja nimiä olivat esimerkiksi *Erika*, *Henrika* ja *Julia*. (Blomqvist 1993: 118.) Kymmenen aiemmissa uudistuksissa poistettua nimeä palasi nimipäiväkalenteriin, kuten *Laila*, *Ulrika* ja *Patrik* (Mansikkamäki 1996: 94).

Aiemmasta käytännöstä poiketen Vilkuna lisäili nimiä kalenteriin myös ennen seuraavaa suurempaa uudistusta, joka tapahtui vuonna 1973. Vilkunan lisäämissä nimissä oli niin suosionsa huipulle nousseita ja selvästi yleistyviä nimiä, kuten *Soile* ja *Essi*, kuin vanhoja ja harvinaisiakin nimiä. (Kiviniemi 2006: 302.) Ruotsinkieliseen nimipäiväkalenteriin puolestaan otettiin vuosien 1950 ja 1973 uudistusten välillä, vuonna 1964, vain yksi nimi, *Julia*, joka itse asiassa palasi takaisin (Blomqvist 1993: 119).

3.4.5 Vuoden 1973 uudistukset

Vuoden 1973 uudistuksen toteutti jälleen Kustaa Vilkuna. Nyt suomenkieliseen nimipäiväkalenteriin saatiin nimiä lisää 70, ja suurin osa niistä oli tämän ajan yleisiä tai yleistyviä nimiä. Vilkunalla olikin jo enemmän tietoa käytettävissään kuin aiemman uudistuksen aikana, koska Postipankki oli tehnyt selvityksen 14-vuotiaiden etunimistä 1960-luvun lopulla ja koska uusista nimistä oli kirjoitettu myös lehdissä. Valtaosa uusista nimistä oli aiempien nimien variantteja. Jo suosionsa huipulla olleista nimistä almanakkaan otettiin esimerkiksi *Kati*, *Niina*, *Jani* ja *Petteri*. Muun muassa *Eveliina*, *Heidi*, *Noora*, *Jere*, *Miika* ja *Toni* olivat vasta yleistymässä olevia nimiä, joiden valintaan uusi tilastotieto saattoi vaikuttaa. Suomen- ja ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin eroja pyrittiin tasoittamaan. Esimerkiksi *Sivi*, *Karoliina* ja *Ernesti* otettiin suomenkieliseen kalenteriin, ja yhteisen nimipäivän molemmissa nimipäiväkalentereissa saivat muun muassa *Heidi*, *Piia* ja *Pia* sekä *Kai* ja *Kaj*. (Kiviniemi 1982: 121–122; 2006: 303–304.)

Ruotsinkieliseenkin nimipäiväkalenteriin tuli lisää erityisesti naistennimiä, 40 nimeä 64:stä, minkä ansiosta miesten- ja naistennimiä oli yhtä paljon. Uusia nimiä olivat muun muassa *Alex*, *Jonas*, *Roger*, *Camilla*, *Mikaela* ja *Pia*. Lisäksi esimerkiksi *Erik* ja *Erika* yhdistettiin uudelleen. (Blomqvist 1993: 119–120.) Alhbäck palasi siis vuoden 1929 periaatteisiin, joiden mukaan naisten- ja miestennimi voivat sijaita samalla päivällä. Näin saatiin myös tilaa uusille nimille. (Thors 1975: 111.) Mansikkamäen (1996: 107) mukaan aikaisemmissa 1900-luvun uudistuksissa nimipäiväkalenteriin oli otettu suurimmaksi osaksi skandinaavisia ja saksalaisia nimiä, mutta vuonna 1973 uusissa nimissä oli niiden lisäksi eniten englantilaisia nimiä, kuten *Patricia*, *Frank* ja *Roger*.

3.4.6 Vuosien 1984 ja 1989 uudistukset

Seuraavaa uudistusta varten käytössä oli jo Eero Kiviniemen laaja selvitys suomenkielisten etunimistön vaiheista. Väestörekisterikeskukselta oli saatu tutkimuskäyttöön atk-aineisto kaikkien Suomen kansalaisten etunimistä. Aineiston avulla oli mahdollista tarkistaa, löytyivätkö kaikki yleisimmät etunimet nimipäiväkalenterista. Nimipäiväkalenteri osoittautui melko ajantasaiseksi, ja vuoden 1984 uudistuksessa lisättiin vain 41 yleistä nimeä, joista monien suosio oli nousussa. Näitä olivat muun muassa *Elisa*, *Joel*, *Jonna*, *Mira* ja *Konsta*. Osa nimistä oli ollut

kalenterissa aiemmin tai jäänyt vuonna 1929 vain ruotsinkieliseen nimipäiväkalenteriin, kuten *Elisa* ja *Joel*. Lisättiin myös kirjoitusasuja, jotka olivat säilyneet vain ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa, mutta jotka olivat yleisiä myös suomenkielisten etuniminä. Tällaisia asuja olivat esimerkiksi *Marita* ja *Reetta*, jotka olivat itse asiassa tavallisempia kuin aiemmin suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyneet *Maritta* ja *Reeta*. (Kiviniemi 1982: 122–123; 2006: 306–308.)

Myös ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin uudistaja Olav Ahlbäck sai käyttöönsä aineiston suomalaisten etunimistä. Uudistus toteutettiin vuonna 1989. Nimen yleisyyden oli tarkoitus ratkaista, kuuluiko nimi nimipäiväkalenteriin vai ei. Huomioon otettiin kuitenkin myös nimen perinne nimipäiväkalenterissa, eikä muutoksia loppujen lopuksi tehty kovinkaan paljon. Joidenkin nimien paikkoja vaihdettiin, ja *Annan* päivälle sijoitettiin kolme nimeä lisää, *Anne*, *Anni* ja *Anneli*. (Blomqvist 1993: 120.) Lisäksi Mansikkamäen (1996: 115) mukaan *Carina* sai oman päivän kokonaan itselleen, kun *Ragni* ja *Ragna* siirrettiin samalle päivälle *Ragnhildin* kanssa, ja *Viljam* ja *Mats* lisättiin *Vilhelmin* ja *Mattiaksen* rinnalle. Tarkistin asian nimipäiväkalentereista: *Mats* oli *Matiaksen* vierellä jo vuonna 1952, sen sijaan *Matts* lisättiin niiden rinnalle vuonna 1989. *Viljam* lisättiin nimipäiväkalenteriin vuonna 1989. (Ks. myös Blomqvist 1999a: 50, 63, 69.)

3.4.7 Vuoden 1995 uudistukset

Vuoden 1995 nimipäiväkalenterissa tuli näkyviin Kiviniemen suorittama tarkistus, joka pohjautui etenkin vuosina 1980–1991 syntyneiden lasten nimiin. Uusia nimiä tai nimiasuja otettiin mukaan 39, 23 naistennimeä ja 16 miestennimeä, muun muassa *Anniina*, *Janina*, *Joona*, *Nea*, *Patrik* ja *Vili*. Kolmannes uusista nimistä oli sellaisia, jotka oli joskus poistettu suomenkielisestä nimipäiväkalenterista. Nyt ne palautettiin vanhoille paikoilleen. Suomenkielistä ja ruotsinkielistä nimipäiväkalenteria myös yhtenäistettiin, koska noin puolelle nimistä tuli tai niillä oli samalla päivällä ruotsinkielinen vastine. *Klemetti* ja *Roine* puolestaan poistettiin, koska ne olivat pysyneet harvinaisina. Lisäksi *Roine* oli määritelty naisennimeksi, mutta se oli annettu kolme kertaa useammin nimeksi pojalle kuin tytölle. (Kiviniemi 2006: 308–309.)

Ruotsinkielisen almanakan nimipäiväkalenteria uudisti tällä kertaa Marianne Blomqvist, jonka mukaan ratkaisevaa nimien valinnassa oli nimien yleisyys. Uusia tulokkaita oli

yhteensä 63. Niihin kuuluivat tuoreet muotiniimet, joissa näkyi etenkin anglosaksinen vaikutus, ja aikaisemmin almanakassa olleet 1900-luvun vaihteen nimet, joiden suosio oli noussut tauon jälkeen. Englannista lainattuja nimiä olivat muun muassa *Diana*, *Jessika*, *Dennis* ja *Oliver*. Vanhoista nimistä mukaan tulivat esimerkiksi *Amanda*, *Tobias*, *Karolina* ja *Andreas*. Kahdeksan nimeä puolestaan poistettiin: *Gunver*, *Hervor*, *Åslög*, *Botvid*, *Une*, *Matts*, *Rickard* ja *Viljam*. Näistä viisi ensimmäistä sai lähteä harvinaisuuden vuoksi – *Åslögillä* ja *Unella* ei ollut yhtään elossa olevaa edustajaa. Kolme viimeistä sai väistyä toisten nimiasujen tieltä – *Mats*, *Rikard* ja *William* korvasivat ne. Vanha periaate nimittäin on, että nimipäiväkalenterissa esiintyy vain yksi kirjoitusasu samalla tavoin ääntyvistä nimistä. (Blomqvist 1999b: 15–16.)

3.4.8 Uudistukset 2000-luvulla

Seuraava uudistus toteutettiin jo vuonna 2000, jolloin suomenkielisen almanakan nimipäiväkalenteriin lisättiin 31 nimeä. Monet nimistä olivat olleet aiemmin vain ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa, ja ne olivat tulleet muotiin vuosituhannen vaihteessa, kuten *Aada (Ada)*, *Mikaela*, *Olivia* ja *Robert*. Osa nimistä, kuten *Rasmus*, *Kiia (Kia)* ja *Rebekka (Rebecka)* tulivat molempiin nimipäiväkalentereihin samalla kertaa. Kieliryhmien erot siis jatkoivat tasoittumistaan. (Kiviniemi 2006: 309–310.) Ruotsinkieliseenkin nimipäiväkalenteriin otettiin vuonna 2000 nimiä, jotka oli aiemmin poistettu: esimerkiksi *Albertina*, *Juliana* ja *Adrian*. Mielenkiintoisen nimiryhmän muodostivat myös lastenkirjallisuudesta tutut nimet *Ronja* (Astrid Lindgrenin *Ronja ryövärintytär*), *My* (Tove Janssonin *Muumi-kirjat*) ja *Peik* (norjalaisen Barbra Ringin teokset). (Blomqvist 1999b: 17.)

Vuoden 2005 uudistuksessa suomenkieliseen nimipäiväkalenteriin lisättiin 14 nimeä. Osa näistä oli hyvin suosittuja, eli ne olivat vuonna 2001 sadan suosituimman nimen joukossa, kuten *Alisa*, *Netta*, *Jimi* ja *Veeti*. Mukaan pääsi myös kaksi omaperäistä nimeä, *Veikka* ja *Pihla*. (Kiviniemi 2004: 64–70.) Ruotsinkieliseen nimipäiväkalenteriin taas otettiin 25 uutta nimeä. Tosin monet näistä nimistä olivat olleet käytössä jo pitkään, kuten *Ingalill*, *Rosita* ja *Vivian*. Uudempaa suosiota nauttivat muun muassa nimet *Bettina*, *Madeleine*, *Kevin* ja *Tim*. *Lukas* oli noussut muotiniimeksi ja teki paluun kalenteriin. (Blomqvist 2004: 72.)

Uusimmat tarkistukset tehtiin vuoden 2010 nimipäiväkalentereihin. Uudistuksia tehtiin 2000-luvulla useammin kuin 1900-luvulla, koska tarjolla oli ajantasaista tilastotietoa nimien suosionvaihtelusta, joka nopeutui jatkuvasti. Myös erilaisten nimien määrä kasvoi koko ajan. Aiemmin suomenkieliseen nimipäiväkalenteriin valittiin nimiä, jotka oli annettu noin tuhannelle lapselle. Koska lähes kaikki tällaiset nimet löytyivät jo nimipäiväkalenterista, keskityttiin uusimmassa uudistuksessa yleisimpiin ensimmäisiin etunimiin. Näin myös hieman harvinaisempia nimiä pääsi nimipäiväkalenteriin, joten yhä useammat voivat viettää almanakkaan merkittävää nimipäiväänsä. (Kiviniemi – Saarelma 2009: 56–57.)

Vuoden 2010 suomenkieliseen nimipäiväkalenteriin lisättiin 39 nimeä, 25 naistennimeä ja 14 miestennimeä. Aiemmin poistettuja, epäsuomalaisina pidettyjä nimiä, kuten *Frans* ja *Justus*, otettiin takaisin. Monet nimistä jäivät aiemmin vain ruotsinkieliseen nimipäiväkalenteriin, ja kun nimimuoti suosi vieraskielisiä nimiä, palasivat ne myös suomenkieliseen kalenteriin. (Kiviniemi – Saarelma 2009: 58.) Vuoden 2010 ruotsinkieliseen nimipäiväkalenteriin lisättiin puolestaan 21 nimeä, 13 naisten nimeä, esimerkiksi *Angelina*, *Erin*, *Minea*, *Tindra* ja *Vanessa*, ja 8 miestennimeä, kuten *Liam*, *Noah*, *Mark* ja *Vincent*. Yhtään nimeä ei poistettu. (Blomqvist 2009: 67.)

4 NIMET VUOSIEN 1900, 1929 JA 2010 SUOMEN- JA RUOTSINKIELISISSÄ NIMIPÄIVÄKALENTEREISSA

4.1 Nimet vuoden 1900 nimipäiväkalentereissa

Olen jakanut nimet neljään ryhmään: omaperäisiin suomalaisiin nimiin (esimerkiksi *Aina*), kirjoitusasultaan suomalaistettuihin (*Ida*), rakenteeltaan suomalaistettuihin (*Mikko*) ja vierasasuisiin nimiin (*Jeremias*). Suomenkielisen almanakan nimipäiväkalerin selkeästi suurin ryhmä on vierasasuiset nimet – jopa 188 nimeä 326:sta kuuluu tähän ryhmään. Kirjoitusasultaan suomalaistettuja nimiä on hieman enemmän, 72, kuin rakenteeltaan suomalaistettuja nimiä, joita on 62. Omaperäisistä suomalaisista nimistä mainitaan vain yksi, *Aina*. Nimet *Alli*, *Kustaa Aadolf* ja *Lotta* voivat kuulua kahteen eri ryhmään. Ruotsinkielisen almanakan nimipäiväkalerissakin suurimman ryhmän muodostavat vierasasuiset nimet, 323 nimeä 324:stä. Omaperäisiä suomenkielisiä nimiä on ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa yksi, *Aina*, mutta suomalaistettuja nimiä ei esiinny ollenkaan. Ryhmien ulkopuolelle ei ole jäänyt yhtään nimeä. Vuoden 1900 ryhmien nimien määrät ja osuudet on ilmoitettu myös taulukoissa 1 ja 2 luvussa 5.

4.1.1 Omaperäiset suomalaiset nimet

Ainut vuoden 1900 nimipäiväkalentereissa esiintyvä suomalaisperäinen nimi on *Aina*. *Aina* on Vilkunan (1947: 75) mukaan tullut tunnetuksi Topeliuksen runosta *Ljungblommor* (1845), ja se on ollut suosittu nimenomaan ruotsinkielisen sivistyneistön keskuudessa. Nimi on mahdollisesti lähtöisin suomalaisesta murre-sanasta *aina*, joka tarkoittaa sekä verkonpaulaa että materiaalia (mp.). Mielenkiintoista on, että nimipäiväkalentereissa esiintyy nimenomaan nimi *Aina* eikä *Aino*, joka on ollut samalla päivällä (10.5.) vuonna 1899. *Aina* on ollut nimipäiväkalerissa ennen *Ainoa*, vuodesta 1872 lähtien, mutta *Aino* pääsi sen tilalle vuonna 1890 ja säilytti paikkansa vuoteen 1899 saakka. Vuonna 1900 *Ainon* syrjäytti jostain syystä *Aina*, mutta vuonna 1908 paikan nimipäiväkalerissa sai jälleen *Aino*.

Ainan alkuperä ei ole yksiselitteinen. Vilkuna (1969: 135) mainitsee, että nimi on otettu Ruotsin almanakan nimipäiväkaleriin vuonna 1901 suomalaisena nimenä. Myös Otterbjörk (1979: 140) vahvistaa *Ainan* ja *Ainon* olevan suomalaisia nimiä ja niiden

merkityksen olevan 'ainoa'. Nämä maininnat tukevat käsitystä, että *Aina* ja *Aino* olisivat samaa alkuperää. Toisaalta Vilkun (1969: 134) mukaan nimenomaan *Aino* on ensimmäinen almanakan nimipäiväkalenteriin (1890) otettu suomalainen etunimi, vaikka *Aina* on ollut nimipäiväkalenterissa jo vuonna 1872. Lisäksi *Aina* käsitetään Virossa *Annasta* muodostetuksi nimeksi (mts. 135). Itse olen kuitenkin luokitellut *Ainan* omaperäiseksi suomalaiseksi nimeksi, koska ruotsinkieliset ovat ymmärtäneet nimen suomalaiseksi ja ottaneet sen nimipäiväkalenteriinsa nimenomaan suomenkielisenä nimenä. Tämä on mielestäni perusteltua, koska vertaan suomenkielistä nimipäiväkalenteria ruotsinkieliseen.

Myös suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyvä *Alli*-nimi voidaan luokitella omaperäiseksi nimeksi, jolloin viitataan alli-lintuun. Toisaalta *Alli* tulkitaan usein rakenteeltaan suomalaistetuksi variantiksi nimistä *Alfhild*, *Adelheid*, *Alida* ja *Alina*. (Lempiäinen 2004: 49.) Tässä tutkimuksessa olen luokitellut nimen molempiin ryhmiin, jolloin sitä ei oteta huomioon kummankaan ryhmän nimien määrässä. Sen sijaan kahteen tai useampaan ryhmään kuuluvat monitulkintaiset nimet muodostavat oman kokonaisuutensa. (Vrt. Kiviniemen luokittelu luvussa 2.1.)

4.1.2 Kirjoitusasultaan suomalaistetut nimet

Vuoden 1900 nimipäiväkalentereissa on jo eroja, vaikka samoja nimiä esiintyykin runsaasti. Selkein esimerkki tästä on se, että suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyy melko paljon suomalaistettuja nimiasuja, kuten *Antti* ja *Pirkko*, mutta ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa tällaisia asuja ei ole ollenkaan. Kuten jo luvussa 3.3 mainitsin, 1800-luvulla yleensä vain nimen kirjoitusasu muutettiin suomalaisemmaksi, useimmiten merkitsemällä pitkät vokaalit kahdella vokaalilla: *Thuresta* tuli *Tuure*, *Rosasta* *Roosa*, *Moseksesta* *Mooses*, *Lovisasta* *Loviisa*, *Helenasta* *Heleena*. Olenkin jakanut suomalaistetut nimet kahteen ryhmään: niihin, joissa mukautuminen näkyy vain (osittain) kirjoitusasussa vokaalien pidentymänä ja joidenkin vierasperäisten konsonanttien, kuten *c*, *b*, *z*, ja konsonattiyhdistelmien korvaamisena suomalaisemmilla konsonanteilla, esimerkiksi *Topias* (< *Tobias*), sekä niihin, jotka on suomalaistettu myös rakenteeltaan, kuten *Taneli* (< *Daniel*) (ks. myös Kiviniemi 1993: 126). Käsitelen tässä luvussa kirjoitusasultaan suomalaistettuja nimiä ja seuraavassa luvussa rakenteeltaan suomalaistettuja nimiä.

Kirjoitusasultaan joko osittain tai kokonaan suomalaistettuja nimiä on suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa 72. Niistä 38 on miestennimiä:

(1) Aapel, Agaton, Atanasius, Bartolomeus, Bonifasius, Bruuno, Bryynolf, Eedward, Eemil, Faabian, Feeliks, Freedrik, Gaabriel, Huugo, Iiwar, Jalmar, Kleetus, Latsarus, Ludwik, Luukas, Maksiminus, Maksimus, Matteus, Mattias, Maurits, Mooses, Ruudolf, Ruupert, Sakeus, Sefyrinus, Set, Sikstus, Teodor, Teodosius, Tiitus, Timoteus, Topias, Tuure.

Osittain tai kokonaan kirjoitusasultaan suomalaistettuja naistennimiä on siis 34:

(2) Agaata, Agneeta, Albertiina, Aleksandra, Auroora, Barbaara, Beaata, Dorotea, Eedla, Eewa, Eleonoora, Eliisa, Elisabet, Elwiira, Eriika, Eulaalia, Floora, Fredriika, Gustaawa, Heleena, Iida, Irene, Josefiina, Justiina, Juudit, Karoliina, Klaara, Lowiisa, Margareta, Martta, Matilda, Rebekka, Roosa, Saara.

Erikoistapaus on kaksiosainen nimi *Kustaa Aadolf*, jonka ensimmäinen osa on rakenteeltaan suomalaistettu *Gustafista* ja jälkimmäinen osa kirjoitusasultaan suomalaistettu *Adolfista*. Tämän vuoksi nimi voidaan luokitella sekä rakenteeltaan että kirjoitusasultaan suomalaistettujen nimien ryhmään. Ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin *Gustaf Adolf* sen sijaan on sijoitettu vierasasuisten nimien ryhmään, koska molemmat nimet ovat vieraan kielen mukaisessa asussa.

Suurimmassa osassa kirjoitusasultaan suomalaistetuista nimistä on pitkänä äännetty vokaali kirjoitettukin pitkänä. Tällaisia ovat 45 nimeä 73:sta: *Aapel, Bruuno, Bryynolf, Eedward, Eemil, Faabian, Feeliks, Freedrik, Gaabriel, Huugo, Iivar, Kleetus, Luukas, Mooses, Ruudolf, Ruupert, Tiitus, Tuure, Agaata, Agneeta, Albertiina, Auroora, Barbaara, Beaata, Eedla, Eewa, Eleonoora, Eliisa, Elwiira, Eriika, Eulaalia, Floora, Fredriika, Gustaawa, Heleena, Iida, Irene, Josefiina, Justiina, Juudit, Karoliina, Klaara, Loviisa, Roosa, Saara*. Osa vokaalinpidentymistä on edelleen käytössä, kuten nimissä *Tuure, Eeva* ja *Floora*. Joissakin nimissä on myöhemmin palattu takaisin lyhyeen muotoon, esimerkiksi *Eliisassa, Heleenassa* ja *Ireenessä*. Näissä nimissä pitkä vokaali on toisessa, painottomassa tavussa. Vaihtelu johtuu siitä, että ortografinen ideologia on muuttunut; eri aikoina tapaukset on ratkaistu eri tavoin. (Ks. Häkkinen 1994: 161, 181, 185.)

Muutamat konsonantit on korvattu suomalaisemmilla vaihtoehdoilla. Sijoitan tähän ryhmään nimet, joissa *x* on muutettu *ks*:ksi, kuten nimissä *Feeliks, Maksiminus, Maksimus, Sikstus* ja *Aleksandra*. Mukana ovat myös nimet, joissa *z* on korvattu *s*:llä eli *Sakeus* (< *Zakeus*), *Sefyrinus* (< *Zefyrinus*) ja *Maurits* (< *Mauritz*) tai *ts*:llä nimessä

Latsarus (< *Lazarus*). Nimestä *Jalmar* on jätetty *h*-kirjain pois (ruots. *Hjalmar*), todennäköisesti siksi, että *h* ei kuulu äännettäessä. *Abelista* taas on tullut suomalaisittain *Aapel*; *a* on kirjoitettu pitkänä, ja *b* on muutettu *p*:ksi. Sama konsonanttimuutos on tapahtunut myös nimessä *Topias* (< *Tobias*). Nimen *Rebekka ck*-yhdistelmä puolestaan on korvattu *kk*:lla. Suomalaistamisessa on noudatettu suomen kielen peruseriaatetta: sana kirjoitetaan niin kuin äännetään. Tämä on saattanut johtaa myös konsonantin muutokseen nimessä *Ludvik* (< *Ludvig*). *Georg* loppuu *g*:hen, *Ludvik* jostain syystä *k*:hon. Tämä on siinä mielessä erikoinen ratkaisu, että suomessa sanat eivät lopu sen useammin *k*:hon kuin *g*:henkään. *k* on kuitenkin suomen kieleen kuuluva konsonanti, mitä *g* taas ei ole.

Kirjoitusasultaan suomalaistettujen ryhmään kuuluu myös melko paljon nimiä, joissa ainut muutos on *th*-yhdistelmän korvaaminen *t*:llä, kuten nimissä *Dorotea* (< *Dorothea*) *Margareta* (< *Margaretha*) ja *Timoteus* (< *Timotheus*) tai *tt*:llä nimissä *Mattias* (< *Mathias*) ja *Martta* (< *Martha*). Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa nimet ovat vielä *th*:n sisältävässä asussa, vaikka *th* ei ole ruotsin kielenkään mukainen äänneyhdistelmä, vaan se on sielläkin myöhemmin korvattu pelkällä *t*:llä, esimerkiksi nimessä *Edit* (< *Edith*).

Joitakin nimiä en ole luokitellut kirjoitusasultaan suomalaistettuihin, vaan olen sijoittanut ne vierasasuisiin nimiin. Nämä ovat nimiä, jotka alkavat *k*-kirjaimella, vaikka ne esimerkiksi latinassa kirjoitetaan *c*:llä, kuten *Klemens* (*Clemens*). *Klemens* esiintyy myös ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa, samoin kuin monet muutkin nimet, jotka voitaisiin kirjoittaa myös *c*:llä. Tosin suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa *Kyrus* alkaa *k*:lla, ruotsinkielisessä *c*:llä. Kuitenkin alkuperäisissäkin kielissä on käytetty *k*:ta. Vilkunalla (1969: 246) nimi esiintyy pelkästään *k*-alkuisena: ”*Kyrus* on latinalainen muoto kreikan *Kyroksesta*”. Molemmissa nimipäiväkalentereissa on myös käytetty vanhahtavasti *w*-kirjainta *v*:n sijasta. Kirjaimen valinta perustuu käytettyyn fonttiin, sillä fraktuurassa *v*:tä merkitään tavallisesti *w*:llä. Siksi *w*:n käyttö ei ole vaikuttanut nimien ryhmittelyyn.

Suomalaistettujen nimien luokittelu ei ole ongelmattonta. Monista nimistä on vaikea päätellä, onko nimi vain kirjoitettu suomalaisittain vai onko muutos suurempi. Aina ei ole helppoa löytää tietoa siitä, mikä muoto on vielä vierasasuinen ja mikä jo muokattu suomalaiseseen asuun. Kirjoitusasun suomalaistaminen on usein osittaista, esimerkiksi

Gustawa-nimen suomalainen kirjoitusasu on *Gustaawa*. Suomalaistaminen ei ole myöskään erityisen johdonmukaista. Esimerkkinä epäjohdonmukaisuudesta voi mainita kirjainten *c* ja *s* vaihtelun joissakin nimissä. Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa *Bonifasius* on kirjoitettu *s*:llä, ruotsinkielisessä *c*:llä, jolloin suomenkielisen kalenterin nimi on sijoitettu kirjoitusasultaan suomalaistettujen ryhmään. Kuitenkin nimen *Narcissus* tapauksessa *c*:n sisältävä asu esiintyy suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa ja *s*:llinen *Narsissus* ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa. Viimeksi mainittua asua en kuitenkaan ole laskenut kirjoitusasultaan suomalaistetuksi, koska ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa ei ole muitakaan kirjoitusasultaan suomalaistettuja nimiä.

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa ei siis ole yhtäkään kirjoitusasultaan suomalaistettua nimeä. Usein suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa kirjoitusasultaan suomalaistettuja nimiä vastaavat ruotsinkielisessä versiossa vierasasuiset nimet. Koska monien nimien tapauksessa suomalaistaminen on tarkoittanut pitkien vokaalien kirjoittamista pitkinä, on ruotsinkieliseen kalenteriin jäänyt lyhytvokaalinen asu. Tämä on tietenkin aivan odotuksenmukaista, koska ruotsin kielessä pitkinä äännettäviä vokaaleja ei kirjoiteta pitkinä.

4.1.3 Rakenteeltaan suomalaistetut nimet

Rakenteeltaan suomalaistettujen nimien ryhmä on suomenkielisen nimipäiväkalenterin kolmanneksi suurin, ja se kattaa nimet, joissa on suomalaistunut kirjoitusasun lisäksi myös rakenne. Seuraavat 46 miestennimeä ovat rakenteeltaan suomalaistettuja:

(3) Aaro, Aatami, Aatto, Akseli, Aleksanteri, Aleks, Antero, Antti, Artturi, Arvi, Aukusti, Eenokki, Eljas, Erkki, Esko, Heikki, Hemminki, Iisakki, Jaakkima, Jaakko, Jaakoppi, Jooseppi, Kaarlo, Kosti, Kustaa, Lauri, Mauri, Mikko, Niilo, Nuutti, Olawi, Paawali, Pentti, Pietari, Sakari, Samuli, Sefanja, Seweri, Simo, Sipi, Taawetti, Taneli, Urpo, Wietti, Wilho, Yrjö.

Nämä 16 naistennimeä ovat rakenteeltaan suomalaistettuja:

(4) Aliisa, Ediita, Eliina, Heta, Inkeri, Katri, Katriina, Kerttu, Kirsti, Lyydi, Marianna, Matleena, Pirkko, Siiri, Wappu, Wenla.

Rakenteeltaan suomalaistetuksi tai omaperäiseksi suomalaiseksi nimeksi voidaan luokitella *Alli*. Myös *Kustaa Aadolf* sijoittuu kahteen ryhmään, kirjoitusasultaan ja rakenteeltaan suomalaistettuihin. Lisäksi nimen *Lotta* voi tulkita rakenteeltaan suomalaistetuksi, sillä *Lotta* on Vilkun (1969: 137) ja Kiviniemen (2006: 291)

mukaan suomalainen muoto *Carlotasta* ja *Charlotesta*. Klintberg (2001: 178) kuitenkin mainitsee *Lotan* jo 1700-luvulla käytössä olleena ruotsalaisena lyhentymänä *Charlotasta*. Blomqvist (1993: 48) puolestaan kirjoittaa, että *Lotta* on kotimainen nimiasu. Lempiäisen (2004: 141) mukaan *Lotta*-nimi on lähtöisin Runebergin Vänrikki Stoolin tarinoiden runosta *Lotta Svärd*. *Lottaa* on siis ilmeisesti käytetty lyhentymänä sekä suomen- että ruotsin kielessä. Vuoden 1900 almanakoista *Lotta* esiintyy vain suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa, ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa sitä vastaa ranskalaisperäinen kantanimi *Charlotta*. Koska *Lotta* voidaan katsoa sekä suomeen että ruotsiin mukautetuksi, olen tulkinnut sen voivan kuulua kahteen ryhmään, rakenteeltaan suomalaistettuihin tai vierasasuisiin nimiin.

Rakenteeltaan suomalaistetut nimet ovat pitkälti myös kirjoitusasultaan suomalaistettuja. Monet nimistä ovat hyvin tuttuja ja tavallisia nykyisinkin, esimerkiksi *Antti*, *Heikki*, *Jaakko*, *Lauri*, *Pentti*, *Simo*, *Katri*, *Pirkko* ja *Siiri*. Osa nimistä taas vaikuttaa vieraammilta, kuten *Eenokki*, *Hemminki*, *Jaakkima*, *Sefanja*, *Taawetti*, *Wietti*, *Ediita* ja *Lyydi*. Joistakin nimistä saattaa olla hankalaa päätellä, mistä nimestä ne on suomalaistettu. Olen merkinnyt seuraaviin listoihin, mistä nimestä tai nimistä variantit on suomalaistettu: *Aaro* (< *Aron*), *Aatami* (< *Adam*), *Aatto* (< *Adolf*), *Akseli* (< *Axel*), *Aleksanteri*, *Aleksi* (< *Alexander*), *Antero* (< *Andreas*), *Antti* (< *Andreas*, *Antonius*), *Artturi* (< *Arthur*), *Arvi* (< *Arvid*), *Aukusti* (< *August*), *Eljas* (< *Elias*), *Eenokki* (< *Enoch*), *Erkki* (< *Erik*), *Esko* (< *Eskil*), *Heikki* (< *Henrik*), *Hemminki* (< *Hemming*), *Iisakki* (< *Isak*), *Jaakkima* (< *Joakim*), *Jaakko*, *Jaakoppi* (< *Jakob*), *Jooseppi* (< *Josef*), *Kaarlo* (< *Karl*), *Kosti* (< *Konstantin*), *Kustaa* (< *Gustaf*), *Lauri* (< *Laurentius*), *Mauri* (< *Mauritz*), *Mikko* (< *Mikael*), *Niilo* (< *Nils*), *Nuutti* (< *Knut*), *Olawi* (< *Olav*), *Paawali* (< *Paulus*), *Pentti* (< *Benedikt*), *Pietari* (< *Petrus*), *Sakari* (< *Zacharias*), *Samuli* (< *Samuel*), *Seweri* (< *Sewerus*), *Simo* (< *Simeon*), *Sipi* (< *Sigfrid*), *Sefanja* (< *Zefanias*), *Taawetti* (< *David*), *Taneli* (< *Daniel*), *Urpo* (< *Urbanus*), *Wietti* (< *Witus*), *Wilho* (< *Wilhelm*), *Yrjö* (< *Georgios*).

Myös naistennimien kantanimet on merkitty sulkeisiin: *Aliisa* (< *Alice*), *Ediita* (< *Edith*), *Eliina* (< *Helena*), *Heta* (< *Hedwig*), *Inkeri* (< *Inger*), *Katri*, *Katriina* (< *Katharina*), *Kerttu* (< *Gertrud*), *Kirsti* (< *Kristina*), *Lyydi* (< *Lydia*), *Marianna* (< *Marianne*, *Mariana*, *Mari* + *Anna*), *Matleena* (< *Magdalena*), *Pirkko* (< *Birgitta*), *Siiri* (< *Sigrid*), *Wappu* (< *Walborg*), *Wenla* (< *Wendela*).

Toiset nimet muistuttavat varsin paljon kantanimeään, esimerkiksi *Katriina Kat(h)arinaa*. Toisaalta *Katriinaa* voi pitää *Katrinan* kirjoitusasultaan suomalaistettuna varianttina. Myös nimestä *Siiri* voidaan esittää kysymys, onko se *Sigridistä* vai sen variantista *Siristä* muodostettu nimi. *Siri* mainitaan *Siirin* ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyvänä vastineena, mutta toisaalta *Siirin* kerrotaan syntyneen pidemmästä muodosta *Sigridistä* (Lempiäinen 2004: 198; Saarikalle – Suomalainen 2007: 349, 353). *Aliisasta* puolestaan todetaan, että se on *Alice*-nimestä muodostettu kuten *Alisakin*. Kaikkien kolmen taustalla ovat muinaissaksalaiset *adel*-alkuiset nimet kuten *Adelheid*. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 27.) Suomenkielisissä lähteissä *Alisan* kielisyydestä ei kerrota, mutta Naumann, Schlimpert ja Schultheis (1980: 104) mainitsevat sen *Alice*-nimen venäläisenä muunnoksena, joten olen luokitellut nimen vierasasuiseksi. *Alisa* on ollut nimipäiväkalenterissa ennen *Aliisaa* (Lempiäinen 2004: 48), mutta lyhytvokaalisen asun ei mainita toimineen esikuvana pitkävokaaliselle *Aliisalle*. *Katriinasta*, *Siiristä* ja *Aliisasta* ei käyttämässäni lähteissä ole sanottu, että ne olisivat kirjoitusasuja lyhytvokaalisista varianteista tai että lyhytvokaaliset variantit olisivat vanhempia, joten olen sijoittanut nimet rakenteeltaan suomalaistettujen nimien ryhmään. Etenkin vuoden 2010 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa on useita vastaavanlaisia tapauksia (ks. luku 4.3.3).

Eljaksen Vilkuna (2005: 71) mainitsee kreikkalaisen *Eliaksen* puhuttelumuotona. Sen voisi käsittää myös suomalaistetuksi kirjoitusasuksi, mutta koska siinä ei ole kyse vieraiden konsonanttien, konsonanttiyhdistelmien tai muuten selkeästi vierasperäisen kirjoitusasun (kuten *y*-loppuisuus nimessä *Sally*) korvaamisesta tai vokaalin pidentämisestä, olen luokitellut nimen rakenteeltaan suomalaistetuksi. Samoin rakenteeltaan suomalaistetuksi luokittamani *Marianna* voidaan tulkita joko *Mari-* ja *Anna-*nimistä muodostetuksi nimeksi tai *Mariannen* tai *Marianan* muunnokseksi (Saarikalle – Suomalainen 2007: 243). Vuoden 1900 nimipäiväkalenterissa esiintyvä *Marianna* on todennäköisesti *Marianan* suomalaistettu variantti, koska Lempiäisen (2004: 153) mukaan *Marianna* korvasi *Marianan* vuosina 1890–1905. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa nimi on muodossa *Mariana*.

Nimien luokittelussa joutuu usein painottamaan joitakin seikkoja ja antamaan vähemmän arvoa toisille. Tuon kuitenkin nimistä kertoessani esille, miksi olen päätenyt tekemiini ratkaisuihin. Jos en ole löytänyt muuta tietoa, olen tehnyt luokittelupäätöksen yhden lähteen perusteella. Esimerkiksi *Wenlasta* ei monissa lähteissä mainita, minkä

kielinen variantti se on *Vendelasta*. Saarikalle ja Suomalainen (2007: 407) kuitenkin toteavat *Venlan* olevan suomalainen muoto nimestä *Vendla*, joten nimi on päätyntyt rakenteeltaan suomalaistettujen ryhmään. Toisinaan olen arvioinut esimerkiksi suomenkielisten lähteideni tiedot tärkeämmiksi kuin muista lähteistä saadun tiedon. *Elina* ja *Kirsti* ovat käytössä myös Ruotsissa murteellisina variantteina nimistä *Elin* (< *Helena*) ja *Kerstin* (< *Kristina*) (Otterbjörk 1979: 152, 171). Pidän kuitenkin epätodennäköisenä, että nämä Ruotsissa esiintyvät murteelliset muodot olisivat vaikuttaneet suomalaisten varianttien muodostumiseen, joten olen sijoittanut *Eliinan* ja *Kirstin* rakenteeltaan suomalaistettujen nimien ryhmään.

Vuoden 1900 ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa ei vielä ole rakenteeltaan suomalaistettuja nimiä. Suomalaistetun nimen sijasta käytössä on vierasasuinen nimi, joissakin tapauksissa skandinaavinen nimi. Esimerkiksi *Akselia* ja *Erkkiä* vastaavat ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa skandinaaviset *Axel* ja *Erik*. *Iisakkia* ja *Kerttua* puolestaan vastaavat hepreankielinen *Isak* ja saksalainen *Gertrud*. Usein onkin niin, että ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyy kantanimi, josta suomenkielisen nimipäiväkalenterin suomalaistettu nimi on muodostettu.

4.1.4 Vierasasuiset nimet

Vierasasuisia nimiä on vuoden 1900 nimipäiväkalentereissa runsaasti: suomenkielisessä 188 ja ruotsinkielisessä 323 nimeä. Ne ovat suurimmaksi osaksi pyhimysnimiä ja Raamatun nimiä, alun perin heprean-, latinan- tai kreikankielisiä, tosin usein muiden kielten kautta lainattuja. Koska varsinainen suomenkielisen nimipäiväkalenterin suomalaistaminen alkaa vasta vuonna 1908, ei ole yllättävää, että kalenterissa on vielä paljon vanhoja vierasasuisia nimiä.

Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa vierasasuisia miestennimiä on 150:

(5) Abraham, Adalbert, Adrian, Agabus, Agapetus, Albanus, Albinus, Amatus, Amatus, Ambrosius, Amos, Anastasius, Anatolius, Anian, Anselm, Ansgarius, Antimus, Antipas, Arkadius, Augustinus, Barnabas, Basilius, Bernhard, Botolf, Botvid, Cyprianus, Cyriakus, Damianus, Demetrius, Dionysius, Dominikus, Donatus, Edmund, Eligius, Engelbert, Erhard, Erland, Esaias, Eudokus, Eukarius, Eusebius, Ewald, Ewergistus, Ferdinand, Filemon, Florentin, Frans, Gabinus, Gallus, Georg, Gerhard, Germanus, Gotthard, Gregorius, Guido, Hegesippus, Heliodorus, Heribert, Herman, Hesekiel, Hilarius, Hippolytus, Hyginus, Hypatius, Ignatius, Immanuel, Ireneus, Isidorus, Jeremias, Joel, Jonas, Judas, Julian, Julius, Justinus, Kanutus, Kasper, Klaus, Klemens, Kleofas, Konon, Konrad, Krispinus, Kristian, Kristofer, Kristogonus, Krysostomus,

Kyrillus, Kyrus, Lambert, Leander, Leo, Leonard, Leopold, Leontius, Makarius, Malakias, Malkus, Mamertus, Marcellus, Markus, Martialis, Melker, Methodius, Narcissus, Nestor, Nikanor, Nikeforus, Niketas, Nikodemus, Nikolai, Optatus, Otto, Patrik, Paulinus, Perpetuus, Polykarpus, Polykron, Primus, Probus, Ptolemäus, Reinhold, Remigius, Rikard, Robert, Romanus, Rufus, Salomon, Saturninus, Sewerus, Simeon, Stanislaus, Stefanus, Sten, Svante, Sylvester, Teofilus, Tertullian, Tiburtius, Valentin, Valerian, Verner, Viktor, Vincentius, Vindician, Vitalis, Walerius, Walfrid, Willehad, Ägidius.

Vanhoissa almanakoissa on enemmän miestennimiä kuin naistennimiä muun muassa siksi, että suurin osa pyhimyksistä on ollut miehiä. Naisten vierasasuisia nimiä onkin huomattavasti vähemmän kuin miestennimiä, vain 38:

(6) Agda, Amalia, Amanda, Anna, Augusta, Birgitta, Cecilia, Dagmar, Elsa, Emerentia, Emilia, Ester, Eufemia, Eufrosyne, Fanny, Gunilla, Johanna, Juliana, Konkordia, Kunigunda, Lucia, Lucina, Maria, Naima, Olga, Perpetua, Petronella, Priska, Regina, Sabina, Selma, Serafina, Sofia, Susanna, Ulla, Viktorina, Viola, Wilhelmina.

Kuten jo rakenteeltaan suomalaistetuista nimistä kertovassa luvussa mainitsin, *Lotta*-nimen voi tulkita rakenteeltaan suomalaistetuksi tai vierasasuiseksi nimeksi. Muita monitulkintaisia nimiä nimipäiväkalenterissa ei ole. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa on vielä enemmän vierasasuisia nimiä kuin suomenkielisessä. Niistä miestennimiä on 233, joista yksi, *Gustaf Adolf*, on kaksiosainen. Olen lihavoanut ne nimet, jotka esiintyvät täsmälleen samassa asussa suomen- ja ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa.

(7) Abel, **Abraham**, **Adalbert**, Adam, Adolf, **Adrian**, **Agabus**, **Agapetus**, Agathon, **Albanus**, **Albinus**, Alexander, Alexius, **Amatius**, **Amatus**, **Ambrosius**, **Amos**, **Anastasius**, **Anatolius**, Andreas, **Anian**, **Anselm**, **Ansgarius**, **Antimus**, **Antipas**, Anton, **Arkadius**, Aron, Arthur, Arvid, Athanasius, **Augustinus**, August, Axel, **Barnabas**, Bartholomeus, **Basilius**, Benedikt, **Bernhard**, Bonifacius, **Botolf**, **Botvid**, Bruno, Brynolf, **Cyprianus**, **Cyriakus**, Cyrus, **Damianus**, Daniel, Dawid, **Demetrius**, **Dionysius**, **Dominikus**, **Donatus**, **Edmund**, Edward, Elias, **Eligius**, Emil, **Engelbert**, Enoch, **Erhard**, Erik, **Erland**, **Esaias**, Eskil, **Eudoksus**, **Eukarius**, **Eusebius**, **Ewald**, **Ewergistus**, Fabian, Felix, **Ferdinand**, **Filemon**, **Florentin**, Frans, Fredrik, **Gabinus**, Gabriel, **Gallus**, **Georg**, **Gerhard**, **Germanus**, **Gotthard**, **Gregorius**, **Guido**, Gustaf, *Gustaf Adolf*, **Hegesippus**, **Heliodorus**, Hemming, Henrik, **Heribert**, **Herman**, **Hesekiel**, **Hilarius**, **Hippolytus**, Hjalmar, Hugo, **Hyginus**, **Hypatius**, **Ignatius**, **Immanuel**, **Ireneus**, Isak, **Isidorus**, Iwar, Jakob, **Jeremias**, Joakim, **Joel**, **Jonas**, Josef, **Judas**, **Julian**, **Julius**, **Justinus**, **Kanutus**, Karl, **Kasper**, Klas, **Klemens**, **Kleofas**, Kletus, Knut, **Konon**, **Konrad**, Konstantin, **Krispinus**, **Kristian**, **Kristofer**, **Kristogonus**, **Krysostomus**, **Kyrillus**, **Lambert**, Laurentius, Lazarus, **Leander**, **Leo**, **Leonard**, **Leontius**, **Leopold**, Ludwig, Lukas, **Makarius**, **Malakias**, **Malkus**, **Mamertus**, **Marcellus**, **Markus**, **Martialis**, Mathias, Mattheus, Mauritz, Maurus, Maximinus, Maximus, **Melker**, **Methodius**, Michael, Moses, Narsissus,

Nestor, Nikanor, Nikeforus, Niketas, Nikodemus, Nikolai, Nikolaus, Olof, Optatus, Otto, Patrik, Paulinus, Paulus, Perpetuus, Petrus, Polykarpus, Polykron, Primus, Probus, Ptolemäus, Reinhold, Remigius, Richard, Robert, Romanus, Rufus, Rudolf, Rupert, Salomon, Samuel, Saturninus, Seth, Sewerin, Sewerus, Sigfrid, Simeon, Simon, Sixtus, Stanislaus, Stefanus, Sten, Svante, Sylvester, Teofilus, Tertullian, Theodor, Theodosius, Thure, Tiburtius, Timotheus, Titus, Tobias, Urbanus, Valentin, Valerian, Verner, Viktor, Vincentius, Vindician, Vitalis, Walerius, Walfrid, Wilhelm, Willehad, Witus, Zakarias, Zakeus, Zefanias, Zefyrinus, Ägidius.

Vierasasuisia naistennimiä on 90:

(8) Agatha, **Agda**, Agneta, Albertina, Alexandra, Alfhild, Alice, **Amalia, Amanda, Anna, Augusta**, Aurora, Barbara, Beata, **Birgitta**, Brigitta, **Cecilia**, Charlotta, **Dagmar**, Dorothea, Edith, Edla, Eleonora, Elin, Elisabeth, Elise, **Elsa**, Elwira, **Emerentia, Emilia**, Erika, **Ester, Eufemia, Eufrosyne**, Eulalia, Ewa, **Fanny**, Flora, Fredrika, Gertrud, **Gunilla**, Gustawa, Hedwig, Helena, Ida, Ingrid, Irene, **Johanna**, Josefina, Judith, **Juliana**, Justina, Karolina, Katharina, Klara, **Konkordia**, Kristina, **Kunigunda**, Lowisa, **Lucia, Lucina**, Lydia, Magdalena, Margaretha, **Maria**, Mariana, Marie, Martha, Mathilda, **Naima, Olga, Perpetua, Petronella, Priska**, Rebecka, **Regina**, Rosa, **Sabina**, Sara, **Selma, Serafina**, Sigrid, **Sofia, Susanna**, Ulrika, **Viktorina, Viola**, Walborg, Wendla, **Wilhelmina**.

Kaikki suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa vierasasuisina esiintyvät nimet ovat vierasasuisia myös ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa. Yleensä nimet ovat täysin samanlaisessa asussa, mutta muutamissa tapauksissa nimet ovat erilaisissa asuissa. Nimi *Cyrus* on suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa kirjoitettu *k*:llä, ruotsinkielisessä *c*:llä (ks. myös luku 4.1.2). Ruotsinkielisen almanakan *Klas* on suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa asussa *Klaus*. *Klas* onkin Blomqvistin (1993: 37) mukaan ruotsalaistettu muoto saksan *Klausista*. *Narsissusta* vastaa suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa *Narcissus*, *Richardin* tilalla on *Rikard*. Täsmälleen samanlaisissa kirjoitusasuissa on 146 vierasasuista miestennimeä ja 37 vierasasuista naistennimeä, yhteensä 189 nimeä. Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa on vähemmän vierasasuisia nimiä, koska useiden nimien kirjoitusasu tai rakennetta on muokattu suomalaisemmaksi.

Vierasasuisten nimien ryhmään kuuluvat myös molemmissa nimipäiväkalentereissa esiintyvät skandinaaviset nimet, joita on suomenkielisessä kalenterissa vähemmän kuin suomalaistettuja nimiä. Ruotsinkielisessä kalenterissa on luonnollisesti selvästi enemmän skandinaavisia nimiä kuin suomenkielisessä. Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa selvästi alkuperältään skandinaavisia tai skandinaavisessa asussa olevia miestennimiä ovat seuraavat kolme nimeä: *Botvid, Sten, Svante*. Skandinaavisia

naistennimiä on neljä: *Agda, Birgitta, Dagmar, Gunilla*. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa skandinaavisia miestennimiä puolestaan ovat edellä mainittujen lisäksi ainakin seuraavat 13 miestennimeä: *Axel, Arvid, Benedikt, Brynolf, Erik, Eskil, Gustaf, Hemming, Hjalmar, Iwar, Knut, Olof, Thure*. Skandinaavisia naistennimiä on edellä mainittujen lisäksi seitsemän, *Elin, Erika, Gustawa, Ingrid, Lowisa, Sigrid*. Mielenkiintoisia tapauksia ovat *Ptolemäus* ja *Ägidius*: latinalaiset miestennimet esiintyvät molemmissa nimipäiväkalentereissa, ja niistä on aiemmin käytetty myös kirjoitusasuja *Ptolomaeus, Ptolomeus* ja *Egidius*. Todennäköisesti *ä*-alkuinen variantti on ominainen erityisesti ruotsin kielelle, koska ruotsissa *ä* voidaan lausua *e*:nä. Voitaneen siis puhua ruotsiin mukautetuista varianteista. Jos *Ptolemäus* ja *Ägidius* lasketaan mukaan, on skandinaavisten nimien osuus ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin vierasasuisista nimistä noin kahdeksan prosenttia.

Erikaa pidetään yleisesti *Erikistä* muodostuneena, mutta Otterbjörk (1979: 155) vertaa nimeä myös latinan *Ericaan*. Skandinaavisena nimenä pidetään yleensä myös *Ulrikasta* muodostettua *Ullaa*, mutta se esiintyy Saksassa myös *Ursulasta* lyhentyneenä ja Venäjällä varianttina *Uljanasta* (< *Julia*) (Lempiäinen 2004: 219). Monista vierasasuisista nimistä onkin vaikea sanoa, ovatko ne skandinaavisia, saksalaisia vai jonkin muun kielisiä. Saksan ja skandinaavisten kielten juuret ovat niin lähellä toisiaan, että ero on usein häilyvä ja variantit hyvin samankaltaisia. Esimerkiksi sekä saksassa että ruotsissa esiintyvä *Karl* on germaaninen nimi, jota vastaa latinassa *Carolus* ja josta tunnetaan eri kielissä erilaisia variantteja, muun muassa *Charles, Charlie, Carlos* ja *Karel* (Klintberg 2001: 57–58; Vilkuna 2005: 126–127). Monista universaaleista nimistä on olemassa eri kielialueilla käytössä olevia variantteja. Monesti lähteissä ei edes mainita, minkä kielinen juuri tietyssä kirjoitusasussa oleva variantti on. Esimerkiksi *Emil*-nimeä voidaan pitää sekä skandinaavisena että saksalaisena muotona ranskan *Émile*-nimestä (Brylla 2004: 72). Blomqvist (2002: 179) ei kuitenkaan mainitse nimen saksalaisuutta, vaan ainoastaan toteaa nimen olevan käytössä Pohjoismaissa. Hanks ja Hodges (1990: 103) kertovat, että kyseessä on sekä saksalainen että ruotsalainen nimiasu.

Molemmissa nimipäiväkalentereissa esiintyviä skandinaavisia nimiä ovat siis *Agda, Birgitta, Botvid, Dagmar, Gunilla Sten* ja *Svante*. On syytä miettiä, miksi juuri nämä nimet ovat myös suomenkielisessä kalenterissa. Yleensä skandinaaviset nimet on korvattu kirjoitusasultaan tai useammin rakenteeltaan suomalaistetuilla nimillä.

Kirjoitusasultaan suomalaistettuja ovat muun muassa *Jalmar* (< *Hjalmar*) ja *Lowiisa* (< *Lowisa*), rakenteeltaan suomalaistettuja *Inkeri* (< *Ingrid*) ja *Pentti* (< *Benedikt*). Nimille *Agda*, *Botvid*, *Dagmar*, *Gunilla*, *Sten* ja *Svante* ei ole olemassa ainakaan vakiintuneita suomalaistettuja asuja, mikä voi selittää niiden valinnan sellaisinaan suomenkieliseen nimipäiväkalenteriin. *Birgitan* rakenteeltaan suomalaistunut variantti *Pirkko* löytyy kantanimensä rinnalta.

4.2 Nimet vuoden 1929 nimipäiväkalentereissa

Kuten luvussa 3.4.3 kerron, olivat vuoden 1929 uudistukset hyvin merkittäviä. Vuonna 1908 aloitettu nimipäiväkalenterin suomalaistaminen jatkui, ja suomenkielinen ja ruotsinkielinen nimipäiväkalenteri erotettiin toisistaan. Vuoden 1929 suomenkielisen nimipäiväkalenterin suurimmat nimiryhmät ovatkin omaperäisten nimien ryhmä ja rakenteeltaan suomalaistettujen nimien ryhmä, molemmissa 160 nimeä. Kolmanneksi eniten nimiä on vierasasuisten ryhmässä, 37 nimeä, mikä on huomattavasti vähemmän kuin suurimmissa ryhmissä. Vähiten nimiä on kirjoitusasultaan suomalaistettujen nimien ryhmässä, 22 nimeä. Ryhmien ulkopuolella on kolme nimeä, *Eila*, *Naimi* ja *Sorjo*, useampaan ryhmään sopivia nimiä taas on 33, joista yksi nimi, *Hellevi*, voidaan luokitella jopa kolmeen eri ryhmään. Yhteensä suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa on 415 nimeä. Ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin suurin nimiryhmä on puolestaan vierasasuisten ryhmä, jonka sisällä erityisesti skandinaavisten nimien osuus on kasvanut. Ryhmään kuuluu 408 nimeä 418 nimestä. Omaperäisiä suomalaisia nimiä on viisi, rakenteeltaan suomalaistettuja yksi, *Elli*. Ryhmien ulkopuolelle on jäänyt yksi nimi, *Seidi*, ja kolme nimeä, *Helmi*, *Meri* ja *Toini* voidaan luokitella useampiin ryhmiin. Ryhmien nimien määrät ja osuudet on koottu taulukoihin 3 ja 4 luvussa 5.

4.2.1 Omaperäiset suomalaiset nimet

Vuoden 1929 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa on paljon omaperäisiä suomalaisia nimiä. Olen lihavoanut ne nimet, jotka esiintyvät myös ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa. Omaperäisiä miestennimiä ovat seuraavat 87 nimeä:

(9) Ahti, Aimo, Ano, Arijoutsu, Armas, Armo, Arpia, Arvo, Asko, Aulis, Auvo, Ensio, Harras, Heimo, Hirvo, Ilkka, Ilmari, Ilmo, Into, Jalo, Jouko, Jousia, Jurva, Kalervo, Kalevi, Kauko, Kauno, Keijo, Kerkko, Kimmo, Kotivalo, Kullervo, Kyrö, Leimu, Lemmitty, Mainio, Mielo, Mies, Nousia, Nyyrikki,

Ohto, Oiva, Oma, **Onni**, Oras, Osmo, Otso, Pellervo, Pohto, Ponteva, Päiviö, Raikas, Rautia, Reima, Salama, Sampo, Solmu, Sulevi, Sulo, Suonio, Taisto, Tapio, Tarmo, Tauno, Terho, Toimi, Toivo, Tornia, Touko, Tiera, Ukko, Uljas, Untamo, Unto, Urho, Urmas, Usko, Utria, Uuras, Veikko, Veli, Vesa, Voitto, Vorna, Väinämö, **Väinö**, Ylermi.

Omaperäisiä suomalaisia naistennimiä on 73:

(10) Aamu, Aila, Aili, Ainamo, **Aino**, Aira, Airi, Anelma, Auli, Aulikki, Ensi, Hilja, Hilkka, Hillervo, Ihanelma, Ilma, Ilmi, Immi, Impi, Inari, Kaino, Kaipia, Kanerva, Kielo, Kukka, Kyllikki, Lahja, Laila, Laina, Lauha, Lempi, Mainikki, Maire, Mielikki, Onerva, Orvokki, Päivikki, Raita, Rauha, Ritva, **Saima**, Saimi, Saini, Salme, Seija, Sinikka, Sirkka, Siro, Sisko, Siviä, Soilikki, Sointu, Suoma, Suometar, Säde, Taimi, Talvikki, Tellervo, Terhikki, Terttu, Tuomi, Tuomikki, Tuulikki, Tyyne, Valma, Vanamo, Varma, Varpu, Vellamo, Viena, Vieno, Vuokko, Äänis.

Osa suomenkielisen nimipäiväkalenterin nimistä voidaan tulkita joko omaperäisiksi tai rakenteeltaan suomalaistetuiksi. Näitä nimiä on 22. Suluissa on mainittu nimi tai nimet, joista variantti on voitu muodostaa: *Aarni* (< *Aarne*, *Arnold*), *Aarre* (< *Arnold*), *Aatos* (< *Adolf*), *Anto* (< *Anton*, *Antimus*), *Alli* (< *Alfhild*, *Alina*), *Aura* (< *Aurora*), *Helinä* (< *Helena*), *Helli* (< *Helena*, *Hellevi*, *Hellin*), *Hellä*, *Hely* (< *Helena*), *Hellevi* (< *Hellä*, *Hellin*) *Helmi* (< *Vilhelmina*), *Ilta* (< *Matilda*), *Lappi* (*Alappi* < *Alfred*), *Lilja*, (< *Elisabeth*, *Lilian*, *Lily*), *Marja* (< *Maria*), *Meeri* (< *Mary*), *Sampsä* (< *Samson*, *Alexander*), *Seppo* (< *Sepeteus*), *Taru* (< *Dagmar*, *Daria*), *Toini* (< *Antoinette*, *Antonia*), *Viljo* (< *Vilhelm*).

Nimet *Helinä*, *Helli*, *Hellä* ja *Hely* saattavat olla omaperäisiä, mutta toisaalta niitä pidetään *Helenan* suomalaistettuina muotoina (Vilkuna 2005: 93–95; Saarikalle – Suomalainen 2007: 124–125). *Hellevi* puolestaan katsotaan *Hellinin* ja *Hellän* variantiksi (Vilkuna 2005: 93), mutta Ruotsissa sitä pidetään *Helwig*-nimestä muodostettuna (Blomqvist 2002: 192; Lempiäinen 2004: 104). Toisaalta jos ajatellaan *Hellän* olevan omaperäinen nimi, on myös *Hellevi* siitä muodostettuna omaperäinen. *Meeriä* voidaan pitää *Marian* englanninkielisen muodon *Maryn* varianttina. Se voi olla myös *Emerentian* kutsumamuoto. (ks. Vilkuna 2005: 157–158.) Toisaalta *Meerin* rinnakkaismuoto on luontoaiheinen *Meri* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 257). Suomenkielisissä lähteissä ei sanota, onko *Meeri* *Mary*-nimestä muodostettuna suomalainen variantti. *Meeriä* ei kuitenkaan muun kielisissä lähteissä mainita, joten olen tulkinnut sen voivan kuulua joko rakenteeltaan suomalaistettuihin tai omaperäisiin suomalaisiin nimiin (*Merin* rinnakkaismuotona). *Sampsä* taas esiintyy Kalevalassa, ja

sitä voidaan käyttää omaperäisen *Sampon* kutsumanimenä. Kuitenkin on mahdollista, että *Samps*a on muunnos raamatullisesta nimestä *Simson*, joka esiintyy myös asuissa *Samson* ja *Sampson*. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 723.) *Viljo* puolestaan on muokattu *Vilhelmistä*, *Viljamista* ja *Villestä*, saatu suomenkielisestä, 'parasta' tai 'oivaa' merkitsevästä sanasta tai muodostettu *vilja*-sanasta (Vilkuna 2005: 250).

Joistakin nimistä löytyy vain vähän tietoa – esimerkiksi *Ilkka*-nimen alkuperä on epäselvä. Nimen on kuitenkin tehnyt tunnetuksi 1500-luvulla elänyt nuijasotapäällikkö Jaakko Pentinpoika Ilkka (Vilkuna 2005: 104; Saarikalle – Suomalainen 2007: 548). Kiviniemi (2006: 272) on luokitellut nimen omaperäiseksi suomalaiseksi nimeksi juuri historiallisen esikuvan perusteella, joten minäkin olen sijoittanut nimen omaperäisten ryhmään. Joidenkin omaperäisiksi luokittelimieni nimien alkuperä taas on sukukielissä. Virolaisia ovat *Sulevi* ja *Salme* (Vilkuna 2005: 202, 217). *Aimo* ja *Aili* puolestaan ovat suomalais-saamelaisia nimiä ja *Aila* inarinsaamelainen muoto *Ailista* (Vilkuna 2005: 34). Myös *Lailaa* pidetään Suomessa saamelaisena nimenä (Vilkuna 2005: 137), mutta nimen alkuperä on epäselvä. Muoto muistuttaa saamelaista *Aila*-nimeä. Otterbjörk (1979: 172) sekä Hanks ja Hodges (1990: 197) vahvistavat, että *Lailaa* pidetään saamelaisena nimenä Pohjoismaissa, joten olen sijoittanut *Lailan* omaperäisten nimien ryhmään. *Tauno* puolestaan on ensin ollut käytössä Karjalassa, ja se onkin todennäköisesti lähtöisin karjalaisesta murren sanasta *tauno* 'sävyisä, hyvätapainen' (Vilkuna 2005: 225; Saarikalle – Suomalainen 2007: 748).

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa omaperäisiä suomalaisia nimiä on huomattavasti vähemmän, vain viisi: *Aino*, *Aina*, *Onni*, *Saima* ja *Väinö*. Monitulkintaisia ovat *Helmi*, *Meri* ja *Toini*. Näistä *Aina* ja *Meri* esiintyvät vain ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa; *Ainan* tilalla on suomenkielisessä kalenterissa *Ainamo*, *Merin* tilalla *Meeri*. *Meri*-nimi voidaan tulkita *Meerin* rinnakkaisasuksi tai omaperäiseksi suomalaiseksi nimeksi (Lempiäinen 2004: 160). Blomqvistin (2002: 137) mukaan ruotsinkielisen almanakan *Meri*-nimessä *e* ääntyy pitkänä, mikä tukee tulkintaa nimestä *Meerin* rinnakkaisasuna. On loppujen lopuksi epäselvää, minkä kielisenä asuna ruotsinkielisen almanakan *Meriä* tulisi pitää.

Saima-nimi on otettu ruotsinkieliseen nimipäiväkalenteriin jo edellisessä uudistuksessa vuonna 1908. Nimen säilyttäminen johtuu todennäköisesti siitä, että nimi on liitetty kansallisuusaatteeseen, isänmaallisuuteen ja J.W. Snellmanin ruotsinkieliseen *Saima-*

lehteen. Sitä on annettu lapsille myös ruotsinkielisissä perheissä. (Ks. Blomqvist 2002: 142.) *Ainon* ja *Väinön* esiintymistä ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa voinee myös selittää kansallisuusaatteella ja innostuksella kansanrunoihin. *Helmi* ja *Toini* on ehkä säilytetty sillä perusteella, että kummatkin voivat olla paitsi omaperäisiä suomalaisia nimiä myös vierasasuisten nimien, *Vilhelminan* ja *Antoinetten*, suomalaistettuja variantteja. Ruotsinkielinen Topelius antoi vuonna 1854 toiselle tyttärelleen nimeksi *Toini*, mikä on saattanut vaikuttaa nimen asemaan suomenruotsalaisten keskuudessa. (Ks. Vilkuna 2005: 230).

Suurin osa vuonna 1908 nimipäiväkalentereihin tulleista suomalaisista etunimistä on kuitenkin poistettu ruotsinkielisestä nimipäiväkalenterista vuoden 1929 uudistuksessa. Kuten luvussa 3.4.3 totesin, monet omaperäiset suomalaiset nimet, esimerkiksi *Ilta*, *Pellervo* ja *Päiviö*, eivät olleet saavuttaneet suosiota suomenruotsalaisten parissa. Ilmeisesti *Onni* ja muut edellä mainitut kahdeksan nimeä ovat olleet suosituimpia, koska ne ovat jääneet nimipäiväkalenteriin. Ainakin kaikki kahdeksan nimeä löytyvät myös Blomqvistin (1993: 243–263) 2500 tavallisimman nimen luettelosta. Tässä luettelossa on huomioitu kaikki äidinkieleltään ruotsinkieliset suomalaiset, jotka olivat elossa vuonna 1965, ja lisäksi ne, jotka ovat syntyneet viimeistään myöhäiskesällä vuonna 1991 (mp.).

4.2.2 Kirjoitusasultaan suomalaistetut nimet

Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa kokonaan tai osittain kirjoitusasultaan suomalaistettuja ovat seuraavat neljä miestennimeä: *Atso*, *Joonas*, *Mooses*, *Raafael*. Naistennimiä on 18:

(11) *Eeva*, *Floora*, *Helka*, *Hertta*, *Iida*, *Iines*, *Iiris*, *Ireene*, *Kaarina*, *Klaara*, *Loviisa*, *Martta*, *Matilda*, *Raakel*, *Ruut*, *Saara*, *Salli*, *Vilhelmiina*.

Joko tähän ryhmään tai rakenteeltaan suomalaistettuihin nimiin voi kuulua neljä nimeä: *Aarne*, *Aarno* (< *Arne/Arno* tai *Arnold*), *Harri* (< *Harry* tai *Harald*) ja *Kustaa Aadolf*, jonka jälkimmäinen osa on kirjoitusasultaan suomalaistettu. Pitkä vokaali on kirjoitettu suomalaisittain *Aarnen* ja *Aarnon* lisäksi nimissä *Joonas*, *Mooses*, *Raafael*, *Eeva*, *Floora*, *Iida*, *Iines*, *Iiris*, *Ireene*, *Klaara*, *Loviisa*, *Raakel*, *Ruut*, *Saara*, *Vilhelmiina*. Konsonantti on muuttunut tai jäänyt pois nimissä *Hertta* (< *Hertha*), *Helka* (< *Helga*), *Martta* ja *Matilda*. Lisäksi *Klaara* on ollut aiemmin muodossa *Clara* (Saarikalle –

Suomalainen 2007: 195) ja *Ruut* muodossa *Ruth* (Lempiäinen 2004: 189). *Salli*-nimessä englantilainen *y*-loppu on korvattu *i*:llä.

Atso on ilmeisesti Helsingin yliopiston saksan lehtorin B. F. Godenhjelmin käsialaa. *Atso* esiintyy hänen kirjassaan *Kertovaisia runoelmia* (1892) kuurilaisena merirosvona. Tarinan lähtökohtana on todennäköisesti 1200-luvulta peräisin oleva Liivinmaan kronikka, jossa mainitaan liiviläinen eli kuurilainen nimi *Asse* (*Asso*). Germaaninen esikuva *Assolle* on *Azzo*. (Lempiäinen 2004: 266.) Vilkuna (2005: 50) lisää, että nimi luettiin kirjoitusasunsa, *Aze*, *Azo*, takia väärin *Atso*, vaikka oikeasti nimi lausutaan *Asse*, *Asso*. Olen luokitellut nimen kirjoitusasultaan suomalaistetuksi, koska *Az(z)o*-nimen *z*-kirjaimet on korvattu *ts*-yhdistelmällä. *Kaarina* puolestaan on muunnos *Katariinasta*, mutta Lempiäisen (2004: 125) mukaan vanhempi kirjoitusasu on *Carina*. Siksi nimi on kirjoitusasultaan suomalaistettujen nimien ryhmässä.

Matilda-kirjoitusasuun on mahdollisesti voinut vaikuttaa muiden kielten esimerkki, sillä samaa asua käytetään monissa kielissä, ja sitä voidaan pitää latinalaistettuna muotona *Mathildasta* (ks. Hanks – Hodges 1990: 229). Pidän kuitenkin todennäköisenä, että *Matilda* on suomalaistettu vanhemmasta kirjoitusasusta *Mathildasta*, joka myös säilyi pidempään ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa. Olen lisäksi tulkinnut eri tavoin suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyviä nimiä, joissa on *t*-kirjain *th:n* sijaan: suomenkielisessä kalenterissa olen liittänyt ne nimien suomalaistamiseen, ruotsinkielisessä kalenterissa kirjoitusasun modernisoimiseen. Tästä syystä samanlaisessa asussa olevat nimet kuuluvat siis suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa kirjoitusasultaan suomalaistettuihin ja ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa vierasasuisiin nimiin. Vuoden 1929 nimipäiväkalentereissa ainut tällainen nimi on *Matilda*. *Marttaa* ja *Herttaa* vastaavat ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa *Marta* ja *Herta*. Ruotsinkielisessä kalenterissa ei siis tälläkään kertaa ole kirjoitusasultaan suomalaistettuja nimiä.

4.2.3 Rakenteeltaan suomalaistetut nimet

Suomenkielisen nimipäiväkalenterin rakenteeltaan suomalaistettuja miestennimiä on 117:

(12) Aapeli, Aapo, Aaro, Aatami, Aatto, Aatu, Ahvo, Akseli, Alekski, Alku, Alpo, Altti, Anssi, Antero, Antti, Anttoni, Arto, Artturi, Arvi, Aukusti, Eemeli,

Eero, Eetu, Einari, Eino, Eljas, Erkki, Esa, Esko, Hannu, Heikki, Hemminki, Henrikki, Iikka, Iisakki, Iivari, Iivo, Immo, Ismo, Isto, Jaakko, Jalmari, Jooseppi, Jorma, Jouni, Jyrki, Kaapo, Kaarle, Kari, Kauppo, Kosti, Kostia, Kustaa, Kyösti, Lauri, Manu, Markku, Martti, Matti, Mauno, Mauri, Mikko, Nestori, Niilo, Nuutti, Okko, Olavi, Oskari, Ossi, Paavo, Panu, Pasi, Pekka, Pentti, Pertti, Perttu, Pietari, Pärttyli, Raimo, Rauno, Reijo, Reino, Reko, Rieti, Riku, Risto, Roope, Sakari, Samuli, Santeri, Severi, Silvo, Simo, Sipi, Sipri, Soini, Taavetti, Taavi, Taneli, Teemu, Tero, Teuvo, Timo, Topi, Torsti, Tuomas, Tuomo, Turo, Uolevi, Urpo, Valto, Valtteri, Verner, Vihtori, Vilho, Vilppu, Yrjö.

Rakenteeltaan suomalaistettuja naistennimiä on 43:

(13) Annikki, Armi, Aune, Eine, Elina, Elli, Esteri, Heloisa, Helvi, Heta, Ilona, Inkeri, Irja, Irmeli, Katri, Kerttu, Kerttuli, Kirsti, Leena, Liisa, Lyyli, Lyyti, Maila, Manta, Marjatta, Marketta, Matleena, Mirja, Mirjami, Oili, Outi, Pirkko, Raili, Rauni, Reeta, Riika, Siiri, Sohvi, Sylvi, Taina, Tuovi, Vappu, Venla.

Seuraavat 22 nimeä voivat olla joko omaperäisiä suomalaisia nimiä tai kuulua rakenteeltaan suomalaistettujen ryhmään: *Aarni, Aarre, Aatos, Anto, Alli, Aura, Helinä, Helli, Hellä, Hely, Hellevi, Helmi, Iita, Lappi, Lilja, Marja, Meeri, Sampsa, Seppo, Taru, Toini, Viljo*. Kirjoitusasultaan tai rakenteeltaan suomalaistettuja ovat seuraavat neljä nimeä: *Aarne, Aarno, Harri* ja *Kustaa Aadolf*. Seitsemän nimeä *Hellevin* lisäksi, *Hemmo, Lippo, Lotta, Milja, Silja, Juhana Ludvig* ja *Juhana Vilhelm* voitaisiin sijoittaa myös vierasasuisten nimien ryhmään. *Hemmo* on paitsi suomalainen variantti *Hemmingistä* myös friisiläinen muunnos *Hermanista* (Lempiäinen 2004: 335). *Lippoa* käytetään *Filippon* varianttina Italiassa mutta toisaalta myös kansanomaisena muotona Suomessa (Vilkuna 2005: 80, 144). *Miljaa* puolestaan käytetään Keski-Euroopassa *Ludmilan* lyhentymänä, toisaalta se on myös *Emilian* variantti (Lempiäinen 2004: 162). *Milja* esiintyy pelkästään suomenkielisissä lähteissä ja muistuttaa rakenteeltaan muun muassa *Ceciliasta* muodostettua *Silja*-nimeä ja monitulkintaista *Vilja*-nimeä. Koska *Milja* on kuitenkin käytössä myös muualla Euroopassa, olen tulkinnut sen kuuluvan joko rakenteeltaan suomalaistettuihin tai vierasasuisiin nimiin. *Silja* on *Cecilian* kansanomainen muoto, joka esiintyy myös friisin kielessä ja virossa (Saarikalle – Suomalainen 2007: 350). Lempiäisen (2004: 198) mukaan se voisi olla jopa alun perin friisiläinen. Otterbjörkin (1979: 188) mukaan *Silja* on suomalainen nimi, mutta myös murteellinen variantti *Ceciliasta*. Nimen mainitsevat myös saksalaiset Naumann, Schlimpert ja Schultheis (1980: 162). Olen siis luokitellut *Siljan* sekä rakenteeltaan suomalaistetuksi että vierasasuiseksi nimeksi. Kaksiosaiset nimet *Juhana Ludvig* ja *Juhana Vilhelm* ovat ensimmäisten osiensa perusteella rakenteeltaan suomalaistettuja

nimiä. *Ludvig* ja *Vilhelm* ovat kuitenkin vierasasuisia, joten olen luokitellut nimet molempien ryhmien jäseniksi.

Leenan suhde *Lena*-nimeen on epäselvä. Lähteissä (Lempiäinen 2004: 136–137; Vilkuna 2005: 140; Saarikalle – Suomalainen 2007: 207–210) *Leenan* sanotaan olevan *Magdalenan* ja *Helenan* lyhentymä, mutta toisaalta viitataan myös ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin kirjoitusasuun, *Lenaan*. Lähteiden perusteella onkin vaikea sanoa, onko *Lena* vaikuttanut *Leena*-variantin muotoutumiseen, eli voitaisiinko *Leena*a pitää *Lenan* kirjoitusasuna. Vastaavanlainen on *Liisa*- ja *Lisa*-nimien suhde. Molemmat ovat lyhentyneet *Elisabetista* (Lempiäinen 2004: 139–140; Vilkuna 2005: 142–144; Saarikalle – Suomalainen 2007: 213–214, 220). *Lisa* on ollut käytössä Ruotsissa jo 1500-luvun puolivälissä (Saarikalle – Suomalainen 2007: 220), mutta Vilkunan (2005: 142) mukaan *Liisakin* on todennäköisesti vakiintunut käyttöön jo varhain. Myös muun muassa *Henriikasta*, *Fredrikasta* ja *Ulriikasta* lyhentyneestä *Riika*-nimestä mainitaan, että Saksassa on käytössä samalla tavalla muodostettu variantti *Rika* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 319). Myös Otterbjörk (1979: 184) mainitsee *Rikan* samojen nimien varinattina. Olen tässä tutkimuksessa sijoittanut *Leenan*, *Liisan* ja *Riikan* rakenteeltaan suomalaistettujen nimien ryhmään (ks. myös luku 4.1.3).

Seuraavassa listassa ovat ne rakenteeltaan suomalaistetut miestennimet, joita ei mainittu luvussa 4.1.3. Kantanimet ovat suluissa: *Aapeli* (< *Abel*), *Aapo* (< *Abraham*), *Aatu* (< *Adolf*), *Ahvo* (< *Agabus*), *Alku* (< *Algot*), *Alpo* (< *Albin*), *Altti* (< *Albert*, *Algot*), *Anssi* (< *Anselm*, *Antero*, *Ansgarius*), *Anttoni* (< *Anton*), *Arto* (< *Artturi*), *Eemeli* (< *Emil*), *Eero* (< *Erik*), *Eetu* (< *Edvard*), *Einari* (< *Einar*), *Eino* (< *Enevald*), *Esa* (< *Esaias*), *Hannu* (< *Johannes*), *Henrikki* (< *Henrik*), *Iikka* (< *Isak*), *Iivari*, *Iivo* (< *Ivar*), *Immo* (< *Immanuel*), *Ismo* (< *Ismael*), *Isto* (< *Israel*), *Jalmari* (< *Hjalmar*), *Jorma* (< *Jeremias*), *Jouni* (< *Jon*), *Jyrki* (< *Georgius*), *Kaapo* (< *Gabriel*), *Kaarle* (< *Karl*), *Kari* (< *Makarios*), *Kauppo* (< *Jakob*), *Kostia* (< *Konstantin*), *Kyösti* (< *Gustaf*), *Manu* (< *Immanuel*), *Markku* (< *Markus*), *Martti* (< *Martin*), *Matti* (< *Mattias*), *Mauno* (< *Magnus*), *Nestori* (< *Nestor*), *Okko* (< *Oskari*, *Otto*), *Oskari* (< *Oskar*), *Ossi* (< *Ossian*), *Paavo* (< *Paulus*), *Panu* (< *Paavali*, *Urbanus*), *Pasi* (< *Basilius*), *Pekka* (< *Petrus*), *Pertti* (< *Albert*, *Engelbert*, *Herbert*, *Robert*), *Perttu*, *Pärtyyli* (< *Bertel*), *Raimo* (< *Raimund*), *Rauno* (< *Rauni*), *Reijo*, *Reko* (< *Gregorius*), *Reino* (< *Reinhold*), *Rieti* (< *Alfred*, *Rikhard*, *Fredrik*), *Riku* (< *Rikhard*), *Risto* (< *Kristofer*), *Roope* (< *Robert*), *Santeri* (<

Aleksanteri), *Silvo* (< *Silvester*), *Sipri* (< *Sigfrid*), *Soini* (< *Sven*), *Taavi* (< *Daavid*), *Teemu* (< *Nikodemus*), *Tero* (< *Antero*, *Terentius*), *Teuvo* (< *Theodor*), *Timo* (< *Timoteus*), *Topi* (< *Tobias*), *Torsti* (< *Torsten*), *Tuomas*, *Tuomo* (< *Thomas*), *Turo* (< *Tor*), *Uolevi* (< *Olav*, *Ole*), *Valto* (< *Valdemar*), *Valtteri* (< *Valter*), *Verner* (< *Verner*), *Vihtori* (< *Viktor*), *Vilppu* (< *Filip*).

Naistennimistä olen tehnyt vastaavat merkinnät: *Annikki* (< *Anna*), *Armi* (< *Armida*), *Aune* (< *Agnes*), *Eine* (< *Eino* < *Enevald*), *Elina* (< *Helena*), *Elli* (< *Eleonoora*, *Helena*, *Elisa* jne.), *Esteri* (< *Ester*), *Heloisa* (< *Helewidis*, *Heloise*), *Helvi* (< *Hedvig*), *Ilona* (< *Helena*), *Irja* (< *Georg*), *Irmeli* (< *Irmelin*), *Kerttuli* (< *Gertrud*), *Leena* (< *Helena*, *Magdalena*), *Liisa* (< *Elisabet*), *Lyyli*, *Lyyti* (< *Lydia*), *Maila* (< *Maria*, *Amalia* jne.), *Manta* (< *Amanda*), *Marjatta* (< *Maria* + *Marketta*), *Marketta* (< *Margareta*), *Mirja*, *Mirjami* (< *Mirjam*), *Oili* (< *Olga*), *Outi* (< *Eudokia*), *Raili* (< *Rakel*), *Rauni* (< *Ragna*, *Ragnhild*), *Reeta* (< *Greta*), *Riika* (< *Fredrika*, *Henrika*), *Sohvi* (< *Sofia*), *Sylvi* (< *Sylvia*), *Taina* (< *Tatjana*), *Tuovi* (< *Tove*).

Rakenteeltaan suomalaistettujen nimien ryhmään kuuluvat myös sukukielissä syntyneet variantit. *Ahvo* ja *Jorma* ovat karjalaisia variantteja *Agabuksesta* ja *Jeremiaasta*, *Jouni* taas peräpohjalais-saamelainen muoto skandinaavisesta *Jon*-nimestä. *Ilona* on unkarilainen muunnos *Helenasta*, *Taina* inkeriläinen variantti *Tatjanasta* ja *Outi* karjalainen muoto *Eudokiasta*.

Monesti nimien alkuperästä on olemassa erilaisia tulkintoja. *Helvi* käsitetään Suomessa *Hedvig*-nimestä suomalaistetuksi variantiksi (Lempiäinen 2004: 105). Lisäksi Otterbjörk (1979: 163) ja Brylla (2004: 101) mainitsevat nimen suomalaisena, mutta lisäävät, että Ruotsissa *Helvin* voidaan ajatella muodostuneen *Helvig*- ja *Hellevi*-nimistä. Suomenkielisissä lähteissäni tällaista selitystä ei kuitenkaan tunneta. *Iston* muodostumiseen on *Israel*-nimen lisäksi voinut vaikuttaa myös *Istr*-niminen varjagien sankari, skandinaavisissa taruissa *Istrur* (Lempiäinen 2004: 315; Vilkuna 2005: 110). *Irja* taas on alun perin ollut miestennimi, samaa perua kuin *Yrjö*. Nimi on tullut Suomeen Viron ruotsalaisten kielestä alasaksalaiselta alueelta (vrt. yläsaksan *Irg*). (Vilkuna 2005: 108.) Ruotsissa *Irja* käsitetään venäläiseksi *Irinan* ja *Irenen* lempinimeksi (Otterbjörk 1979: 168), mutta suomalaisissa lähteissä tällaista tulkintaa ei mainita. Sen sijaan Lempiäisen (2004: 83) mukaan *Irja*, *Arja* ja *Erja* ovat suomalaisia

muotoja. Myös Brylla (2004: 113) mainitsee *Irjan* olleen aiemmin käytössä miestennimenä Suomessa. *Marja*-nimi puolestaan on Otterbjörkin (1979: 178) mukaan käytössä myös ruotsissa *Marian* varianttina. Tätä ei mainita suomenkielisissä lähteissäni, joten en pidä todennäköisenä, että ruotsalainen variantti olisi vaikuttanut suomalaisen *Marjan* muodostumiseen (vrt. *Eliina* ja *Kirsti*). Myös Brylla (2004: 156) pitää nimeä suomalaisena.

Rauni-nimi on mahdollisesti muodostettu muinaisskandinaavisesta pihlajaa merkitsevästä sanasta *reynir*, *raun* tai skandinaavisista nimistä *Ragna* ja *Ragnhild* (Vilkuna 2005: 191). *Rauno* on *Raunin* pohjalta syntynyt miestennimi (mp). Vilkunan (2005: 189–190) mukaan *Raili* on ”myöhäinen suomalainen mukailu” ja mahdollisesti samaa alkuperää kuin viron *Raili*, joka on muodostettu *Rakelista*. Lempiäinen (2004: 182) mainitsee, että *Raili* on Virossakin syntynyt *Rakelista* muiden muotojen kautta. Kiviniemi (2006: 136) huomauttaa *Taina*-nimestä, että *taina* tarkoittaa pohjalais- ja hämäläismurteissa taimea tai silmua. *Tainaksi* on kutsuttu myös väärtinää. Hänen mielestään on mahdollista, että vuoden 1929 uudistuksen valmistelijat Maliniemi ja Tallqvist ovat tunteneet murren. Etunimikirjoihin on kuitenkin vakiintunut selitys *Tainasta* *Tatjana*-nimen inkeriläisenä lyhentymänä. Olen tutkimuksessani luokitellut *Helvin*, *Iston*, *Irjan*, *Raunin* ja *Tainan* rakenteeltaan suomalaistetuiksi nimiksi.

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa *Elli* on ainut rakenteeltaan suomalaistettu nimi, lisäksi *Helmi*, *Toini* ja *Meri* ovat käsitettävissä rakenteeltaan suomalaistetuiksi tai omaperäisiksi suomalaisiksi nimiksi. Blomqvistin (2002: 143) mukaan englannin *Eleanorista* on saatu *Ellinor*, *Ella* ja *Elli*. Brylla (2004: 69) pitää *Elliä* suomalaisena muotona *Helenasta* ja sen varianteista, ja Otterbjörk (1979: 153) toteaa *Ellin* olevan Suomessa tavallinen muoto esimerkiksi *Elinistä* ja *Ellenistä*, kun taas *Elly* on englantilainen muoto. Lempiäisen (2004: 79) mukaan *Elli* on *Eleonoran* lyhentymä tai *Helenan*, *Elisabetin*, *Elinan* ja *Ellenin* kutsumamuoto, josta on germaanisissa kielissä käytössä myös kirjoitusasu *Elly*. Vilkuna (2005: 71) kertoo, että *Elliä* on käytetty *Elinan* puhuttelumuotona ja *Eleonoran* ja *Ellinorin* suomalaisena lyhentymänä. Myös Naumann, Schlimpert ja Schultheis (1980: 120) mainitsevat *Ellin* *Ellyn* rinnalla. Onkin melko epäselvää, minkä kielinen variantti *Elli* lopulta on. Lähteistä voimme kuitenkin päätellä, että *Elli* on Ruotsissa tunnettu suomalaisena varianttina, joten tämän perusteella olen sijoittanut nimen rakenteeltaan suomalaistettujen nimien ryhmään.

Jos *Elli* käsitetään suomalaistetuksi, miksi se on valittu ruotsinkieliseen nimipäiväkalenteriin vuonna 1929, kun suurimmasta osasta suomalaisia nimiä haluttiin päästä eroon? Ruotsin almanakan nimipäiväkalenterissa nimi *Elli* ei ole koskaan esiintynyt. Klintberg (2001: 442) mainitsee *Ellyn* esimerkiksi *Eleonoran* ja *Elisabetin* varianttina, mutta sekään ei ole päässyt ruotsalaiseen nimipäiväkalenteriin. Ehkä *Elli* on valittu suomenruotsalaiseen nimipäiväkalenteriin osittain sen vuoksi, että se on tunnettu myös muissa kielissä kuin suomessa, ainakin asussa *Elly*. Blomqvistin (1993: 255) luettelon mukaan *Elli* mahtuu 2500 tavallisimman etunimen joukkoon; nimi on annettu 340 ruotsinkieliselle suomalaiselle.

4.2.4 Vierասasuiset nimet

Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa vierասasuisia miestennimiä on 11:

(14) Elmo, Heino, Herman, Immanuel, Julius, Klaus, Leo, Mikael, Otto, Salomo, Sylvester.

Vierասasuisia naistennimiä on 26:

(15) Alina, Alma, Anja, Anna, Asta, Augusta, Eira, Elma, Elsa, Elvi, Helena, Hilma, Irma, Johanna, Julia, Laimi, Laura, Lea, Leila, Lilli, Maria, Paula, Sandra, Selma, Ulla, Verna.

Kahdeksan nimeä voisi kuulua joko tähän ryhmään tai rakenteeltaan suomalaistettuihin: *Hellevi, Hemmo, Lippo, Lotta, Milja, Silja, Juhana Ludvig* ja *Juhana Vilhelm*.

Jos nimestä ei ole käyttämissäni lähteissä mainittu, että se on suomalainen tai kansanomaisen nimimuoto, ja jos se esiintyy samanasuisena muissakin kielissä, olen sijoittanut nimen vierասasuisien ryhmään. Samoin jos nimi selvästi esiintyy monissa kielissä, on se sijoitettu vierասasuisien ryhmään, vaikka se olisi eri kielissä muodostettu eri nimien pohjalta. Esimerkiksi *Asta* on lyhennetty *Astridista*, joka on skandinaavinen nimi. Toisaalta *Asta* voidaan Suomessa käsittää myös *Augustan* ja *Anastasian* lyhentymäksi. (Vilkuna 2005: 49.) Samoista nimistä *Astaa* käytetään myös ainakin Saksassa (Naumann – Schlimpert – Schultheis 1980: 108). *Elma* on Englannissa lyhentynyt *Elisabet-Mary*-nimestä ja Tanskassa *Else-Mariesta*, Ruotsissa taas *Elisabetista* ja *Mariasta*. Suomessa sitä voidaan pitää myös *Ihanelman* ja *Thelman* lempinimenä. (Vilkuna 2005: 71; Saarikalle – Suomalainen 2007: 87.) Tämän perusteella Elman voisi sijoittaa myös rakenteeltaan suomalaistettujen nimien ryhmään

(*Elma < Thelma*) tai jopa omaperäisten nimien ryhmään (*Elma < Ihanelma*). Koska se on kuitenkin selkeästi kansainvälinen nimi, on sen paikka vierasasuisten nimien ryhmässä.

Molemmissa nimipäiväkalentereissa esiintyy nimi *Lilli*. Epäselväksi on jäänyt, mistä kielestä *Lilli* on peräisin. Suomessa *Lilliä* käytetään *Liljan* ja *Karoliinan* lyhentymänä (Vilkuna 2005: 143). Saarikalle ja Suomalainen (2007: 216–217) yhdistävät *Lillin* myös englantilaiseen *Lillyyn*, ja samoin Brylla (2004: 143) mainitsee *Lillin* englantilaisen *Lillyn* varianttina. Myös Blomqvist (2002: 106) pitää näitä kahta lähinnä englantilaisina *Elisabethin* variantteina, vaikka mainitseekin, että niitä on voitu käyttää muidenkin nimien puhuttelumuotoina. Hanksin ja Hodgesin (1990: 206) mukaan *Lili* ja *Lilli* ovat saksalaisia muotoja *Elisabetista*. Lisäksi Naumann, Schlimpert ja Schultheis (1980: 144) kertovat, että *Lilli* on muodostunut *Elisabethista*, *Karolinasta*, *Karlasta* tai *Juliasta*. Koska nimi esiintyy useissa kielissä, muissakin kuin ruotsissa ja suomessa, olen luokitellut sen vierasasuiseksi nimeksi.

Monet vierasasuista nimistä sopivat hyvin suomenkielisen suuhun. Ne ovatkin todennäköisesti säilyneet vierasasuina, koska niitä ei ole ollut tarvetta mukauttaa suomeen. Joidenkin nimien, kuten *Mikaelin*, painotus on suomalaistettu, mikä kuuluu äännettäessä, mutta ei näy kirjoitusasussa. Osa nimistä on yleisiä useissa maissa, ja ne on helppo tunnistaa kansainvälisiksi, kuten *Julius*, *Mikael*, *Laura* ja *Sandra*. Sen sijaan esimerkiksi *Elmo*, *Heino* ja *Laimi* ovat vähemmän tuttuja, mutta hyvin suomalaisen oloisia nimiä. *Elmo* on kuitenkin useissa kielissä *Erasmuksen* hellittelymuoto ja Saksassa myös *Elmarin* variantti, ja *Laimi* puolestaan on latvialaista alkuperää (Lempiäinen 2004: 135, 299). *Heino* taas on saksalainen lyhentymä *Heinrich*-nimestä (Vilkuna 2005: 92).

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa on odotusten mukaisesti runsaasti vierasasuista nimiä. Kolme nimistä on kaksiosaisia, ja ne on merkitty kursiivilla. Vierasasuista miestenimiä on yhteensä 226:

(16) Abel, Abraham, Adam, Adolf, Agaton, Alarik, Albin, Albert, Alexander, Alexis, Alf, Alfons, Alfred, Algot, Ali, Allan, Alvar, Anders, Anselm, Anton, Arne, Arno, Arnold, Aron, Artur, Arvid, Atle, August, Axel, Balder, Bengt, Bernhard, Bernt, Bertel, Birger, Bjarne, Björn, Bo, Botvid, Bror, Bruno, Brynolf, Börje, Daniel, David, Ebbe, Edgar, Edvard, Edvin, Egil, Einar, Elias, Elof, Emanuel, Emil, Engelbrekt, Enok, Enzo, Erik, Erland, Ernst, Eskil, Eugen, Evald, Evert, Fabian, Felix, Ferdinand, Filip, Finn, Fjalar, Folke, Frans,

Fredrik, Frej, Frejvid, Fridolf, Fritjof, Gabriel, Georg, Germund, Gottfrid, Greger, Gregorius, Gudmund, Gunnar, Gustav, *Gustav Adolf*, Göran, Göte, Halvar, Halvdan, Hans, Harald, Harry, Helge, Helmer, Hemming, Henrik, Herbert, **Herman**, Hilding, Hjalmar, Hjalte, Holger, Hugo, Håkan, Inge, Ingmar, Isak, Ivar, Jakob, Jarl, Joakim, Joel, *Johan Ludvig*, *Johan Vilhelm*, Jonas, Josef, **Julius**, Karl, Klas, Knut, Konrad, Konstantin, Kristian, Kristofer, Kuno, Kurt, Lars, Lennart, **Leo**, Leonard, Leopold, Ludvig, Magnus, Markus, Martin, Mats, Mattias, Mauritz, Max, **Mikael**, Moritz, Moses, Måns, Mårten, Natanael, Nestor, Nils, Odert, Odin, Olof, Orvar, Oskar, Ossian, Osvald, **Otto**, Ove, Paul, Peter, Pär, Rabbe, Rafael, Ragnar, Ragnvald, Rainer, Ralf, Reinhold, Rikard, Robert, Rolf, Ruben, Rudolf, Runar, Rurik, Salomon, Samuel, Selim, Set, Severin, Sigfrid, Sigurd, Sigvard, Simon, Sixten, Sten, Stig, Styrbjörn, Sune, Svante, Sven, Sverker, **Sylvester**, Teodor, Tobias, Tomas, Tor, Torbjörn, Tord, Torgny, Torkel, Torolf, Torsten, Torvald, Trygve, Ture, Tyko, Ulrik, Ulv, Uno, Urban, Valdemar, Valentin, Valfrid, Valter, Verner, Vidar, Viking, Viktor, Vilhelm, Volmar, Yngve, Zacharias, Åke, Östen.

Ruotsinkielisen almanakan vierasasuisia naistennimiä puolestaan on 182:

(17) Ada, Adèle, Agata, Agda, Agnes, Alexandra, Alfhild, Alice, **Alina**, **Alma**, Amalia, Amanda, Anita, **Anna**, Aslög, **Asta**, Astrid, **Augusta**, Aurora, Barbara, Barbro, Beata, Bengta, Berta, Birgitta, Brita, Börja, Cecilia, Charlotta, Dagmar, Disa, Dora, Doris, Dorotea, Ebba, Edit, Edla, **Eira**, Eleonora, Elin, Elisabet, Ellida, **Elma**, Elna, **Elsa**, **Elvi**, Elvira, Emilia, Erika, Erna, Ester, Estrid, Etel, Eva, Fanny, Flora, Fredrika, Freja, Frida, Gabriella, Gerda, Gertrud, Greta, Gudrun, Gunilla, Gunnel, Gunvor, Gurli, Gustava, Göta, Hagar, Hedda, Hedvig, **Helena**, Helga, Henrika, Herta, Hilda, Hildegard, Hildur, Hillevi, **Hilma**, Hjördis, Hulda, Ida, Ines, Inga, Ingeborg, Ingegerd, Inger, Ingrid, Irene, Iris, **Irma**, Irmelin, Isa, Jenny, **Johanna**, Josefina, Judit, **Julia**, Karin, Katarina, Kerstin, Klara, Kristina, **Laura**, **Lea**, **Leila**, **Lilli**, Linda, Linnea, Lisa, Lovisa, Lucia, Lydia, Magdalena, Magnhild, Malin, Margareta, **Maria**, Marita, Marta, Matilda, Minna, Mirjam, Mona, Monika, Märta, Naima, Nanna, Natalia, Nina, Ninni, Olga, Olivia, Paulina, Ragnborg, Ragnhild, Ragni, Rakel, Rea, Regina, Rigmor, Rosa, Runa, Rut, Saga, Saida, Sally, Sara, **Selma**, Signe, Signild, Sigrid, Siri, Siv, Sofia, Solveig, Stella, Susanna, Svea, Sylvia, Synnöve, Tekla, Teresia, Tora, Torborg, Tyra, **Ulla**, Urda, Valborg, Vega, Vendla, Vera, **Verna**, Vesta, Viktoria, Vilhelmina, Viola, Viva, Yrsa.

Saraa voisi pitää myös omaperäisenä suomalaisena nimenä. *Hillevi* puolestaan on suomessa käsitetty *Hellevin* mutta ruotsissa *Heilwigin* variantiksi (Saarikalle – Suomalainen 2007: 135). Pidän kuitenkin todennäköisempänä, että *Sara* ja *Hillevi* on valittu ruotsinkieliseen nimipäiväkaleriin vierasasuisina. *Börjasta* en ole löytänyt muuta tietoa, kuin että Blomqvist (1999a: 68) kehottaa vertaamaan tätä naistennimeä *Börjeen*, joten oletan, että *Börja* on ruotsalaisen *Börjen* sisarnimi. *Börja* on siis luokiteltu vierasasuisten nimien ryhmään. *Saida* puolestaan on Vilkun (2005: 200) mukaan alkuperältään epäselvä, mutta Otterbjörkin (1979: 186, 197) mukaan

arabialaisen *Zaidan* variantti. Myös Lempiäinen (2004: 233) viittaa *Zaidaan*, joka on merkitykseltään epäselvä, mahdollisesti *Zinaida*-nimestä lyhentyneet muoto.

Monet ruotsinkielisen nimipäiväkalerin vierasasuista nimistä ovat kansainvälisiä ja suomenkielisillekin tuttuja. Raamatun nimet, esimerkiksi *Abraham, David, Daniel, Elias, Gabriel, Isak, Jakob, Markus, Mattias, Mikael, Moses, Rafael, Salomon, Samuel, Simon* ja *Tomas* ovat edustettuina myös suomenkielisessä nimipäiväkalerissa, mutta useimmiten rakenteeltaan suomalaistettuina, kuten *Taneli*, tai joskus kirjoitusasultaan suomalaistettuina, kuten *Raafael*. Vähiten käytetyt pyhimysnimet ovat jääneet pois myös ruotsinkielisestä nimipäiväkalerista, ja jotkin jäljelle jääneet nimet ovat muuttuneet skandinaavisempaan asuun, esimerkiksi *Anders* (< *Andreas*). Suomenkielisille vieraampia ovat jotkin saksalaisperäiset nimet, kuten *Odert* (ks. Otterbjörk 1979: 114) ja *Kuno*, joka on *Konradin* tai *Kunibertin* puhuttelumuoto (Lempiäinen 2004: 385). Naistennimi *Gurli* on tuskin sekään ollut kovin yleinen suomenkielisillä. Persialainen nimi vieraili kuitenkin suomenkielisessä nimipäiväkalerissa vuosina 1908–1928 (Lempiäinen 2004: 98).

Joidenkin nimien alkuperä saattaa yllättää: esimerkiksi *Enziota* pidetään rinnakkaisnimenä *Ensiolle*, mutta todellisuudessa sen on italialainen muunnos nimestä *Heinz* (Vilkuna 2005: 74; Saarikalle – Suomalainen 2007: 504). Muun muassa *Linda* on peräisin useista kielistä, esimerkiksi saksasta ja italiasta. Suomeen sen voidaan ajatella tulleen myös Virosta, jossa *Linda* on kansalliseepos Kalevipoegin päähenkilön äidin nimi. (Vilkuna 2005: 143; Saarikalle – Suomalainen 2007: 217–218.) Ruotsissa sitä pidetään *Belindan, Rosalindan* ja *Theolindan* lyhentymänä (Otterbjörk 1979: 173; Brylla 2004: 143).

Vain kuusi vierasasuista miestennimeä on täsmälleen samassa kirjoitusasussa molemmissa nimipäiväkalerissa. Nimet ovat *Herman, Julius, Leo, Mikael, Otto* ja *Sylvester*. *Herman* on saksalainen, pyhimysnimen aseman saanut nimi (Lempiäinen 2004: 337). *Julius* taas on vanha roomalainen sukunimi, jota on kantanut moni pyhimys (Lempiäinen 2004: 368). Latinan *Leo* 'leijona' on Raamatussa Kristuksen symboli ja evankelista Markuksen tunnus, ja se on myös ollut usean pyhimyksen ja paavin nimi (Lempiäinen 2004: 392). *Mikael* on alkujaan hepreankielinen, Raamatussa useasti esiintyvä nimi, joka on hyvin suosittu kristillisessä maailmassa (Lempiäinen 2004: 412). *Otto* on saksalainen nimi, jonka ovat saaneet muun muassa monet hallitsijat ja

pyhimykset (Lempiäinen 2004: 432). *Sylvester* puolestaan on latinankielinen nimi, jota on käyttänyt yksi paavi ja useampi pyhimys (Lempiäinen 2004: 482). Näitä nimiä yhdistää se, että ne ovat kaikki tavallisia pyhimysnimiä, laajalle levinneitä ja yleensä eri kielissä variantteja saaneita nimiä.

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa on kuitenkin myös useita muita vastaavanlaisia nimiä, joita ei suomenkielisestä nimipäiväkalenterista löydy. Tämä johtuu siitä, että vuoden 1929 suomenkielisestä nimipäiväkalenterista on haluttu tehdä selkeästi suomalainen, minkä vuoksi monet kansainväliset nimet on korvattu niiden suomalaistetuilla asuilla. Miksi siis juuri nämä kuusi kansainvälistä nimeä ovat vuoden 1929 nimipäiväkalenterissa? *Juliukselle*, *Leolle* ja *Otolle* ei ole olemassa suomalaistuneita variantteja. *Juliuksen* lempinimi on tosin *Julle*, mutta se ei ole virallisessa käytössä. Sen sijaan *Mikaelin* rinnalla esiintyy rakenteeltaan suomalaistettu nimi *Mikko* ja *Sylvesterin* rinnalla *Silvo*, eli näissä tapauksissa sekä vierasasuinen nimi että rakenteeltaan suomalaistettu nimi ovat päässeet nimipäiväkalenteriin. Sitä vastoin *Herman*-nimen rakenteeltaan suomalaistettua varianttia *Hermannia* ei kalenterista vielä vuonna 1929 löydy. *Herman*-asun säilyttämiseen on mahdollisesti voinut vaikuttaa nimen arvostus Karjalassa. Novgorodissa toimi vuosina 1078–96 vaikutusvaltainen piispa Herman (German), ja myös Valamon luostarin viimeistään 1300-luvulla elänyt perustaja oli Herman (Vilkuna 2005: 97). Kaikki kuusi nimeä ovat myös hyvin suomen kieleen sopivia, mikä on todennäköisesti vaikuttanut niiden valintaan. Toisaalta mietin, miksi vastaavanlaiset nimet, kuten *Markus* ja *Oskar*, eivät ole suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa, vaan niitä vastaavat rakenteeltaan suomalaistetut variantit, *Markusta Markku*, *Oskar*-nimeä *Oskari*. Ehkä uudistuksen tekijät ovat arvioineet, että *Markus* ja *Oskar* eivät ole olleet tarpeeksi suosittuja nimiä.

Viisi suomenkielisen nimipäiväkalenterin vierasasuisista nimistä ei esiinny ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa. Nimet ovat *Elmo*, *Heino*, *Immanuel*, *Klaus* ja *Salomo*. *Elmo* ja *Heino* sopivat hyvin suomen kieleen sekä kirjoitusasun että rakenteen perusteella, mikä on varmaankin vaikuttanut niiden valintaan. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa *Elmon* ja *Heinon* vastineita ei ole, vaikka monet muut saksalaisperäiset nimet ovat kalenteriin päässeetkin. Sen sijaan kolmelle nimelle löytyy pari ruotsinkielisestä nimipäiväkalenterista: *Immanuelia* vastaa *Emanuel*, *Klausia* *Klas* ja *Salomo*-nimeä *Salomon*.

Naistennimistä samassa asussa on 21 nimeä: *Alina, Alma, Anna, Asta, Augusta, Eira, Elma, Elsa, Elvi, Helena, Hilma, Irma, Johanna, Julia, Laura, Lea, Leila, Lilli, Maria, Selma, Verna*. Nämäkin nimet sopeutuvat varsin hyvin suomen kieleen, vaikka *Augusta* sisältääkin *g*-kirjaimen. Monet nimet ovat hyvin kansainvälisiä, kuten *Anna, Helena, Johanna, Julia, Laura* ja *Maria*, ja loputkin esiintyvät monissa kielissä. Joidenkin nimien varianttejakin esiintyy nimipäiväkalerissa, esimerkiksi *Annasta* muodostetut *Annikki* ja *Anja*, ruotsinkielisessä kalerissa *Anita*. *Helenasta* on saatu esimerkiksi *Elina, Helinä, Hellevi, Helli, Hellä, Hely, Ilona*. *Irmasta* tulee suomessa *Irmeli*, ruotsissa *Irmelin*. *Johannalla* ei vielä vuoden 1929 suomenkielisessä nimipäiväkalerissa ole variantteja, ja ruotsinkielisessä kalerissa ainut variantti on *Jenny*. *Marialla* on jo useita variantteja: *Maila, Marja, Marjatta, Meeri*, ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa *Marita* ja tulkinnan mukaan myös *Meri*. Monille varianteille on tosin olemassa myös muu kantanimi tai selitys. Toisilla nimillä ei ole variantteja, esimerkiksi *Alinalla*, jota pidetään Saksassa muun muassa *Helenan* varianttina (Lempiäinen 2004: 48). Muita variantittomia nimiä ovat *Alma, Asta, Eira, Elma, Elsa, Elvi, Hilma, Julia, Laura, Lea, Leila, Lilli, Selma* ja *Verna*.

Ainoastaan suomenkielisessä nimipäiväkalerissa esiintyy neljä naistennimeä: *Anja, Laimi, Paula* ja *Sandra*. *Anja* (< *Anna*) ja *Laimi* on lainattu Venäjältä ja Latviasta. *Paula* (< *Paulus*) ja *Sandra* (< *Alexandra*) puolestaan ovat latinalaista alkuperää. Laimia voisi *Elmon* ja *Heinon* tavoin luulla suomenkieliseksi, *Anja* taas yhdistyy moniin paikannimiin, esimerkiksi *Anjalaan* ja *Anjalankoskeen* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 37). *Paulaa* vastaa ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa samaa alkuperää oleva *Paulina*. *Sandran* ensimmäinen suosionhuippu on Kiviniemen (2006: 349) 1900-luvun yleisimpien etunimien luettelon mukaan ollut vuosina 1900–1909, mikä on saattanut vaikuttaa siihen, että nimi on valittu vuoden 1929 nimipäiväkaleriin.

Skandinaaviset nimet muodostavat suuren alaryhmän ruotsinkielisen nimipäiväkalerin vierasasuisten nimien ryhmän sisällä. Osa nimistä on selkeästi todettavissa skandinaavisiksi: ne ovat joko alun perin skandinaavisia nimiä tai muiden kielten nimistä muodostettuja skandinaavisia variantteja, kuten *Elin* (< *Helena*). Joissakin tapauksissa on kuitenkin vaikeaa vetää rajaa skandinaavisen ja johonkin muuhun kieleen kuuluvan nimiasun välille.

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa skandinaavisia miesten- ja naisten nimiä on yhteensä ainakin 154:

(18) Algot, Alvar, Anders, Arne, Arvid, Atle, Axel, Balder, Bengt, Birger, Bjarne, Björn, Bo, Botvid, Bror, Brynolf, Börje, Egil, Einar, Elof, Erik, Erland, Eskil, Finn, Fjalar, Folke, Frej, Frejvid, Fritjof, Germund, Greger, Gudmund, Gunnar, Gustav, Gustav Adolf, Göran, Göte, Halvar, Halvdan, Helge, Hemming, Hilding, Hjalmar, Hjalte, Holger, Håkan, Inge, Ingmar, Ivar, Jarl, Knut, Lars, Lennart, Mats, Måns, Mårten, Nils, Odin, Olof, Orvar, Ove, Pär, Ragnar, Ragnvald, Rolf, Runar, Sigurd, Sigvard, Sixten, Sten, Stig, Styrbjörn, Sune, Svante, Sven, Sverker, Tor, Torbjörn, Tord, Torgny, Torkel, Torolf, Torsten, Torvald, Trygve, Ture, Ulv, Valdemar, Vidar, Viking, Yngve, Åke, Östen.

(19) Agda, Aslög, Astrid, Barbro, Bengta, Birgitta, Brita, Dagmar, Disa, **Eira**, Elin, Ellida, Elna, **Elvi**, Erika, Estrid, Freja, Gudrun, Gunilla, Gunnel, Gunvor, Gustava, Göta, Hedda, Helga, Hildur, Hillevi, Hjördis, Hulda, Inga, Ingeborg, Ingegerd, Inger, Ingrid, Karin, Kerstin, Linnea, Lovisa, Magnhild, Malin, Märta, Ragnborg, Ragnhild, Ragni, Rigmor, Runa, Saga, Signe, Signild, Sigrid, Siri, Siv, Solveig, Svea, Synnöve, Tora, Torborg, Tyra, Urda, Yrsa.

Skandinaavisia nimiä koskevat esimerkit ja luvut ovat suuntaa antavia. Olen pyrkinyt jättämään esimerkeistä pois monitulkintaiset nimet, kuten nimet *Alf*, *Ebbe*, *Edla*, *Frida*, *Gerda*, *Harald*, *Hilda* ja *Nanna*, jotka ovat joko muinaisgermaanisista tai sekä saksassa että skandinaavisissa kielissä esiintyviä nimiä. Koska vuoden 1929 ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin uudistuksen keskeisenä tehtävänä on ollut muokata nimistöä ruotsalaisemmaksi, ei ole yllättävää, että vierasasuisista nimistä skandinaavisia on suunnilleen 40 prosenttia. Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyy vain kaksi selkeästi skandinaavista naistennimeä: *Eira* ja *Elvi*. Kuten jo luvuissa 4.2.1 ja 4.2.3 totesin, skandinaaviseksi olisi mahdollista tulkita myös *Hellevi*, joka kuitenkin voidaan luokitella myös omaperäiseksi suomalaiseksi tai rakenteeltaan suomalaistetuksi nimeksi.

Suomenkielisen nimipäiväkalenterin uudistuksessa on haluttu eroon monista vierasasuisista eli myös skandinaavisista nimistä. Miksi suomenkielisessä kalenterissa siis esiintyivät skandinaavisista nimistä juuri *Eira* ja *Elvi*? Lempiäisen (2004: 76) mukaan *Eira*-nimen taustalla on muinaisskandinaavinen lääketaidon jumalatar *Eir*, *Eiri* ja *Eiran* etunimeksi kehittymiseen ovat vaikuttaneet Tukholmaan vuonna 1816 ja Helsinkiin vuonna 1905 perustetut Eiran sairaalat. Ei liene mahdotonta, että skandinaavinen etunimi olisi valittu nimipäiväkalenteriin ainakin osittain siksi, että se on koettu tutuksi ja suomen kieleen sopivaksi sairaalan nimen takia. *Elvi* taas on

suomenkielisten lähteideni (esim. Vilkuna 2005: 72) mukaan pohjoismainen eli skandinaavinen lyhentymä nimistä *Elvira* ja *Elvina*. Ruotsinkielisissä lähteissä ei mainita, mistä lyhentymä on peräisin. Tämäkin nimi sopeutuu ongelmitta suomen kieleen, mikä on todennäköisesti vaikuttanut siihen, että se on valittu nimipäiväkalenteriin. Mietin myös, voisiko rakenteeltaan samankaltainen *Helvi*-nimi olla vaikuttanut *Elvin* valintaan.

4.2.5 Muut nimet

Muiden nimien ryhmään kuuluvat ne muutamat nimet, joita en ole katsonut sopivaksi sijoittaa mihinkään muuhun ryhmään. Nämä ovat nimiä, joiden alkuperää ei tiedetä, tai se on hyvin epäselvä. Myös sellaiset nimet, joita ei mainita lähteissä, kuuluvat tähän ryhmään. Muihin nimiin kuuluvat suomenkielisen nimipäiväkalenterin *Eila*, *Naimi* ja *Sorjo* sekä ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin *Seidi*. *Eila*-nimestä ei tiedetä varmasti, mistä se on peräisin. Se saattaa olla muodostettu norjan *Eili*-nimestä tai irlantilais-englantilaisten *Aileen*-, *Eileen*-nimien lempinimestä *Eily* (Vilkuna 2005: 68, Saarikalle – Suomalainen 2007: 78). Myös Saksassa tunnetaan harvinaisena *Eila* ja *Eyla*, jotka on muodostettu muun muassa *Elisabethista* (Lempiäinen 2004: 76). Ottebjörkin (1979: 151) mukaan *Eila* on *Eilin* tapaan mahdollisesti suomalainen nimi, mutta alun perin norjalaisesta *Eli*-nimestä (*Elin*) saatu. Myös Naumann, Schlimpert ja Schultheis (1980: 119) toteavat, että nimi saattaa olla suomalainen.

Naimi ja ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyvä *Naima* ovat myös mielenkiintoisia tapauksia. Edellä mainittujen lisäksi tunnetaan variantit *Naemi*, *Naomi* ja *Noomi* (ks. Klintberg 2001: 383). Alkuperä on heprealainen, mutta varianttien kielisyydestä on vaikeampi saada selkoa. Brylla (2004: 166) ja Klintberg (2001: 383) pitävät *Naimaa* ruotsalaisena muotona, joten se on sijoitettu vierasasuisiin nimiin. *Naimista* mainitaan vain, että se on peräisin Vanhan testamentin Ruutin kirjasta ja että aikaisemmissa Raamatun suomennoksissa nimi on ollut muodossa *Naemi*, nykyisessä *Noomi* (Vilkuna 2005: 165). Lempiäinenkin (2004: 167) ei erittele varianteja, vaan kertoo kaikkien niiden olevan peräisin heprean kielestä ja merkitsevän 'onnellista, suloista, rakastettavaa'.

Ainoa ryhmien ulkopuolelle jäänyt miestennimi on *Sorjo* (ks. Teppo – Vilkkunen 1947: 12). On epäselvää, mistä nimi on peräisin ja mikä on sen merkitys. *Sorjo* voisi olla

Sorjan miespuolinen vastine, mutta toisaalta mallina pidetyt *Marja* ja *Marjo* ovat molemmat naistennimiä. (Lempiäinen 2004: 477.) Ruotsinkielisen nimipäiväkalerin *Seidi* taas saattaa olla Amerikan siirtolaisten perua, sillä englanninkielinen *Saaran* variantti *Sadie* ääntyy *seidi* (Vilkuna 2005: 206). Lempiäisen (2004: 194) mukaan *Seidi*-nimeä onkin annettu lähinnä Pohjanmaalla, josta lähti muuta maata enemmän siirtolaisia Yhdysvaltoihin.

4.3 Nimet vuoden 2010 nimipäiväkalerereissa

Uusimman uudistuksen tulokset näkyvät vuoden 2010 nimipäiväkalerereissa. Ero vuoden 1929 nimipäiväkalerereihin on suuri. Näiden vuosien välissä nimipäiväkalerereita onkin uudistettu useita kertoja, muun muassa vuosina 1950, 1973, 1984/1989, 1995, 2000 ja 2005. Nimien määrä on kasvanut huomasti: paitsi että suomenkieliseen nimipäiväkalereriin on palautettu vuoden 1929 uudistuksessa poistettuja vierasasuisia nimiä, myös yhä useammat lempinimet ja lastenkieleen perustuvat nimimuodot, kuten *Tiia*, *Ninni* ja *Minttu*, ovat yleistyneet ja virallistuneet. Useat nimipäiväkalererin nimet muodostavat myös pareja tai sarjoja, esimerkiksi *Aija*, *Maija*, *Raija*, *Saija* ja *Eija*, *Reija*, *Seija*, *Teija*. Nimet ovat yleistyneet, koska niitä tukee rakenteellisesti ja äänteellisesti samankaltaisten nimien malli. (Ks. Kiviniemi 1982: 15). Uusimmista nimipäiväkalererin nimistä esimerkiksi *Tinjan* mallina ovat ilmeisesti olleet rakenteeltaan samankaltaiset nimet, kuten *Sonja* ja *Tanja* (ks. Saarikalle – Suomalainen 2007: 385).

Suomenkielisen nimipäiväkalererin ylivoimaisesti suurin nimiryhmä on rakenteeltaan suomalaistetut nimet, joita on 313 nimeä 834 nimestä. Toiseksi suurimman ryhmän muodostavat omaperäiset suomalaiset nimet, 191 nimeä. Vierasasuisia nimiä on yhteensä 180, kirjoitusasultaan suomalaistettuja nimiä 67. Muihin nimiin kuuluu 10 nimeä, kahteen tai useampaan ryhmään sopivia nimiä on 73. Ruotsinkielisen nimipäiväkalererin suurin nimiryhmä on vierasasuiset nimet, joita on 650 nimeä 659 nimestä. Omaperäisiä suomalaisia nimiä on viisi, rakenteeltaan suomalaistettuja yksi, *Elli*. Ryhmien ulkopuolelle jääneitä nimiä on kaksi, *Minea* ja *Ronja*, ja useampaan kuin yhteen ryhmään sopivia nimiä on yksi, *Lotta*. Ryhmien nimien määrät ja osuudet on esitetty taulukoissa 5 ja 6 luvussa 5.

4.3.1 Omaperäiset suomalaiset nimet

Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa omaperäisiä miestennimiä on 81:

(20) Ahti, Ahto, Aimo, Ano, Armas, Arvo, Asko, Aulis, Auno, Auvo, Ensio, Heimo, Ilkka, Ilmari, Ilmo, Ilpo, Ilppo, Into, Jalo, Jouko, Jousia, Kalervo, Kaleva, Kalevi, Kauko, Kauno, Keijo, Keimo, Kerkko, Kimmo, Kullervo, Lyly, Mainio, Mies, Nyyrikki, Ohto, Oiva, Onni, Orvo, Osmo, Otso, Pellervo, Pirkka, Pyry, Päiviö, Päivö, Reima, Sampo, Sulevi, Sulho, Sulo, Taisto, Taito, Tapio, Tarmo, Tarvo, Tauno, Tenho, Terho, Toimi, Toivo, Touko, Ukko, Uljas, Untamo, Unto, Urho, Urmas, Usko, Valio, Valo, Veijo, Veikka, Veikko, Veli, Vesa, Visa, Voitto, Väinämö, Väinö, Ylermi.

Omaperäisiä naistennimiä on 110:

(21) Aamu, Aila, Aili, Aina, Aini, Ainikki, Aino, Aira, Airi, Anelma, Auli, Aulikki, Eija, Hilja, Hilkka, Ilma, Ilmatar, Ilmi, Immi, Impi, Inari, Kaino, Kaisla, Kanerva, Kastehelmi, Kielo, Kukka, Kylli, Kyllikki, Lahja, Laila, Laina, Lauha, Lemmikki, Lempi, Lumi, Maini, Maire, Merja, Mervi, Mielikki, Oivi, Onerva, Orvokki, Pihla, Pilvi, Pinja, Pulmu, Päivi, Päivikki, Päivä, Pälvi, Raita, Rauha, Ritva, Ruusu, Saana, Saila, Saima, Saimi, Saini, Salme, Sanelma, Satu, Seija, Sini, Sinikka, Sirja, Sirkka, Sirkku, Sisko, Soila, Soile, Soili, Sointu, Solja, Sorja, Suoma, Suometar, Suvi, Säde, Taimi, Talvikki, Tellervo, Terhi, Terhikki, Terttu, Tuija, Tuomi, Tuula, Tuuli, Tuulia, Tuulikki, Tytti, Tyyne, Tyyni, Ulpu, Unelma, Valma, Vanamo, Varma, Varpu, Vaula, Vellamo, Viena, Vieno, Virpi, Virva, Virve, Vuokko.

Seuraavat 44 nimeä voivat kuulua omaperäisten nimien ryhmään, mutta myös rakenteeltaan suomalaistettujen ryhmään: *Aarni, Aarre, Aatos, Aija* (< *Alli, Anja* tms.) *Alli, Ansa* (< *Anna, Anna-Liisa*), *Aura, Auri* (< *Aurora*), *Helinä, Heljä* (< *Helena*), *Helle* (< *Helena, Hellevi*), *Hellevi, Helli, Hellin* (< *Hellä*), *Hellä, Helmi, Hely, Hille* (< *Hilda, Hildegard, Hillevi* jne.), *Hillevi* (< *Hellevi*), *Ilta, Kirsi* (< *Kristiina, Kirsti*), *Lilja, Marja, Marjaana* (< *Marja, Mariana* jne.), *Marjo, Marjukka, Marjut* (< *Marja*), *Meeri, Meri, Minttu* (< *Vilhelmiina, Minna*), *Raino* (< *Rainer, Reino*), *Rami* (< *Raimo, Abraham*), *Salla* (< *Salli* < *Sally* < *Sarah*), *Sampsä, Selja* (< *Cecilia*), *Seppo, Sirpa, Siru* (< *Siiri* < *Sigfrid*), *Sivi* (< *Siv*), *Taija* (< *Tatjana*), *Taru* (< *Dagmar, Daria*), *Toini, Viljo, Vili* (< *Vilhelm, Viljami, Viljo*). Olen merkinnyt nimien kantanimet sulkuihin vain, jos niitä ei ole aiemmissa luvuissa mainittu. Yhdysnimen *Kukka-Maaria* alkuosa on omaperäinen suomalainen ja jälkiosa kirjoitusasultaan suomalaistettu, joten nimi kuuluu molempiin ryhmiin. Omaperäisinä tai vierasasuisina voidaan pitää *Hillaa, Saraa* ja *Viljaa*. *Vilja* voi nimittäin suomen *vilja*-substantiivin lisäksi pohjautua myös skandinaaviseen *vilja*-verbiin, ja lisäksi vanhassa keskieurooppalaisessa nimistössä on esiintynyt germaaninen

nimiasu *Wilja*, *Willia* (Lempiäinen 2004: 228). *Hellevi*, *Hillevi*, *Hille* ja *Vili* voidaan luokitella myös kolmenteen ryhmään, vierasasuisiin (ks. luku 4.2.1).

Suurin osa monitulkintaisista nimistä voidaan siis luokitella omaperäisiksi tai rakenteeltaan suomalaistetuiksi. Esimerkiksi *Aijaa* on yleensä pidetty omaperäisen *Eijan* mallin mukaan muodostettuna, mutta sitä on käytetty myös monien muiden nimien, kuten omaperäisten *Ainon* ja *Ainan* sekä rakenteeltaan suomalaistettujen *Anjan* ja *Arjan* kutsumanimenä (Vilkuna 2005: 34; Saarikalle – Suomalainen 2007: 19). Vierasasuisten tai omaperäisten ryhmiin kuuluu myös muutama nimi. Esimerkiksi *Hilla* on lyhentynyt monista *Hil*-alkuisista nimistä, kuten *Hilma*, *Hilda*, *Hilkka* ja *Hilja*. Nimi on käytössä myös saksalaisella kielialueella. Toisaalta nimi on luontoaiheinen, sillä lakkaa tai suomuurainta kutsutaan myös hillaksi. (Lempiäinen 2004: 108.) *Hillaa* käytetään myös Ruotsissa, jossa se on muodostettu tanskalaisesta *Helvigin* variantista *Hillevistä*. Se ei kuitenkaan ole ollut suosittu suomenruotsalaisten keskuudessa. (Blomqvist 2002: 192.) *Hilla* on siis toisaalta muissakin maissa käytetty vierasasuinen nimi, toisaalta luontoaiheisenä tai omaperäisistä *Hiljasta* ja *Hilkasta* muodostettuna itsekin omaperäinen nimi. Muita kasviaiheisiä nimiä ovat *Rami* ja *Sara*. *Rami* voi olla paitsi *Raimon* ja *Abrahamin* rakenteeltaan suomalaistettu kutsumanimi myös omaperäinen nimi, sillä *ramiksi* kutsutaan nokkoskasveihin kuuluvaa ruohoa (Saarikalle – Suomalainen 2007: 703). *Sara* taas on vanha heprealaislähtöinen Raamatun nimi (Saarikalle – Suomalainen 2007: 339), joten se voidaan sijoittaa myös vierasasuisiin nimiin. Se voidaan kuitenkin käsittää myös luontoaiheiseksi omaperäiseksi nimeksi (Lempiäinen 2004: 193).

Rainon alkuperästä ei ole varmuutta, mutta todennäköisesti se on muunnos joko *Rainerista* tai *Reinosta*. On myös mahdollista, että *raino* on tarkoittanut 'pikkuista'. (Vilkuna 2005: 191; Saarikalle – Suomalainen 2007: 702.) *Sirpa*-nimenkään alkuperää ei ole selitetty aukottomasti. Sitä on käytetty *Siirin* lempinimenä, mutta toisaalta se saattaa olla peräisin sanasta *sirpale* (Vilkuna 2005: 213). *Sivi* taas on joko lyhentymä omaperäisestä nimestä *Siviä* tai rakenteeltaan suomalaistettu asu skandinaavisesta nimestä *Siv* (Lempiäinen 2004: 201). *Taija* puolestaan on joko omaperäisen *Taimin* tai venäläisen *Tatjanan* variantti, karjalassa sitä käytetään myös *Dareiasta* (Lempiäinen 2004: 208). Lisäksi *Vili*-nimen voidaan katsoa kuuluvan useampaan ryhmään. Jos se on muodostettu *Vilhelm*- tai *Viljami*-nimistä, kuuluu se rakenteeltaan suomalaistettuihin nimiin. *Viljosta* saatuna se olisi myös omaperäinen. Toisaalta nimi esiintyy myös

germaanisessa mytologiassa sodanjumala *Odinin* veljen nimenä, joten sen voi luokitella vierasasuiseksikin. (Ks. Saarikalle – Suomalainen 2007: 789.)

Lähisukukieliin kuuluvia nimiä ovat *Aila, Aili, Aimo, Aira, Airi, Laila, Salme, Sirja, Sulevi, Tarvo, Tauno* ja *Virve*. *Tarvo* pohjautuu joko vironkieliseen sanaan *tarv* 'tarmo' tai suomenkieliseen sanaan *tarvas* 'villi härkä' (Saarikalle – Suomalainen 2007: 747–748). *Hellin* puolestaan on todennäköisesti suomalais-karjalainen nimi, joka on muodostettu *Hellä*-nimestä venäläisellä *in*-johtimella (Lempiäinen 2004: 104). Koska *Hellä* voidaan luokitella joko omaperäiseksi nimeksi tai *Helenasta* suomalaistetuksi, voidaan *Hellininkin* ajatella kuuluvan näihin molempiin ryhmiin. *Helenasta* muodostettujen nimien perheeseen voidaan laskea myös *Helinä, Heljä, Helle, Hellevi, Helli, Hellä* ja *Hely*.

Hille on nimien *Hilda, Hilde, Hillevi* ja *Hildegard* lyhentymä. Virossa lähtökohtina ovat myös nimet *Ille ja Illi* (*ill* 'karitsa' ja *illi* 'kiltti, kulta' lastenkielessä). Nimi on ollut Suomessa ja Virossa käytössä myös miestennimenä. (Lempiäinen 2004: 108.) Sitä ei kerrota, onko nimi voinut tulla Suomeen Virosta. Otterbjörk (1979: 165) pitää *Hilleä* tanskalaisena *Hillevin* varianttina, ja myös Naumann, Schlimpert ja Schultheis (1980: 133) mainitsevat nimen *Hild*-alkuisten ja *-hilde*-loppuisten nimien lyhentymänä. Nimi on luokiteltavissa vierasasuiseksi tai *Hellevin* variantista *Hillevistä* muodostettuna rakenteeltaan suomalaistetuksi tai omaperäiseksi.

Jotkin nimet olen luokitellut omaperäisiksi suomalaisiksi nimiksi, vaikka niiden alkuperä ei olisikaan täysin selvillä. Mielestäni tämä on perusteltua, kun muista vaihtoehdoista ei löydy tietoa. Esimerkiksi *Auno* on esiintynyt aluksi suomalaisissa paikannimissä ja sukunimissä, ja etunimenä sitä on alettu käyttää 1800-luvun lopulla. *Aunoa* on käytetty *Aunen* kutsumanimenä, ja nimeä onkin annettu myös tytöille 1900-luvun alussa. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 467.) Luokittelen kuitenkin *Aunon* miestennimeksi, koska se on käyttämieni lähteiden perusteella sellaiseksi vakiintunut. Vilkunan (2005: 52) mukaan *Auno* saattaa olla ”myöhäinen suomalainen mukailu”, mutta hän ei mainitse, mistä nimestä se olisi mukailtu. *Auno* voisi siis kuulua myös rakenteeltaan suomalaistettuihin nimiin, mutta koska tästä ei ole tarkempaa tietoa, olen sijoittanut nimen omaperäisten ryhmään. *Eija* on myös suomalaista alkuperää; taustalla saattaa olla hengellinen, riemua osoittava *eijaa*-huudahdus. Rakenteeltaan se on tyypillinen suomalainen naistennimi, samanlaisia ovat muun muassa *Seija* ja *Reija*.

Myös Eino Leinon ensimmäisen vaimon Freya Schoultzin kutsumanimi *Eya* on voinut vaikuttaa *Eijan* yleistymiseen. (Vilkuna 2005: 67–68; Saarikalle – Suomalainen 2007: 77.) *Mervi* taas on ilmeisesti paikannimen, Hattulassa sijaitsevan *Merven* kartanon pohjalta syntynyt suomalainen nimi (Lempiäinen 2004: 160).

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa ei ole yhtään omaperäistä suomalaista miestennimeä. Naistennimiä on viisi, *Aina*, *Aino*, *Laila*, *Saima* ja *Saimi*. Sekä suomen- että ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa esiintyviä omaperäisiä nimiä on siis vain viisi. *Aina*, *Aino* ja *Saima* esiintyivät myös vuoden 1929 ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa, sen sijaan *Saiman* variantti *Saimi* ja saamelaisperäinen *Laila* ovat tulleet ruotsinkieliseen nimipäiväkaleriin myöhemmin, *Laila* vuonna 1950 ja *Saimi* vuonna 1973. *Laila* levisi etunimenä kirjallisuuden avustuksella: norjalainen pappi ja saamen tutkija J. A. Friis julkaisi vuonna 1881 novellin *Fra Finmarken*, jonka suomennoksen ja ruotsinnoksen nimeksi tuli *Laila* (Blomqvist 2002: 55). *Saimi* on Blomqvistin (2002: 142) mukaan *Saiman* tavoin nimipäiväkalerissa muistuttamassa suomalaisten kansallisen heräämisen ajoista. Vuonna 1965 elossa olleista ja ennen loppukesää 1991 syntyneistä ruotsinkielisistä *Saimi*-nimen on saanut 73 naista (Blomqvist 1993: 261).

4.3.2 Kirjoitusasultaan suomalaistetut nimet

Suomenkielisessä nimipäiväkalerissa seuraavat 18 miestennimeä ovat kirjoitusasultaan suomalaistettuja:

(22) Aadolf, Atso, Daavid, Eemil, Eerik, Eevert, Jaakob, Joonas, Joonatan, Joosef, Leevi, Luukas, Matias, Miska, Raafael, Topias, Tuure, Uno.

Kirjoitusasultaan suomalaistettuja naistennimiä on yli puolet enemmän kuin miestennimiä, 49:

(23) Aada, Aleksandra, Anniina, Eerika, Eeva, Eliisa, Elisabet, Elsi, Eleonoora, Elviira, Eveliina, Fanni, Floora, Helka, Hertta, Iida, Ines, Iris, Josefiina, Juliaana, Kaarina, Katariina, Karoliina, Klaara, Kristiina, Leea, Loviisa, Lydiä, Margareeta, Maaria, Martta, Matilda, Moona, Neea, Niina, Noora, Pauliina, Piia, Raakel, Rebekka, Riia, Roosa, Ruut, Saara, Salli, Tea, Veera, Viivi, Vilhelmiina.

Seuraavat 11 nimeä voivat kuulua muihinkin ryhmiin: *Aarne*, *Aarno*, *Eeli* (< *Eli* tai *Elias*), *Harri*, *Henri* (vierasasuinen tai < *Henry*), *Inka* (< *Inga* tai *Inger*, *Inkeri*), *Jenni* (vierasasuinen tai < *Jenny*), *Jonni* (< *Johnny* tai *Johannes*), *Mailis* (< *Majlis* tai *Maija*-

Liisa), *Nelli* (< *Nelly* tai *Eleonora*, *Elina*), *Niki* (< *Nicky* tai *Nikolaus*). Lisäksi yhdysnimi *Kukka-Maaria* kuuluu alkuosansa perusteella myös omaperäisten nimien ryhmään.

Monitulkintaisista nimistä *Henri* on ranskalainen *Henrikin* variantti (Hanks – Hodges 1990: 153). Toisaalta Suomessa nimi yleistyi ensin muodossa *Henry* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 537), joten on mahdollista, että *Henri* olisi suomalaistettu kirjoitusasu esimerkiksi samaan nimiperheeseen kuuluvan *Harrin* tapaan. *Jenni* on Lempiäisen (2004: 12) mukaan suomalainen kirjoitusasu *Jennystä*, mutta toisaalta *i*-loppuinen variantti löytyy myös Ruotsista ja Saksasta (ks. Brylla 2004: 118; Naumann – Schlimpert – Schultheis 1980: 137). Lisäksi Saarikallen ja Suomalaisen (2007: 167) mukaan *Jenny* on monessa maassa tavallisempi muoto. Toteamus sisältää oletuksen, että myös *Jenni* on käytössä näissä maissa, mutta harvinaisempana kuin *y*-loppuinen variantti.

Muutamista nimistä kerrotaan, että ne on muodostettu jostakin pidemmästä, yleensä vierasasuisesta nimestä. Toisaalta niille on olemassa myös lyhyt vierasasuinen vastine. Esimerkiksi *Eeli* voi olla suomalaistettu kirjoitusasu raamatullisesta *Eli*-nimestä, mutta se on myös muun muassa *Eeliksen*, *Eliaksen*, *Mikaelin* ja *Rafaelin* variantti (Vilkuna 2005: 65). Samalla tavalla *Jonni* voidaan käsittää *Jo(h)nnyn* kirjoitusasuksi tai rakenteeltaan suomalaistetuksi variantiksi *Johanneksesta*, eli *Jonnen* rinnakkaismuodoksi (Saarikalle – Suomalainen 2007: 579). *Niki* on joko *Nickyn* suomalaistettu kirjoitusasu tai *Nikolauksen* lyhentymä (Saarikalle – Suomalainen 2007: 660). Näissä tapauksissa lähteissä siis kerrotaan, että vierasperäinen kirjoitusasu voidaan käsittää suomalaistetun variantin esikuvaksi, toisin kuin luvussa 4.3.3 esiteltävistä nimistä.

Yleisin keino suomalaistaa kirjoitusasua on edelleen kirjoittaa pitkinä ääntyvät vokaalit pitkinä. Näin on tehty nimissä *Aada*, *Aadolf*, *Anniina*, *Daavid*, *Eerik*, *Eerika*, *Eeva*, *Eevert*, *Eleonoora*, *Eliisa*, *Elviira*, *Eveliina*, *Floora*, *Iida*, *Iines*, *Jaakob*, *Joonas*, *Joonatan*, *Josef*, *Josefiina*, *Juliaana*, *Kaarina*, *Karoliina*. *Katariina*, *Klaara*, *Kristiina*, *Leea*, *Leevi*, *Loviisa*, *Luukas*, *Lyydia*, *Maaria*, *Margareeta*, *Moona*, *Neea*, *Niina*, *Noora*, *Pauliina*, *Piia*, *Raafael*, *Raakel*, *Riia*, *Roosa*, *Ruut*, *Saara*, *Tuure*, *Uuno*, *Veera*, *Viivi*, *Vilhelmiina*. Muita muutoksia ovat muun muassa *th*:n muuttuminen *t*:ksi tai *tt*:ksi nimissä *Elisabet*, *Hertta*, *Katariina*, *Margareeta*, *Martta*, *Matias*, *Matilda*, *Ruut*, *Tea*.

Lisäksi *Aleksandra*-nimessä *x* on korvattu *ks*:llä, *Helka*-nimessä *k* on korvannut *g*:n ja *Rebekka* on kirjoitettu *kk*:lla *ck*:n sijaan. *Elsissä*, *Fannissa* ja *Sallissa* englantilainen *y*-loppuvokaali on suomalaistettu *i*:ksi. Rajatapaus on nimi *Miska*, joka mainitaan venäläisenä *Mikaelin* varianttina (Vilkuna 2005: 162; Saarikalle – Suomalainen 2007: 654). *Miska* on kuitenkin ilmeisesti suomalainen kirjoitusasu venäläisestä *Mischa*-asusta (ks. Saarikalle – Suomalainen 2007: 654), joten olen sijoittanut sen kirjoitusasultaan suomalaistettujen nimien ryhmään.

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa ei ole kirjoitusasultaan suomalaistettuja nimiä. Vokaaleja ei kirjoiteta ruotsissa pitkinä, eikä esimerkiksi englantilaisia *Fanny*- ja *Sally*-nimiä ole koettu tarpeelliseksi muuttaa. Nimet *Elisabet*, *Matilda* ja *Tea* ovat aivan samanlaisessa kirjoitusasussa kuin suomenkielisessä nimipäiväkalerissa, mutta olen tulkinnut *t*:n ja *th*:n vaihtelun johtuvan eri asioista suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa (ks. luku 4.1.2).

4.3.3 Rakenteeltaan suomalaistetut nimet

Suomenkielisessä nimipäiväkalerissa rakenteeltaan suomalaistettuja miestennimiä on 208:

(24) Aapeli, Aapo, Aappo, Aaro, Aarto, Aatami, Aatto, Aatu, Ahvo, Aki, Akseli, Aku, Ale, Aleksanteri, Aleksi, Aleksis, Alpi, Alpo, Altti, Alvi, Anselmi, Anssi, Antero, Antti, Antto, Anttoni, Arhippa, Arho, Ari, Arsi, Arto, Arttu, Artturi, Arvi, Atro, Atte, Aukusti, Eelis, Eemeli, Eerikki, Eero, Eetu, Einari, Eino, Eljas, Elmeri, Erkka, Erkki, Ernesti, Erno, Esa, Esko, Hannu, Heikki, Henrikki, Hemminki, Herkko, Hermann, Iikka, Iiro, Iisakki, Iivari, Iivo, Ilari, Immo, Isko, Ismo, Isto, Jaakkima, Jaakko, Jaakoppi, Jalmari, Jami, Jari, Jarkko, Jarmo, Jarno, Jere, Jimi, Jani, Joni, Jonne, Joonas, Jooseppi, Jori, Jorma, Jouni, Juha, Juhana, Juhani, Juho, Jukka, Jussi, Jyri, Jyrki, Kaapo, Kaappo, Kaapro, Kaarle, Kaarlo, Kari, Karri, Kasper, Konsta, Kosti, Kuisma, Kustaa, Kustavi, Kyösti, Lari, Lassi, Launo, Lauri, Lenni, Manu, Markku, Martti, Matti, Mauno, Maunu, Mauri, Miika, Miikka, Mika, Mikko, Miko, Nestori, Niilo, Nuutti, Olavi, Olli, Oskari, Ossi, Paavali, Paavo, Panu, Pasi, Pauli, Pekka, Pekko, Pentti, Pertti, Perttu, Petri, Petteri, Pietari, Raimo, Raine, Rauli, Rauno, Reijo, Reino, Reko, Riku, Risto, Roni, Roope, Sakari, Saku, Sami, Samu, Samuli, Santeri, Santtu, Sauli, Severi, Silvo, Simo, Sipi, Sippo, Soini, Taavetti, Taavi, Tahvo, Taneli, Tapani, Tatu, Teemu, Teijo, Tero, Teppo, Teuvo, Timi, Timo, Tomi, Tommi, Toni, Topi, Torsti, Tuomas, Tuomo, Turkka, Turo, Uolevi, Uoti, Urpo, Valto, Valtteri, Veeti, Veini, Verner, Vertti, Vihtori, Vilho, Viljami, Vilppu, Yrjänä, Yrjö.

Rakenteeltaan suomalaistettuja naistennimiä on 105. Myös ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa esiintyvä *Elli* on lihavoitu.

(25) Aliisa, Annikki, Annukka, Anu, Armi, Aune, Auni, Eevi, Eine, Eini, Elina, **Elli**, Elmi, Emmi, Enni, Erja, Essi, Esteri, Helvi, Henna, Henni, Henriikka, Heta, Hilppa, Iina, Ilona, Inkeri, Irja, Irmeli, Iro, Jaana, Janita, Jatta, Kaija, Kaisa, Kaisu, Kati, Katri, Katriina, Kerttu, Kerttuli, Kiia, Kirsti, Leena, Leeni, Liina, Liisa, Liisi, Lyyli, Maaret, Maarit, Maija, Maiju, Maikki, Maila, Maili, Maisa, Manta, Mari, Marianna, Marjatta, Marketta, Matleena, Miia, Miina, Mirja, Mirjami, Mirkka, Mirva, Oili, Outi, Pirita, Piritta, Pirjo, Pirkko, Raija, Raila, Raily, Rauna, Rauni, Reeta, Reetta, Reija, Riikka, Riina, Riitta, Saija, Sanni, Sari, Senja, Senni, Siiri, Silja, Sohvi, Sylvi, Taina, Tarja, Teija, Tiia, Tiina, Titta, Tuovi, Valpuri, Vappu, Venla.

Johonkin muuhunkin kuin rakenteeltaan suomalaistettujen nimien ryhmään sopivia nimiä on 67. Nämä nimet voivat olla omaperäisiä: *Aarni, Aarre, Aatos, Aija, Alli, Ansa, Aura, Auri, Helinä, Heljä, Helle, Hellevi, Helli, Hellin, Hellä, Hely, Helmi, Hille, Hillevi, Iita, Kirsi, Lilja, Marja, Marjaana, Marjo, Marjukka, Marjut, Meeri, Meri, Minttu, Rami, Raino, Salla, Sampsa, Selja, Seppo, Sirpa, Siru, Sivi, Taija, Taru, Toini, Vili, Viljo*. Seuraavat puolestaan voivat olla kirjoitusasultaan suomalaistettuja: *Aarne, Aarno, Eeli, Harri, Inka, Jonni, Mailis, Nelli, Niki*. Vierասասuisiksi nimiksi voidaan lukea *Arja, Asmo, Heini, Heli, Hemmo, Juuso, Kalle, Lasse, Lotta, Manne, Marika, Milja, Mirka, Ville*. Myös *Hellevi, Hillevi, Hille* ja *Vili* ovat luokiteltavissa vierասասuisiksi.

Joillakin hyvin suomalaisen oloisilla nimillä voi olla juuret myös jossakin muussa kielessä. *Arja*-nimen esikuva saattaa olla *Irja*, tai nimen mallina ovat venäläiset naistennimet *Arija, Arja* ja *Ara*, jotka pohjautuvat *Ariadneen* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 46). *Asmo* on Saksassa *Erasmuksesta*, Suomessa myös *Asmundista* käytetty nimi (Saarikalle – Suomalainen 2007: 465), ja *Hemmoa* käytetään Suomessa *Hemmingin* mutta Saksassa *Hermanin* varianttina (Lempiäinen 2004: 335). *Heini* saattaa olla omaperäinen, eli *Heinikki*-nimestä lyhentynyt muoto, tai sitten *Heinrichistä* muodostuneen saksalaisen *Heinon* sisarnimi (Vilkuna 2005: 92). *Heli* taas on Saarikallen ja Suomalaisen (2007: 122) mukaan *Helenan* variantti Suomen lisäksi myös Saksassa. *Mirka* on Kiviniemen (2006: 117) mukaan puolassa ja tshekissä tavallinen nimi, mutta myös *Mirjan* puhuttelunimi Suomessa. Lisäksi *Hellevi, Hille, Hillevi* ja *Vili* voidaan luokitella joko omaperäisten, rakenteeltaan suomalaistettujen tai vierասասuisten ryhmään.

Marika on syntynyt *Maria*-nimen pohjalta, mutta variantin kielisyydestä on eriäviä mielipiteitä. Saarikallen ja Suomalaisen (2007: 245) mukaan nimellä saattaa olla yhteys saksankieliseen, niin ikään *Mariasta* muodostuneeseen *Marieke*-nimeen. Myös Otterbjörk (1979: 178) pitää tätä tulkintaa todennäköisenä. Sen sijaan Lempiäinen (2004: 154) toteaa *Marikan* olevan unkarilainen, ja Bryllan (2004: 155) mukaan *Marika* on unkarilainen ja saksalainen nimi. Lisäksi Hanks ja Hodges (1990: 229) pitävät nimeä slaavilaisena. *Marikan* mainitsevat myös Naumann, Schlimpert ja Schultheis (1980: 149), mutta he eivät kerro, minkä kielinen nimi on. Koska unkarilainen on suomen sukukieli, tulkitsen nimen kuuluvan joko rakenteeltaan suomalaistettuihin tai vierasasuisiin nimiin.

Eräät sekä rakenteeltaan suomalaistettujen että vierasasuisten ryhmään kuuluvista nimistä ovat käytössä sekä Suomessa että Ruotsissa. Esimerkiksi *Kalle* on suomalais-ruotsalainen muunnos *Karl*-nimestä (Saarikalle – Suomalainen 2007: 601). *Lasse* on sekä Suomessa että Ruotsissa käytetty muunnos *Laurista* ja *Larsista*, joiden kantanimi on *Laurentius* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 621). Myös *Manne* esiintyy molemmissa kielissä *Immanuelin* ja *Emanuelin* lyhentymänä (Lempiäinen 2004: 400–401). Vilkun (1969: 93) mukaan *Manne* on suomalainen asu. Ruotsissa *Manne* voidaan käsittää myös muinaisruotsalaiseksi, miestä tarkoittavasta sanasta (*man*, *madher*) muodostetuksi nimeksi (Otterbjörk 1979: 111). Muun muassa *Vilhelmistä* ja *Villehartista* lyhentyneet *Ville* esiintyy samoin sekä Suomessa että Ruotsissa (ks. Otterbjörk 1979: 135; Saarikalle – Suomalainen 2007: 790). Vilkuna (2005: 123) sekä Saarikalle ja Suomalainen (2007: 593) kertovat myös *Juuson* olevan suomalais-skandinaavinen nimi. Toisaalta nimeä ei löydy ruotsinkielisistä lähteistä.

Suurimmasta osasta suomalaistettuja nimiä on melko helppo päätellä, mistä vieraskielisestä nimestä tai minkä toisen suomalaistetun nimen pohjalta ne on muodostettu. Jotkin nimet ovat kuitenkin epäselvempiä tapauksia. Olen tähän merkinnyt niiden nimien taustat, joita ei ole vielä edellisissä luvuissa käsitelty: *Aappo* (< *Abraham*, *Aapeli*), *Aarto* (< *Artturi*), *Aki* (< *Akseli*, *Aukusti*, *Joakim*), *Aku* (< *Aukusti*), *Ale* (< *Aleksanteri*), *Alpi* (< *Albin*), *Alvi* (< *Albin*), *Anselmi* (< *Anselm*), *Antto* (< *Anton*, *Antti*), *Arhippa* (< *Arhippos*), *Arho* (< *Arhippos*), *Ari* (< *Adrianus*), *Arsi* (< *Arsenius*), *Arttu* (< *Artturi*), *Atro* (< *Adrianus*), *Atte* (< *Antero*, *Antti*, *Aadolf*, *Aatos*, *Atro*), *Eerikki* (< *Erik*), *Eero* (< *Erik*), *Erkka* (< *Erik*), *Elmeri* (< *Elmer*), *Ernesti* (< *Ernst*), *Erno* (< *Ernst*, *Ernesto*), *Hermann* (< *Herman*), *Iiro* (< *Iisak*), *Ilari* (< *Hilarius*), *Isko* (< *Iisak*),

Jaakkima (< Joakim), Jami (< Jalmari, Benjami, Viljami), Jani (< Jan, Johannes), Jari (< Jalmari), Jarkko (< Jarmo), Jarmo (< Jeremias), Jarno (< Jeremias), Jere (< Jeremias, Jeremia), Jimi (< Jim, Jimmy), Joni (< Jon), Jonne (< Jon), Joono (< Jonah), Jori (< Georg < Georgius), Juha (< Johan < Johannes), Juhani (< Johannes), Juho (< Johan), Jukka (< Jogan < Johannes), Jussi (< Johannes), Jyri (< Georgios), Kaappo, Kaapro (< Gabriel), Karri (< Makarios), Kaspero (< Kasper), Konsta (< Konstantin), Kuisma (< Kosmos), Kustavi (< Gustav), Lari (< Ilari, Hilarius), Lassi (< Lauri), Launo (< Nikolaus), Lenni (< Lennart, Leonard), Maunu (< Immanuel, Magnus), Miika, Miikka (< Michajahu), Mika, Miko (< Mikael), Olli (< Olle < Olof), Pauli (< Paulus, Paavali, Paul), Pekko (< Petrus), Petri (< Pietari), Petteri (< Peter, Petter), Raine (< Rainer), Rauli (< Raoul), Saku (< Sakari, Sakkeus), Sami, Samu (< Samuel), Santtu (< Aleksanteri, Santeri), Sauli (< Saul), Sippo (< Sigfrid), Tahvo, Tapani (< Stefanos), Tatu (< Taavi, Taneli), Teijo (< Tyko), Teppo (< Stefanos), Timi (< Tim), Tomi (< Tom), Tommi (< Tuomas), Toni (< Anttoni), Turkka (< Torkel, Torolf, Torvald), Uoti (< Olavi, Uolevi), Veeti (< Ferdinand, Fredrik), Veini (< Sven), Vertti (< Ferdinand, Evert), Viljami (< William < Vilhelm), Yrjänä (< Georgios).

Samanlaiset merkinnät olen tehnyt naistennimistä: *Annukka, Anu (< Anna, Annikki), Auni (< Agnes), Eevi (< Eeva), Eini (< Eine), Elmi (Elmiina < Vilhelmiina, Elma), Emmi (< Emma, Emerentia, Emilia), Enni (< Eine, Eini), Erja (Arjan ja Irjan mallin mukaan), Essi (< Esteri), Henna (< Helena, Henriikka, Johanna jne.), Henni (< Henriikka, Henrietta, Johanna), Henriikka (< Henrika), Hilppa (< Filippa), Iina (< Josefiina, Katariina jne.), Iro (< Irina), Jaana (< Juliaana, Marjaana, Tatjana), Janita (< Jan, Jani), Jatta (< Marjatta), Kaija (< Katariina), Kaisa (< Katariina), Kaisu (< Katariina, Kaisa), Kati (< Katja, Kaisa jne.), Kiia (< Kristiina), Leeni (< Magdaleena), Liina (< Aliina, Eveliina jne.), Liisi (< Elisabet, Liisa), Maaret (< Margareta), Maarit (< Margareta, Maria), Maija (< Maria), Maiju (< Maija), Maikki (< Maria), Maili (< Maria, Maija-Liisa, Amalia jne.), Maisa (< Maria), Mari (< Maria), Miia (< Emilia, Maria, Mirjam jne.), Miina (< Vilhelmiina), Mirkka, Mirva (< Mirjam, Mirja), Pirita, Piritta, Pirjo (< Birgitta), Raija (< Raisa), Raila (< Raili), Rauna (< Ragna, Ragnhild), Reetta (< Margareta), Reija (< Freja, Raija jne.), Riikka (< Fredrika, Henriikka jne.), Riina (< Katariina, Severiina jne.), Riitta (< Birgitta, Rita, Frida), Saija (< Saara), Sanni (< Aleksandra, Susanna), Sari (< Sara), Senja (< Ksenia), Senni (< Eugenia,*

Ksenia), *Tarja* (< *Daria*), *Teija*, *Tiia* (< *Dorothea*), *Tiina* (< *Kristiina*, *Albertiina*, *Justiina*), *Titta* (< *Tiina*, *Kristiina*), *Valpuri* (< *Valborg*).

Osa rakenteeltaan suomalaistettujen ryhmään kuuluvista nimistä on vierasasuisiin nimiin pohjautuvia sukukielisiä variantteja, kuten karjalaiset *Ahvo*, *Alvi*, *Arhippa*, *Arsi*, *Jarmo*, *Jorma* ja *Kuisma* sekä peräpohjalais-saamelainen *Jouni*. Lisäksi *Jaakkima* on suomalainen ja karjalainen muunnos *Joakimista* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 556). Karjalaisia naistennimiä ovat *Anu*, *Hilppa*, *Iro*, *Salme*, *Senja* ja *Senni*, saamelaisia puolestaan *Aili*, *Aira*, *Airi*, *Maaret*, *Sirja* ja *Virve*. *Ilona* on unkarilainen.

Rakenteeltaan suomalaistetuista nimistä *Ale* on Saarikallen ja Suomalaisen (2007: 439) mukaan *Aleksanterin* lyhentymä. Otterbjörk (1979: 73) kuitenkin mainitsee nimen paitsi *Alexanderin* lyhentymänä, myös muinaisskandinaavisena nimenä. Suomenkielisissä lähteissä tätä selitystä ei kuitenkaan esiinny. *Eevasta* muodostettu *Eevi* voisi periaatteessa olla englantilaisen *Evyn* kirjoitusasu (ks. Brylla 2004: 78). Koska *Evy-*nimeä ei kuitenkaan mainita *Eevin* selityksissä, pidän nimeä rakenteeltaan suomalaistettuna. *Jani* on suomalainen muoto *Johanneksesta* ja sen ruotsinkielisestä *Jan*-variantista. *Jania* käytetään myös esimerkiksi sukukielisessä Unkarissa *Johanneksen* muunnelmana. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 562.) Koska lähteissä ei kerrota sen tarkemmin, missä muissa maissa *Jania* käytetään, olen sijoittanut sen rakenteeltaan suomalaistettuihin nimiin.

Kati-nimi on paitsi *Katariinan* myös sen muunnosten *Kaarinan*, *Kaijan*, *Kaisan*, *Katjan* ja *Katrin* lyhentymä (Saarikalle – Suomalainen 2007: 187). Toisaalta myös Naumann, Schlimpert ja Schultheis (1980: 140) mainitsevat *Katin*. Koska muita kieliä ei suomenkielisissä lähteissä mainita eikä nimeä löydy muista käyttämistäni ulkomaalaisista lähteistä, olen sijoittanut nimen rakenteeltaan suomalaistettujen nimien ryhmään. Kuten jo luvussa 4.2.3 totesin, *Marja* on käytössä myös Ruotsissa. Lisäksi *Marjo* on siellä *Marian* variantti samaan tapaan kuin *Barbro* on *Barbaran* variantti. Nimi tunnetaan Dalinin ja Bellmanin runoista. (Otterbjörk 1979: 178.) Suomenkielisissä lähteissä ruotsalaisia variantteja ei mainita, joten olen luokitellut *Marjan* ja *Marjon* rakenteeltaan suomalaistetuiksi nimiksi. Lisäksi *Marie*-nimestä käytetään Ruotsissa myös kirjoitusasua *Mari* (Klintberg 2001: 96). Suomenkielisissä lähteissä tätä ei mainita, enkä pidä todennäköisenä, että ruotsalainen kirjoitusasu olisi vaikuttanut suomenkielisen *Marin* muodostumiseen.

Raija puolestaan saattaa olla *Raisan* rinnakkaismuoto, jonka pohjana on venäläinen kutsumanimi *Raja*. Rakenteeltaan *Raija* edustaa suomalaisten naistennimien tyyppiä, johon myös esimerkiksi *Aija*, *Eija* ja *Teija* kuuluvat. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 309.) Bryllan (2004: 182) mukaan nimi on karjalainen. Rakenteellisesti samankaltaisen *Reijan* alkuperästä on erilaisia teorioita. Se pohjautuu mahdollisesti *Reaan* ja *Frejaan* tai on muodostettu *Raijan* ja *Eijan* mallin mukaan, tai sitten se on *Reijon* naispuolinen vastine (Vilkuna 2005: 192). Joka tapauksessa *Reijaa* pidetään suomalaisena mukailuna (Lempiäinen 2004: 184; Vilkuna 2005: 192), joten nimi on luokiteltu rakenteeltaan suomalaistetuksi.

Joistakin nimistä on vaikea päätellä, ovatko ne rakenteeltaan vai kirjoitusasultaan suomalaistettuja. Tällaisia nimiä ovat jo luvussa 4.1.3 mainittujen *Aliisan*, *Katriinan* ja *Siirin* sekä luvussa 4.2.3 käsiteltyjen *Leenan* ja *Liisan* lisäksi ainakin *Emmi*, *Essi*, *Henni*, *Iina*, *Jaana*, *Kaisa*, *Kiia*, *Liina*, *Maarit*, *Maisa*, *Manta*, *Miia*, *Miina*, *Riina*, *Sanni* ja *Tiina*. *Emmi* on *Emerentian*, *Emilian* ja *Emman* variantti. Englannissa ja Saksassa on kuitenkin käytössä kirjoitusasu *Emmy*. (Lempiäinen 2005: 82.) Naumann, Schlimpert ja Schultheis (1980: 121) mainitsevat myös *Emmin*, mutta muista käyttämistäni ei-suomenkielisistä lähteistä *i*-loppuista varianttia ei löydy. *Essi* puolestaan on suomalainen lyhentymä *Esteristä* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 98), mutta myös kirjoitusasut *Essy* ja *Essie* on muodostettu *Esteristä* (Otterbjörk 1979: 155; Brylla 2004: 76).

Iina on lyhentymä (*i*)*ina*-lippuisista nimistä, kuten *Josefiina*, *Katariina*, *Lucina*, *Sabina* ja *Vilhelmiina* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 141), ja sitä käytetään myös *Iineksen* rinnakkaismuotona (Vilkuna 2005: 103). *Iinaa* vastaa kirjoitusasu *Ina* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 147). Vilkunan (2005: 95) mukaan *Henni* on vanha suomalainen variantti *Henriikka*-nimestä. Nimeä käytetään myös Saksassa *Henny*-muodon rinnalta (ks. Naumann – Schlimpert – Schultheis 1980: 132), mutta Otterbjörk (1979: 164) mainitsee vain variantin *Henny*, joka on englantilainen muoto *Henrietta*-nimestä, Ruotsissa myös *Henrikasta*.

Jaana on lyhentynyt monista nimistä, kuten *Juliaanasta*, *Marjaanasta* ja *Tatjanasta*, Virossa se on *Johannan* variantti (Saarikalle – Suomalainen 2007: 158). Otterbjörkin (1979: 169) mukaan lyhytvokaalinen kirjoitusasu *Jana* on myös lyhentynyt *Julianasta*, *Marianasta* ja *Ottilianasta*. Se voi kuitenkin lisäksi olla *Jan*-miestennimen naispuolinen

vastine tai ruotsinnos englannin *Jane*-nimestä. *Kaisa* puolestaan on muodostettu *Katariinasta* samaan tapaan kuin *Maisa* on muodostettu *Mariasta*, ja *Kajsa* on nimen ruotsinkielinen muoto (Vilkuna 2005: 125; Saarikalle – Suomalainen 2007: 179). Lempiäinen (2004: 125–126) kutsuu *Kaisaa* pohjoismaiseksi lyhentymäksi, mutta mainitsee kuitenkin erikseen *Kajsan* skandinaavisena kirjoitusasuna. Sitä ei tässäkään tapauksessa kerrota, onko skandinaavinen variantti vanhempi kuin suomenkielisten käyttämä variantti.

Kiia puolestaan on Saarikallen ja Suomalaisen (2007: 192–193) mukaan lyhentynyt *Kristiinasta*, samoin kuin *Kia*-asu. Lempiäinen (2004: 129) kuitenkin toteaa, että kyse on alun perin miestennimien, kuten *Hiskian* ja *Malakian*, lyhentymästä. *Kiia*-nimeä annetaan kuitenkin nykyisin vain tytöille, jolloin se voi olla lyhentynyt esimerkiksi *Eudokiasta* tai *Jeudokiasta*. *Kia* on *Kristiinan* kutsumanimi suomenruotsalaisten keskuudessa, minkä takia *Kiikin* on suomenkieliseen almanakkaan otettu *Kristiinan* rinnalle. (mp.) *Liina* on lyhentynyt *liina*-päätteisistä nimistä, kuten *Aliina*, *Eveliina*, *Karoliina* ja *Pauliina*, ja ruotsissa sitä vastaa *Lina* (Lempiäinen 2004: 138; Vilkuna 2005: 142; Saarikalle – Suomalainen 2007: 212). *Maarit* taas on *Margaretan* ja *Marian* variantti, jonka ruotsinkielinen vastine on *Marit* (Lempiäinen 2004: 145, 154; Saarikalle – Suomalainen 2007: 228).

Maisa on kutsumamuoto esimerkiksi *Majlis*- ja *Maria*-nimistä, ja se on syntynyt samalla tavalla kuin *Kaisa Katariinasta* (Lempiäinen 2004: 147–148). Saarikallen ja Suomalaisen (2007: 235) mukaan sitä on käytetty myös *Maijun* ja *Marja-Liisan* lempinimenä. Otterbjörkillä (1979: 176) *Majsa* on nimien *Maria* ja *Maj* lempinimi, *Maisaa* puolestaan käytettiin jo muinaisruotsissa *Mar(g)itin* kutsumanimenä. On vaikeaa arvioida, onko muinaisruotsalainen *Maisa*-nimi vaikuttanut suomalaisen *Maisan* syntyyn. Olen kuitenkin sijoittanut nimen rakenteeltaan suomalaistettuihin nimiin, kuten muutkin sellaiset nimet, joiden ruotsalaisia (murteellisia) vastineita ei suomenkielisissä lähteissä tunneta. *Mantaa* pidetään *Amandasta* lyhentyneenä, mutta toisaalta Lempiäinen (2004: 149) sekä Saarikalle ja Suomalainen (2007: 238) viittaavat myös nimen kirjoitusasuun *Manda*, joka löytyy *Amandan* lyhentymänä muun muassa Otterbjörkiltä (1979: 179). *Miina* on lyhentynyt nimestä *Vilhelmiina*, mutta sillekin löytyy lyhytvokaalinen kirjoitusasu *Mina* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 264, 270).

Miiksi on kutsuttu *Emiliaa*, *Eufemiaa*, *Mirjaa*, *Mirjamia* ja *Vilhelmiinaa*. Ennen *Miiaa* on yleistynyt lyhyt muoto *Mia*, joka on alun perin ollut hellittelymuoto nimistä *Maria* ja *Mirjam*. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 262, 264.) Lempiäinen (2004: 161) yhdistää myös pitkävokaalisen *Miia*-asun *Mariaan*. *Mian* yleistyminen ennen *Miiaa* saattaa viitata siihen, että *Mia* olisi vaikuttanut *Miian* muodostumiseen. Toisaalta ne ovat osittain eri nimistä muodostettuja. *Riina* taas on muodostettu *Katariinasta* ja sen lisäksi myös muun muassa *Severiinasta*, *Vihtoriinasta* ja *Viktoriinasta*. Lyhytvokaalisista nimistä on saatu asu *Rina*, joka on myös *Viktoria*-nimen lyhentymä Venäjällä. Lisäksi se merkitsee hepreaksi 'iloa'. Suomessa *Rina* on huomattavasti harvinaisempi kuin *Riina*. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 319–320.) *Tiina* on lyhentymä nimestä *Kristiina*, ja se voidaan yhdistää myös esimerkiksi *Albertiinaan* ja *Justiinaan* (Vilkuna 2005: 229). *Tina*-variantti tunnetaan monissa maissa, mutta Saarikallen ja Suomalaisen (2007: 385) mukaan *Tiina* on nimen suomalainen ja täällä selvästi yleisempi muoto. *Tiinasta* ja *Kristiinasta* muodostettuna *Titta* on nykyisin vakiintunut naistennimeksi, mutta aiemmin se on ollut miestennimi *Tiituksen* kutsumanimi. *Tittaa* vastaa Saksassa *Christinan* kutsumanimi *Tita*. (Lempiäinen 2004: 215.) Mistään näistä nimistä ei kuitenkaan kerrota, että vieras kirjoitusasu olisi ollut esikuvana suomalaiselle asulle.

Miestennimistä vastaava ongelma koskee ainakin *Aleksista*, *Eelistä*, *Lenniä*, *Ronia* ja *Tonia*. *Aleksis* on *Aleksiuksen* ja *Aleksin* tavoin *Aleksanterin* muunnelma (Lempiäinen 2004: 248). Nimeä pidetään myös ruotsinkielisen *Alexis*-nimen vastineena. *Alexis* on samalla tavoin *Alexanderin* ja *Alexiuksen* kautta muodostettu nimi. Nimen kuuluisimman kantajan, Aleksis Kiven, alkuperäinen nimi oli Alexis Stenvall. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 441–442.) *Eelis* puolestaan kuuluu *Eliaksen* variantteihin. Sitä on edeltänyt vuosien 1789–94 ja 1796 almanakkojen nimipäiväkalentereissa kirjoitusasu *Elis*, joka on muutettu vuosien 1909–1928 kalentereihin asuun *Eelis*. Takaisin nimi on otettu vuonna 1951, tällä kertaa *Eliaksen* päivälle 9. huhtikuuta. (Ks. Lempiäinen 2004: 295.) Olen kuitenkin luokitellut nimen rakenteeltaan suomalaistetuksi, koska lyhytvokaalista kirjoitusasua ei mainita vanhemmaksi (vrt. *Aliisa*).

Lenniä voisi kenties pitää myös *Lennyn* suomalaisena kirjoitusasuna, koska molemmat pohjautuvat *Leonardiin* ja *Lennartiin*. Bryllan (2006: 141) mukaan *Lenny* on englanninkielinen lyhentymä *Leonardista*, ja Klintbergin (2001: 328) mukaan *Lennarteja* on kutsuttu *Lennyksi*. Tässä tutkielmassa *Lenni* on kuitenkin luokiteltu

rakenteeltaan suomalaistettuihin nimiin, koska suomenkielisissä lähteissä *Lennyä* ei mainita miestennimenä. *Roni* on rakenteeltaan suomalaistettu muoto *Hieronymoksesta* tai *Ronaldista*, mutta nimellä on myös rinnakkaisasu *Ronny* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 715). *Tonista* todetaan, että se on muodostettu *Anttonista*, joka puolestaan on rakenteeltaan suomalaistettu variantti *Anton(ius)*-nimestä. Englanninkielinen asu *Tony* mainitaan, mutta sen ei kerrota vaikuttaneen *Tonin* muodostumiseen. Englanninkielisissä maissa *Toni* on naistennimi. (Lempiäinen 2004: 494; Vilkuna 2005: 231; Saarikalle – Suomalainen 2007: 759.)

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa on yksi rakenteeltaan suomalaistettu nimi, *Elli*, joka on mukana myös vuoden 1929 almanakassa (ks. luku 4.2.3). Joko rakenteeltaan suomalaistetuksi tai vierasasuiseksi voidaan luokitella nimi *Lotta*, jota vastaa vuoden 1900 ja 1929 ruotsinkielisissä nimipäiväkalentereissa kantanimi *Charlotta*. Luvussa 4.1.3 kerroin, kuinka lähteissä on ristiriitaisia tietoja siitä, onko nimi suomalainen vai ruotsalainen muoto. Jotkin nimet olen tulkinnut ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa vierasasuiksi, vaikka olen luokitellut samat nimet suomenkielisessä kalenterissa eri ryhmiin. Esimerkiksi ruotsinkielisen kalenterin *Hellevin* olen luokitellut pelkästään vierasasuiseksi, vaikka suomenkielisen kalenterin *Hellevin* olen ajatellut voivan kuulua myös omaperäisiin tai rakenteeltaan suomalaistettuihin nimiin. *Hellevin* ajatellaan kuitenkin pohjautuvan Ruotsissa aivan eri nimeen kuin Suomessa, *Lotta* sen sijaan pohjautuu samaan kantanimen molemmissa maissa.

4.3.4 Vierasasuiset nimet

Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa on 70 vierasasuista miestennimeä:

(26) Aaron, Albert, Alfred, Ali, Allan, Alvar, Anton, Aslak, Asser, August, Benjamin, Daniel, Edvard, Elias, Elmer, Elmo, Esaias, Frans, Gabriel, Hannes, Hans, Heino, Henrik, Herman, Immanuel, Janne, Jasper, Jeremias, Jesper, Jesse, Jiri, Joakim, Joel, Johannes, Julius, Justus, Kai, Kim, Klaus, Konstantin, Kristian, Leo, Marko, Markus, Max, Mikael, Miro, Niklas, Niko, Nikodemus, Nikolai, Oliver, Ossian, Otto, Patrik, Paul, Rainer, Rasmus, Rikhard, Robert, Salomo, Salomon, Samuel, Saul, Sebastian, Sylvester, Tino, Valdemar, Valentin, Vilhelm.

Vierasasuisia naistennimiä on 110:

(27) Alina, Alisa, Alma, Amalia, Amanda, Anette, Anita, Anitta, Anja, Anna, Anne, Anneli, Anni, Annika, Asta, Aurora, Birgitta, Eira, Elena, Elisa, Elise, Ella, Ellen, Elma, Elna, Elsa, Else, Elvi, Emilia, Emma, Ester, Hanna, Hanne,

Hannele, Heidi, Helena, Helga, Hilda, Hilma, Ira, Irene, Irina, Irma, Jade, Janette, Janika, Janina, Janna, Jasmin, Jenna, Joanna, Johanna, Jonna, Julia, Jutta, Karita, Katja, Krista, Laura, Lea, Leila, Lenita, Lilli, Linda, Linnea, Maria, Marianne, Marita, Maritta, Melina, Mette, Mikaela, Mila, Milka, Milla, Mimmi, Minna, Mira, Nea, Nella, Netta, Nina, Ninni, Olga, Olivia, Oona, Paula, Petra, Raisa, Rita, Rosa, Sandra, Sanna, Selma, Signe, Silva, Sofia, Sonja, Susanna, Susanne, Sylvia, Tanja, Teresa, Tessa, Tilda, Ulla, Ursula, Verna, Vilma, Viola.

Vierasasuisiin nimiin tai johonkin muuhun ryhmään voivat kuulua seuraavat 23 nimeä: *Arja, Asmo, Heini, Heli, Hellevi, Hemmo, Henri, Hilla, Hille, Hillevi, Jenni, Juuso, Kalle, Lasse, Lotta, Manne, Marika, Milja, Mirka, Sara, Vili, Vilja, Ville*. Nimestä *Hellevi, Hillevi, Hille* ja *Vili* voivat kuulua kolmeen eri ryhmään: omaperäisiin, rakenteeltaan suomalaistettuihin ja vierasasuisiin.

Vierasasuisten nimien ryhmässä on myös sellaisia kansainvälisiä nimiä, joiden ajatellaan lyhentyneen tai muuten muodostuneen (osittain) eri nimien pohjalta eri maissa, kuten *Ella, Elma, Linda, Mira* ja *Ninni*. Esimerkiksi *Miraa* on monessa maassa käytetty lyhentymänä nimestä *Mirabella* ja *Miranda*, ja Venäjällä sitä pidetään rauhaa merkitsevänä *mir*-sanasta muodostettuna. Englannissa se on puolestaan *Myra*-nimen variantti. Sitä on kuitenkin käytetty Suomessa myös *Mirjan* lempinimenä. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 273–274.) Jo vuonna 1929 ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa esiintynyt *Ninni* käsitetään eri tavoin Suomessa ja Ruotsissa. Ruotsissa se voi olla hellittelymuoto useista eri nimestä, muun muassa *Elinistä, Ingridistä, Linneasta* tai *Signestä* (Otterbjörk 1979: 181; Saarikalle – Suomalainen 2007: 288), mutta se voi toisaalta olla myös yhteydessä ranskalaiseen nimeen *Nini* (Blomqvist 2002: 222). Suomessa *Ninniä* on yleensä käytetty *Ninan* ja *Ninan* lempinimenä (Saarikalle – Suomalainen 2007: 288), mutta Vilkuna (2005: 169) ja Lempiäinen (2004: 170) mainitsevat nimen venäläisenä *Annan* hellittelymuotona.

Marita on espanjalainen muunnos *Mariasta*, mutta toisinaan sitä on käytetty myös *Margaretan* lempinimenä Länsi-Suomessa. *Maritta* puolestaan on *Maritan* muunnos tai *Margaretan* lempinimi. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 247–248.) *Maritaa* ja *Marittaa* käytetään useissa maissa (ks. myös Naumann – Schlimpert – Schultheis 1980: 149; Brylla 2004: 156), joten ne ovat kansainvälisinä päätyneet vierasasuisten nimien ryhmään. Myös *Marko* ja *Niko* voidaan luokitella vierasasuiksi nimiksi. Ne eivät Saarikallen ja Suomalaisen (2007: 637, 663) mukaan ole käytössä vain Suomessa, vaan *Markuksesta* muodostettu *Marko* on yleinen nimi esimerkiksi Ukrainassa, Kroatiassa ja

Serbiassa, muun muassa *Nikolauksesta* lyhentynyt *Niko* puolestaan Kroatiassa ja Sloveniassa. Kirjoitusasu *Marco* on yleinen Italiassa, Espanjassa ja Portugalissa, *Nico* Italiassa (Saarikalle–Suomalainen 2007: 635, 659). *Markon* ja *Nikon* mainitsevat myös Naumann, Schlimpert ja Schultheis (1980: 75, 78). Bryllan (2004: 152) mukaan *Marko* olisi virolainen muoto suomen *Markusta*, mutta muut lähteet eivät tue tätä tulkintaa.

Milka on *Emilian* ja *Ludmilan* muunnos. *Milka* on myös itsenäinen, hepreankielinen raamatullinen nimi, joka tarkoittaa kuningatarta. (Lempiäinen 2004: 162.) *Mimmi* puolestaan on Suomessa *Vilhelmiinan* muunnos, Ruotsissa *Marian* ranskankielinen hellittelynimi tai ruotsinkielinen hellittelymuoto nimille, joihin sisältyy *mi*-yhdistelmä (Saarikalle – Suomalainen 2007: 269). Otterbjörkillä (1979: 179) ja Bryllalla (2004: 162) on sama selitys *Mimmille*, mutta Otterbjörkin mukaan ranskalainen muoto on *Mimi* ilman geminaattaa. Naumann, Schlimpert ja Schultheis (1980: 151) mainitsevat molemmat variantit, Hanks ja Hodges (1990: 238) vain italialaisena pitämänsä *Mimin*.

Nimi on päätyntä vierasasuisten ryhmään myös siinä tapauksessa, että sitä ei ole mainittu suomalaisiksi variantiksi. *Anni* on molemmissa almanakoissa esiintyvä nimi, josta mainitaan vain, että se on *Annan* variantti ja monien muiden *a*-alkuisten naistennimien kutsumamuoto (Saarikalle – Suomalainen 2007: 41; Vilkuna 2005: 43). Ruotsin nimipäiväkalenterista nimeä ei löydy, mutta Brylla (2004: 37) mainitsee, että *Anni* esiintyy suomenruotsalaisessa nimipäiväkalenterissa ja sitä lähellä olevia kirjoitusasuja ovat *Ann*, *Anne*, *Annie* ja *Anny*. *Anni* esiintyy myös Saksassa *Anny*n rinnalla (Naumann – Schlimpert – Schultheis 1980: 107). Koska *Anni* esiintyy myös Ruotsissa ja Saksassa, eikä sitä mainita suomalaisiksi muodoksi, olen sijoittanut nimen vierasasuisiin.

Janika, *Jannika*, *Janina* ja *Janita* pohjautuvat *Johannes*-nimen variantteihin, muun muassa *Jani*- ja *Jan*-nimiin (Lempiäinen 2004: 118–119). Sitä ei kerrota, minkä kielisiä *Janika*, *Jannika* ja *Janita* ovat. *Janina* sen sijaan löytyy molemmista nimipäiväkalentereista, ja se on Hanksin ja Hodgesin (1990:172) mukaan latinalainen muoto ranskalaisesta nimestä *Jeannine*; englannissa käytetty variantti on *Janine*. *Jannika* esiintyy ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa, *Janika* puolestaan suomenkielisessä. Blomqvist (2002: 238) mainitsee kuitenkin molemmat kirjoitusasut ja otaksuu niiden syntyneen esimerkiksi nimien *Jeanne*, *Jane* ja *Annika* pohjalta. Lempiäisen (2004: 118) mukaan *Janika* on joissakin maissa lisäksi *Euniken* muunnos.

Janinan ja *Janikan* olen luokitellut vierasasuiksi, *Janitan* rakenteeltaan suomalaistetuksi, koska sitä ei löydy muista kuin suomenkielisistä lähteistä.

Jenna on muunnos *Johannasta* ja rinnakkainen muoto *Jennille*. Suomen lisäksi nimi tunnetaan ainakin Ruotsissa ja Englannissa. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 165.) Tämän vuoksi olen luokitellut sen vierasasuiseksi. Nimestä *Janna* ei kerrota, minkä kielinen se on, mutta Vilkuna (2005: 113) sekä Saarikalle ja Suomalainen (2007: 161) toteavat sen lyhentyneen *Johannasta*, *Marjaanasta* tai *Juliaanasta*. Myös Otterbjörkin (1979: 169) mukaan *Janna* on *Johannasta* lyhentynyt. Lisäksi *Jannan* mainitsevat Hanks ja Hodges (1990: 173), mutta heille se on *Jan*-naistennimen variantti. Olen sijoittanut nimen vierasasuisten ryhmään. *Petronella*-nimestä lyhentyneestä *Nellasta* ei siitäkään kerrota, missä kielessä variantti on syntynyt. Nimeä käytetään Suomen lisäksi myös Ruotsissa (ks. Otterbjörk 1979: 180) ja Saksassa (ks. Naumann – Schlimpert – Schultheis 1980: 153), minkä vuoksi se on luokiteltu vierasasuiseksi. *Netastakaan* ei mainita, minkä kielinen se on. Nimi löytyy kuitenkin useista lähteistä, muun muassa Hanksilta ja Hodgesilta (1990: 249) ja Otterbjörkiltä (1979: 180) lyhentymänä nimistä *Agneta*, *Annette*, *Jeanette* sekä Vilkunalta (2005: 166), jonka mukaan *Netta* on muodostunut *Aagnetasta* *Aunetta*-nimen kautta.

Nimi *Oona* on hyvä mainita, koska se on suomalaistetun oloinen pitkine vokaaleineen. Nimi on kuitenkin tullut Suomeen ilmeisesti Irlannista. Muinaisirlannissa se on ollut muodossa *Oonagh*, englantilaisella kielialueella ovat käytössä *Una* ja harvinaisempi *Oona* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 295). Lempiäisen (2004: 173) mukaan *Oona* on alun perin lähtöisin intiaaneilta ja irlantilaisen *Oonagh*-nimen kantanimi on *Agnes*, minkä vuoksi *Oona* jakaa päivän *Aunen* ja *Aunin* kanssa. Joka tapauksessa *Oona* ei ole suomalainen nimi, joten sen paikka on vierasasuisten ryhmässä.

Suomenkielisessä nimipäiväkalerissa vierasasuisia naistennimiä on enemmän kuin miestennimiä, samoin kirjoitusasultaan suomalaistettujen ryhmässä on enemmän naistennimiä. Rakenteeltaan suomalaistettuja miestennimiä sen sijaan on puolet enemmän kuin rakenteeltaan suomalaistettuja naistennimiä. Mistä tämä ero voisi johtua? Kiviniemen (2006: 105) mukaan nimenvallinta pojille on vakiintuneempaa kuin tytöille. Ehkä siksi miestennimissä suositaan mieluummin suomalaistunutta nimistöä kuin ainakaan uudempia vierasasuisia nimiä.

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa vierasasuisia miestennimiä on 318:

(28) Abraham, Adam, Adolf, Adrian, Alarik, **Albert**, Albin, Alec, Alex, Alexander, Alexis, Alf, Alfons, **Alfred**, Algot, **Allan**, **Alvar**, Alvin, Anders, Andreas, André, **Anton**, Arne, Arnold, Aron, Artur, Arvid, Atle, **August**, Axel, Ben, Bengt, **Benjamin**, Benny, Bernhard, Bernt, Bertel, Bertil, Birger, Bjarne, Björn, Bo, Boris, Bror, Bruno, Brynolf, Börje, Conny, Dag, Dan, **Daniel**, David, Dennis, Dick, Ebbe, Edgar, **Edvard**, Edvin, Egil, Einar, Eirik, Ejvind, **Elias**, Eliel, Elis, **Elmer**, Elof, Emanuel, Emil, Enar, Engelbert, Engelbrekt, Erik, Erland, Ernst, Eskil, Eugen, Evald, Evert, Fabian, Felix, Ferdinand, Filip, Finn, Fjalar, Folke, Frank, **Frans**, Fred, Fredrik, Frej, Frejvid, Fridolf, Fritjof, **Gabriel**, Georg, Gerhard, Germund, Gert, Glenn, Gottfrid, Greger, Gregorius, Grels, Gudmund, Gunnar, Gustav, Guy, Göran, Gösta, Göte, Halvar, Hampus, **Hannes**, **Hans**, Harald, Harry, Helge, Helmer, Hemming, Henning, **Henrik**, Henry, Herbert, **Herman**, Hilding, Hjalmar, Holger, Hugo, Håkan, **Immanuel**, Inge, Ingemar, Ingmar, Ingolf, Ingvald, Ingvar, Isak, Jakob, Jan, **Janne**, Jarl, Jens, Jerker, **Jesper**, Jim, **Joakim**, **Joel**, Johan, **Johannes**, John, Johnny, Jon, Jonas, Jonatan, Josef, **Julius**, Jöran, Jörgen, Jörn, Kaj, Karl, Kasimir, Kasper, Kennet, Kent, Kettil, Kevin, **Kim**, Kjell, Klas, **Klaus**, Knut, Konrad, **Konstantin**, Krister, **Kristian**, Kristoffer, Kurt, Lars, Leif, Lennart, **Leo**, Leonard, Leopold, Liam, Linus, Lorentz, Ludvig, Lukas, Magnus, Manne, Mark, **Markus**, Martin, Mats, Mattias, Mauritz, **Max**, **Mikael**, Moritz, Måns, Mårten, Nicolas, **Niklas**, Nils, Noah, Odin, Ola, Olav, Ole, **Oliver**, Olle, Olof, Orvar, Oskar, **Ossian**, Osvald, **Otto**, Ove, **Patrik**, **Paul**, Peik, Per, Peter, Petter, Pontus, Rabbe, Rafael, Ragnar, Ragnvald, **Rainer**, Ralf, **Rasmus**, Raul, Reinhold, Rikard, **Robert**, Robin, Roger, Roland, Rolf, Ronald, Ronny, Roy, Ruben, Rudolf, Rufus, Runar, Rune, Rurik, Sam, **Samuel**, **Sebastian**, Selim, Severin, Sigfrid, Sigurd, Sigvard, Simon, Sixten, Staffan, Stefan, Sten, Stig, Sture, Styrbjörn, Sune, Svante, Sven, Sverker, **Sylvester**, Sören, Tage, Ted, Teodor, Theo, Tim, Tobias, Tom, Tomas, Tommy, Tony, Tor, Torbjörn, Tord, Tore, Torgny, Torkel, Torolf, Torsten, Torvald, Tryggve, Ture, Ulf, Ulrik, Uno, Urban, **Valdemar**, **Valentin**, Valfrid, Valter, Verner, Vidar, Viking, Viktor, **Vilhelm**, Vincent, Volmar, Volter, William, Yngvar, Yngve, Zacharias, Åke, Öjvind, Örjan, Östen.

Vierasasuisia naistennimiä on 332:

(29) Ada, Adele, Agata, Agda, Agnes, Agneta, Albertina, Alexandra, Alfa, Alfhild, Alice, **Alina**, **Alma**, Alva, **Amalia**, **Amanda**, Andrea, Angela, Angelika, Angelina, **Anita**, **Anja**, **Anna**, **Anne**, **Anneli**, Annette, **Anni**, Annika, Antonia, Arla, Arna, Aslög, **Asta**, Astrid, Augusta, **Aurora**, Barbara, Barbro, Beata, Beatrice, Bengta, Benita, Berit, Bernice, Berta, Bettina, Birgit, **Birgitta**, Bodil, Brita, Britt, Britta, Camilla, Carina, Carita, Carola, Cecilia, Charlotta, Daga, Dagmar, Dagny, Daniela, Denise, Diana, Disa, Dora, Doris, Dorotea, Dorrit, Ebba, Edit, **Eira**, Eivor, Eleonora, Elin, Elisabet, **Elise**, **Ella**, **Ellen**, Ellinor, **Elma**, **Elna**, **Elsa**, **Else**, **Elvi**, Elvira, Emelie, **Emilia**, **Emma**, Erika, Erin, Erna, **Ester**, Estrid, Etel, Eugenia, Eva, Fanny, Felicia, Filippa, Flora, Fransiska, Fredrika, Freja, Frida, Gabriella, Gerd, Gerda, Gertrud, Greta, Gretel, Gudrun, Gun, Gunborg, Gunhild, Gunilla, Gunlög, Gunnel, Gunnevi, Gunvor, Gurli, Gustava, Göta, Hagar, **Hanna**, **Hannele**, Harriet, Hedda, Hedvig, **Heidi**, **Helga**, **Helena**, Hellevi, Helvig, Henrietta, Henrika, **Hilda**, Hildegard, Hildegard, Hildur, Hillevi, **Hilma**, Hjördis, Ida, Ina, Ines, Ilse, Inga, Ingalill, Ingeborg, Ingegerd, Ingela, Inger, Ingrid, **Irene**, Iris, **Irma**, Irmelin, Isa,

Isabella, **Janina**, Jannika, Jeanette, Jennifer, Jenny, Jessica, **Joanna, Johanna, Jonna**, Josefina, Judit, **Julia**, Juliana, **Jutta**, Kajsa, Karin, Karolina, Katarina, **Katja**, Katrina, Klara, Kerstin, Kia, Kristel, Kristina, **Laura, Lea, Leila**, Lena, Leonora, Lilian, Lillemor, **Lilli**, Lina, **Linda**, Linn, **Linnea**, Lisa, Lisbet, Lisen, Lotten, Louise, Lovisa, Lucia, Luna, Lydia, Madeleine, Magdalena, Magna, Magnhild, Maj, Maja, Malene, Malin, Margareta, Margit, Margita, **Maria, Marianne**, Marie, **Marika**, Marina, Marit, **Marita**, Marlene, Marta, Martina, Mary, Matilda, Mia, **Mikaela**, Mili, **Minna**, Mirjam, Moa, Mona, Monika, My, Märit, Märta, Nanna, Nanny, Natalie, **Nina, Ninni**, Nora, **Olga, Olivia**, Pamela, Patricia, **Paula**, Paulina, Pernilla, **Petra**, Pia, Ragna, Ragnborg, Ragnhild, Ragni, Rakel, Rea, Rebecka, Regina, Rigmor, **Rita, Rosa**, Rosita, Runa, Rut, Sabina, Saga, Sally, **Sandra, Sanna**, Sara, **Selma, Signe**, Signhild, Sigrid, Siri, Siv, **Sofia**, Sofie, Solveig, **Sonja**, Stella, Stina, **Susanna, Susanne**, Svea, **Sylvia**, Synnöve, Tea, Tekla, **Teresa**, Terese, Teresia, **Tilda**, Tilde, Tina, Tindra, Tora, Torborg, Torhild, Tove, Trude, Tua, Tyra, **Ulla**, Ulrika, Urda, **Ursula**, Valborg, Vanessa, Vendla, Vera, **Verna**, Veronika, Vesta, Viktoria, Vilhelmina, **Vilma, Viola**, Vivan, Viveka, Vivi, Vivian, Ylva, Yrsa, Yvonne, Ågot, Åsa.

Joko vierasasuisiin tai rakenteeltaan suomalaistettuihin nimiin olen luokitellut *Lotan*. Samoja vierasasuiksi luokiteltuja miestennimiä nimipäiväkalentereissa on 47, naistennimiä 76, joten suomenkielisen nimipäiväkalenterin 180 vierasasuista nimestä 123 on samassa asussa kuin ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa. Pelkästään suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyvät miestennimistä *Ali, Asser, Elmo, Esaias, Heino, Jasper, Jeremias, Jesse, Jiri, Justus, Kai, Marko, Miro, Niko, Nikodemus, Nikolai, Rikhard, Salomo, Salomon, Saul* ja *Tino*, naistennimistä *Alisa, Anette, Anitta, Elena, Elisa, Hanne, Ira, Irina, Jade, Janette, Janika, Janna, Jasmin, Jenna, Krista, Lenita, Melina, Mette, Mimmi, Mila, Milka, Milla, Mira, Nea, Nella, Netta, Oona, Raisa, Silva, Tanja* ja *Tessa*. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyvistä nimistä lähellä suomenkielisen nimipäiväkalenterin variantteja ovat *Anita, Annette, Elise, Hanna, Jeanette, Jenny, Jesper, Kaj, Mili, Nicolas* ja *Rikard*. Jäljelle jääneissä on muun muassa raamatullisia nimiä, kuten miestennimet *Asser, Esaias, Jeremias, Nikodemus, Salomo, Salomon, Saul* ja naistennimi *Milka*. Esimerkiksi *Esaias, Jeremias, Nikodemus* ja *Salomon* ovat sisältyneet myös ruotsinkieliseen nimipäiväkalenteriin vuonna 1900. Lisäksi ainoastaan suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa on slaavilaisissa kielissä esiintyviä nimiä, kuten *Jiri, Marko, Miro, Niko, Nikolai* ja *Ira, Irina, Mila, Tanja* ja *Raisa*, joka on alun perin kreikkalainen, mutta suosittu Venäjällä (Saarikalle – Suomalainen 2007: 311). Hieman yllättävästi englantilaisella kielialueella yleinen *Iisai*-nimen variantti *Jesse* (ks. Saarikalle – Suomalainen 2007: 571) löytyy suomenkielisestä nimipäiväkalenterista ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin sijaan, sillä englannista lainattuja nimiä on enemmän

ruotsinkielisessä kalenterissa. Myös Tanskassa yleinen, saksalaisperäinen *Mette* esiintyy vain suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa (ks. Saarikalle – Suomalainen 2007: 262).

Monet ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin vierasasuisista nimistä on suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa korvattu kirjoitusasultaan tai rakenteeltaan suomalaistetuilla nimillä. Kuitenkin ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa on myös nimiä, joita ei löydy missään muodossa suomenkielisestä nimipäiväkalenterista. Tällaisia ovat etenkin monet skandinaaviset nimet. Monesti myös vierasasuisten kantanimien variantit poikkeavat toisistaan: suomenkielisessä kalenterissa ne ovat useimmiten suomalaistuneita tai sukukielisiä asuja, ruotsinkielisessä skandinaavisia tai muita vieraskielisiä, kuten englanninkielisiä. Vaikka suomenkielistä ja ruotsinkielistä nimipäiväkalenteria on yhtenäistetty 1950-luvulta lähtien, ne eroavat melko paljon toisistaan. Kummassakin on vain vähän toisen kielisiä tai toisen kieleen mukautettuja nimiä. Jotkut nimet olen luokitellut eri tavalla, vaikka ne olisivat samassa asussa, esimerkiksi nimet, joissa on aiemmin ollut *th t:n* sijasta, kuten *Elisabet* ja *Matilda* (ks. luku 4.2.2).

Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa skandinaavisia tai skandinaavisessa asussa ovat miestennimet *Alvar*, *Janne*, *Rasmus* ja *Valdemar* sekä naistenimet *Birgitta*, *Eira*, *Elvi*, *Helga*, *Linnea*, *Nea* ja *Signe*. Osa nimistä on jo vuoden 1900 (*Birgitta*) tai vuoden 1929 nimipäiväkalenterissa (*Eira*, *Elvi*). Vuoden 1929 kalenterissa muutamista nimistä esiintyy jokin toinen samaan nimiperheeseen kuuluva, suomalaistettu variantti: *Johanneksesta Jannen* tavoin muodostetut *Jouni* ja *Juhana*, *Valdemarista Valto* ja *Helgasta Helka*. *Valdemar* on ollut nimipäiväkalenterissa jo 1700-luvun puolivälissä, minkä jälkeen se on välillä poistettu ja palautettu takaisin kalenteriin, viimeksi vuonna 1984 (Lempiäinen 2004: 505–506). *Valdemarin* lisäksi *Alvar*, *Linnea* ja *Signe* ovat olleet nimipäiväkalenterissa vuoden 1900 jälkeen, mutta ne on poistettu vuoden 1929 uudistuksessa. Kaikki nimet ovat olleet nimipäiväkalenterissa jo ennen vuoden 2010 uudistusta – uusin tulokas on *Rasmus*, joka on lisätty vuonna 2000 (Lempiäinen 2004: 453). Ainakin joidenkin nimien yleistymiseen suomenkielisillä ovat varmaankin vaikuttaneet erilaiset todelliset ja fiktiiviset esikuvat, kuten Janneksi kutsuttu Jean Sibeliuksen tai sarjakuvahahmo Rasmus Nalle ja Astrid Lindgrenin romaanin Rasmus-poika. Näiden 11 nimen lisäksi *Aslak* on suomenkielisten lähteideni (Lempiäinen 2004: 264; Vilkuna 2005: 49; Saarikalle – Suomalainen 2007: 463) mukaan alun perin norjalainen nimi, jonka osat merkitsevät aasa-jumalaa ja taistelua ja joka on erityisesti

saamelaisten suosiossa. Nimeä ei kuitenkaan jostain syystä löydy ruotsinkielisistä lähteistäni eikä ruotsinkielisestä nimipäiväkalenteristä.

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa skandinaavisia miestennimiä on 114:

(30) Bengt, Birger, Bjarne, Björn, Bo, Bror, Brynolf, Börje, Dag, Egil, Eirik, Ejvind, Elis, Elof, Erik, Einar, Enar, Erland, Eskil, Finn, Fjalar, Folke, Frej, Frejvid, Fritjof, Germund, Greger, Grels, Gudmund, Gustav, Göran, Gösta, Göte, Halvar, Helge, Hemming, Hilding, Hjalmar, Holger, Håkan, Inge, Ingmar, Ingolf, Ingvald, Ingvar, Jarl, Jerker, Johan, Jon, Jöran, Jörn, Kettil, Kim, Kjell, Knut, Krister, Lars, Leif, Lennart, Mats, Måns, Mårten, Nils, Odin, Ola, Olav, Ole, Olle, Olof, Orvar, Ove, Peik, Per, Petter, Ragnar, Ragnvald, Rasmus, Rolf, Runar, Rune, Rurik, Sigurd, Sigvard, Sixten, Staffan, Sten, Stig, Sture, Styrbjörn, Sune, Svante, Sven, Sverker, Sören, Tage, Tor, Torbjörn, Tord, Tore, Torgny, Torkel, Torolf, Torsten, Torvald, Tryggve, Ture, Ulf, Vidar, Viking, Yngvar, Yngve, Åke, Öjvind, Örjan, Östen.

Skandinaavisia naistennimiä on 106:

(31) Agda, Alfhild, Alva, Arla, Arna, Aslög, Asta, Astrid, Barbro, Bengta, Berit, Birgit, Birgitta, Bodil, Brita, Britt, Britta, Daga, Dagmar, Dagny, Disa, Eira, Eivor, Elin, Else, Elvi, Erika, Estrid, Freja, Frida, Gerd, Gudrun, Gun, Gunborg, Gunhild, Gunilla, Gunlög, Gunnel, Gunnevi, Gunvor, Gustava, Göta, Hedda, Helga, Hellevi, Hildegerd, Hildur, Hillevi, Hjördis, Inga, Ingalill, Ingeborg, Ingegerd, Inger, Ingrid, Kajsa, Karin, Kerstin, Lillemor, Linnea, Lisbet, Lotten, Lovisa, Magna, Magnhild, Maj, Maja, Malena, Malin, Margit, Margita, Marit, Moa, My, Märit, Märta, Ragna, Ragnborg, Ragnhild, Ragni, Rigmor, Runa, Sabina, Saga, Signe, Signhild, Sigrid, Siri, Siv, Solveig, Stina, Svea, Synnöve, Tindra, Tora, Torborg, Torhild, Tove, Tyra, Urda, Vivan, Viveka, Ylva, Yrsa, Ågot, Åsa.

Skandinaaviset nimet kattavat hieman yli 30 prosenttia ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin vierasasuista nimistä. Skandinaavisena pidetty nimi *Peik* esiintyy vain ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa (Lempiäinen 2004: 439). *Peik* on tuttu norjalaisen Barbra Ringin lastenkirjoista, mutta nimi on todennäköisesti tunnettu jo ennen kirjojen ilmestymistä (Saarikalle – Suomalainen 2007: 686). Nimen alkuperää on pohdittu ja vaihtoehtoiksi esitetty muun muassa suomesta ruotsiin lainatun *pojke*-sanan murteellisia muotoja *pajk*, *päjk* ja *pöjk*. Myös suomen *peikko*-sana saattaa olla nimen taustalla. Erikoista on, että nimi on melko suosittu Suomen ruotsinkielisten parissa, mutta on hyvin harvinainen tai puuttuu nimistöstä kokonaan muissa Pohjoismaissa. (Blomqvist 2002: 207–208.)

4.3.5 Muut nimet

Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa ryhmien ulkopuolelle ovat jääneet seuraavat 10 nimeä: *Eila, Jemina, Miisa, Minea, Minja, Peppi, Ronja, Tinja, Tuire, Tuukka*. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa ryhmien ulkopuolelle jääneitä nimiä on kaksi: *Minea* ja *Ronja*. Nimien alkuperä on hämärä, mikä tekee luokittelusta vaikeaa. *Eilasta* kerroin jo käsitellessäni vuoden 1929 nimipäiväkalenterien nimiä luvussa 4.2.5. *Jemina* on mielenkiintoinen tapaus: kantanimi on hepreankielinen *Jemima*, eli *m* on vaihtunut *n*:ksi (Saarikalle – Suomalainen 2007: 164). Kenties muut *-na*-loppuiset naistennimet, kuten *Alina* ja *Kristiina*, ovat vaikuttaneet konsonantin vaihtumiseen. Vilkuna (2005: 114) toteaa, että ”*Jemiman* kehittyminen *Jeminaksi* ei suomen kielessä olisi kovinkaan poikkeuksellista”. Lempiäisen (2004: 120) mukaan *Jemina* kuitenkin yleistyi Englannissa 1600-luvulla, kun Kaarle II:n tytär nimettiin Charlotte Jemina Henrietaksi. *Tuukka* puolestaan saattaa olla muunnelma vanhasta, harvinaiseksi jääneestä länsisuomalaisesta etunimestä *Thoke*, tai sitten sen taustalla ovat skandinaaviset *Tore* ja *Tor*. (Vilkuna 2005: 236). Lähteissä puhutaan länsisuomalaisesta *Thokesta*, mutta se ei mielestäni vaikuta omaperäiseltä suomalaiselta nimeltä. *Tuukka* voisi siis olla rakenteeltaan suomalaistettu nimi. Näiden nimien kohdalla on epäselvää, mihin ryhmiin ne tulisi luokitella. Vilkunan toteamus *Jemina*-nimestä on epämääräinen; sen voi kuitenkin ymmärtää tarkoittavan sitä, että *Jemina* olisi suomalainen variantti *Jemimasta*, mitä taas Lempiäisen maininta ei tue. Entä onko *Thoke* omaperäinen suomalainen nimi, jolloin *Tuukka* voitaisiin tulkita joko omaperäiseksi tai rakenteeltaan suomalaistetuksi nimeksi (*Tuukka* < *Tor*)?

Joistakin alkuperältään epäselvistä nimistä on esitetty arvailuja, mitkä nimet ovat voineet olla niiden malleina. *Tinjalle* mallia ovat ehkä antaneet *Anja, Pinja, Ronja, Sonja* ja *Tanja*, ja kantanimenä on mahdollisesti ollut *Tiina*. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 385.) *Minja* taas saattaa olla muodostettu *Pinjan* ja *Tinjan* mallin mukaan variantiksi *Minna* ja *Miina* -nimille. *Miisan* mallina on voinut olla *Liisa*. (Kiviniemi – Saarelma 2009: 63.) *Tuire*-nimestä tiedetään vielä vähemmän. Selitykseksi on ehdotettu kansanrunojen sanaa *tuiretuinen*, jonka merkitys Kalevalassa on ’älytön, ymmärtämätön’. Merkitys on siis todennäköisesti unohtunut, jos selitys pitää paikkansa. (Lempiäinen 2004: 217.)

Mineankaan alkuperästä ei ole varmaa tietoa. Yhden teorian mukaan se on muunnelma *mina*-päätteisistä nimistä, kuten *Vilhelminasta*. Lisäksi *Minea* on ortodoksisen kirkon jumalanpalvelustekstejä sisältävän kirjakokonaisuuden nimi ja Mika Waltarin *Sinuhe egyptiläinen* -romaanin henkilön nimi. (Saarikalle – Suomalainen 2007: 270.) *Peppi*-nimi tunnetaan parhaiten Astrid Lindgrenin *Peppi Pitkätossu* -kirjoista, ruotsiksi päähenkilön nimi on Pippi Långstrump (Saarikalle – Suomalainen 2007: 299). Lempiäisen (2004: 177) mukaan *Pippi* voi olla kutsumamuoto *Filipasta*, ja myös Saarikalle ja Suomalainen (2007: 299) toteavat, että *Peppiä* on aikoinaan käytetty *Filippinan* kutsumanimenä. Lastenkirjallisuudesta niin ikään tutusta *Ronjasta* on lähteissä osittain eriäviä tietoja. Useat lähteeni mainitsevat Astrid Lindgrenin kirjan *Ronja Ryövärintytär* – kirjailija on kertonut muokanneensa päähenkilön nimen saamelaisesta järvennimestä *Juronjaure*. Sen sijaan nimen käytöstä ennen kirjan ilmestymistä on erilaisia mainintoja. Lempiäisen (2004: 186) mukaan *Ronja* on ollut Venäjällä miestennimi, kutsumamuoto *Myron*-nimestä. Saarikalle ja Suomalainen (2007: 321) sekä Vilkuna (2005: 197) kertovat, että *Ronjaa* on Suomessa käytetty *Veronikan* ja *Matronan* lempinimenä. Bryllankin (2004: 189) mukaan *Ronja* voi olla venäläinen lempinimi *Veronikasta* ja vastaavista nimistä.

Seuraavassa luvussa tarkastelen muutosta, joka nimipäiväkalentereiden nimistöissä on tapahtunut, eli vertailen vuosien 1900, 1929 ja 2010 nimipäiväkalentereita toisiinsa. Vertailen eri vuosien nimipäiväkalenterien nimiryhmien suhteita: kerron, miten nimiryhmät ovat kasvaneet tai pienentyneet suhteessa toisiinsa. Pohdin, miten nimien valintaperusteet ovat muuttuneet, eli millaisia nimiä eri aikoina on valittu nimipäiväkalentereihin ja millaisia poistettu. Tämän jälkeen käsittelen nimiperheissä tapahtuneita muutoksia luvussa 6.

5 VUOSIEN 1900, 1929 JA 2010 NIMIEN VERTAILUA

Luvussa 5 vedän yhteen luvun 4 tuloksia. Vertaan toisiinsa suomen- ja ruotsinkielisen nimipäiväkalerin ja eri vuosien nimipäiväkalerien nimiryhmien suhteita. Taulukoihin 1–6 on koottu omaperäisten suomalaisten, kirjoitusasultaan suomalaistettujen, rakenteeltaan suomalaistettujen, vierasasuisten, useaan ryhmään luokiteltavien eli monitulkintaisten ja ryhmien ulkopuolelle jääneiden eli muiden nimien määrät ja suhteelliset osuudet.

TAULUKKO 1. Nimiryhmät vuoden 1900 suomenkielisessä nimipäiväkalerissa.

	Määrä	Osuus (%)
Omaperäiset	1	0,3
Kirjoitusasultaan suomalaistetut	72	22,1
Rakenteeltaan suomalaistetut	62	19,0
Vierasasuiset	188	57,7
Monitulkintaiset	3	0,9
Muut	0	0
Yhteensä	326	100

TAULUKKO 2. Nimiryhmät vuoden 1900 ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa.

	Määrä	Osuus (%)
Omaperäiset	1	0,3
Kirjoitusasultaan suomalaistetut	0	0
Rakenteeltaan suomalaistetut	0	0
Vierasasuiset	323	99,7
Monitulkintaiset	0	0
Muut	0	0
Yhteensä	324	100

Kuten taulukoista 1 ja 2 huomaa, vuoden 1900 nimipäiväkalerissa vierasasuisia nimiä on runsaasti ja omaperäisiä suomalaisia nimiä vain yksi, *Aina*. Vanhojen pyhimyskalentereiden vaikutus on vielä suuri. Suomenkielisen nimipäiväkalerin nimistä kuitenkin alle 60 prosenttia on vierasasuisia nimiä, kun taas ruotsinkielisessä

nimipäiväkalenterissa kaikki nimet *Ainaa* lukuun ottamatta ovat vierasasuisia. Vierasasuisten nimien lisäksi suomenkielisessä kalenterissa onkin jo melkoinen määrä suomalaistettuja nimiä, joiden osuus kirjoitusasultaan ja rakenteeltaan suomalaistetut nimet yhteen laskettuna on noin 40 prosenttia. Vierasasuisten kalenterinimien 1800-luvun puolivälissä alkanut suomalaistaminen on siis jo melko pitkällä: nimipäiväkalenteriin on usein valittu pyhimysnimen suomalaistettu asu, jos sellainen on ollut olemassa. Tämän vuoksi suomenkielinen ja ruotsinkielinen nimipäiväkalenteri eroavat jo tässä vaiheessa toisistaan merkittävästi. Useampaan kuin yhteen ryhmään luokiteltavia nimiä on suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa vain kolme, *Alli*, *Lotta* ja *Kustaa Aadolf*.

TAULUKKO 3. Nimiryhmät vuoden 1929 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa.

	Määrä	Osuus (%)
Omaperäiset	160	38,6
Kirjoitusasultaan suomalaistetut	22	5,3
Rakenteeltaan suomalaistetut	160	38,6
Vierasasuiset	37	8,9
Monitulkintaiset	33	8,0
Muut	3	0,7
Yhteensä	415	100

TAULUKKO 4. Nimiryhmät vuoden 1929 ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa.

	Määrä	Osuus (%)
Omaperäiset	5	1,2
Kirjoitusasultaan suomalaistetut	0	0
Rakenteeltaan suomalaistetut	1	0,2
Vierasasuiset	408	97,6
Monitulkintaiset	3	0,7
Muut	1	0,2
Yhteensä	418	100

Taulukot 3 ja 4 osoittavat, että vajaat 30 vuotta myöhemmin tilanne on jo varsin erilainen. Vierasasuisten nimien osuus suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa on

kutistunut alle 10 prosenttiin, ja tilalle on otettu runsaasti omaperäisiä suomalaisia nimiä, joita on lisätty jo vuoden 1908 uudistuksessa. Vuoden 1929 uudistuksessa suomen- ja ruotsinkielinen nimipäiväkalenteri on erotettu toisistaan, jolloin on saatu lisää tilaa omaperäisille nimille. Niiden osuus on lähes 40 prosenttia, saman verran kuin rakenteeltaan suomalaistettujen nimien osuus. Kirjoitusasultaan suomalaistettujen nimien osuus on selkeästi pienentynyt, yli 20 prosentista reiluun viiteen prosenttiin. Sen sijaan rakenteeltaan suomalaistettujen nimien osuus on kaksinkertaistunut. Nimipäiväkalenteriin on haluttu valita mahdollisimman paljon mahdollisimman suomalaisia nimiä; rakenteeltaan suomalaistettu nimi on suomalaisempi vaihtoehto kuin vain (osittain) kirjoitusasultaan suomalaistettu nimi. Lisäksi vierasasuissa nimissä on suosittu sellaisia, jotka ovat hyvin suomen kieleen sopeutuneita (ks. luku 4.2.4).

Vuonna 1929 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa on jo 33 nimeä, jotka voidaan luokitella kahteen tai jopa kolmeen eri ryhmään. Monitulkintaisia nimiä on siis enemmän kuin kirjoitusasultaan suomalaistettuja nimiä, joita on 22. Jotkin nimet saattavat olla joko omaperäisiä tai jostakin vierasasuista nimestä suomalaistettuja, kuten *Aarre* ja *Seppo*. Vuonna 1900 nimipäiväkalenterissa on vielä paljon pyhimysnimiä, joiden tunnistaminen vierasasuiksi on helppoa. Vuoden 1929 nimipäiväkalenterissa sen sijaan on useita nimiä, jotka ovat alun perin eri kielissä syntyneitä epävirallisia nimiä, kansanomaisia lyhennyksiä ja puhuttelumuotoja. Nimistä kuten *Hemmo* ja *Silja* ei käyttämieni lähteiden perusteella ole varmaa tietoa, ovatko ne alun perin suomalaistettuja nimiä vai jossakin muussa kielessä syntyneitä variantteja. Lisäksi suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa on kolme nimeä, *Eila*, *Naimi* ja *Sorjo*, jotka ovat alkuperänsä epäselvyyden takia jääneet ryhmien ulkopuolelle. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa useaan ryhmään kuuluvia nimiä on kolme, *Helmi*, *Meri* ja *Toini*, ja ryhmien ulkopuolelle on jäänyt vain yksi nimi, *Seidi*. Monitulkintaisten nimien määrien eroa selittää se, että ruotsinkielisestä kalenterista puuttuu suurin osa sellaisista nimistä, jotka ovat tulkittavissa joko omaperäisiksi suomalaisiksi tai suomalaistetuiksi nimiksi.

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa vierasasuisten nimien osuus on luonnollisesti edelleen suuri, lasketaanhan siihen myös skandinaaviset nimet, joita on lisätty jonkin verran jo vuoden 1908 uudistuksessa. Omaperäisten suomalaisten ja suomalaistettujen nimien määrä on kuitenkin kasvanut yhdestä yhdeksään, kun mukaan lasketaan joko omaperäisiin tai suomalaistettuihin nimiin kuuluvat *Helmi*, *Meri* ja *Toini*. *Ainoa* lukuun

ottamatta nimet ovat vuoden 1908 molempien kielten nimet yhdistäneen uudistuksen peruja. Suomalaisia nimiä on kuitenkin karsittu reippaasti: vuoden 1908 ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa on laskelmieni mukaan yli 60 omaperäistä suomalaista tai suomalaistettua nimeä. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa on siis pyritty skandinaavisuuteen, suomenkielisessä suomalaisuuteen.

TAULUKKO 5. Nimiryhmät vuoden 2010 suomenkielisessä nimipäiväkalerissa.

	Määrä	Osuus (%)
Omaperäiset	191	22,9
Kirjoitusasultaan suomalaistetut	67	8,0
Rakenteeltaan suomalaistetut	313	37,5
Vierasasuiset	180	21,6
Monitulkintaiset	73	8,8
Muut	10	1,2
Yhteensä	834	100

TAULUKKO 6. Nimiryhmät vuoden 2010 ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa.

	Määrä	Osuus (%)
Omaperäiset	5	0,8
Kirjoitusasultaan suomalaistetut	0	0
Rakenteeltaan suomalaistetut	1	0,2
Vierasasuiset	650	98,6
Monitulkintaiset	1	0,2
Muut	2	0,3
Yhteensä	659	100

Taulukoiden 5 ja 6 perusteella 80 vuodessa on tapahtunut monenlaisia muutoksia. Nimien määrä on kasvanut melkoisesti: vuonna 1900 suomenkielisessä nimipäiväkalerissa nimiä on yhteensä 326, vuonna 1929 jo 415 ja vuonna 2010 jopa 834. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa kasvu on ollut hieman maltillisempaa; vastaavat luvut ovat 324, 418 ja 659. Nimien luokittelu on monimutkaistunut, sillä 10 prosenttia suomenkielisen nimipäiväkalerin nimistä on luokiteltu useamman kuin yhden ryhmän jäseniksi tai jätetty kokonaan ryhmien ulkopuolelle. Kahteen tai kolmeen

ryhmään kuuluvia nimiä on 73, mikä on enemmän kuin kirjoitusasultaan suomalaistettujen nimien määrä, joka on 67 nimeä. Kyse on useimmiten nimistä, jotka voidaan luokitella joko omaperäisiksi tai jostakin vierasasuisesta nimestä suomalaistetuiksi nimiksi. Lisäksi monissa tapauksissa nimi on voitu muodostaa jonkin vierasasuisen nimen pohjalta, mutta se voi kuulua myös muihin ryhmiin. Muutamat nimet voidaan puolestaan tulkita joko kirjoitusasultaan tai rakenteeltaan suomalaistetuiksi.

Suomenkielisessä nimipäiväkalerissa vierasasuisten nimien osuus on kaksinkertaistunut: vuonna 2010 osuus on vähän yli 20 prosenttia, kun vuonna 1929 se on vajaan 10 prosenttia. Kasvu on tapahtunut omaperäisten nimien kustannuksella, sillä niiden osuus on miltei puoliintunut lähes 40 prosentista reiluun 20 prosenttiin. Rakenteeltaan suomalaistettujen nimien osuus taas on pienentynyt vain noin prosentilla, ja kirjoitusasultaan suomalaistettujen osuus on hieman kasvanut, noin viidestä prosentista kahdeksaan prosenttiin. Vuoden 2010 ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa muutoksia on tapahtunut vähemmän. Vuoden 1929 kalerissa on yhdeksän suomalaistettua tai omaperäistä suomalaista nimeä, mutta vuonna 2010 määrä on laskenut kuuteen. Paikkansa ovat säilyttäneet *Elli*, *Aino*, *Aina* ja *Saima*, pois ovat jääneet *Helmi*, *Meri*, *Toini*, *Onni* ja *Väinö*. Vuoden 1929 jälkeen lisättyjä ovat *Laila* ja *Saimi*. *Helmin*, *Merin* ja *Toinin* poistamisen myötä monitulkintaisten nimien määrä on pienentynyt.

Kauimpana toisistaan ovat vuoden 1929 suomen- ja ruotsinkielinen nimipäiväkaleri. Sen jälkeen nimipäiväkalerit ovat lähentyneet toisiaan: jo 1950-luvulta lähtien perinteisiä vierasasuisia nimiä on palautettu suomenkieliseen nimipäiväkaleriin, kun taas harvinaisimpia omaperäisiä nimiä on poistettu. Lisäksi nimipäiväkaleriin on vuosien varrella otettu runsaasti aiempien nimien variantteja. Suomenkielistä ja ruotsinkielistä nimipäiväkaleria on myös tietoisesti pyritty yhtenäistämään muun muassa vuosien 1973 ja 1995 uudistuksissa (ks. luvut 3.4.5 ja 3.4.7). Vuosien 1950 ja 2010 välillä on palautettu useita nimiä, jotka on aiemmissa uudistuksissa poistettu nimipäiväkalerista. Yksi syy tähän on se, että nimillä on taipumus tulla uudelleen muotiin, kun aikaa on kulunut riittävästi, usein noin parin sukupolven verran. Nimipäiväkalerissa näkyy ajan henki: vuoden 2010 nimipäiväkaleri kertoo lisääntyneestä kansainvälisyydestä ja siitä, että ihmiset etsivät yksilöllisiä vaihtoehtoja eri kielten nimistöistä. Etenkin vuoden 2010 ruotsinkielisestä nimipäiväkalerista voi

päätellä, että nimiä on lainattu 1900-luvun lopulla ja 2000-luvun alussa eniten englannin kielestä.

Vaikka vuoden 2010 suomenkielisessä nimipäiväkalerissa onkin huomattavasti enemmän vierasasuisia nimiä kuin vuoden 1929 nimipäiväkalerissa, jää vierasasuisten osuus, vähän yli 20 prosenttia, kuitenkin kauas vuoden 1900 nimipäiväkalerin vierasasuisten osuudesta, miltei 60 prosentista. Omaperäisten nimien osuus on lähes puoliintunut vuoden 1929 nimipäiväkaleriin verrattuna, mutta on silti moninkertainen verrattuna vuoden 1900 tilanteeseen, jossa omaperäisiä nimiä on vain yksi, *Aina*. Vuoden 2010 suhteelliset osuudet jäävät vuosien 1900 ja 1929 osuuksien välimaastoon, mutta ovat kuitenkin lähempänä vuoden 1929 osuuksia kuin vuoden 1900 osuuksia. Ainoastaan useampaan ryhmään kuuluvien ja ryhmien ulkopuolelle jääneiden nimien osuudet ovat vuoteen 2010 mennessä kasvaneet molempiin aiempiin vuosiin verrattuna.

Mielenkiintoista on myös tarkastella, mikä nimiryhmä on suomenkielisen nimipäiväkalerin suurin minäkin vuonna. Vuonna 1900 ylivoimaisesti suurin ryhmä on vierasasuiset nimet, 188 nimeä. Vuonna 1929 määrä on pudonnut 37 nimeen, mutta vuonna 2010 se on jälleen noussut lähelle vuoden 1900 tasoa, 180 nimeen. Vuonna 1929 suurimmat ryhmät muodostavat omaperäiset nimet ja rakenteeltaan suomalaistetut nimet, kummassakin 160 nimeä. Omaperäisten nimien määrä on kasvanut melkoisesti, koska nimiä on aikaisemmin ollut vain yksi, *Aina*. Rakenteeltaan suomalaistettuja nimiä on vuoteen 1900 verrattuna tullut lähes sata lisää. Vuonna 2010 rakenteeltaan suomalaistetut nimet ovat suurin ryhmä, jossa on jopa 313 nimeä, eli melkein kaksi kertaa niin paljon kuin vuonna 1929. Omaperäisten nimien määrä on kasvanut maltillisemmin, 160:stä 191:een. Kirjoitusasultaan suomalaistettujen nimien määrä ei ole minään vuonna kovin suuri. Suurimmillaan se on vuonna 1900, jolloin nimiä on 72. Vuonna 2010 on kuitenkin päästy melkein samaan lukemaan, sillä nimiä on 67. Alimmillaan määrä on vuonna 1929, 22 nimeä. On hyvä ottaa huomioon, että nimiä on myös poistettu ja palautettu nimipäiväkaleriin, eli nimien määrä ei kerro suoraan siitä, kuinka paljon käyttöön on tullut esimerkiksi uusia omaperäisiä nimiä.

Kiinnostavaa on myös se, kuinka paljon täsmälleen samassa asussa olevia nimiä kunkin vuoden suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa on. Vuonna 1900 samassa asussa olevia nimiä on selvästi eniten, 184 nimeä. Tämä on ymmärrettävää,

koska vuonna 1900 nimipäiväkalentereita ei vielä varsinaisesti ole erotettu toisistaan. Vuonna 1929, kun suomenkielinen ja ruotsinkielinen kalenteri on erotettu toisistaan, samassa asussa olevia nimiä on vain 36. Vuonna 2010 nimipäiväkalentereissa samojen nimien määrä on taas kasvanut, sillä niitä on 137. Koska nimien kokonaismäärä on kasvanut, vertailen vielä kunkin vuoden osuuksia toisiinsa (käytän kokonaismäärinä suomenkielisten nimipäiväkalenterien lukuja): vuonna 1900 nimistä 56 prosenttia on samassa asussa. Vuonna 1929 noin yhdeksän prosenttia nimistä on samoja. Vuonna 2010 samassa asussa on 16 prosenttia nimistä (ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin nimien määrään, 658 nimeen, suhteutettuna 21 prosenttia). Vaikka nimipäiväkalenterit ovat siis vuoden 1929 jälkeen jälleen lähentyneet toisiaan, ei samojen nimien osuus ole lähelläkään vuoden 1900 tasoa.

6 NIMIPERHEET

Saman kantanimen varianttien muodostamat nimiperheet ovat kasvaneet vuosien varrella, mikä näkyy selkeästi vuoden 2010 nimipäiväkalentereissa. Käsittelen luvussa Nimiperheet ensisijaisesti suomenkielisen nimipäiväkalenterin nimiperheitä, mutta mainitsen myös ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin nimiperheitä. Nimiperheissä voi olla kaikkien ryhmien edustajia, mutta suurin osa nimistä on rakenteeltaan suomalaistettuja tai vierasasuisia. Nimiperheiden määrittely on siinä mielessä monimutkaista, että varianttia ei aina ole muodostettu vain yhdestä kantanimestä, vaan sen taustalla voi olla kaksi tai useampia kantanimiä. Esimerkiksi *Elli*-nimi voi olla muodostettu *Eleonorasta*, *Elisabetista* tai *Helenan* variantista *Elinasta*. Nimi voi siis kuulua useampaan kuin yhteen nimiperheeseen. Myös kantanimen varianteista voi muodostua uusia nimiä, jotka olen luokitellut saman nimiperheen jäseniksi, kuten *Maijasta* muodostetun *Maijun Mariasta* lähtöisin olevien nimien perheeseen.

Lisäksi monet nimet ovat tulkittavissa kahden eri ryhmän jäseniksi, esimerkiksi sekä omaperäisiksi suomalaisiksi että rakenteeltaan suomalaistetuiksi (ks. luku 4). Sama nimi voi rakenteeltaan suomalaistetuksi käsitettynä kuulua johonkin nimiperheeseen, mutta omaperäiseksi ymmärrettynä sitä ei voida luokitella ainakaan saman nimiperheen jäseneksi. Esimerkiksi *Lilja* voidaan käsittää *Elisabetista* muodostettujen nimien perheen jäseneksi, mutta myös itsenäiseksi omaperäiseksi nimeksi. Nimiperheet-luvussa nimi edustaa aina sitä ryhmää, johon se nimiperheen jäsenenä kuuluu. *Lilja* on siis *Elisabetin* rakenteeltaan suomalaistettu muoto, kun sitä käsitellään *Elisabetin* nimiperheen jäsenenä.

Olen pohtinut, onko kahden nimen pari vielä nimiperhe. Mielestäni varsinaisessa nimiperheessä on kolme tai useampia nimiä. Mainitsen kuitenkin tässä luvussa myös joitakin kahden nimen perheitä, koska vuoden 1900 nimipäiväkalenterissa ei yhtä lukuun ottamatta ole sen suurempia nimiperheitä. Esimerkiksi *Antero* ja *Antti* ovat molemmat saman kantanimen, ruotsinkielisestä nimipäiväkalenterista löytyvän *Andreaksen*, variantteja. Yhteensä kahden nimen perheitä on 11 (ruotsinkielisen kalenterin nimet ovat kaarisulkeissa):

- (32) Aleksanteri, Aleks (Alexander)
- Augustinus, Aukusti (Augustinus, August)
- Agaata, Agda (Agatha, Agda)
- Birgitta, Pirkko (Birgitta, Brigitta)
- Heleena, Eliina (Helena, Elin)

Jaakko, Jaakoppi (Jakob)
Katriina, Katri (Katharina)
Paulinus, Paavali (Paulus, Paulinus)
Sewerus, Severi (Sewerus, Severin)
Simeon, Simo (Simeon, Simon)

Ainoan kolmijäsenisen perheen muodostaa kantanimi *Elisabet* varianttiansa *Eliisan* ja *Elsan* kanssa (ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa *Elisabeth, Elise, Elsa*). Näistä suomalaisittain kahdella *i*:llä kirjoitettu *Eliisa* on tosin alun perin muodostettu miestennimestä *Elischa*, mutta se on käsitetty myös *Elisabetin* variantiksi (Saarikalle – Suomalainen 2007: 81). *Elisabet* ja *Elsa* ovat vierasasuisia. Kaikissa suomenkielisen nimipäiväkalenterin nimiperheissä toinen jäsen on suomalaistettu, yleensä myös rakenteeltaan. *Agaatan* ja *Agdan* muodostaman nimiperheen jäsenistä ensimmäinen on kirjoitusasultaan suomalaistettu ja jälkimmäinen vierasasuinen variantti ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyvistä *Agathasta*. Skandinaavinen *Agda* esiintyy molemmissa nimipäiväkalentereissa. *Maria*-nimellä ei ole vielä ainuttakaan varianttia suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa, mutta ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyy kantanimen rinnalla *Marie*. Ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin nimiperheiden jäsenet ovat vierasasuisia, *Agda* ja *Birgitta* skandinaavisia.

Vuonna 1929 nimiperheet ovat jo selvästi yleistyneet. Esittelenkin lähinnä sellaisia perheitä, joissa on vähintään kolme jäsentä. Mukana on myös kolme kaksiosaista nimeä, jotka voidaan joko ensimmäisen tai jälkimmäisen osansa perusteella luokitella nimiperheisiin. Nimi *Kustaa Aadolf* kuuluu ensimmäisen osansa vuoksi *Gustavista* muodostettujen nimien perheeseen ja jälkimmäisen osansa vuoksi *Adolfista* saatujen nimien perheeseen. Kantanimi *Johannes* ei esiinny kummassakaan nimipäiväkalenterissa, mutta sen varianteista rakenteeltaan suomalaistetut *Jouni* ja *Juhana* kaksoisnimissä *Juhana Ludvig* ja *Juhana Vilhelm* ovat päässeet suomenkieliseen kalenteriin. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa variantit ovat *Johan Ludvig* ja *Johan Vilhelm*. *Juhana Vilhelm* kuuluu jälkimmäisen osansa puolesta myös *Vilhelmin* perheeseen.

Kantanimet ovat luettelossa ensimmäisinä ja muut nimet aakkosjärjestyksessä. Jos kantanimeä ei suomenkielisestä nimipäiväkalenterista löydy, olen merkinnyt sen hakasulkeisiin. Joissakin tapauksissa yhtä kantanimeä ei ole, vaan nimet ovat muodostuneet toisistaan, kuten *Hellevin, Hellän* ja *Hellin* tapauksessa. Suluissa olen

ilmoittanut ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyvät variantit. Nimien lukumäärä on merkitty nimien perään, ruotsinkieliseen nimipäiväkalenteriin kuuluvien nimien määrä on suluisa. Kolmijäsenisiä tai suurempia nimiperheitä on 15:

- (33) [Adolf] Aatos, Aatto, Aatu, Kustaa Aadolf (Adolf) 4 (1)
- [Andreas] Antero, Anssi, Antti (Anders) 3 (1)
- Anna, Anja, Annikki (Anna, Anita, Nina) 3 (3)
- [Arnold] Aarne, Aarni, Aarno, Aarre (Arnold, Arne, Arno) 4 (3)
- [Elisabeth] Elli, Elsa, Liisa, Lilja, Lilli (Elsa, Elli, Lilli, Lisa) 5 (4)
- [Gustav] Kustaa, Kustaa Aadolf, Kyösti (Gustav, Gustav Adolf) 3 (2)
- Helena, Elina, Elli, Helinä, Hellevi, Helli, Hellä, Hely, Ilona, Leena, (Helena, Elin, Elli, Elna, Ninni) 10 (5)
- [Henrik] Harri, Heikki, Heino, Henrikki (Henrik, Harry) 4 (2)
- Hellevi, Helli, Hellä 3
- Immanuel, Immo, Manu 3
- [Johannes] Hannu, Jouni, Juhana Ludvig, Juhana Vilhelm, (Hans, Johan Ludvig, Johan Vilhelm) 4 (3)
- [Margareta] Marketta, Marjatta, Reeta (Margareta, Märta) 3 (2)
- Maria, Maila, Marja, Marjatta, Meeri, (Maria, Marita, Meri) 5 (3)
- Saima, Saimi, Saini (Saima) 3 (1)
- [Vilhelm] Juhana Vilhelm, Vilho, Viljo (Vilhelm, Johan Vilhelm) 3 (2)

Suurin nimiperheistä on *Helenasta* muodostuneiden nimien perhe, johon kantanimi mukaan luettuna kuuluu kymmenen nimeä. Nimiä *Helinä*, *Hellevi*, *Helli*, *Hellä* ja *Hely* tarkastellaan tässä yhteydessä rakenteeltaan suomalaistettuina. Lisäksi osa nimistä voi olla myös muista nimistä muodostettuja, esimerkiksi *Leena* on myös *Magdalenan* ja *Elli* myös *Eleonoran* ja *Elisabetin* variantti. Toisiksi suurimmissa nimiperheissä, eli *Mariasta* ja *Elisabetista* saatujen nimien perheissä, on viisi nimeä kummassakin. *Marian* nimiperheessä kaikki nimet ovat rakenteeltaan suomalaistettuja variantteja. *Maila* on rakenteeltaan suomalaistettu muoto myös *Amaliasta*, mutta *Amaliasta* ei ole muodostunut nimiperhettä. *Marjatta*-variantti on muodostettu kahdesta nimestä, *Mariasta* ja *Marketasta*. Kantanimi *Elisabet* ei esiinny vuoden 1929 nimipäiväkalenterissa, ja varianteista *Elli* ja *Lilja* voidaan tulkita muistakin nimistä suomalaistetuiksi. *Lilja*-nimeä käsittelin jo luvun alussa. *Elisabetin* perhe on siis kasvanut verrattuna vuoteen 1900, tosin samoja nimiä suomenkielisessä nimipäiväkalentereissa on vain yksi, *Elsa*. *Helenasta* on vuoden 1900 kalenterissa vain kaksi varianttia, *Heleena* ja *Eliina*, *Mariasta* vain kantanimi itse.

Neljän nimen perheitä muodostuu kantanimistä *Adolf*, *Arnold*, *Johannes* ja *Henrik*. *Adolfista*, *Arnoldista* ja *Johanneksesta* muodostuneissa nimiperheissä on vain rakenteeltaan suomalaistettuja nimiä, ja kantanimet ovat jääneet ruotsinkieliseen

nimipäiväkaleriin. *Johanneksella* ei vielä vuonna 1929 ollut varsinaista nimipäivää, vaan 24. kesäkuuta oli Johannes Kastajan päivä. *Henrik*-kantanimi esiintyy vain ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa. Varianteista *Harri* on *Henrikin* vierasasuudesta variantista *Harry* kirjoitusasultaan suomalaistettu muoto, *Heino* puolestaan vierasasuinen. Muutamia vierasasuisia variantteja löytyy myös muista perheistä, esimerkiksi nimet *Anja*, *Elsa* ja *Lilli*.

Vuoden 1900 nimipäiväkalerin kahden nimen perheistä moni on kutistunut. *Agaata* variantteineen on hävinnyt kokonaan, ja *Aleksanterin*, *Augustinuksen*, *Birgitan*, *Jaakobin*, *Severuksen* ja *Simeonin* perheistä toinen jäsen on jäänyt pois. Usein vierasasuinen kantanimi on poistettu. Kuitenkin myös rakenteeltaan suomalaistettu *Jaakoppi* on jätetty pois, ja jäljelle on jäänyt *Jaakko*. Kolme nimiperheistä on täysin uusia, eli niiden kantanimiä tai variantteja ei ole vuoden 1900 nimipäiväkalerissa. Tällaisia ovat *Saiman* perheen lisäksi *Arnoldista* ja *Johanneksesta* muodostettujen nimien perheet.

Vuonna 1929 suomenkieliseen nimipäiväkaleriin sisältyy ensimmäistä kertaa myös omaperäisistä suomalaisista nimistä koostuvia nimiperheitä, joista kolmijäseninen on *Saiman*, *Saimin* ja *Sainin* muodostama perhe. Näissä nimiperheissä myös kantanimi on omaperäinen suomalainen nimi. Myös *Hellä*, *Hellevi* ja *Helli* muodostavat omaperäisen suomalaisen nimiperheen, jolloin niiden ei ajatella perustuvan vierasasuiseen *Helena*-nimeen. Vain kahdesta nimestä koostuvia nimiperheitä on useampia: *Aila*, *Aili*; *Aira*, *Airi*; *Auli*, *Aulikki*; *Ilmari*, *Ilmo*; *Ilma*, *Ilmi*; *Impi*, *Immi*; *Sampo*, *Sampsä*; *Tuomi*, *Tuomikki*; *Untamo*, *Unto*; *Veikko*, *Veli*; *Väinämö*, *Väinö*; *Viena*, *Vieno*.

Ruotsinkielisen nimipäiväkalerin nimiperheet ovat suppeampia kuin suomenkielisen nimipäiväkalerin perheet. Suurimmat perheet liittyvät *Helena*- ja *Elisabet*-nimiin; *Helenan* perheessä on viisi jäsentä, *Elisabetin* perheessä neljä. Suurin osa nimiperheiden jäsenistä on vierasasuisia, ja skandinaavisia ovat *Anders*, *Elin*, *Elna*, *Gustav* ja *Johan*. *Elli* ja *Meri* ovat kuitenkin rakenteeltaan suomalaistettuja. *Saima*-nimi esiintyy yksinään eikä siis muodosta nimiperhettä. Nimipäiväkalerissa esiintyy myös joitakin sellaisia nimiperheitä, joita ei löydy ollenkaan suomenkielisestä kalerista, kuten nimistä *Dora*, *Dorotea*, *Doris* ja *Konrad*, *Kurt*, *Kuno* muodostuvat perheet.

Vuonna 2010 nimien ja samalla nimiperheiden määrä on moninkertaistunut. Vähintään kolmesta nimestä muodostuvia perheitä on 81, 39 naistennimistä ja 42 miestennimistä koostuvaa perhettä. Nimien määrät olen jälleen antanut kunkin nimiperheen viimeisen jäsenen jälkeen. Kantanimet ovat hakasulkeissa, jos ne eivät kuulu aineistooni. Joissakin kirjoitusasultaan suomalaistetuissa nimissä, kuten *Elisabet* ja *Katariina*, ero kantanimen on niin pieni (vrt. *Elisabeth* ja *Katharina*), että en ole katsonut tarpeelliseksi merkitä vierasasuista kantanimeä. Olen myös joissakin tapauksissa poikennut aakkosjärjestyksestä, jotta nimien väliset suhteet hahmottuisivat paremmin. Esimerkiksi *Mariaan* liittyvien nimien perheessä *Jaana* ja *Janna* tulevat vasta kantanimensä *Marjaanan* jälkeen, koska niitä ei ole muodostettu suoraan *Maria-*nimestä. Kahden eri nimen yhdistelmästä syntyneet variantit kuuluvat molempien osiensa perheeseen, esimerkiksi *Marianna* ja *Marianne* sekä *Annan* että *Marian* perheeseen.

Naistennimistä koostuvia perheitä ovat:

(34) Aina, Aino, Aini, Ainikki (Aina) 4 (1)
 Aleksandra, Sandra, Sanna, Sanni (Alexandra, Sandra, Sanna) 4 (3)
 Anna, Anette, Anita, Anitta, Anja, Anne, Anneli, Anni, Anniina, Annika, Annikki, Annukka, Ansa, Anu, Marianna, Marianne, Nina, Niina, Ninni (Anna, Anita, Anja, Anne, Anneli, Annette, Anni, Annika, Marianne, Nina) 19 (10)
 Aurora, Aura, Auri (Aurora) 3 (1)
 Birgitta, Pirita, Piritta, Pirjo, Pirkko, Riitta (Birgitta, Berit, Birgit, Brita, Britt, Britta) 6 (6)
 [Dorotea] Tea, Teija, Tiia (Dorotea, Dora, Doris, Dorrit, Tea) 3 (5)
 Eine, Eini, Enni 3
 Eleonoora, Ella, Ellen, Elli, Nelli, Noora (Ellinor, Eleonora, Ella, Ellen, Elli, Leonora, Nora) 6 (7)
 Elisabet, Eliisa, Elisa, Elise, Elli, Elsa, Else, Elsi, Liisa, Ansa, Mailis, Maili, Liisi, Lilja, Lilli (Elisabet, Elise, Elli, Elsa, Else, Lilian, Lilli, Lisa, Lisbet, Lisen) 15 (10)
 Emilia, Emma, Emmi, Miia, Mila, Milja, Milka, Milla (Emilia, Mia, Mili, Emma) 8 (4)
 Ester, Essi, Esteri (Ester) 3 (1)
 Helena, Elena, Elina, Ellen, Elli, Elna, Heli, Helinä, Heljä, Helle, Hellevi, Helli, Hellin, Hellä, Hely, Henna, Hillevi, Hille, Ilona, Leena, Leeni, Nelli (Helena, Elin, Ninni, Elli, Elna, Lena) 22 (6)
 Helle, Hellevi, Helli, Hellin, Hellä, Hillevi, Hille 7
 Henriikka, Henna, Henni, Riikka (Henrika) 4 (1)
 Ilma, Ilmatar, Ilmi 3
 Irene, Ira, Irina, Iro (Irene) 4 (1)
 Johanna, Hanna, Hanne, Hannele, Henna, Henni, Janette, Janika, Janina, Janita, Janna, Jenna, Jenni, Joanna, Jonna (Johanna, Hanna, Hannele, Jannika, Janina, Jeanette, Jenny, Joanna, Jonna) 15 (9)
 Julia, Juliaana, Jaana, Janna (Julia, Juliana) 4 (2)
 Karoliina, Liina, Lilli (Karolina, Carola, Lilli, Lina) 3 (4)

Katariina, Iina, Kaarina, Kaija, Kaisa, Kaisu, Kati, Katja, Katri, Katriina, Nina, Niina, Ninni, Riina (Katarina, Carina, Ina, Kajsa, Karin, Katja, Katrina, Nina, Rina) 14 (9)
 Kristiina, Kiia, Kirsi, Kirsti, Krista, Nina, Niina, Ninni, Tiina, Titta (Kristina, Kerstin, Kia, Kristel, Nina, Stina, Tina) 10 (7)
 [Magdalena] Matleena, Leena, Leeni, Lenita (Magdalena, Madeleine, Malena, Malin, Marlene, Lena) 4 (6)
 Margareeta, Maaret, Maarit, Marita, Maritta, Marketta, Marjatta, Jatta, Reeta, Reetta, Rita, Riitta (Margareta, Greta, Gretel, Margit, Margita, Marit, Märit, Märta, Rita) 12 (9)
 Maria, Maaria, Maarit, Maija, Maiju, Maikki, Maila, Maili, Mailis, Maisa, Mari, Marianna, Marianne, Marika, Marita, Maritta, Marja, Marjaana, Jaana, Janna, Marjatta, Marjo, Marjukka, Marjut, Meeri, Miia, Riia (Maria, Maja, Maj, Marie, Marianne, Marika, Marita, Marina, Marlene, Mary, Mia) 27 (11)
 Matilda, Hilda, Ilta, Tilda (Matilda, Hilda, Tilda, Tilde) 4 (4)
 [Mirjam] Mirjami, Miia, Mira, Mirja, Mirka, Mirkka, Mirva (Mirjam, Mia) 7 (2)
 Nina, Niina, Ninni (Nina, Ninni) 3 (2)
 Pauliina, Liina, Paula (Paulina, Lina, Paula) 3 (3)
 Päivi, Päivikki, Päivä 3
 Raakel, Raila, Raili (Rakel) 3 (1)
 Rosa, Roosa, Ruusu (Rosa, Rosita) 3 (2)
 Saima, Saimi, Saini (Saima, Saimi) 3 (2)
 Sara, Saara, Saija, Salli, Sari (Sara, Sally) 5 (2)
 Sofia, Sohvi, Sonja (Sofia, Sofie, Sonja) 3 (3)
 Soile, Soila, Soili 3
 Susanna, Sanna, Sanni, Susanne (Susanna, Sanna, Susanne) 4 (3)
 Sylvia, Silva, Sylvi (Sylvia) 3 (1)
 Tuulikki, Tuula, Tuuli, Tuulia 4
 Vilhelmiina, Iina, Miia, Miina, Mimmi, Minna, Minttu, Vilma (Vilhelmina, Ina, Vilma) 8 (3)

Miestennimistä koostuvat seuraavat perheet:

(35) [Abel] Aapeli, Aapo, Aappo 3
 Aadolf, Aatos, Aatto, Aatu, Atte (Adolf) 5 (1)
 Albert, Alpo, Altti, Pertti (Albert) 4 (1)
 [Albin] Alpi, Alpo, Alvi (Albin) 3 (1)
 [Alexander] Aleksanteri, Ale, Aleks, Aleksis, Santeri, Santtu (Alexander, Alec, Alex, Alexis) 6 (4)
 [Andreas] Antero, Tero, Anssi, Antti, Atte (Andreas, Anders, André) 5 (3)
 Anton, Antto, Anttoni (Anton) 3 (1)
 [Arnold] Aarne, Aarni, Aarno, Aarre, (Arnold, Arne) 4 (2)
 [Arthur] Aarto, Arto, Arttu, Artturi (Artur) 4 (1)
 August, Aki, Aku, Aukusti (August) 4 (1)
 [David] Taavetti, Taavi, Tatu (David) 3 (1)
 Daniel, Taneli, Tatu (Daniel, Dan) 3 (2)
 Eerik, Eerikki, Eero, Erkka, Erkki (Erik, Eirik, Jerker) 5 (3)
 Elias, Eeli, Eelis, Eljas (Elias, Elis) 4 (2)
 Gabriel, Kaapo, Kaappo, Kaapro (Gabriel) 4 (1)
 [Georg] Jiri, Jori, Jyri, Jyrki, Yrjänä, Yrjö (Georg, Göran, Jöran, Jörgen, Jörn, Örjan) 6 (6)
 [Gustav] Kustaa, Kustavi, Kyösti (Gustav, Gösta) 3 (2)

Henrik, Harri, Heikki, Heino, Henri, Henrikki (Henrik, Harry, Henry) 6 (3)
 Herman, Herkko, Hermann (Herman) 3 (1)
 [Hjalmar] Jalmari, Jami, Jari (Hjalmar) 3 (1)
 [Isak] Iisakki, Iikka, Iiro, Isko (Isak) 4 (1)
 Jaakob, Jaakko, Jaakoppi, Jimi (Jakob, Jim) 4 (1)
 Jeremias, Jarkko, Jarmo, Jarno, Jere, Jorma 6
 Joakim, Aki, Jaakkima, Kim (Joakim, Kim) 4 (2)
 Johannes, Hannes, Hannu, Hans, Jani, Janne, Joni, Jonne, Jonni, Jouni, Juha,
 Juhana, Juhani, Juho, Jukka, Jussi (Johannes, Hannes, Hans, Hampus, Jan, Jens,
 Johan, Johnny, John, Jon) 16 (10)
 Joosef, Jooseppi, Juuso (Josef) 3 (1)
 [Karl] Kalle, Kaarle, Kaarlo (Karl) 3 (1)
 Konstantin, Konsta, Kosti (Constantin, Conny) 3 (2)
 [Laurentius] Lauri, Lasse, Lassi (Lars, Lorentz) 3 (2)
 Mikael, Mika, Mikko, Miko, Miska (Mikael) 5 (1)
 Nikodemus, Niko, Teemu 3
 [Nikolaus] Klaus, Launo, Niilo, Niklas, Niko, Nikolai (Klas, Klaus, Nicolas,
 Niklas, Nils) 6 (5)
 [Paulus] Paavali, Paavo, Panu, Paul, Pauli (Paul) 5 (1)
 [Petrus] Pekka, Pekko, Petri, Petteri, Pietari (Peter, Per, Petter) 5 (3)
 Rainer, Raine, Raino (Rainer, Ragnar) 3 (2)
 Samuel, Sami, Samu, Samuli (Samuel, Sam) 4 (2)
 [Stefanus] Tahvo, Tapani, Teppo (Staffan, Stefan) 3 (2)
 [Tomas] Tomi, Tommi, Tuomas, Tuomo (Tomas, Tom, Tommy) 4 (3)
 Turkka, Turo, Tuukka, Tuure (Tor, Tore, Ture) 4 (3)
 Olavi, Uolevi, Uoti, Olli (Ola, Olaf, Olof, Ole, Olle) 4 (5)
 Veli, Veikko, Veijo, Veikka 4
 Vilhelm, Vilho, Vili, Viljami, Jami, Viljo, Ville (Vilhelm, William, Liam) 7 (3)

Muutamista tapauksista on hyvä kertoa hieman lisää. *Julia* ei ole *Julia(a)nan* kantanimi, vaan molemmat pohjautuvat miestennimien *Julius* ja *Julianus* tavoin vanhaan roomalaiseen suvunnimeen *Julius* (Saarikalle – Suomalainen 2007: 173). *Nina*, *Niina* ja *Ninni* kuuluvat *Annan* nimiperheeseen, koska *Nina* on muunnos *Annan* varianteista *Annina* ja *Anninka*. *Nina*, *Niina* ja *Ninni* muodostavat kuitenkin myös oman nimiperheensä, koska *Nina* voidaan muodostaa myös muista nimistä, kuten *Antoninasta*, tai se voi olla georgialaisperäinen nimi. Lisäksi *Nina* on *Kristinan* ja *Katarinan* variantti. (Ks. Saarikalle – Suomalainen 2007: 287.) *Turkka* puolestaan ei ole *Turon*, *Tuukan* ja *Tuuren* kantanimi, vaan nämä neljä nimeä pohjautuvat nimiin *Tor*, *Tore* ja muihin *Tor*-alkuisiin nimiin (Saarikalle – Suomalainen 2007: 767–768).

Suomenkielisen nimipäiväkalerin suurin nimiperhe on *Mariasta* ja sen varianteista muodostuneiden nimien perhe, jossa on 27 nimeä. *Helena*-kantanimen liittyvien nimien perheessä on 22 nimeä. Muiden nimiperheiden koko jää alle 20 nimen: suurimpia näistä ovat nimiin *Anna* (19), *Johannes* (16), *Elisabet* (15), *Johanna* (15),

Katariina (13), *Margareeta* (12) ja *Kristiina* (10) liittyvät perheet. Alle 10 nimen perheistä suurimpia ovat *Emilian* (8), *Vilhelmiinan* (8), *Mirjamin* (7) ja *Vilhelmin* (7) perheet. Myös omaperäisiin suomalaisiin *Hellä-*, *Hellin-*, *Hellevi-*tyyppisiin nimiin perustuvassa perheessä on seitsemän jäsentä. Luetteloista selviää, että naistennimistä koostuvat nimiperheet ovat usein suurempia kuin miestennimistä koostuvat. Toisaalta joidenkin naistennimien taustalla on miestennimi, esimerkiksi *Johannan* taustalla *Johannes* ja *Einen* taustalla *Eino* (< *Enevald*).

Seitsemän nimen koon saavuttaisi myös *Georg(ius)*-nimeen pohjautuvien nimien perhe, jos laskisin *Irjankin* tämän perheen jäseneksi. Ei ole myöskään itsestään selvää, kuuluvatko *Janika*, *Janina* ja *Janita Johannan* vai *Johanneksen* perheeseen. Saarikalle ja Suomalainen (2007: 160–161) toteavat *Janikasta* ja *Janinasta*, että ne on muodostettu *Johanneksesta* johdetuista miestennimistä, kuten *Janista*. Janitan kohdalla annetaan kantanimeksi *Johanneksen* lisäksi myös *Johanna*, ja kaikki kolme nimeä mainitaan toistensa rinnakkaismuodoiksi. Olen kuitenkin päättänyt pitää miesten- ja naistennimet erillään, joten olen luokitellut *Janinan*, *Janikan* ja *Janitan Johannan* nimiperheen jäseniksi.

Kantanimet ovat usein vierasasuisia, varianteissa taas on monesti eri ryhmien jäseniä: esimerkiksi *Marian* nimiperheeseen kuuluu kirjoitusasultaan suomalaistettu nimi *Maaria*, rakenteeltaan suomalaistettuja nimiä, kuten *Maija* ja *Mari*, ja vierasasuisia nimiä kuten *Marita*. *Marika* voidaan luokitella joko vierasasuisiksi tai rakenteeltaan suomalaistetuiksi nimeksi. Lisäksi perheessä on nimiä, jotka pohjautuvat *Marian* tai sen variantin ja jonkin toisen nimen yhdistelmään, kuten *Marianne* (*Marie* + *Anne*) ja *Mailis* (*Maija* + *Liisa*). Suurin osa varianteista on rakenteeltaan suomalaistettuja, mutta myös vierasasuisia varianteja on paljon.

Muutamit nimiperheet koostuvat omaperäisistä suomalaisista nimistä, kuten *Aino-* ja *Aina-*nimiin pohjautuvien nimien perhe ja nimistä *Ilma*, *Ilmi*, *Ilmatar* muodostuva perhe. *Ilmatar*-nimeä ei aina liitetä nimiin *Ilma* ja *Ilmi*, vaikka ne samalla päivällä sijaitsevatkin. Lempiäisen (2004: 112) mukaan nimien lähtökohtana on kuitenkin sana *ilma*, joten olen luokitellut ne nimiperheeksi. Muita omaperäisiä nimiperheitä ovat *Päivi*, *Päivikki*, *Päivä*; *Saima*, *Saimi*, *Saini*; *Soile*, *Soila*, *Soili*; *Tuula*, *Tuulia*, *Tuuli*, *Tuulikki*; *Veli*, *Veikko*, *Veikka*, *Veijo*.

Ruotsinkielisessäkin nimipäiväkalenterissa suurin on *Mariaan* liittyvien nimien perhe, 11 nimeä. *Johanneksen*, *Annan* ja *Elisabetin* nimiperheissä on jokaisessa 10 nimeä. Näiden jälkeen suurimpia ovat *Margaretan* (9), *Johannan* (9) ja *Katarinan* (8) perheet. Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa toiseksi suurimman perheen keränneen *Helenan* variantteja on ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa vain viisi kantanimen itsensä lisäksi. *Emilian* perheessä on neljä jäsentä, *Kristinan* perheessä seitsemän. Ruotsinkielisen kalenterin nimiperheet ovat pienempiä kuin suomenkielisen, mutta ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa on myös huomattavasti vähemmän nimiä kuin suomenkielisessä. Joissakin tapauksissa sama nimi on päätynt eri perheisiin. Esimerkiksi suomenkielisen nimipäiväkalenterin *Ninni* on luokiteltu muun muassa *Annan* ja *Ninan* perheisiin, mutta ruotsinkielisen kalenterin *Ninni Helenan* perheeseen. Tämä johtuu siitä, että *Ninnin* alkuperä käsitetään eri tavalla Suomessa ja Ruotsissa (ks. luku 4.3.4).

Suurimmat perheet pohjautuvat vanhoihin, yleisiin pyhimysnimiin. Perheet ovat usein esiintyneet jo vuoden 1929 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa, vaikkakin huomattavasti suppeampina, kuten *Marian*, *Helenan*, *Johanneksen*, *Annan*, *Margareetan* ja *Elisabetin* perheet. Sen sijaan *Emilian* perheestä vuoden 1929 kalenterissa on vain *Milja*, *Johannan* perheestä vain kantanimi itse, *Katariinasta Katri* ja *Kaarina* ja *Kristiinasta Kirsti*. Vuonna 1900 vain *Helenan* ja *Katariinan* perheistä kaksi jäsentä, *Heleena*, *Eliina*, *Katriina* ja *Katri* ovat suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa. Muista suurista perheistä vuoden 1900 nimipäiväkalenterissa on vain yksi nimi: *Anna*, *Maria*, *Elisabet*, *Johanna*, *Margareta*, *Emilia* ja *Kirsti*. *Johannesta* tai sen variantteja ei vielä kalenterista löydy.

Vuoden 2010 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa on vähän perheitä, joiden jäsenistä yhtäkään ei ole suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa vielä vuonna 1929. Nämä perheet muodostavat *Niina*, *Nina*, *Ninni*; *Rosa*, *Roosa*, *Ruusuu*; *Susanna*, *Susanne*, *Sanna*, *Sanni*; *Tea*, *Teija*, *Tiia*; *Joakim*, *Aki*, *Jaakkima*, *Kim*; *Rainer*, *Raine*, *Raino*; *Tapani*, *Tahvo*, *Teppo*. Vuoden 1929 ruotsinkielisestä nimipäiväkalenterista tosin löytyy jäsen melkein kaikkiin ryhmiin: *Nina*, *Rosa*, *Susanna*, *Dorotea*, *Joakim*, *Rainer*, *Ragnar*. *Tapanin* ja *Stefanin* poissaolo selittyy sillä, että joulunpyhillä ei vielä vuonna 1929 ole nimipäiviä, vaan 26. joulukuuta kalenterissa lukee vain *Tapaninpäivä/Stefanidag*. Jos tarkastellaan myös vuotta 1900, löytyvät suomenkielisestä nimipäiväkalenterista nimet *Dorotea*, *Jaakkima*, *Roosa* ja *Susanna*. *Ninaan*, *Raineriin* ja

Tapaniin perustuvia nimiä ei esiinny. Lähes kaikista nimiperheistä on siis esiintynyt kantanimi tai jokin variantti ainakin ruotsinkielisessä almanakassa jo vuonna 1900 tai 1929. Tämän perusteella varsinkin laajat nimiperheet rakentuvat jo pitkään käytössä olleiden, yleisten nimien ympärille.

7 LOPUKSI

Tämän tutkielman aiheena ovat vuosien 1900, 1929 ja 2010 suomen- ja ruotsinkielisten nimipäiväkalenterien nimistöjen muutokset ja vertailu. Vuosien 1900, 1929 ja 2010 nimipäiväkalenterien nimien valinta aineistoksi on osoittautunut onnistuneeksi. Olisi tietysti mielenkiintoista tutkia myös esimerkiksi vuosien 1950, 1973 ja 1995 nimipäiväkalentereita, mutta ilman niitäkin muodostuu selkeä kuva muutoksesta, joka on tapahtunut reilun sadan vuoden aikana.

Olen tutkinut nimipäiväkalenterien nimiä ryhmiteltyinä omaperäisiin suomalaisiin, kirjoitusasultaan suomalaistettuihin, rakenteeltaan suomalaistettuihin ja vierasasuisiin nimiin. Lisäksi osa nimistä voi kuulua useampaan kuin yhteen, yleensä kahteen, ryhmään, ja jotkin alkuperältään epäselvät nimet ovat jääneet kokonaan ryhmien ulkopuolelle. Nimien luokittelu ei ole ollut ongelmattonta. Käytän luokittelussa nimien etymologiasta kertovia lähteitä (ks. luku 1.3), joissa nimen alkuperäiskielestä ei kuitenkaan aina kerrota. Aina ei yksinkertaisesti ole olemassa varmaa tietoa, missä kielessä ja miten nimi on syntynyt. Euroopassa on useita kristillisperäisiä, yhteisessä käytössä olevia kantanimiä, joista on syntynyt paljon samankaltaisia variantteja. Näistä on toisinaan vaikea tietää, mikä niiden lainautumissuhde on. Eri maissa on myös erilaisia käsityksiä nimien alkuperästä, eli samaan nimeen on voitu päätyä eri kautta. Useat nimet ovat siis monitulkintaisia, eikä niitä voida sijoittaa vain yhteen ryhmään. Poikkeuksen tekevät useissa kielissä esiintyvät, kansainvälisiksi kutsumani nimet, jotka ovat päätyneet vierasasuisten ryhmään. Toisaalta jos nimi kuitenkin on selvästi todettu (joissakin) käyttämissäni lähteissä paitsi vierasasuiseksi myös suomalaistetuksi muodoksi tai omaperäiseksi suomalaiseksi nimeksi, olen luokitellut sen kahden tai useamman ryhmän jäseneksi.

Tutkimukseni antaa käsityksen siitä, millaisia muutoksia nimipäiväkalenterien nimistöissä on tapahtunut. Yli vuosisadan aikana nimiryhmien suhteet ovat vaihdelleet melkoisesti. Vuoden 1900 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa suurin osa nimistä on vielä vanhoja vierasasuisia pyhimysnimiä, vaikka suomalaistettujakin nimiä on jo nelisenkymmentä prosenttia. Omaperäisiä nimiä on vasta yksi, *Aina*. Suosituin keino suomalaistaa kirjoitusasua on ollut pitkien vokaalien kirjoittaminen pitkinä, myös myöhempinä vuosina. Ohjenuorana on ollut nimien kirjoittaminen niin kuin ne äännetään, mutta suomalaistaminen on toisinaan ollut epäjohdonmukaista.

Kirjoitusasultaan suomalaistettuja nimiä on enemmän kuin rakenteeltaan suomalaistettuja nimiä. Tämä saattaa johtua siitä, että harvinaisemmista pyhimysnimistä ei välttämättä ole ollut olemassa kansanomaisia eli rakenteeltaan suomalaistettuja asuja.

Ruotsinkielisessä nimipäiväkalerissa suurin osa nimistä on kaikkina vuosina vierasasuisia. Vuonna 1900 kaikki nimet *Ainaa* lukuun ottamatta ovat vierasasuisia, joten ruotsinkielinen nimipäiväkaleri eroaa jo tässä vaiheessa selkeästi suomenkielisestä nimipäiväkalerista. Suomalaistettujen nimien tilalla on vierasasuisia nimiä, yleensä kantanimi, josta suomalaistettu nimi on muodostettu. Vierasasuisista nimistä vain pieni osa, noin kahdeksan prosenttia, on skandinaavisia. Toisaalta vanhojen saksalaisten tai skandinaavisten nimien erottelu on usein hankalaa, koska kielillä on yhteiset juuret. Tässä tutkimuksessa en ole paneutunut tarkemmin skandinaaviin nimiin ja niiden erotteluun muista vierasasuisista, koska lähtökohtanani on suomenkielinen nimipäiväkaleri.

Vuoden 1929 suomenkielistä nimipäiväkaleria on muokattu suomalaisemmaksi, joten vierasasuisten nimien osuus on romahtanut lähes 60 prosentista alle 10 prosenttiin ja omaperäiset ja rakenteeltaan suomalaistetut nimet ovat nousseet suurimmiksi ryhmiksi yhteensä noin 80 prosentin osuudella. Myös sukukieliset nimet kuuluvat näihin ryhmiin. Kirjoitusasultaan suomalaistettujen nimien määrä on vähentynyt, mikä saattaa johtua siitä, että niitä ei ole pidetty tarpeeksi suomalaistettuina verrattuna rakenteeltaan suomalaistettuihin nimiin. Harvalukuiset vierasasuiset nimet ovat suomen kieleen hyvin sopeutuneita nimiä, joissa on hyvin vähän vierasperäisiä konsonantteja.

Vuoden 1929 nimipäiväkalerissa näkyy 1800-luvun loppupuolella alkanut pyrkimys luoda omaperäisiä suomalaisia nimiä hävinneiden muinaissuomalaisten nimien tilalle. On kuitenkin hyvä muistaa, että jo vuonna 1908 lisätyistä nimistä suurin osa on ollut omaperäisiä suomalaisia nimiä ja suomalaistettuja nimiasuja (ks. luku 3.4.2). Suomalaistaminen on siis ollut asteittaisempaa kuin voidaan päätellä pelkästään vuosien 1900 ja 1929 nimipäiväkaleriteja vertaamalla. Vuoden 1929 ja vuoden 2010 omaperäisiä nimiä verrattaessa puolestaan pitää ottaa huomioon, että vuoden 1950 uudistuksessa on poistettu useita omaperäisiä suositusnimiä (ks. luku 3.4.4). Omaperäisiä nimiä on siis vuoteen 2010 mennessä lisätty enemmän kuin 31, joka on vuosien 1929 ja 2010 nimimäärien erotus. Muidenkin ryhmien nimiä on poistettu aiemmissa uudistuksissa ja palautettu myöhemmin.

Verrattuna vuosiin 1900 ja 2010 on vuoden 1929 ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa eniten omaperäisiä suomalaisia ja suomalaistettuja nimiä, yhteensä yhdeksän, vaikka suomen- ja ruotsinkielinen nimipäiväkalenteri on erotettu toisistaan. Toisaalta suomalaisia nimiä on karsittu reippaasti vuoteen 1908 verrattuna. Esimerkiksi *Aino*, *Saima* ja *Väinö* on kenties säilytetty, koska ne liitetään kansallisuusaatteeseen ja kansanrunouteen. Rakenteeltaan suomalaistetuiksi tulkittavien nimien säilymistä on voinut edesauttaa, jos niiden kantanimi on ruotsinkielistenkin käyttämä vierasasuinen nimi tai jos nimille on olemassa vieraskielisiä kirjoitusasuja, jotka eroavat vain hiukan suomalaistetusta asusta, kuten *Ellin* tapauksessa. Valintoihin on voinut vaikuttaa myös nimien suosio: vaikka tilastoja ei vielä ole ollut käytettävissä, ovat 1900-luvun alun uudistusten tekijät pyrkineet arvioimaan nimien käytön laajuutta. Vierասասuisien nimien määrään, liki 98 prosenttiin, verrattuna omaperäisiä suomalaisia ja suomalaistettuja nimiä on tietysti hyvin vähän, alle puolitoista prosenttia. Nimipäiväkalenterin ruotsalaistamisen myötä skandinaavisten nimien määrä on kasvanut ja osuus lähentelee 40 prosenttia.

Vuoden 2010 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa vierասասuisien nimien osuus on noussut yli 20 prosenttiin. Sen sijaan omaperäisten nimien osuus on miltei puoliintunut, mutta on kuitenkin edelleen hieman suurempi kuin vierասասuisien osuus. Rakenteeltaan suomalaistettujen nimien osuus on pysynyt lähes ennallaan ja on ryhmien osuuksista suurin. Nimien suosionvaihtelu on nopeutunut, ja nimien määrän kasvaessa ja varianttien moninaistuessa luokittelu on monimutkaistunut; yhä useammat nimet voi luokitella useamman kuin yhden nimiryhmän jäseneksi. Useimmiten rajanveto on hankalaa omaperäisten suomalaisten ja rakenteeltaan suomalaistettujen nimien välillä, mutta myös vierասասuisien ja muiden ryhmien välillä.

Pelkästään suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa esiintyvissä vierասասuisissa nimissä on muun muassa Raamatun nimiä ja slaavilaisia nimiä. Skandinaavisia nimiä on suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa huomattavasti vähemmän kuin ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa, kuten aiempinakin vuosina. Todennäköisesti jotkin nimistä ovat skandinaavisissa asuissaan, koska niille ei ole olemassa ainakaan vakiintuneita suomalaistettuja variantteja. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa puolestaan on omaperäisiä suomalaisia ja suomalaistettuja nimiä vielä yhteensä kuusi, ja lisäksi yksi nimi, *Lotta*, voidaan luokitella joko suomalaistetuksi tai vierասասuiseksi. Skandinaavisia nimiä on hieman yli 30 prosenttia vierասասuisista nimistä, eli muiden vierասասuisien

nimien osuus on kasvanut verrattuna vuoteen 1929. Erityisesti englanninkieliset nimet ovat lisääntyneet.

Tutkimustulokseni osoittavat, että vuoden 1900 nimipäiväkalenterit muistuttavat eniten toisiaan ja vuoden 1929 nimipäiväkalenterit taas eroavat eniten toisistaan. Tämä on odotuksenmukaista, koska vuonna 1900 suomen- ja ruotsinkielistä nimipäiväkalenteria ei vielä ollut erotettu toisistaan. Vuoden 1900 nimipäiväkalentereissa 56 prosenttia nimistä on täsmälleen samanlaisessa asussa. Nimipäiväkalenterit eivät kuitenkaan missään nimessä ole samanlaisia, vaan merkittävä osa nimistä on suomenkielisessä kalenterissa kirjoitusasultaan tai rakenteeltaan suomalaistetussa asussa. Aiemmassa tutkimuksessa (ks. luku 3.3) eroja ei juuri ole tuotu esille – ehkä niitä on pidetty itsestään selvinä. Monet tutkijat ovat lisäksi keskittyneet vain joko suomenkieliseen tai ruotsinkieliseen nimipäiväkalenteriin. Myös vuoden 1908 nimipäiväkalentereista kerrotaan usein kuin ne olisivat nimistön osalta identtiset, vaikka esimerkiksi kirjoitusasuissa on eroja (ks. kuitenkin Blomqvist 1994).

Vuonna 1929 molemmat kieliryhmät ovat halunneet muokata nimistöä oman kielen mukaiseksi, joten samassa asussa olevien nimien määrä on laskenut kahdeksaan prosenttiin. Samassa asussa on lähinnä vierasasuisia nimiä, mutta myös muutamia omaperäisiä suomalaisia ja suomalaistettuja nimiä. Samassa asussa olevat vierasasuiset nimet ovat kansainvälisiä, laajalti suosittuja nimiä. Ne sopivat hyvin suomen kieleen, eikä kaikille niistä ole olemassa suomalaistuneita variantteja. Jotkut samassa asussa olevat nimet olen luokitellut eri ryhmiin, esimerkiksi nimet, joissa on aiemmin ollut *th* *t:n* sijasta, kuten *Elisabet* ja *Matilda*. Ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin nimistä esimerkiksi *Hellevi* ja *Hillevi* ovat vierasasuisten nimien ryhmässä, koska en pidä todennäköisenä, että eri kantanimistä muodostetut omaperäiset suomalaiset tai rakenteeltaan suomalaistetut variantit olisivat vaikuttaneet nimien syntyyn Ruotsissa.

Vuoden 2010 nimipäiväkalenterit muistuttavat jälleen enemmän toisiaan kuin vuoden 1929 kalenterit, mutta ovat kuitenkin lähempänä vuoden 1929 kuin vuoden 1900 kalentereita. Samassa asussa on suomenkielisen nimipäiväkalenterin nimimäärään suhteutettuna 16 prosenttia, ruotsinkielisen kalenterin nimimäärään suhteutettuna 21 prosenttia nimistä. Suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa keskeisiä ovat edelleen omaperäiset ja suomalaistetut nimet, ruotsinkielisessä skandinaaviset nimet. Nimipäiväkalenterit ovat lähentyneet toisiaan vuoden 1929 jälkeen, muun muassa siksi

että suomenkieliseen nimipäiväkalenteriin on palautettu vieraskielisiä nimiä ja molemmissa kieliryhmissä muista kielistä lainattujen nimien suosio on kasvanut (ks. luvut 3.4.4–3.4.8).

Olen myös tarkastellut nimiperheiden kehittymistä lähinnä suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa. Vuonna 1900 suomenkielisessä nimipäiväkalenterissa ei ole kuin yksi kolmijäseninen nimiperhe, *Elisabetin*, *Eliisan* ja *Elsan* muodostama perhe. Muut nimiperheet ovat pareja, joissa kaikissa vähintään toinen nimistä on suomalaistettu, usein myös rakenteeltaan. Toinen jäsen on yleensä joko suomalaistettu tai vierasasuinen kantanimi. Vuonna 1929 vähintään kolmijäsenisiä nimiperheitä on jo 15. Suurimmassa, *Helenaan* pohjautuvassa nimiperheessä on kymmenen nimeä, *Marian* ja *Elisabetin* perheissä kummassakin viisi nimeä. Nimipäiväkalenterissa on myös omaperäisistä suomalaisista nimistä koostuvia perheitä, joista tosin vain kaksi, *Saiman*, *Saimin* ja *Sainin* sekä *Hellän*, *Hellevin* ja *Hellin* muodostamat perheet ovat kolmijäsenisiä. Vuonna 2010 suomenkielisen nimipäiväkalenterin nimiperheiden määrä on kasvanut jo 81:een. Suurin perhe muodostuu *Mariasta* ja sen varianteista, yhteensä 27 nimeä, toiseksi suurimmassa *Helena* muodostuneiden nimien perheessä on 22 jäsentä. Yli kymmenen nimeä on myös muun muassa *Annan*, *Johanneksen* ja *Elisabetin* ympärille rakentuneissa perheissä. Kantanimissä on eniten vierasasuisia nimiä. Varianteissa taas on kaikkien nimiryhmien edustajia, mutta eniten rakenteeltaan suomalaistettuja nimiä. Myös vierasasuisia variantteja on paljon.

Ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin nimiperheet ovat suppeampia kuin suomenkielisen nimipäiväkalenterin perheet. Jotkin perheet esiintyvät ainoastaan ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa, ja omaperäisistä suomalaisista nimistä puolestaan ei muodostu nimiperheitä ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa. Samoihin kantanimiin perustuvat perheet ovat kuitenkin laajimpien joukossa myös ruotsinkielisessä kalenterissa, kuten vuonna 1929 *Helena* ja *Elisabetin* perheet. Vuoden 2010 ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa suurimmat perheet pohjautuvat nimiin *Maria*, *Johannes*, *Anna* ja *Elisabet*. Suurimmissakin perheissä on korkeintaan 11 nimeä, joten nimiperheet ovat edelleen huomattavasti pienempiä kuin suomenkielisen kalenterin perheet.

Osa nimiperheistä on vaihtunut toisiin vuosien varrella, mutta monet nykyisin laajimmat nimiperheet ovat muodostuneet ja alkaneet kasvaa jo 1900-luvun alkupuolella. Perheet ovat usein esiintyneet jo vuoden 1929 suomenkielisessä

nimipäiväkalenterissa, vaikkakin huomattavasti suppeampina kuin vuonna 2010, kuten *Marian, Helenan, Johanneksen, Annan, Margareetan* ja *Elisabetin* perheet. Lähes kaikista vuoden 2010 nimiperheistä on esiintynyt kantanimi tai jokin variantti ainakin ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa jo vuonna 1900 tai 1929. Tulokset osoittavat, että suurimmat perheet pohjautuvat vanhoihin, yleisiin kristillisperäisiin nimiin, joista on syntynyt variantteja muissakin kielissä. Tulos on yhteneväinen Kiviniemen (esim. 2006: 275–276) havaintojen kanssa.

Vuoden 2010 suomenkielisen nimipäiväkalenterin nimistö rakentuu sekä vuoden 1900 että vuoden 1929 nimipäiväkalenterien nimistöjen varaan: toisaalta yleisten vierasasuisten, kristillisperäisten nimien ja niistä muodostuneiden lukemattomien, erikielisten varianttien varaan, toisaalta omaperäisten suomalaisten nimien varaan. Ruotsinkielinen nimipäiväkalenteri taas pohjautuu kristillisperäisten nimien ja niiden varianttien lisäksi skandinaavisiin nimiin. Suomen- ja ruotsinkielisen nimipäiväkalenterin yhteisiä nimiä ovat lähinnä kansainväliset, vierasasuiset nimet, jotka ovat usein vanhoja pyhimysnimiä ja niiden variantteja. Kuitenkin vierasasuisten kantanimien variantit myös poikkeavat monesti toisistaan: suomenkielisessä kalenterissa on paljon suomalaistuneita muotoja, ruotsinkielisessä skandinaavisia tai muita vieraskielisiä, kuten englanninkielisiä. Yleisesti ottaen voidaan sanoa, että vaikka suomenkielistä ja ruotsinkielistä nimipäiväkalenteria on yhtenäistetty 1950-luvulta lähtien, ne eroavat melko paljon toisistaan. Ruotsinkielisessä nimipäiväkalenterissa on vain kuusi omaperäistä suomalaista tai suomalaistettua nimeä, eikä suomenkielisessäkään nimipäiväkalenterissa ole kuin reilu kymmenen selkeästi skandinaavista nimeä.

Monella tapaa nimipäiväkalenterien kehitys on kuitenkin ollut samankaltainen. Pyhimyskalentereista lähtöisin oleva pohja on molemmille nimipäiväkalentereille sama. 1900-luvun alun kehityskulut muistuttavat toisiaan, vaikka kieli onkin eri; molemmissa kalentereissa on suosittu oman ryhmän kielessä syntyneitä tai kieleen mukautettuja nimiä. Molemmat ovat myös tulleet uudelleen kansainvälisemmiksi vuoteen 2010 mennessä. Vierasasuisten ryhmässä on paljon samassa asussa olevia nimiä, eli suurin osa suomenkielisen nimipäiväkalenterin vierasasuista nimistä löytyy myös ruotsinkielisestä nimipäiväkalenterista. Ruotsinkielisessä kalenterissa on vain paljon enemmän vierasasuista nimiä kuin suomenkielisessä kalenterissa.

Tutkimustulokseni vahvistavat, että suomalaisten nimipäiväkalentereiden nimiin vaikuttavat kulttuuriperintö, erilaiset ideologiat ja muotivirtaukset, kuten muun muassa Blomqvist (esim. 1993, 1999) ja Kiviniemi (mm. 1982, 1993, 2006) ovat todenneet. Nimipäiväkalentereissa heijastuvat ajankohdan mukaan yhteinen länsieurooppalainen kristillinen perintö, kansallisromantiikka, kansainvälistyminen ja yksilöllisyyteen pyrkiminen. Muista kielistä on lainattu ja lainataan nimiä, ja varsinkin käytetyimmistä vierasasuisista nimistä syntyy suomalaistettuja variantteja. Varianttien muodostumiseen vaikuttaa myös jo olemassa olevien nimien malli, jolloin ei kuitenkaan yleensä ole kyse saman nimiperheen jäsenistä, vaan eri kantanimiin pohjautuvista varianteista.

Nimipäiväkalenterin nimien etymologiaa on kyllä tutkittu paljon (ks. esim. Lempiäinen 2004; Vilkuna 1969, 2005) ja selvitetty, kuinka paljon nimiä minäkin vuonna on lisätty ja poistettu (ks. mm. Blomqvist 1993, 1999b; Kiviniemi 1982, 2006; Mansikkamäki 1996). Nimipäiväkalenteria koskevissa tutkimuksissa on yleensä käsitelty suomalaistettuja nimiä 1800-luvun loppupuolen tai 1900-luvun alun nimipäiväkalentereissa, omaperäisiä suomalaisia nimiä taas vuosien 1908 ja 1929 kalentereissa, koska nämä ryhmät ovat olleet noina ajankohtina uusia ja laajoja. Sen sijaan myöhempiä nimipäiväkalentereita tarkasteltaessa nämä ryhmät eivät juurikaan ole olleet esillä, vaan on keskitytty lähinnä nimien määrän kasvuun, valinnan kriteereihin ja muotiniimiin. Nimipäiväkalenterien nimistöä ei siis ole näin laajasti ennen tutkittu omaperäisyyden, suomalaistuneisuuden ja vierasasuisuuden näkökulmasta, eikä tarkasteltu sekä nimipäiväkalenterin kielen että ajankohdan vaikutusta nimiryhmiin. Tutkimukseni täydentää kuvaa siitä, millaisista nimistä nimipäiväkalenterien nimistö muodostuu ja millaisessa suhteessa nimet ovat toisiinsa.

Jatkossa olisi kiinnostavaa seurata, miten ryhmien suhteet muuttuvat. Jatkuuko esimerkiksi vierasasuisten nimien suosio? Vai alkavatko yksilöllisyyteen pyrkivät ihmiset luoda uusia, suomen kieleen pohjautuvia nimiä, jotka mahdollisesti yleistyessään päätyvät nimipäiväkalenteriin? Nimiryhmien tarkastelua voisi myös syventää vaikkapa tutkimalla eri ryhmien nimien rakenteellisia eroja ja saman ryhmän miesten- ja naistennimien eroja.

LÄHTEET

Aineslähteet

Almanakkatoimiston almanakka-arkisto. [Online.] Helsingin yliopiston Kehityspalvelut Oy. [Viitattu 16.2.2012.] Saatavissa: <http://almanakka.helsinki.fi>.

Almanakkatoimiston nimipäiväsivut. [Online.] Helsingin yliopiston Kehityspalvelut Oy. [Viitattu 16.2.2012.] Saatavissa: <http://almanakka.helsinki.fi>.

Muut lähteet

Ainiala, Terhi – Saarelma, Minna – Sjöblom, Paula 2008: *Nimistöntutkimuksen perusteet*. Tietolipas 221. SKS, Helsinki.

Blomqvist, Marianne 1993: *Personnamnsboken*. Finn lectura, Helsingfors.

——— 1994: Varför firar Sture namnsdag den 5 februari? *Vasabladet* 12.2.1994

——— 1999a: Förteckning över förnamnen i den finlandssvenska almanackan 1810–2000. Teoksessa Marianne Blomqvist (toim.) *Från Adam till My. Ett färggrant knippe namn*. S. 25–90. Meddelanden från Institutionen för nordiska språk och nordisk litteratur vid Helsingfors universitet B: 20, Helsingfors.

——— 1999b: Namnlängden i den finlandssvenska almanackan 1810–2000. Teoksessa Marianne Blomqvist (toim.) *Från Adam till My. Ett färggrant knippe namn*. S. 7–24. Meddelanden från Institutionen för nordiska språk och nordisk litteratur vid Helsingfors universitet B: 20, Helsingfors.

——— 2000: Förnamn i almanackan 1800–2000. *Universitetets namnsdagsalmanacka 2000*. S. 71–76. Helsingfors universitet, Helsingfors.

——— 2002: *Dagens namn*. Schildts, Helsingfors.

——— 2004: Nya namn i almanackan. *Universitetets namnsdagsalmanacka 2004*. S. 72–77. Helsingfors universitet, Helsingfors.

——— 2005: Sigfrid Aronius Forsius och hans almanackor. *Universitetets namnsdagsalmanacka 2005*. S. 71–75. Helsingfors universitet, Helsingfors.

——— 2006: *Vad heter finlandssvenskarna?* Skrifter utgivna av Svenska folkskolans vänner 177, Helsingfors.

——— 2009: Nya namn i den finlandssvenska almanackan 2010. *Universitetets namnsdagsalmanacka 2009*. S. 67–71. Helsingfors universitet, Helsingfors.

Brylla, Eva 2004: *Förnamn i Sverige: Kortfattat namnlexikon*. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 88. Liber, Stockholm.

- Hakulinen, Auli – Kalliokoski, Jyrki – Kankaanpää, Salli – Kanner, Antti – Koskenniemi, Kimmo – Laitinen, Lea – Maamies, Sari – Nuolijärvi, Pirkko 2009: *Suomen kielen tulevaisuus: kielipoliittinen toimintaohjelma*. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Helsinki.
- Hanks, Patrick – Hodges, Flavia 1990: *A Dictionary of First Names*. Oxford University Press, Oxford.
- Hirsjärvi, Auvo 1957: Riimusauva, suomalaisen almanakan edeltäjä. Teoksessa Hedström, Gösta – Kaskimies, Eino – Nivanka, Eino – Vilkuna Kustaa (toim.) *Suomen almanakan juhlakirja*. S. 15–24. Helsingin yliopisto, Helsinki.
- Häkkinen, Kaisa 1994: *Agricolasta nykykieleen. Suomen kirjakielen historia*. WSOY, Porvoo.
- Kaskimies, Eino 1957: Helsingin yliopiston almanakkaprivilegio. Teoksessa Hedström, Gösta – Kaskimies, Eino – Nivanka, Eino – Vilkuna Kustaa (toim.) *Suomen almanakan juhlakirja*. S. 49–52. Helsingin yliopisto, Helsinki.
- Kiviniemi, Eero 1982: *Rakkaan lapsen monet nimet. Suomalaisten etunimet ja nimervalinta*. Weilin+Göös, Helsinki.
- 1993: *Iita Linta Maria. Etunimiopas vuosituhannen vaihteeseen*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 590. SKS, Helsinki.
- 2003: Maku ja muoti nimervalinnassa. *Yliopiston nimipäiväalmanakka 2003*. S. 62–70. Helsingin yliopisto, Helsinki.
- 2004: Nimipäiväkalenterin tarkistus vuodeksi 2005. *Yliopiston nimipäiväalmanakka 2004*. S. 62–71. Helsingin yliopisto, Helsinki.
- 2006: *Suomalaisten etunimet*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 1103. SKS, Helsinki.
- Kiviniemi, Eero – Saarelma, Minna 2009: Nimipäiväkalenterin tarkistus vuodeksi 2010. *Yliopiston nimipäiväalmanakka 2009*. S. 56–66. Helsingin yliopisto, Helsinki.
- Klintberg, Bengt af 2001: *Namnen i almanackan. Fakta och kulturhistoria om svenska förnamn*. Norstedts ordbok, Stockholm.
- Könönen, Silja 2001: Vieraskieliset etunimet. Teoksessa Komppa, Johanna – Mallat, Kaija – Suutari, Toni (toim.) *Nimien vuoksi*. S. 106–130. Kielten opissa 5. Helsingin yliopiston suomen kielen laitos, Helsinki.
- Lampinen, Arja 2003: Ensimmäisen Suomettaren suomalaistetut etunimet. Teoksessa Kurki, Tommi – Laine, Päivi – Lampinen, Arja (toim.) *Suomettaren helmoista. Tutkielmia 1800-luvun suomen kielestä*. S. 225–242. Kirja-Aurora, Turku.
- Lempiäinen, Pentti 2004: *Suuri etunimikirja*. 3., tarkistettu painos. WSOY, Helsinki.
- Luoto, Jukka 2010: Ns. Kalmarin koodeksi – käydyn keskustelun johdosta. *Faravid* 34/2010. S. 303–314. Pohjois-Suomen historiallinen yhdistys ry, Rovaniemi.

- Maliniemi, Aarno 1947: Henkilönnimet esihistoriallisena ja katolisena aikana. Teoksessa Teppo, Hannes – Vilkuna, Kustaa (toim.) *Etunimikirja*. S. 40–57. Tietolipas 5. SKS, Helsinki.
- Mansikkamäki, Katja 1996: Namnlängden i almanackan. Den finlandssvenska namnlängden 1810–1995. Pro gradu-avhandling. Institutionen för nordiska språk vid Helsingfors universitet.
- Melander, Toini 1957: Suomen virsikirjojen kalendaariot ja näiden ajantiedot. Teoksessa Hedström, Gösta – Kaskimies, Eino – Nivanka, Eino – Vilkuna Kustaa (toim.) *Suomen almanakan juhlakirja*. S. 25–48. Helsingin yliopisto, Helsinki.
- Mikkonen, Pirjo 2005a: Alkusanat teoksessa Vilkuna, Kustaa *Etunimet*. S. 6–7. Otava, Helsinki.
- 2005b: Etunimet, ikkuna kansakunnan historiaan. Teoksessa Vilkuna, Kustaa *Etunimet*. S. 17–22. Otava, Helsinki.
- Modéer, Ivar 1964: *Svenska personnamn. Handbok för universitetsbruk och självstudier*. Toim. Sundqvist, Birger – Thors, Carl-Eric. Kungliga Vetenskapsamhällets i Uppsala Handlingar 10. Almqvist & Wiksell, Stockholm.
- Naumann, Horst – Schlimpert, Gerhard – Schultheis, Johannes 1980: Das kleine Vornamenbuch. 3. Painos. VEB Bibliographisches Institut Leipzig, Leipzig.
- Nissilä, Viljo 1980: *Germaanisen nimiaineiston etymologista ryhmittelyä Suomen nimistöissä*. Eripainos Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran toimitteista, Helsinki.
- Otterbjörk, Roland 1966: *Våra namnsdagar. Historisk översikt av almanackans namnlängd. Förslag till nya namnsdagar. Praktiska råd vid val av förnamn*. Almqvist & Wiksell, Uppsala.
- 1979: *Svenska förnamn. Kortfattat namnlexikon*. 3., tarkistettu painos. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 29. Esselte Studium, Stockholm.
- Perttunen, Mikko 2011: Juurakon Huldut ja Turhapuron Uunot. Suomen kaikkien aikojen katsotuimpien elokuvien vaikutus suomalaiseen etunimistöön. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopiston kieli- ja käännöstieteiden laitos, suomen kieli.
- Pylvänäinen, Liina 2011: Suomalaisen kalenterinimien kielellinen rakenne. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopiston kieli- ja käännöstieteiden laitos, suomen kieli.
- Saarikalle, Anne – Suomalainen, Johanna 2007: *Suomalaiset etunimet Aadasta Yrjööän*. Gummerus, Helsinki.
- Seppälä, Janne 2009: Kaksi- ja nelipyöräisten kulkineitten kansanomaiset nimitykset suomessa ja virossa sekä niiden asema onomastiikassa. Lisensiaatintyö. Jyväskylän yliopiston kielten laitos, suomen kieli.

- Stoebke, Detlef-Eckhard 1964: *Die alten ostseefinnischen Personennamen in Rahmen eines urfinnischen Namensystems*. Leibniz-Verlag, Hamburg.
- Ståhlberg, Kaarlo Juho 1947: Etunimilain perustelut. Teoksessa Teppo, Hannes – Vilkuna, Kustaa (toim.) *Etunimikirja*. S. 17–39. Tietolipas 5. SKS, Helsinki.
- Teppo, Hannes – Vilkuna, Kustaa (toim.) 1947: *Etunimikirja*. Tietolipas 5. SKS, Helsinki.
- Thors, Carl-Eric 1959: *Finländska personnamnstudier*. *Anthroponymica suecana* 4. Almqvist & Wiksell, Uppsala.
- 1975: Något om den finlandssvenska namnlängden efter 1809. *Namn och bygd*. *Tidskrift för nordisk ortnamnsforskning* 63. S. 108–112. Kungliga Gustav Adolfs Akademien, Uppsala.
- Vilkuna, Kustaa 1947: Uudempien suomalaisten etunimien historiaa. Teoksessa Teppo, Hannes – Vilkuna, Kustaa (toim.) *Etunimikirja*. S. 58–88. Tietolipas 5. SKS, Helsinki.
- 1957: Almanakan synty ja kehitysvaiheet. Teoksessa Hedström, Gösta – Kaskimies, Eino – Nivanka, Eino – Vilkuna Kustaa (toim.) *Suomen almanakan juhlakirja*. S. 7–14. Helsingin yliopisto, Helsinki.
- 1969: *Suuri nimipäiväkalenteri*. Otava, Helsinki.
- 1976: *Etunimet*. Otavan pienet tietosanakirjat. Otava, Helsinki.
- 2005: *Etunimet*. Toim. Mikkonen, Pirjo. 4., uudistettu laitos. Otava, Helsinki.
- Vuorenlinna, Ursula 1986: Ruotsin ja Suomen almanakkojen miestennimien foneettinen ja etymologis-semanttinen tutkimus. Pro gradu -tutkielma. Vaasan korkeakoulun kielten laitos, suomen kieli.

HAKEMISTO

Miestennimet

- Aadolf 33, 35, 37, 47, 49, 65, 66, 69, 86, 93, 94, 97
Aapel 6, 35, 36
Aapeli 48, 50, 67, 69, 97
Aapo 28, 48, 50, 67, 97
Aappo 67, 69, 97
Aarne 25, 45, 47, 49, 65, 68, 94, 97
Aarni 45, 49, 62, 68, 94, 97
Aarno 47, 49, 65, 68, 94, 97
Aaro 22, 37, 38, 48, 67
Aaron 75
Aarre 45, 49, 62, 68, 87, 94, 97
Aarto 67, 69, 97
Aatami 37, 38, 48, 67
Aatos 45, 49, 62, 68, 69, 94, 97
Aatto 37, 38, 48, 67, 94, 97
Aatu 48, 50, 67, 94, 97
Abel 6, 36, 41, 50, 54, 97
Abraham 21, 24, 40, 41, 50, 54, 56, 62, 63, 69, 79
Adalbert 40, 41
Adam 21, 38, 41, 54, 79
Adolf 35, 38, 41, 45, 50, 54, 55, 59, 79, 93, 94, 97
Adrian 5, 31, 40, 41, 79
Agabus 40, 41, 50, 51
Agapetus 40, 41
Agathon 41
Agaton 24, 35, 54
Ahti 14, 44, 62
Ahto 62
Ahvo 48, 50, 51, 67, 71
Aimo 44, 46, 62, 64
Aki 28, 67, 69, 97, 98, 100
Akseli 10, 18, 37, 38, 40, 48, 67, 71
Aku 67, 69, 97
Alarik 54, 79
Albanus 40, 41
Albert 2, 50, 54, 75, 79, 97
Albin 50, 54, 69, 79, 97
Albinus 40, 41
Ale 67, 69, 71, 97
Alec 79, 97
Aleksanteri 37, 38, 51, 67, 69, 70, 71, 74, 92, 95, 97
Aleksi 37, 38, 48, 67, 74, 92, 97
Aleksis 67, 74, 97
Alex 29, 79, 97
Alexander 21, 38, 41, 45, 54, 71, 74, 79, 92, 97
Alexis 54, 74, 79, 97
Alexius 41
Alf 54, 59, 79
Alfons 54, 79
Alfred 45, 50, 54, 75, 79
Algot 50, 54, 59, 79
Ali 54, 75, 80
Alku 48, 50
Allan 54, 75, 79
Alpi 67, 69, 97
Alpo 48, 50, 67, 97
Altti 48, 50, 67, 97
Alvar 25, 54, 59, 75, 79, 81
Alvi 67, 69, 71, 97
Alvin 79
Amatius 40, 41
Amatus 40, 41
Ambrosius 26, 40, 41
Amos 40, 41
Anastasius 40, 41
Anatolius 40, 41
Anders 54, 56, 59, 79, 94, 95, 97
André 79, 97
Andreas 31, 38, 41, 56, 79, 92, 94, 97
Anian 40, 41
Ano 44, 62
Anselm 40, 41, 50, 54, 69
Anselmi 67, 69
Ansgarius 40, 41, 50
Anssi 48, 50, 67, 94, 97
Antero 37, 38, 48, 50, 51, 67, 69, 92, 94, 97
Antimus 40, 41, 45
Antipas 40, 41
Anto 45, 49
Anton 41, 45, 50, 54, 69, 75, 79, 97
Antti 22, 34, 37, 38, 48, 67, 69, 94, 97
Antto 28, 67, 69, 97
Anttoni 48, 50, 67, 70, 75, 97
Arhippa 67, 69, 71
Arho 67, 69
Ari 67, 69
Arijoutsu 27, 44
Arkadius 40, 41
Armas 11, 26, 44, 62
Armo 44
Arne 47, 54, 59, 79, 94, 97
Arno 47, 54, 94
Arnold 45, 47, 54, 79, 94, 95, 97
Aron 38, 41, 54, 79
Arpia 44
Arsi 67, 69, 71
Arthur 21, 38, 41, 97
Arto 48, 50, 67, 97
Arttu 67, 69, 97
Artturi 37, 38, 48, 50, 67, 69, 97
Artur 54, 79, 97
Arvi 37, 38, 48, 67
Arvid 15, 38, 41, 43, 54, 59, 79
Arvo 9, 44, 62
Asko 44, 62
Aslak 75, 81
Asmo 68, 76
Asser 75
Atanasius 35
Athanasius 41
Atle 54, 59, 79
Atro 67, 69
Atso 47, 48, 65
Atte 67, 69, 97
August 38, 41, 54, 75, 79, 92, 97
Augustinus 40, 41, 92, 95
Aukusti 37, 38, 48, 67, 69, 92, 97
Aulis 44, 62
Auno 62, 64
Auvo 44, 62
Axel 10, 38, 40, 41, 43, 54, 59, 79
Balder 54, 59
Barnabas 40, 41
Bartholomeus 35
Bartolomeus 2, 40
Basilius 40, 41, 50
Ben 79
Benedikt 38, 41, 43, 44
Bengt 20, 54, 59, 79, 82
Benjamin 17, 75, 79
Benny 79
Bernhard 40, 41, 54, 79
Bernt 54, 79
Bertel 50, 54, 79
Bertil 79
Birger 54, 59, 79, 82
Bjarne 27, 54, 59, 79, 82
Björn 15, 26, 27, 54, 59, 79, 82
Bo 54, 59, 79, 82
Bonifacius 41
Bonifasius 35, 37
Boris 79
Botolf 40, 41
Botvid 31, 40, 41, 42, 43, 44, 54, 59
Bror 11, 26, 54, 59, 79, 82
Bruno 41, 54, 79
Bruuno 35
Brynolf 41, 43, 54, 59, 79, 82
Bryynolf 35
Börje 54, 55, 59, 79, 82
Conny 79, 98
Cyprianus 40, 41
Cyriakus 40, 41
Cyrus 41, 42
Daavid 51, 65, 66
Dag 15, 79, 82
Damianus 40, 41
Dan 79
Daniel 34, 38, 41, 54, 56, 75, 79
David 38, 54, 56, 79
Dawid 41
Demetrius 40, 41
Dennis 31, 79
Dick 79
Dionysius 40, 41
Dominikus 40, 41

Donatus 22, 40, 41
 Ebbe 54, 59, 79
 Edgar 54, 79
 Edmund 40, 41
 Edvard 24, 50, 54, 75, 79
 Edvin 54, 79
 Edward 2, 41
 Eedward 35
 Eeli 65, 66, 68, 97
 Eelis 67, 74, 97
 Eemeli 48, 50, 67
 Eemil 22, 35, 65
 Eenokki 37, 38
 Eerik 65, 66, 97
 Eerikki 67, 69, 97
 Eero 49, 50, 67, 69, 97
 Eetu 49, 50, 67
 Eevert 65, 66
 Egil 54, 59, 79, 82
 Einar 54, 59, 79, 82
 Einari 49, 50, 67
 Eino 25, 49, 50, 51, 67, 99
 Eirik 79, 82, 97
 Ejvind 79, 82
 Elias 38, 41, 54, 56, 65, 75, 79, 97
 Eliel 79
 Eligius 40, 41
 Elis 79, 82, 97
 Eljas 37, 38, 49, 67, 97
 Elmer 69, 75, 79
 Elmeri 67, 69
 Elmo 53
 Elof 54, 59, 79, 82
 Emanuel 54, 57, 69, 79
 Emil 17, 21, 22, 41, 43, 50, 54, 79
 Enar 79, 82
 Engelbert 40, 41, 50, 79
 Engelbrekt 54, 79
 Enoch 38, 41
 Enok 54
 Ensio 44
 Enzo 54, 56
 Erhard 40, 41
 Erik 8, 15, 29, 38, 40, 41, 43, 50, 54, 59, 69, 79, 82, 97
 Erkka 67, 69, 97
 Erkki 8, 22, 37, 38, 40, 49, 67, 97
 Erland 40, 41, 54, 59, 79, 82
 Ernesti 29, 67, 69
 Erno 67, 69
 Ernst 54, 69, 79
 Esa 49, 50, 67
 Esaiaas 40, 41, 50, 75, 80
 Eskil 38, 41, 43, 54, 59, 79, 82
 Esko 37, 38, 49, 67
 Eudoksus 40, 41
 Eugen 17, 54, 79
 Eukarius 40
 Eusebius 40, 41
 Evald 54, 79
 Evert 54, 70, 79
 Ewald 40, 41
 Ewergistus 40, 41
 Faabian 35
 Fabian 41, 54, 79
 Feeliks 35
 Felix 41, 54, 79
 Ferdinand 40, 41, 54, 70, 79
 Filemon 40, 41
 Filip 51, 54, 79
 Finn 54, 59, 79, 82
 Fjalar 54, 59, 79, 82
 Florentin 40, 41
 Folke 54, 59, 79, 82
 Frank 29, 79
 Frans 27, 32, 40, 41, 54, 75, 79
 Fred 79
 Fredrik 41, 50, 55, 70, 79
 Freedrik 35
 Frej 55, 59, 79, 82
 Frejvid 55, 59, 79, 82
 Fridolf 55, 79
 Fritjof 55, 59, 79, 82
 Gaabriel 35,
 Gabinus 40, 41
 Gabriel 41, 50, 55, 56, 70, 75, 79, 97
 Gallus 40, 41
 Georg 21, 36, 40, 41, 51, 55, 70, 79, 97, 99
 Gerhard 40, 41, 79
 Germanus 40, 41
 Germund 55, 59, 79, 82
 Gert 79
 Glenn 79
 Gottfrid 55, 79
 Gotthard 40, 41
 Greger 55, 59, 79, 82
 Gregorius 16, 40, 41, 50, 55, 79
 Grels 79, 82
 Gudmund 15, 55, 59, 79, 82
 Guido 40, 41
 Gunnar 15, 17, 55, 59, 79
 Gustaf Adolf 35, 41
 Gustaf 35, 38, 41, 43, 50
 Gustav Adolf 55, 59, 94
 Gustav 55, 59, 70, 79, 82, 93, 94, 95, 97
 Guy 79
 Göran 55, 59, 79, 82, 97
 Gösta 79, 82, 97
 Göte 55, 59, 79, 82
 Halvar 55, 59, 79, 82
 Halvdan 55, 59
 Hampus 79, 98
 Hannes 10, 16, 75, 79, 98
 Hannu 10, 49, 50, 67, 94, 98
 Hans 16, 55, 75, 79, 94, 98
 Harald 9, 47, 55, 59, 79
 Harras 44
 Harri 47, 49, 65, 66, 68, 94, 95, 98
 Harry 47, 55, 79, 94, 95, 98
 Hegesippus 40, 41
 Heikki 10, 37, 38, 49, 67, 94, 98
 Heimo 11, 44, 62
 Heino 53, 54, 57, 58, 68, 75, 80, 94, 95, 98
 Helge 11, 55, 59, 79, 82
 Heliodoros 40, 41
 Helmer 55, 79
 Hemming 38, 41, 43, 49, 55, 59, 68, 79, 82
 Hemminki 37, 38, 49, 67
 Hemmo 49, 53, 68, 76, 87
 Henning 79
 Henri 65, 66, 76, 98
 Henrik 13, 38, 41, 50, 55, 66, 75, 79, 94, 95, 98
 Henrikki 49, 50, 67, 94, 98
 Henry 65, 66, 79, 98
 Herbert 2, 50, 55, 79
 Heribert 40, 41
 Herkko 67, 97
 Herman 40, 41, 49, 53, 55, 56, 57, 68, 69, 75, 79, 97
 Hermanni 20, 57, 67, 69, 97
 Hesekiel 40, 41
 Hilarius 40, 41, 69, 70
 Hilding 55, 59, 79, 82
 Hippolytus 40, 41
 Hirvo 44
 Hjalmar 36, 41, 43, 44, 50, 55, 59, 79, 82, 97
 Hjalte 55, 59
 Holger 55, 59, 79, 82
 Hugo 41, 55, 79
 Huugo 35
 Hyginus 40, 41
 Hypatius 40, 41
 Håkan 55, 59, 79, 82
 Ignatius 40, 41
 Iikka 49, 50, 67, 98
 Iiro 67, 69, 98
 Iisakki 37, 38, 40, 49, 67, 98
 Iivari 49, 50, 67
 Iivo 49, 50, 67
 Iiwar 35
 Ilari 67, 69, 70
 Ilkka 44, 46, 62
 Ilmari 8, 22, 44, 62, 95
 Ilmo 44, 62, 95
 Ilpo 62
 Ilppo 62
 Immanuel 40, 41, 50, 53, 57, 69, 70, 75, 79, 94
 Immo 49, 50, 67, 94
 Inge 15, 55, 59, 79, 82
 Ingemar 79
 Ingmar 55, 59, 79, 82
 Ingolf 79, 82
 Ingvald 79, 82
 Ingvar 79, 82
 Into 44, 62
 Ireneus 40, 41
 Isak 38, 40, 41, 50, 55, 56, 79, 98
 Isidorus 40, 41

Isko 28, 67, 69, 98
 Ismo 49, 50, 67,
 Isto 49, 50, 51, 52, 67
 Ivar 50, 55, 59
 Iwar 41, 43

 Jaakkima 37, 38, 67, 70, 71, 98, 100
 Jaakko 37, 38, 49, 67, 93, 95, 98
 Jaakob 65, 66, 95, 98
 Jaakoppi 37, 38, 67, 93, 95, 98
 Jakob 38, 41, 50, 55, 56, 79, 93, 98
 Jalmar 35, 36, 44
 Jalmari 49, 50, 67, 70, 97
 Jalo 11, 44, 62
 Jami 67, 70, 97, 98
 Jan 10, 70, 71, 72, 77, 78, 79, 98
 Jani 10, 29, 67, 70, 71, 77, 98, 99
 Janne 10, 75, 79, 81, 98
 Jari 67, 70, 97
 Jarkko 67, 70, 98
 Jarl 55, 59, 79, 82
 Jarmo 28, 67, 70, 71, 98
 Jarno 67, 70, 98
 Jasper 75, 80
 Jens 79, 98
 Jere 29, 67, 70, 98
 Jeremias 33, 40, 41, 50, 70, 75, 80, 98
 Jerker 79, 82, 97
 Jesper 75, 79, 80
 Jesse 75, 80
 Jim 70, 79, 98
 Jimi 31, 67, 70, 98
 Jiri 75, 80, 97
 Joakim 38, 41, 55, 69, 70, 71, 75, 79,
 98, 100
 Joel 29, 30, 40, 41, 55, 75, 79
 Johan Ludvig 27, 55, 93, 94
 Johan Vilhelm 27, 55, 93, 94
 Johan 10, 70, 79, 82, 95, 98
 Johannes 10, 16, 50, 65, 66, 70, 71,
 75, 77, 79, 81, 93, 94, 95, 98,
 99, 100, 106, 107
 John 17, 79, 98
 Johnny 65, 79, 98
 Jon 50, 51, 70, 79, 82, 98
 Jonas 29, 40, 41, 55, 79
 Jonatan 79
 Joni 10, 67, 70, 98
 Jonne 10, 66, 67, 70, 98
 Jonni 65, 66, 68, 98
 Joonas 30, 67, 70
 Joonas 47, 65, 66
 Joonatan 10, 65, 66
 Joosef 65, 66, 98
 Jooseppi 37, 38, 49, 67, 98
 Jori 67, 70, 97
 Jorma 25, 49, 50, 51, 67, 71, 98
 Josef 38, 51, 55, 79, 98
 Jouko 9, 44, 62
 Jouni 10, 49, 50, 51, 67, 71, 81, 93, 94,
 98
 Jousia 44, 62
 Judas 40, 41
 Juha 10, 67, 70, 98

 Juhana Ludvig 27, 49, 53, 93, 94
 Juhana Vilhelm 27, 49, 53, 93, 94
 Juhana 10, 67, 81, 98
 Juhani 10, 67, 70, 98
 Juho 10, 67, 70, 98
 Jukka 10, 67, 70, 98
 Julian 40, 41
 Julius 40, 41, 53, 54, 55, 56, 75, 79, 98
 Jurva 44
 Jussi 10, 67, 70, 98
 Justinus 40, 41
 Justus 32, 75, 80
 Juuso 68, 69, 76, 98
 Jyri 67, 70, 97
 Jyrki 49, 50, 67, 97
 Jöran 79, 82, 97
 Jörgen 79, 97
 Jörn 79, 82, 97

 Kaapo 49, 50, 67, 98
 Kaappo 67, 70, 97
 Kaapro 67, 70, 97
 Kaarle 49, 50, 67, 98
 Kaarlo 37, 38, 67, 98
 Kai 29, 75, 80
 Kaj 29, 79, 80
 Kalervo 44, 62
 Kaleva 14, 62
 Kalevi 44, 62
 Kalle 68, 69, 76, 98
 Kanutus 40, 41
 Kari 10, 49, 50, 67
 Karl 11, 15, 38, 41, 43, 50, 55, 69, 79,
 98
 Karri 67, 70
 Kasimir 79
 Kasper 40, 41, 70, 79
 Kaspero 67, 70
 Kauko 44, 62
 Kauno 44, 62
 Kauppo 49
 Keijo 25, 44, 62
 Keimo 62
 Kennet 79
 Kent 79
 Kerkko 44, 62
 Kettil 79, 82
 Kevin 31, 79
 Kim 75, 79, 82, 98, 100
 Kimmo 44, 62
 Kjell 28, 79, 82
 Klas 41, 42, 55, 57, 79, 98
 Klaus 40, 42, 53, 57, 75, 79, 98
 Kleetus 35
 Klemens 36, 40, 41
 Kleofas 40, 41
 Kletus 41
 Knut 38, 41, 43, 55, 59, 79, 82
 Konon 40, 41
 Konrad 40, 41, 55, 56, 79, 95
 Konsta 29, 67, 70, 98
 Konstantin 38, 41, 50, 55, 70, 75, 79,
 98

 Kosti 37, 38, 49, 67, 98
 Kostia 49, 50
 Kotivalo 27, 44
 Krispinus 40, 41
 Krister 28, 79, 82
 Kristian 40, 41, 55, 75, 79
 Kristofer 40, 41, 50, 55
 Kristoffer 79
 Kristogonus 40, 41
 Krysostomus 40, 41
 Kuisma 67, 70, 71
 Kullervo 44, 62
 Kuno 55, 56, 95
 Kurt 55, 79, 95
 Kustaa Aadolf 33, 35, 37, 47, 49, 86,
 93, 94
 Kustaa 37, 38, 49, 67, 94, 97
 Kustavi 67, 70, 97
 Kyrillus 41
 Kyrus 36, 41
 Kyrö 44
 Kyösti 49, 50, 67, 94, 97

 Lambert 41
 Lappi 45, 49
 Lari 67, 70
 Lars 26, 55, 59, 69, 79, 82, 98
 Lasse 68, 69, 76, 98
 Lassi 67, 70, 98
 Latsarus 35, 36
 Launo 67, 70, 98
 Laurentius 16, 26, 38, 41, 69, 98
 Lauri 16, 22, 37, 38, 49, 67, 69, 70, 98
 Lazarus 36, 41
 Leander 41
 Leevi 65, 66
 Leif 27, 79, 82
 Leimu 44
 Lemmitty 14, 44
 Lennart 24, 55, 59, 70, 74, 79, 82
 Lenni 67, 70, 74
 Leo 41, 53, 55, 56, 57, 75, 79
 Leonard 24, 41, 55, 70, 74, 79
 Leontius 41
 Leopold 41, 55, 79
 Liam 32, 79, 98
 Linus 79
 Lippo 49, 53
 Lorentz 79, 98
 Ludvig 36, 50, 55, 79
 Ludwig 41
 Ludwik 35
 Lukas 31, 41, 79
 Luukas 35, 65, 66
 Lyly 62

 Magnus 50, 55, 70, 79
 Mainio 44, 62
 Makarius 41
 Maksiminus 35
 Maksimus 35
 Malakias 41
 Malkus 41

Mamertus 41
 Manne 68, 69, 76, 79
 Manu 49, 50, 67, 94
 Marcellus 22, 41
 Mark 32, 79
 Markku 49, 50, 57, 67
 Marko 75, 76, 77, 80
 Markus 41, 50, 55, 56, 57, 75, 76, 77, 79
 Martialis 41
 Martin 50, 55, 79
 Martti 25, 49, 50, 67
 Mathias 36, 41
 Matias 30, 65, 66
 Mats 30, 31, 55, 59, 79, 82
 Matteus 35
 Mattheus 41
 Matti 10, 49, 50, 67
 Mattias 35, 36, 50, 55, 56, 79
 Mauno 49, 50, 67
 Maunu 67, 70
 Mauri 37, 38, 49, 67
 Maurits 35
 Mauritz 38, 41, 55, 79
 Maurus 41
 Max 55, 75, 79
 Maximinus 41
 Maximus 41
 Melker 41
 Methodius 41
 Michael 41
 Mielo 44
 Mies 44, 62
 Miika 29, 67, 70
 Miikka 67, 70
 Mika 67, 70, 98
 Mikael 38, 53, 54, 55, 56, 57, 66, 67, 70, 75, 79, 98
 Mikko 22, 33, 37, 38, 49, 57, 67, 98
 Miko 67, 70, 98
 Miro 75, 80
 Miska 65, 67, 98
 Mooses 34, 35, 47
 Moritz 55, 79
 Moses 41, 55, 56
 Måns 55, 59, 79, 82
 Märten 55, 59, 79, 82

 Narcissus 37, 41, 42
 Narsissus 37, 41, 42
 Natanael 55
 Nestor 41, 42, 50, 55
 Nestori 49, 50, 67
 Nicolas 79, 80, 98
 Niilo 37, 38, 49, 67, 98
 Nikanor 41, 42
 Nikeforus 41, 42
 Niketas 41, 42
 Niki 66, 68
 Niklas 75, 79, 98
 Niko 28, 75, 76, 77, 80, 98
 Nikodemus 41, 42, 51, 75, 80, 98
 Nikolai 27, 41, 42, 75, 80, 98

 Nikolaus 42, 66, 70, 77, 98
 Nils 38, 55, 59, 79, 82, 98
 Noah 32, 79
 Nousia 14, 44
 Nuutti 37, 38, 49, 67
 Nyyrikki 44, 62

 Odert 55, 56
 Odin 55, 59, 64, 79, 82
 Ohto 45, 62
 Oiva 45, 62
 Okko 49, 50
 Ola 79, 82, 98
 Olav 8, 15, 38, 51, 79, 82, 98
 Olavi 8, 49, 67, 70, 98
 Olawi 37, 38
 Ole 51, 79, 82, 98
 Oliver 31, 75, 79
 Olle 70, 79, 82, 98
 Olli 28, 67, 70, 98
 Olof 42, 43, 55, 59, 70, 79, 82, 98
 Oma 12, 45
 Onni 9, 22, 27, 45, 46, 47, 62, 89
 Optatus 41, 42
 Oras 45
 Orvar 55, 59, 79, 82
 Orvo 62
 Oskar 50, 55, 57, 79
 Oskari 49, 50, 57, 67
 Osmo 45, 62
 Ossi 49, 50, 67
 Ossian 50, 55, 75, 79
 Osvald 55, 79
 Otso 11, 45, 62
 Otto 41, 42, 50, 53, 55, 56, 75, 79
 Ove 55, 59, 79, 82

 Paavali 50, 67, 70, 93, 98
 Paavo 49, 50, 67, 98
 Paawali 37, 38
 Panu 49, 50, 67, 98
 Pasi 49, 50, 67
 Patrik 17, 28, 30, 41, 42, 75, 79
 Paul 55, 70, 75, 79, 98
 Pauli 67, 70, 98
 Paulinus 41, 42, 93
 Paulus 38, 42, 50, 58, 70, 93, 98
 Peik 31, 79, 82
 Pekka 49, 50, 67, 98
 Pekko 67, 70, 98
 Pellervo 26, 27, 45, 47, 62
 Pentti 22, 37, 38, 44, 49, 67
 Per 79, 82, 98
 Perpetuus 41, 42
 Pertti 2, 49, 50, 67, 97
 Perttu 49, 50, 67
 Peter 26, 55, 70, 79, 98
 Petri 67, 70, 98
 Petrus 26, 38, 42, 50, 70, 98
 Petter 70, 79, 82, 98
 Petteri 29, 67, 70, 98
 Pietari 37, 38, 49, 67, 70, 98
 Pirkka 28, 62

 Pohto 45
 Polykarpus 41, 42
 Polykron 41, 42
 Ponteva 27, 45
 Pontus 79
 Primus 41, 42
 Probus 41, 42
 Ptolemäus 41, 42, 43
 Pyry 62
 Päiviö 27, 45, 47, 62
 Päivö 62
 Pär 55, 59
 Pärttyli 49, 50

 Raafael 47, 56, 65, 66
 Rabbe 55, 79
 Rafael 17, 55, 56, 66, 79
 Ragnar 55, 59, 79, 82, 98, 100
 Ragnvald 55, 59, 79, 82
 Raikas 45
 Raimo 49, 50, 62, 63, 67
 Raine 67, 70, 98, 100
 Rainer 55, 62, 63, 70, 75, 79, 98, 100
 Raino 62, 63, 68, 98, 100
 Ralf 55, 79
 Rami 62, 63, 68
 Rasmus 31, 75, 79, 81, 82
 Raul 79
 Rauli 67, 70
 Rauno 49, 50, 52, 67
 Rautia 45
 Reijo 49, 50, 67, 72
 Reima 45, 62
 Reinhold 41, 42, 50, 55, 79
 Reino 49, 50, 62, 63, 67
 Reko 16, 49, 50, 67
 Remigius 41, 42
 Richard 42
 Rieti 49, 50
 Rikard 31, 41, 42, 55, 79, 80
 Rikhard 50, 75, 80
 Riku 49, 50, 67
 Risto 49, 50, 67
 Robert 2, 31, 41, 42, 50, 55, 75, 79
 Robin 79
 Roger 29, 79
 Roland 79
 Rolf 25, 55, 59, 79, 82
 Romanus 41, 42
 Ronald 75, 79
 Roni 67, 74, 75
 Ronny 75, 79
 Roope 49, 50, 67
 Roy 79
 Ruben 55, 79
 Rudolf 26, 42, 55, 79
 Rufus 41, 42, 79
 Runar 55, 59, 79, 82
 Rune 79, 82
 Rupert 42
 Rurik 55, 79, 82
 Ruudolf 35
 Ruupert 35

Sakari 37, 38, 49, 67, 70
 Sakeus 35
 Saku 67, 70
 Salama 45
 Salomo 53, 57, 75, 80
 Salomon 41, 42, 55, 56, 57, 75, 80
 Sam 79, 98
 Sami 67, 70, 98
 Sampo 9, 45, 46, 62, 95
 Sampsä 45, 46, 49, 62, 68, 95
 Samu 67, 70, 98
 Samuel 38, 42, 55, 56, 70, 75, 79, 98
 Samuli 37, 38, 49, 67, 98
 Santeri 49, 50, 70, 97
 Santtu 67, 70, 97
 Saturninus 41, 42
 Saul 70, 75, 80
 Sauli 67, 70
 Sebastian 75, 79
 Sefanja 37, 38
 Sefyrinus 35
 Selim 55, 79
 Seppo 45, 49, 62, 68, 87
 Set 35, 55
 Seth 42
 Severi 49, 67, 93
 Severin 55, 79, 93
 Seweri 37, 38
 Sewerin 42
 Sewerus 38, 41, 42, 93
 Sigfrid 38, 42, 51, 55, 62, 70, 79
 Sigurd 55, 59, 79, 82
 Sigvard 55, 59, 79, 82
 Sikstus 35
 Silvo 49, 51, 57, 67
 Simeon 38, 41, 42, 93, 95
 Simo 37, 38, 49, 67, 93
 Simon 42, 55, 56, 79, 93
 Sipi 37, 38, 49, 67
 Sippo 67, 70
 Sipri 49, 51
 Sixten 55, 59, 79, 82
 Sixtus 42
 Soini 49, 51, 67
 Solmu 45
 Sorjo 44, 60, 87
 Staffan 20, 79, 82, 98
 Stanislaus 41, 42
 Stefan 79, 98, 100
 Stefanus 41, 42, 98
 Sten 15, 41, 42, 43, 44, 55, 59, 79, 82
 Stig 55, 59, 79, 82
 Sture 28, 79, 82
 Styrbjörn 55, 59, 79, 82
 Sulevi 45, 46, 62, 64
 Sulho 62
 Sulo 45, 62
 Sune 55, 59, 79, 82
 Suonio 45
 Svante 41, 42, 43, 44, 55, 59, 79, 82
 Sven 51, 55, 59, 70, 79, 82
 Sverker 55, 59, 79, 82
 Sylvester 41, 42, 53, 55, 56, 57, 75, 79
 Sören 79, 82
 Taavetti 49, 67
 Taavi 49, 51, 67, 70
 Taawetti 37, 38
 Tage 79, 82
 Tahvo 67, 70, 98, 100
 Taisto 11, 45, 62
 Taito 62
 Taneli 34, 37, 38, 49, 56, 67, 70
 Tapani 67, 70, 98, 100
 Tapio 45, 62
 Tarmo 45, 62
 Tarvo 62, 64
 Tatu 67, 70
 Tauno 45, 46, 62, 64
 Ted 79
 Teemu 49, 51, 67, 98
 Teijo 67, 70
 Tenho 62
 Teodor 26, 35, 55, 79
 Teodosius 35
 Teofilus 41, 42
 Teppo 67, 70, 98, 100
 Terho 11, 45, 62
 Tero 49, 51, 67, 97
 Tertullian 41, 42
 Teuvo 26, 49, 51, 67
 Theo 79
 Theodor 42, 51
 Theodosius 42
 Thure 34, 42, 43
 Tiburtius 41, 42
 Tiera 45
 Tiitus 35
 Tim 31, 70, 79
 Timi 67, 70
 Timo 49, 51, 67
 Timoteus 35, 36, 51
 Timotheus 36, 42
 Tino 75, 80
 Titus 42
 Tobias 21, 31, 34, 36, 42, 51, 55, 79
 Toimi 45, 62
 Toivo 9, 45, 62
 Tom 28, 70, 79, 98
 Tomas 55, 56, 63, 79, 98
 Tomi 67, 70, 98
 Tommi 67, 70, 98
 Tommy 79, 98
 Toni 29, 67, 70, 74, 75
 Tony 75, 79
 Topi 49, 51, 67
 Topias 34, 35, 36, 65
 Tor 51, 55, 59, 79, 82, 83, 98
 Torbjörn 55, 59, 79, 82
 Tord 55, 59, 79, 82
 Tore 79, 82, 83, 98
 Torgny 55, 59, 79, 82
 Torkel 55, 59, 70, 79, 82
 Tornia 45
 Torolf 55, 59, 70, 79, 82
 Torsten 51, 55, 59, 79, 82
 Torsti 49, 51, 67,
 Torvald 55, 59, 70, 79, 82
 Touko 45, 62
 Tryggve 79, 82
 Trygve 55, 59
 Tuomas 22, 49, 51, 67, 70, 98
 Tuomo 49, 51, 67, 98
 Ture 55, 59, 79, 82, 98
 Turkka 67, 70, 98
 Turo 49, 51, 67, 98
 Tuukka 83, 98
 Tuure 34, 35, 65, 66, 98
 Tyko 55, 70
 Ukko 45, 62
 Ulf 79, 82
 Uljas 11, 45, 62
 Ulrik 55, 79
 Ulv 55, 59
 Uno 55, 79
 Untamo 45, 62, 95
 Unto 45, 62, 95
 Uolevi 49, 51, 67, 70, 98
 Uoti 67, 70, 98
 Urban 55, 79
 Urbanus 38, 42, 50
 Urho 9, 45, 62
 Urmas 45, 62
 Urpo 37, 38, 49, 67
 Usko 45, 62
 Utria 45
 Uuno 65, 66
 Uuras 45
 Valdemar 17, 51, 55, 59, 75, 79, 81
 Valentin 41, 42, 55, 75, 79
 Valerian 41, 42
 Valfrid 55, 79
 Valio 62
 Valo 62
 Valter 51, 55, 79
 Valto 49, 51, 67, 81
 Valtteri 49, 51, 67
 Veeti 31, 67, 70
 Veijo 62, 98, 99
 Veikka 31, 62
 Veikko 8, 26, 45, 62, 95, 98, 99
 Veini 67, 70
 Veli 11, 45, 62, 95, 98, 99
 Verner 41, 42, 49, 51, 55, 67, 79
 Vernereri 49, 51, 67
 Vertti 67, 70
 Vesa 9, 11, 45, 62
 Vidar 55, 59, 79, 82
 Vihtori 49, 51, 67
 Viking 11, 55, 59, 79, 82
 Viktor 8, 41, 42, 51, 55, 79
 Vilhelm 30, 45, 46, 50, 55, 62, 63, 69,
 70, 75, 79, 93, 94, 98, 99
 Vilho 49, 67, 94, 98
 Vili 30, 62, 63, 68, 76, 98
 Viljami 46, 62, 63, 67, 70, 98
 Viljo 45, 46, 49, 62, 63, 68, 94, 98

Ville 28, 46, 68, 69, 76, 98
Vilppu 49, 51, 67
Vincent 32, 79
Vincentius 41, 42
Vindician 41, 42
Visa 11, 62
Vitalis 41, 42
Voitto 8, 45, 62
Volmar 55, 79
Volter 79
Vorna 45
Väinämö 45, 62, 95
Väinö 22, 25, 27, 45, 46, 47, 62, 89,
95, 104

Walerius 41, 42
Walfrid 41, 42
Wietti 37, 38
Wilhelm 38, 42
Wilho 37, 38
Willehad 41, 42
William 24, 31, 70, 79, 98
Witus 38, 42

Ylermi 45, 62
Yngvar 79, 82
Yngve 55, 59, 79, 82
Yrjänä 67, 70, 97
Yrjö 37, 38, 49, 51, 67, 97

Zacharias 38, 55, 79
Zakarias 42
Zakeus 35, 42
Zefanias 38, 42
Zefyrinus 35, 42

Åke 55, 59, 79, 82

Ägidius 41, 42, 43

Öjvind 79, 82
Örjan 79, 82, 97
Östen 55, 59, 79, 82

Naistennimet

- Aada 31, 65, 66
Aamu 45, 62
Ada 31, 55, 79
Adele 79
Adèle 55
Agaata 35, 92, 93, 95
Agata 55, 79
Agatha 42, 92, 93
Agda 41, 42, 43, 44, 55, 59, 79, 82, 92, 93
Agneeta 35
Agnès 51, 55, 70, 78, 79
Agneta 42, 78, 79
Aija 9, 61, 62, 63, 68, 72
Aila 45, 46, 62, 64, 95
Aili 45, 46, 62, 64, 71, 95
Aina 27, 33, 34, 46, 62, 63, 65, 85, 86, 89, 90, 96, 99, 102, 103
Ainamo 45, 46
Aini 62, 96
Ainikki 62, 96
Aino 9, 22, 23, 27, 33, 34, 45, 46, 47, 62, 63, 65, 87, 89, 96, 99, 104
Aira 45, 62, 64, 71, 95
Airi 45, 62, 64, 71, 95
Albertiina 35, 71, 74
Albertina 31, 42, 79
Aleksandra 35, 65, 67, 70, 96
Alexandra 42, 55, 58, 79, 96
Alfa 79
Alfhild 34, 42, 45, 55, 79, 82
Alice 38, 39, 42, 55, 79
Aliisa 37, 38, 39, 68, 72, 74
Alina 24, 34, 45, 53, 55, 58, 75, 79, 83
Alisa 31, 39, 75, 80
Alli 33, 34, 37, 45, 49, 62, 68, 86
Alma 53, 55, 58, 75, 79
Alva 79, 82
Amalia 41, 42, 51, 55, 70, 75, 79, 94
Amanda 31, 41, 42, 51, 55, 73, 75, 79
Andrea 79
Anelma 45, 62
Anette 75, 76, 80, 96
Angela 79
Angelika 79
Angelina 32, 79
Anita 55, 58, 75, 79, 80, 94, 96
Anitta 75, 80, 96
Anja 2, 53, 58, 62, 63, 75, 79, 83, 94, 95, 96
Anna 2, 7, 10, 24, 30, 34, 38, 39, 41, 42, 51, 53, 55, 58, 62, 70, 75, 76, 77, 79, 94, 96, 98, 100, 106, 107
Anne 2, 30, 75, 77, 79, 96, 99
Anneli 28, 30, 75, 79, 96
Annette 78, 79, 80, 96
Anni 30, 75, 77, 79, 96
Anniina 30, 65, 66, 96
Annika 28, 75, 77, 79, 96
Annikki 2, 49, 51, 58, 68, 70, 94, 96
Annukka 68, 70, 96
Ansa 10, 62, 68, 96
Antonia 45, 79
Anu 2, 68, 70, 71, 96
Arja 51, 63, 68, 70, 76
Arla 79, 82
Armi 49, 51, 68
Arna 79, 82
Aslög 55, 59, 79, 82
Asta 53, 55, 58, 75, 79, 82
Astrid 17, 26, 53, 55, 59, 79, 82
Augusta 41, 42, 53, 55, 58, 79
Auli 45, 62, 95
Aulikki 45, 62, 95
Aune 25, 49, 51, 64, 68, 78
Auni 68, 70, 78
Aura 45, 49, 62, 68, 96
Auri 62, 68, 96
Auroora 35
Aurora 42, 45, 55, 62, 75, 79, 96
Barbaara 35
Barbara 42, 55, 71, 79
Barbro 55, 59, 71, 79, 82
Beaata 35
Beata 42, 55, 79
Beatrice 79
Bengta 55, 59, 79, 82
Benita 79
Berit 79, 82, 96
Bernice 79
Berta 55, 79
Bettina 31, 79
Birgit 79, 82, 96
Birgitta 10, 38, 41, 42, 43, 44, 55, 59, 70, 75, 79, 81, 82, 92, 93, 95, 96
Bodil 79, 82
Brigitta 42, 92
Brita 55, 59, 79, 82, 96
Britt 79, 82, 96
Britta 79, 82, 96
Börja 55
Camilla 29, 79
Carina 30, 48, 79, 97
Carita 79
Carola 28, 79, 96
Cecilia 41, 42, 49, 55, 62, 79
Charlotta 21, 38, 42, 55, 75, 79
Daga 79, 82
Dagmar 41, 42, 43, 44, 45, 55, 59, 62, 79, 82
Dagny 27, 79, 82
Daniela 79
Denise 79
Diana 31, 79
Disa 15, 55, 59, 79, 82
Dora 55, 79, 95, 96
Doris 55, 79, 95, 96
Dorothea 35, 36, 55, 79, 95, 96, 100
Dorothea 36, 42, 71
Dorrit 79, 96
Ebba 55, 79
Ediita 37, 38
Edit 36, 55, 79
Edith 36, 38, 42
Edla 42, 55, 59
Eedla 35
Eerika 65, 66
Eeva 25, 35, 47, 65, 66, 70, 71
Eevi 68, 70, 71
Eewa 35
Eija 9, 61, 62, 63, 64, 65, 72
Eila 44, 60, 83, 87
Eine 49, 51, 68, 70, 96, 99
Eini 28, 68, 70, 96
Eira 53, 55, 58, 59, 75, 79, 81, 82
Eivor 79, 82
Elena 75, 80, 96
Eleonoora 35, 51, 65, 66, 92, 96
Eleonora 42, 52, 53, 55, 66, 79, 94, 96
Eliina 37, 38, 40, 52, 92, 94, 100
Eliisa 22, 35, 65, 66, 93, 96, 106
Elin 40, 42, 43, 52, 55, 58, 59, 60, 76, 79, 82, 94, 95, 96
Elina 28, 40, 49, 51, 52, 58, 66, 68, 92, 94, 96
Elisa 22, 29, 30, 51, 75, 80, 96
Elisabet 28, 35, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 65, 66, 67, 70, 79, 81, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 100, 105, 106, 107
Elisabeth 10, 42, 45, 54, 60, 93, 94, 96
Elise 42, 75, 79, 80, 93, 96
Ella 28, 52, 75, 76, 79, 96
Ellen 28, 52, 75, 79, 96
Elli 44, 49, 51, 52, 53, 68, 75, 89, 92, 94, 95, 96, 104
Ellida 55, 59
Ellinor 52, 79, 96
Elma 25, 53, 54, 55, 58, 70, 75, 76, 79
Elmi 68, 70
Elna 28, 55, 59, 75, 79, 94, 95, 96
Elsa 41, 42, 53, 55, 58, 75, 79, 93, 94, 95, 96, 106
Else 75, 79, 82, 96
Elsi 65, 67, 96
Elvi 53, 55, 58, 59, 60, 75, 79, 81, 82
Elviira 65, 66
Elvira 55, 60, 79
Elwiira 35
Elwira 42
Emelie 79
Emerentia 41, 42, 45, 70, 72
Emilia 41, 42, 49, 55, 70, 72, 74, 75, 77, 79, 96, 99, 100
Emma 70, 72, 75, 79, 96
Emmi 68, 70, 72, 96
Enni 68, 70, 96
Ensi 45
Eriika 35
Erika 10, 28, 29, 42, 43, 55, 59, 79, 82

Erin 32, 79
 Erja 51, 68, 70
 Erna 55, 79
 Essi 28, 68, 70, 72, 96
 Ester 41, 42, 51, 55, 72, 75, 79, 96
 Esteri 49, 51, 68, 70, 72, 96
 Estrid 55, 59, 79, 82
 Etel 55, 79
 Eufemia 41, 42, 74
 Eufrosyne 26, 41, 42
 Eugenia 70, 79
 Eulaalia 35
 Eulalia 42
 Eva 17, 55, 79
 Eveliina 29, 65, 66, 70, 73
 Ewa 42

 Fanni 65, 67
 Fanny 41, 42, 55, 67, 79
 Felicia 79
 Filippa 70, 79
 Floora 35, 47, 65, 66
 Flora 11, 21, 42, 55, 79
 Fransiska 79
 Fredriika 35
 Fredrika 17, 21, 42, 50, 51, 55, 70, 79
 Freja 55, 59, 70, 72, 79, 82
 Frida 26, 55, 59, 70, 79, 82

 Gabriella 55, 79
 Gerd 79, 82
 Gerda 55, 59, 79, 82
 Gertrud 38, 40, 42, 51, 55, 79
 Greta 16, 51, 55, 79, 97
 Gretel 79, 97
 Gudrun 55, 59, 79, 82
 Gun 28, 79, 82
 Gunborg 79, 82
 Gunhild 79, 82
 Gunilla 41, 42, 43, 44, 55, 59, 79, 82
 Gunlög 79, 82
 Gunnel 55, 59, 79, 82
 Gunnevi 79, 82
 Gunvor 55, 59, 79, 82
 Gurli 55, 56, 79
 Gustaawa 35, 37
 Gustava 55, 59, 79, 82
 Gustawa 37, 42, 43
 Göta 55, 59, 79, 82

 Hagar 55, 79
 Hanna 28, 75, 79, 80, 96
 Hanne 75, 80, 96
 Hannele 76, 79, 96
 Harriet 79
 Hedda 55, 59, 79, 82
 Hedvig 51, 55, 79
 Hedwig 38, 42
 Heidi 29, 76, 79
 Heini 68, 76
 Heleena 23, 34, 35, 92, 94, 100
 Helena 10, 23, 34, 38, 40, 42, 45, 50,
 51, 52, 53, 55, 58, 62, 64, 68,
 70, 76, 79, 92, 94, 95, 96, 98, 100,
 106, 107
 Helga 11, 47, 55, 59, 76, 79, 81, 82
 Heli 68, 76, 96
 Helinä 45, 49, 58, 62, 64, 68, 94, 96
 Heljä 62, 64, 68, 96
 Helka 47, 65, 67, 81
 Helle 62, 64, 68, 96
 Hellevi 44, 45, 49, 51, 53, 55, 58, 59,
 62, 63, 64, 68, 75, 76, 79, 82,
 93, 94, 95, 96, 99, 105, 106
 Helli 45, 49, 58, 62, 64, 68, 93, 94, 95,
 96, 106
 Hellin 45, 62, 64, 68, 96, 99, 106
 Hellä 45, 49, 58, 62, 64, 68, 93, 94, 95,
 96, 99, 106
 Helmi 22, 25, 27, 44, 45, 46, 47, 49,
 52, 62, 68, 87, 89
 Heloisa 49, 51
 Helvi 49, 51, 52, 60, 68
 Helvig 51, 63, 79
 Hely 45, 49, 58, 62, 64, 68, 94, 96
 Henna 68, 70, 96
 Henni 68, 70, 72, 96
 Henrietta 70, 72, 79
 Henriikka 50, 68, 70, 72, 96
 Henrika 28, 51, 55, 70, 72, 79, 96
 Herta 48, 55
 Hertta 47, 48, 65, 66
 Heta 22, 37, 38, 49, 68
 Hilda 55, 59, 62, 63, 64, 76, 79, 97
 Hildegard 55, 62, 64, 79
 Hildegard 79, 82
 Hildur 55, 59, 79, 82
 Hilja 45, 62, 63
 Hilikka 45, 62, 63
 Hilla 62, 63, 76
 Hille 62, 63, 64, 68, 76, 96
 Hillervo 45
 Hillevi 55, 59, 62, 63, 64, 68, 76, 79,
 82, 96, 105
 Hilma 53, 55, 58, 63, 76, 79
 Hilppa 68, 70, 71
 Hjördis 55, 59, 79, 82
 Hulda 55, 59

 Ida 24, 42, 55, 79
 Ihanelma 27, 45, 53, 54
 Iida 33, 35, 47, 65, 66
 Iina 68, 70, 72, 97
 Iines 47, 65, 66
 Iiris 47, 65
 Ilma 45, 62, 95, 96, 99
 Ilmatar 62, 96, 99
 Ilmi 45, 62, 95, 96, 99
 Ilona 49, 51, 58, 68, 71, 94, 96
 Ilse 79
 Ilta 8, 27, 45, 47, 49, 62, 68, 97
 Immi 45, 62, 95
 Impi 45, 62, 95
 Ina 72, 79, 97
 Inari 9, 45, 62
 Ines 55, 79
 Inga 55, 59, 65, 79, 82

 Ingalill 31, 79, 82
 Ingeborg 15, 55, 59, 79, 82
 Ingegerd 55, 59, 79, 82
 Ingela 79
 Inger 38, 55, 59, 65, 79, 82
 Ingrid 42, 43, 44, 55, 59, 76, 79, 82
 Inka 65, 68
 Inkeri 37, 38, 44, 49, 65, 68
 Ira 76, 80, 96
 Ireene 35, 47
 Irene 42, 51, 55, 76, 79, 96
 Irina 51, 70, 76, 80, 96
 Iris 55, 79
 Irja 49, 51, 52, 68, 70, 99
 Irma 25, 53, 55, 58, 76, 79
 Irmeli 49, 51, 58, 68
 Irmelin 51, 55, 58, 79
 Iro 68, 70, 71, 96
 Isa 55, 79
 Isabella 80

 Jaana 68, 70, 72, 96, 97
 Jade 76, 80
 Janette 76, 80, 96
 Janika 76, 77, 78, 80, 96, 99
 Janina 30, 76, 77, 78, 80, 96, 99
 Janita 68, 70, 77, 78, 96, 99
 Janna 76, 78, 80, 96, 97
 Jannika 77, 80, 96
 Jasmin 76, 80
 Jatta 68, 70
 Jeanette 78, 80, 96
 Jemina 83
 Jenna 76, 78, 80, 96
 Jenni 65, 66, 76, 78, 96
 Jennifer 80
 Jenny 55, 58, 65, 66, 80, 96
 Jessica 80
 Joanna 76, 80, 96
 Johanna 17, 41, 42, 53, 55, 58, 70, 72,
 76, 78, 80, 96, 98, 99, 100
 Jonna 29, 76, 80, 96
 Josefiina 35, 65, 66, 70, 72
 Josefina 17, 42, 55, 80
 Judit 55, 80
 Judith 10, 42
 Julia 28, 43, 53, 54, 55, 58, 76, 80, 96,
 98
 Juliaana 65, 66, 70, 72, 78, 96
 Juliana 31, 41, 42, 72, 80, 96
 Justiina 35, 71, 74
 Justina 42
 Jutta 76, 80
 Juudit 10, 35

 Kaarina 47, 48, 65, 66, 71, 97, 100
 Kaija 68, 70, 71, 97
 Kaino 12, 45, 62
 Kaipia 45
 Kaisa 68, 70, 71, 72, 73, 97
 Kaisla 11, 62
 Kaisu 68, 70, 97
 Kajsa 73, 80, 82, 97

Kanerva 45, 62
 Karin 10, 55, 59, 80, 82, 97
 Karita 76
 Karoliina 29, 35, 54, 65, 66, 73, 96
 Karolina 31, 42, 54, 80, 96
 Kastehelmi 62
 Katariina 48, 65, 66, 70, 71, 72, 73, 74, 96, 97, 99, 100
 Katarina 55, 80, 97, 98, 100
 Katharina 38, 42, 93, 96
 Kati 29, 68, 70, 71, 97
 Katja 70, 71, 76, 80, 97
 Katri 37, 38, 49, 68, 71, 93, 97, 100
 Katriina 37, 38, 39, 68, 72, 93, 97, 100
 Katrina 39, 80, 97
 Kerstin 40, 55, 59, 80, 82, 97
 Kerttu 37, 38, 40, 49, 68
 Kerttuli 49, 51, 68
 Kia 31, 73, 80, 97
 Kielo 11, 45, 62
 Kiia 31, 68, 70, 72, 73, 97
 Kirsi 62, 68, 97
 Kirsti 37, 38, 40, 49, 52, 62, 68, 97, 100
 Klaara 35, 47, 65, 66
 Klara 42, 55, 80
 Konkordia 41, 42
 Krista 76, 80, 97
 Kristel 80, 97
 Kristiina 62, 65, 66, 70, 71, 73, 74, 83, 97, 99, 100
 Kristina 38, 40, 42, 55, 80, 97, 98, 100
 Kukka 45, 62, 66
 Kukka-Maaria 62, 66
 Kunigunda 41, 42
 Kylli 62
 Kyllikki 9, 25, 45, 62

Lahja 22, 25, 45, 62
 Laila 28, 45, 46, 62, 64, 65, 89
 Laimi 53, 54, 58
 Laina 26, 45, 62
 Lauha 45, 62
 Laura 53, 54, 55, 58, 76, 80
 Lea 53, 55, 58, 76, 80
 Leea 65, 66
 Leena 2, 49, 50, 51, 68, 72, 94, 96, 97
 Leeni 68, 70, 96, 97
 Leila 53, 55, 58, 76, 80
 Lemmikki 62
 Lempi 14, 45, 62
 Lena 50, 80, 96, 97
 Lenita 76, 80, 97
 Leonora 80, 96
 Liina 68, 70, 72, 73, 96, 97
 Liisa 10, 28, 49, 50, 51, 66, 68, 70, 72, 83, 94, 96, 99
 Liisi 68, 70, 96
 Lilian 45, 80, 96
 Lilja 45, 49, 54, 62, 68, 92, 94, 96
 Lillemor 80, 82
 Lilli 53, 54, 55, 58, 76, 80, 94, 95, 96
 Lina 73, 80, 96, 97
 Linda 27, 55, 56, 76, 80

Linn 80
 Linnea 25, 55, 59, 76, 80, 81, 82
 Lisa 50, 55, 80, 94, 96
 Lisbet 80, 82, 96
 Lisen 80, 96
 Lotta 33, 37, 38, 41, 49, 53, 61, 68, 75, 76, 80, 86, 104
 Lotten 80, 82
 Louise 17, 80
 Loviisa 34, 35, 47, 65, 66
 Lovisa 17, 21, 34, 55, 59, 80, 82
 Lowiisa 35, 44
 Lowisa 42, 43, 44
 Lucia 41, 42, 55, 80
 Lucina 41, 42, 72
 Lumi 62
 Luna 80
 Lydia 38, 42, 51, 55, 80
 Lyydi 37, 38
 Lyydia 65, 66
 Lyyli 49, 51, 68
 Lyyti 49, 51

Maaret 68, 70, 71, 97
 Maaria 65, 66, 97, 99
 Maarit 28, 68, 70, 72, 73, 97
 Madeleine 31, 80, 97
 Magdalena 2, 38, 42, 50, 51, 55, 80, 94, 97
 Magna 80, 82
 Magnhild 55, 59, 80, 82
 Maija 61, 68, 70, 92, 97, 99
 Maiju 68, 70, 73, 92, 97
 Maikki 68, 70, 97
 Maila 49, 51, 58, 68, 94, 97
 Maili 68, 70, 96, 97
 Mailis 65, 68, 96, 97, 99
 Maini 62
 Mainikki 45
 Maire 45, 62
 Maisa 68, 70, 72, 73, 97
 Maj 73, 80, 82, 97
 Maja 80, 82, 97
 Malene 80
 Malin 55, 59, 80, 82, 97
 Manta 49, 51, 68, 72, 73
 Margareeta 65, 66, 97, 99, 100, 107
 Margareta 16, 35, 36, 51, 55, 70, 73, 76, 80, 94, 97, 100
 Margaretha 36, 42
 Margit 80, 82, 97
 Margita 80, 82, 97
 Mari 38, 39, 68, 70, 71, 97, 99
 Maria 7, 10, 41, 42, 45, 51, 52, 53, 55, 58, 69, 70, 71, 73, 74, 76, 77, 80, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 99, 100, 106, 107
 Mariana 38, 39, 42, 62, 72
 Marianna 37, 38, 39, 68, 96, 97
 Marianne 38, 39, 76, 80, 96, 97, 99
 Marie 42, 71, 80, 93, 97, 99
 Marika 68, 69, 76, 80, 97, 99
 Marina 80, 97
 Marit 73, 80, 82, 97

Marita 30, 55, 58, 76, 80, 94, 97, 99
 Maritta 30, 76, 97
 Marja 45, 49, 52, 58, 61, 62, 68, 71, 94, 97
 Marjaana 62, 68, 70, 72, 78, 96, 97
 Marjatta 9, 49, 51, 58, 68, 70, 94, 97
 Marjo 61, 62, 68, 71, 97
 Marjukka 62, 68, 97
 Marjut 62, 68, 97
 Marketta 49, 51, 68, 94, 97
 Marlene 80, 97
 Marta 17, 48, 55, 80
 Martha 36, 42
 Martina 80
 Martta 35, 36, 47, 48, 65, 66
 Mary 17, 45, 80, 97
 Mathilda 8, 42, 48
 Matilda 26, 35, 45, 47, 48, 55, 65, 66, 67, 80, 81, 97, 105
 Matleena 37, 38, 49, 68, 97
 Meeri 45, 46, 49, 58, 62, 68, 94, 97
 Melina 76, 80
 Meri 44, 45, 46, 52, 58, 62, 68, 87, 89, 94, 95
 Merja 62
 Mervi 62, 65
 Mette 76, 80, 81
 Mia 74, 80, 96, 97
 Mielikki 45, 62
 Miia 68, 70, 72, 74, 96, 97
 Miina 68, 70, 72, 73, 83, 97
 Miisa 83
 Mikaela 29, 31, 76, 80
 Mila 76, 80, 96
 Mili 80, 96
 Milja 49, 53, 68, 76, 96, 100
 Milka 76, 77, 80, 97
 Milla 76, 80, 96
 Mimmi 76, 77, 80, 97
 Minea 32, 61, 83, 84
 Minja 83
 Minna 28, 55, 62, 76, 80, 83, 97
 Minttu 61, 62, 68, 97
 Mira 29, 76, 80, 97
 Mirja 49, 51, 68, 70, 74, 76, 97
 Mirjam 51, 55, 70, 74, 80, 97
 Mirjami 49, 51, 68, 74, 97, 99
 Mirka 68, 76, 97
 Mirkka 68, 70, 97
 Mirva 68, 70, 97
 Moa 80, 82
 Mona 55, 80
 Monika 55, 80
 Moona 65, 66
 My 31, 80, 82
 Märit 80, 82, 97
 Märta 55, 59, 80, 82, 94, 97

Naima 41, 42, 55, 60
 Naimi 44, 60, 87
 Nanna 27, 55, 59, 80
 Nanny 80
 Natalia 55

Natalie 80
 Nea 30, 76, 80, 81
 Neea 65, 66
 Nella 76, 78, 80
 Nelli 66, 68, 96
 Netta 31, 76, 78, 80
 Niina 29, 65, 66, 76, 96, 97, 98, 100
 Nina 55, 76, 80, 94, 96, 97, 98, 100
 Ninni 55, 61, 76, 80, 94, 96, 97, 98, 100
 Noora 29, 65, 66, 96
 Nora 80, 96

 Oili 49, 51, 68
 Oivi 62
 Olga 21, 41, 42, 51, 55, 76, 80
 Olivia 31, 55, 76, 80
 Onerva 45, 62
 Oona 76, 78, 80
 Orvokki 26, 45, 62
 Outi 49, 51, 68

 Pamela 80
 Patricia 29, 80
 Paula 53, 58, 76, 80, 97
 Pauliina 65, 66, 73, 97
 Paulina 27, 55, 58, 80, 97
 Peppi 83, 84
 Pernilla 80
 Perpetua 41, 42
 Petra 76, 80
 Petronella 41, 42, 78
 Pia 10, 29, 80
 Pihla 31, 62
 Piia 10, 29, 65, 66
 Pilvi 62
 Pinja 62, 83
 Pirita 68, 70, 96
 Piritta 68, 70, 96
 Pirjo 68, 70, 96
 Pirkko 34, 37, 38, 44, 49, 68, 92, 96
 Priska 41, 42
 Pulmu 62
 Päivi 62, 97, 99
 Päivikki 45, 62, 97, 99
 Päivä 62, 97, 99
 Pälvi 62

 Raakel 47, 65, 66, 97
 Ragna 30, 51, 52, 70, 80, 82
 Ragnborg 55, 59, 80, 82
 Ragnhild 30, 51, 52, 55, 59, 70, 80, 82
 Ragni 30, 55, 59, 80, 82
 Raija 28, 61, 68, 70, 72
 Raila 68, 70, 97
 Raili 49, 51, 52, 68, 70, 97
 Raisa 70, 72, 76, 80
 Raita 45, 62
 Rakel 51, 52, 55, 80, 97
 Rauha 9, 26, 45, 62
 Rauna 68, 70
 Rauni 49, 50, 51, 52, 68
 Rea 55, 72, 80

 Rebecka 31, 42, 80
 Rebekka 31, 35, 36, 65, 67
 Reeta 30, 49, 51, 68, 94, 97
 Reetta 30, 68, 70, 97
 Regina 18, 41, 42, 55, 80
 Reija 61, 64, 68, 70, 72
 Rigmor 55, 59, 80, 82
 Riia 65, 66, 97
 Riika 49, 50, 51
 Riikka 68, 70, 96
 Riina 68, 70, 72, 74, 97
 Riitta 10, 22, 68, 70, 96, 97
 Rita 70, 76, 80, 97
 Ritva 9, 45, 62
 Ronja 24, 31, 61, 83, 84
 Roosa 34, 35, 65, 66, 97, 100
 Rosa 11, 34, 42, 55, 76, 80, 97, 100
 Rosita 31, 80, 97
 Runa 55, 59, 80, 82
 Rut 55, 80
 Ruusu 28, 62, 97, 100
 Ruut 47, 48, 65, 66

 Saana 62
 Saara 2, 22, 35, 47, 61, 65, 66, 70, 97
 Sabina 41, 42, 72, 80, 82
 Saga 55, 59, 80, 82
 Saida 55
 Saija 61, 68, 70, 97
 Saila 62
 Saima 27, 45, 46, 62, 65, 89, 94, 95, 97, 99, 104, 106
 Saimi 45, 62, 65, 89, 94, 95, 97, 99, 106
 Saini 45, 62, 94, 95, 97, 99, 106
 Salla 62, 68
 Salli 47, 48, 62, 65, 67, 97
 Sally 39, 55, 62, 67, 80, 97
 Salme 45, 46, 62, 64, 71
 Sandra 53, 54, 58, 76, 80, 96
 Sanelma 62
 Sanna 76, 80, 96, 97, 100
 Sanni 68, 70, 72, 96, 97, 100
 Sara 2, 42, 55, 62, 63, 70, 76, 80, 97
 Sari 68, 70, 97
 Satu 62
 Seidi 44, 60, 61, 87
 Selja 62, 68
 Selma 41, 42, 53, 55, 58, 76, 80
 Senja 68, 70, 71
 Senni 68, 70, 71
 Serafina 27, 41, 42
 Signe 55, 59, 76, 80, 81, 82
 Signhild 80, 82
 Signild 55, 59
 Sigrid 38, 39, 42, 43, 55, 59, 80, 82
 Siiri 37, 38, 39, 49, 62, 63, 68, 72
 Silja 49, 53, 68, 87
 Silva 76, 80, 97
 Sini 62
 Sinikka 45, 62
 Siri 39, 55, 59, 80, 82
 Sirja 62, 64, 71

 Sirkka 45, 62
 Sirkku 62
 Siro 45
 Sirpa 62, 63, 68
 Siru 62, 68
 Sisko 45, 62
 Siv 55, 59, 62, 63, 80, 82
 Sivi 29, 62, 63, 68
 Siviä 45, 63
 Sofia 26, 41, 42, 51, 55, 76, 80, 97
 Sofie 80, 97
 Sohvi 49, 51, 68, 97
 Soila 62, 97, 99
 Soile 28, 62, 97, 99
 Soili 62, 97, 99
 Soilikki 45
 Sointu 45, 62
 Solja 28, 62
 Solveig 27, 55, 59, 80, 82
 Sonja 61, 76, 80, 83, 97
 Sorja 61, 62
 Stella 55, 80
 Stina 80, 82, 97
 Suoma 9, 45, 62
 Suometar 45, 62
 Susanna 41, 42, 55, 70, 76, 80, 97, 100
 Susanne 76, 80, 97, 100
 Suvu 28, 62
 Svea 27, 55, 59, 80, 82
 Sylvi 49, 51, 68, 97
 Sylvia 51, 55, 76, 80, 97
 Synnöve 55, 59, 80, 82
 Säde 45, 62

 Taija 62, 63, 68
 Taimi 11, 45, 62, 63
 Taina 49, 51, 52, 68
 Talvikki 45, 62
 Tanja 61, 76, 80, 83
 Tarja 68, 71
 Taru 45, 49, 62, 68
 Tea 65, 67, 80, 96, 100
 Teija 61, 68, 71, 72, 96, 100
 Tekla 55, 80
 Tellervo 45, 62
 Teresa 76, 80
 Terese 80
 Teresia 55, 80
 Terhi 62
 Terhikki 45, 62
 Terttu 45, 62
 Tessa 76, 80
 Tiia 61, 68, 71, 96, 100
 Tiina 68, 71, 72, 74, 83, 97
 Tilda 76, 80, 97
 Tilde 80, 97
 Tina 74, 80, 97
 Tindra 32, 80, 82
 Tinja 61, 83
 Titta 68, 71, 74, 97
 Toini 27, 44, 45, 46, 47, 49, 52, 62, 68, 87, 89
 Tora 55, 59, 80, 82

Torborg 55, 59, 80, 82
Torhild 80, 82
Tove 12, 51, 80, 82
Trude 80
Tua 80
Tuija 62
Tuire 83
Tuomi 45, 62, 95
Tuomikki 45, 95
Tuovi 49, 51, 68
Tuula 28, 62, 97, 99
Tuuli 62, 97, 99
Tuulia 62, 97, 99
Tuulikki 9, 45, 62, 97, 99
Tyra 55, 59, 80, 82
Tytti 62
Tyyne 45, 62
Tyyni 62

Ulla 41, 43, 53, 55, 76, 80,
Ulpu 62
Ulrika 21, 28, 42, 43, 80
Unelma 62
Urda 55, 59, 80, 82
Ursula 43, 76, 80

Valborg 55, 71, 80
Valma 45, 62
Valpuri 68, 71
Vanamo 45, 62
Vanessa 32, 80
Vappu 22, 49, 68
Varma 45, 62
Varpu 45, 62
Vaula 62
Veera 26, 65, 66
Vega 55
Vellamo 45, 62
Vendla 40, 55, 80
Venla 40, 49, 68
Vera 26, 55, 80
Verna 53, 55, 58, 76, 80
Veronika 80, 84
Vesta 55, 80
Viena 45, 62, 95
Vieno 45, 62, 95
Viivi 65, 66
Viktoria 55, 74, 80
Viktorina 41, 42
Vilhelmiina 47, 62, 65, 66, 70, 72, 73,
74, 77, 97, 99
Vilja 49, 62, 76
Vilma 76, 80, 97
Viola 26, 41, 42, 55, 76, 80
Virpi 62
Virva 62
Virve 62, 64, 71
Viva 55
Vivan 80, 82
Viveka 80, 82
Vivi 80
Vivian 31, 80
Vuokko 45, 62

Walborg 38, 42
Wappu 37, 38
Wendla 42
Wenla 37, 38, 39
Wilhelmina 41, 42

Ylva 80, 82
Yrsa 55, 59, 80, 82
Yvonne 80

Ågot 80, 82
Åsa 80, 82

Äänis 27, 45